Alfred Bader fonds

Chemistry and Art
More Adventures of a Chemist Collector

Theft - Newspaper clippings + related correspondence · 1999

Dr. Alfred Bader
924 E. Juneau Avenue, Suite 622
Milwaukee, WI 53202
Ph: 414 / 277-0730
Fax: 414 / 414-0709
E-Mail: baderfa@execpc.com

April 8, 1999

Dhr. E. van der Velden
Art Editor
Utrechts Nieuwsblad
Postbus 43
3800 AA Amersfoort
THE NETHERLANDS

Dear Mr. van der Velden,

In view of the involvement of a zoologist at the University of Utrecht, the enclosed dossier may interest you.

On November 12, 1994 three old master paintings were stolen from my wife and me in Amsterdam. One of these paintings was found by a wonderful man, Bert Vos, and returned the next day. The enclosed article from Het Parool and my aide memoire will give you the background.

Since then there has been a truly astounding turn of events: the Amsterdam police recovered the other two stolen paintings but didn't check either with their own police report (copy enclosed) or with the IFAR Report (copy enclosed), where both stolen paintings were illustrated.

The police kept the paintings in their lost and found department and then sent them to a small auction, de Eland in Amsterdam, last summer. There a zoologist at Utrecht University, Dr. M.B.H. Schilder, bought the painting of *Rembrandt's Mother* for a hammer price of Hfl 600. He then took the painting to the RKD in the Hague and the art historians there told him, of course, that the painting had been stolen from me. However, under Dutch law the buyer at an auction may legally keep a painting if it was purchased in good faith more than three years after the theft.

As you will see from Dr. Schilder's letter to me and from my reply (copies enclosed), Dr. Schilder offered to sell me the painting for Hfl 35,000, an offer which I declined.

The Amsterdam police has been stonewalling me. My letter to them dated February 22nd was received in Amsterdam on February 26th, but I have received no reply to my questions.

Recently, Dr. Christiaan Vogelaar at the Leiden museum told me that the museum would have an exhibition devoted only to depictions of *Rembrandt's Mother*, and he asked me to loan the museum one of the finest of these, a painting by Jan Lievens, in my collection. Naturally I suggested to Dr. Vogelaar that he should borrow both my painting and the painting in Utrecht (copies of my correspondence are enclosed). Since then Dr. Schilder has written to me that he is considering that loan.

I enclose good photographs of both stolen paintings.

I also plan to advertise the facts, and enclose a draft of the advertisement.

Enclosed please also find my CV. I presume that you have my autobiography, *Adventures of a Chemist Collector*, in your library, because Chapters 17 and 18 deal very extensively with Dutch paintings, particularly with the work of the Rembrandt Research Project and with the Rembrandt which I sold to the Rijksmuseum.

Please do send me a fax if you need any further information. Of course, I will reply by return.

If you publish this story, I would be very grateful if you would send me the complete page from your newspaper by Air Mail.

With many thanks for your help I remain

Yours sincerely,

Alfred Bader
AB/az
Enc.

Dr. Alfred Bader
924 East Juneau, Suite 622
Milwaukee, Wisconsin 53202
Phone: 414/277-0730
Fax: 414/277-0709

A Chemist Helping Chemists

March 11, 1999

Mr. David D'Arcy
233 East 70th Street
Apt. 10R
New York, NY 10021

Dear Mr. D'Arcy,

I enjoyed my two discussions with you. First, you asked me whether I have shared information with any of the Dutch papers and so far I have not. But a good friend of mine has just sent me a list of the Dutch newspapers to contact and I enclose that list.

To me, The Art Newspaper is for readers about art what the London Times and the New York Times are for daily readers. Hence, I very much hope that The Art Newspaper will be the first to publish the story written by you.

With best personal regards, I remain

Yours sincerely,

Alfred Bader

AB/az
Enc.

fax
212 744 0308

ALFRED BADER FINE ARTS

DR. ALFRED BADER

ESTABLISHED 1961

August 5, 1999

Art Editor
New York Times
122 E. 42nd Street – 14th Floor
New York, NY 10168

Dear Sir or Madame,

Recently Mr. James Auer, the Art Editor of the Milwaukee Journal-Sentinel, published a story about paintings stolen from me, and I enclose a copy of that story.

I have probably bought and sold more paintings by Rembrandt and his school than most old master dealers in the world and so I know that the three paintings stolen from me are not very important. But you may nonetheless fine the case interesting because two of the paintings were recovered by the Amsterdam police. They did not check their own records, nor IFAR, but after keeping the paintings for three years in their lost and found, simply sent them to a tiny auction where they were sold for next to nothing. Since then the Amsterdam police have not even had the courtesy to reply to my inquiry.

Should you be interested in this story I would be happy to answer all of your questions, send you all of the documentation and of course the photographs.

With best regards I remain

Yours sincerely,

Alfred Bader
AB/az
Enc.
C: James Auer

By Appointment Only
ASTOR HOTEL SUITE 622
924 EAST JUNEAU AVENUE
MILWAUKEE WISCONSIN USA 53202

TEL 414 277-0730 FAX 414 277-0709
E-mail: baderfa@execpc.com

Dr. Alfred Bader
924 E. Juneau Avenue, Suite 622
Milwaukee, WI 53202
Ph: 414 / 277-0730
Fax: 414 / 414-0709
E-Mail: baderfa@execpc.com

April 13, 1999

Dr. Nico van Rossen
Trouw
Postbus 859
1000 AW Amsterdam
THE NETHERLANDS

Dear Dr. Rossen,

In view of the involvement of a Dutch depiction of *Rembrandt's Mother*, of ca. 1630, the enclosed dossier may interest you.

On November 12, 1994 three old master paintings were stolen from my wife and me in Amsterdam. One of these paintings was found by a wonderful man, Bert Vos, and returned the next day. The enclosed article from Het Parool and my aide memoire will give you the background.

Since then there has been a truly astounding turn of events: the Amsterdam police recovered the other two stolen paintings but didn't check either with their own police report (copy enclosed) or with the IFAR Report (copy enclosed), where both stolen paintings were illustrated.

The police kept the paintings in their lost and found department and then sent them to a small auction, de Eland in Amsterdam, last summer. There a zoologist at Utrecht University, Dr. M.B.H. Schilder, bought the painting of *Rembrandt's Mother* for a hammer price of Hfl 600. He then took the painting to the RKD in the Hague and the art historians there told him, of course, that the painting had been stolen from me. However, under Dutch law the buyer at an auction may legally keep a painting if it was purchased in good faith more than three years after the theft.

As you will see from Dr. Schilder's letter to me and from my reply (copies enclosed), Dr. Schilder offered to sell me the painting for Hfl 35,000, an offer which I declined.

The Amsterdam police has been stonewalling me. My letter to them dated February 22nd was received in Amsterdam on February 26th, but I have received no reply to my questions.

Recently, Dr. Christiaan Vogelaar at the Leiden museum told me that the museum would have an exhibition devoted only to depictions of *Rembrandt's Mother*, and he asked me to loan the museum one of the finest of these, a painting by Jan Lievens, in my collection. Naturally I suggested to Dr. Vogelaar that he should borrow both my painting and the painting in Utrecht (copies of my correspondence are enclosed). Since then Dr. Schilder has written to me that he is considering that loan.

I enclose good photographs of both stolen paintings.

I also plan to advertise the facts, and enclose a draft of the advertisement.

Enclosed please also find my CV. I presume that you have my autobiography, *Adventures of a Chemist Collector*, in your library, because Chapters 17 and 18 deal very extensively with Dutch paintings, particularly with the work of the Rembrandt Research Project and with the Rembrandt which I sold to the Rijksmuseum.

Please do send me a fax if you need any further information. Of course, I will reply by return.

If you publish this story, I would be very grateful if you would send me the complete page from your newspaper by Air Mail.

With many thanks for your help I remain

Yours sincerely,

Alfred Bader
AB/az
Enc.

Dr. Alfred Bader
924 E. Juneau Avenue, Suite 622
Milwaukee, WI 53202
Ph: 414 / 277-0730
Fax: 414 / 414-0709
E-Mail: baderfa@execpc.com

April 13, 1999

Ms. Marianne Vermeijden
Handelsblad
Postbus 8987
3009 TH Rotterdam
THE NETHERLANDS

Dear Ms. Vermeijden,

In view of the involvement of a Dutch depiction of *Rembrandt's Mother*, of ca. 1630, the enclosed dossier may interest you.

On November 12, 1994 three old master paintings were stolen from my wife and me in Amsterdam. One of these paintings was found by a wonderful man, Bert Vos, and returned the next day. The enclosed article from Het Parool and my aide memoire will give you the background.

Since then there has been a truly astounding turn of events: the Amsterdam police recovered the other two stolen paintings but didn't check either with their own police report (copy enclosed) or with the IFAR Report (copy enclosed), where both stolen paintings were illustrated.

The police kept the paintings in their lost and found department and then sent them to a small auction, de Eland in Amsterdam, last summer. There a zoologist at Utrecht University, Dr. M.B.H. Schilder, bought the painting of *Rembrandt's Mother* for a hammer price of Hfl 600. He then took the painting to the RKD in the Hague and the art historians there told him, of course, that the painting had been stolen from me. However, under Dutch law the buyer at an auction may legally keep a painting if it was purchased in good faith more than three years after the theft.

As you will see from Dr. Schilder's letter to me and from my reply (copies enclosed), Dr. Schilder offered to sell me the painting for Hfl 35,000, an offer which I declined.

The Amsterdam police has been stonewalling me. My letter to them dated February 22nd was received in Amsterdam on February 26th, but I have received no reply to my questions.

Recently, Dr. Christiaan Vogelaar at the Leiden museum told me that the museum would have an exhibition devoted only to depictions of *Rembrandt's Mother*, and he asked me to loan the museum one of the finest of these, a painting by Jan Lievens, in my collection. Naturally I suggested to Dr. Vogelaar that he should borrow both my painting and the painting in Utrecht (copies of my correspondence are enclosed). Since then Dr. Schilder has written to me that he is considering that loan.

I enclose good photographs of both stolen paintings.

I also plan to advertise the facts, and enclose a draft of the advertisement.

Enclosed please also find my CV. I presume that you have my autobiography, *Adventures of a Chemist Collector*, in your library, because Chapters 17 and 18 deal very extensively with Dutch paintings, particularly with the work of the Rembrandt Research Project and with the Rembrandt which I sold to the Rijksmuseum.

Please do send me a fax if you need any further information. Of course, I will reply by return.

If you publish this story, I would be very grateful if you would send me the complete page from your newspaper by Air Mail.

With many thanks for your help I remain

Yours sincerely,

Alfred Bader
AB/az
Enc.

Dr. Alfred Bader
924 E. Juneau Avenue, Suite 622
Milwaukee, WI 53202
Ph: 414 / 277-0730
Fax: 414 / 414-0709
E-Mail: baderfa@execpc.com

April 13, 1999

Ms. Nicole Bliek
Algemeen Dagblad
Postbus 89833
3009 TC Rotterdam
THE NETHERLANDS

Dear Ms. Bliek,

In view of the involvement of a Dutch depiction of *Rembrandt's Mother*, of ca. 1630, the enclosed dossier may interest you.

On November 12, 1994 three old master paintings were stolen from my wife and me in Amsterdam. One of these paintings was found by a wonderful man, Bert Vos, and returned the next day. The enclosed article from Het Parool and my aide memoire will give you the background.

Since then there has been a truly astounding turn of events: the Amsterdam police recovered the other two stolen paintings but didn't check either with their own police report (copy enclosed) or with the IFAR Report (copy enclosed), where both stolen paintings were illustrated.

The police kept the paintings in their lost and found department and then sent them to a small auction, de Eland in Amsterdam, last summer. There a zoologist at Utrecht University, Dr. M.B.H. Schilder, bought the painting of *Rembrandt's Mother* for a hammer price of Hfl 600. He then took the painting to the RKD in the Hague and the art historians there told him, of course, that the painting had been stolen from me. However, under Dutch law the buyer at an auction may legally keep a painting if it was purchased in good faith more than three years after the theft.

As you will see from Dr. Schilder's letter to me and from my reply (copies enclosed), Dr. Schilder offered to sell me the painting for Hfl 35,000, an offer which I declined.

The Amsterdam police has been stonewalling me. My letter to them dated February 22nd was received in Amsterdam on February 26th, but I have received no reply to my questions.

Recently, Dr. Christiaan Vogelaar at the Leiden museum told me that the museum would have an exhibition devoted only to depictions of *Rembrandt's Mother*, and he asked me to loan the museum one of the finest of these, a painting by Jan Lievens, in my collection. Naturally I suggested to Dr. Vogelaar that he should borrow both my painting and the painting in Utrecht (copies of my correspondence are enclosed). Since then Dr. Schilder has written to me that he is considering that loan.

I enclose good photographs of both stolen paintings.

I also plan to advertise the facts, and enclose a draft of the advertisement.

Enclosed please also find my CV. I presume that you have my autobiography, *Adventures of a Chemist Collector*, in your library, because Chapters 17 and 18 deal very extensively with Dutch paintings, particularly with the work of the Rembrandt Research Project and with the Rembrandt which I sold to the Rijksmuseum.

Please do send me a fax if you need any further information. Of course, I will reply by return.

If you publish this story, I would be very grateful if you would send me the complete page from your newspaper by Air Mail.

With many thanks for your help I remain

Yours sincerely,

Alfred Bader
AB/az
Enc.

ALFRED BADER FINE ARTS

DR. ALFRED BADER

ESTABLISHED 1961

March 2, 1999

To Otto
for your info
D

Mr. David D'Arcy
233 East 70th Street
Apt. 10R
New York, NY 10021

Dear Mr. D'Arcy,

I really enjoyed talking with you this noon and am now sending you all the material relating to the theft by Priority Mail.

I have of course long enjoyed reading your articles in The Art Newspaper, but until recently it hadn't occurred to me that you might find the story of the two paintings stolen in Amsterdam of interest. Now I hope that it will be of interest.

With all good wishes, I remain

Yours sincerely,

Alfred Bader

Alfred Bader
AB/az

By fax with CV
By mail with book; other enclosures

By Appointment Only
ASTOR HOTEL SUITE 622
924 EAST JUNEAU AVENUE
MILWAUKEE WISCONSIN USA 53202
TEL 414 277-0730 FAX 414 277-0709

ALFRED BADER FINE ARTS

DR. ALFRED BADER

ESTABLISHED 1961

August 5, 1999

Art Editor
New York Times
122 E. 42nd Street – 14th Floor
New York, NY 10168

Dear Sir or Madame,

Recently Mr. James Auer, the Art Editor of the Milwaukee Journal-Sentinel, published a story about paintings stolen from me, and I enclose a copy of that story.

I have probably bought and sold more paintings by Rembrandt and his school than most old master dealers in the world and so I know that the three paintings stolen from me are not very important. But you may nonetheless fine the case interesting because two of the paintings were recovered by the Amsterdam police. They did not check their own records, nor IFAR, but after keeping the paintings for three years in their lost and found, simply sent them to a tiny auction where they were sold for next to nothing. Since then the Amsterdam police have not even had the courtesy to reply to my inquiry.

Should you be interested in this story I would be happy to answer all of your questions, send you all of the documentation and of course the photographs.

With best regards I remain

Yours sincerely,

Alfred Bader
AB/az
Enc.
C: James Auer

By Appointment Only
ASTOR HOTEL SUITE 622
924 EAST JUNEAU AVENUE
MILWAUKEE WISCONSIN USA 53202

TEL 414 277-0730 FAX 414 277-0709
E-mail: baderfa@execpc.com

Dr. Alfred Bader
924 East Juneau, Suite 622
Milwaukee, Wisconsin 53202
Phone: 414/277-0730
Fax: 414/277-0709

A Chemist Helping Chemists

Ms Truska Bast
Ace Parcel

April 8 99
1 page

Fax 011 31 20 5422224

Dear Ms. Bast:

I just called Dr. Ekkart to enquire when I may share his letter with you. His reply: "no problem."

Please let me know if I can send you any other information.

Best wishes

Alfred Bader

Amsterdam
April 15th 99

Dear Mr. Bader,

I am sorry that I didn't send you the article earlier. Finally you get the 'original', after my dearest colleague has sent you the fax.

Kind regards,

Imke Dorst.

Bert und Mia VAN DEUN-LOYENS

Oberägeri, April 20; 1999.

Dr. Alfred Bader,
Astor Hotel, Suite 622,
924 East Juneau Avenue,
Milwaukee, Wisc. 53202

Dear Alfred,

Yesterday afternoon, I received a copy of the article that was published in 'het Parool', dated April 10, and I hasten to send you attached its rough translation.

Winter moves its tail, as we say in Dutch. It is windy, gray and cold, with snow on the ground, as if we have not had enough of the white stuff this season.

On May 13 we go, again, to Belgium for two weeks, to take care of all the matters that were not decided upon last time. The following visit is foreseen for the middle of August, but Mia can probably not wait that long and will probably go in between.

With fond regards,

Yours ever

Bert

Haglistrasse 15
CH-6315 Oberägeri

Tel.: 041 / 750 07 57
Fax: 041 / 750 07 31

FAX FROM:

Dr. Alfred Bader
924 East Juneau Avenue
Astor Hotel -Suite 622
Milwaukee, WI 53202
Ph: 414 / 277-0730
Fax: 414 / 277-0709
e-mail: baderfa@execpc.com

TO: Ms. Truska Bast
Het Parool

FAX #: 011 31 20 562 2822

Dear Ms. Bast,

Thank you so much for writing your article about the stolen paintings on page 5 in your April 10th paper.

Your associate, Ms. Malika Sevil, kindly faxed me the article on April 13th. But, as you know, faxes of articles never are as readable as the original paper and I do hope that you will either have sent me the complete page 5 or will now be able to Air Mail it to me.

With many thanks for your help and best regards I remain

Yours sincerely,

Alfred Bader

Alfred Bader
AB/az

LE PAROOL

ALFRED BADER FINE ARTS

DR. ALFRED BADER

ESTABLISHED 1961

April 26, 1999

Mr. James Auer
Art Section
Milwaukee Journal Sentinel Inc.
333 West State Street
Milwaukee, WI 53201-0661

Dear Jim,

Enclosed is the photograph of the Bert Vos panel, truly a fine painting.

Please do not hesitate to ask me whatever questions you might have. I will be happy to look over your story. Remember my promise that I would only point to facts rather than substance.

With many thanks for your help I remain

Yours sincerely,

Alfred Bader
AB/az
Enc.

By Appointment Only
ASTOR HOTEL SUITE 622
924 EAST JUNEAU AVENUE
MILWAUKEE WISCONSIN USA 53202
TEL 414 277-0730 FAX 414 277-0709

FAX FROM:

Alfred Bader Fine Arts
924 East Juneau Avenue
Astor Hotel -Suite 622
Milwaukee, WI 53202
Ph: (414) 277-0730
Fax: (414) 277-0709
e-mail: baderfa@execpc.com
June 8, 1999

TO: Mr. James Auer, Art Section
Milwaukee Journal Sentinel

FAX #: 224-2133

Dear Jim,

Thank you for that wonderful article in Sunday's paper.

Unfortunately, Isabel and I were in Toronto until last night. Could you perhaps send us one or two of the original articles? *

Also, will you be sharing this with the NY Times or shall I send it to the Art Editor?

With many thanks and all good wishes I remain

Yours sincerely,

Alfred Bader
AB/az

* of course I can make Xerox copies, but they are not the same!

6/17 He will send articles! Then he send to NY Times.

historians of netherlandish art

founded 1983

Dr. Alfred Bader
2961 North Shepard Avenue
Milwaukee, WI 53211

9 September 2000

INVOICE

For one full-page ad, with design, in the Newsletter of the Historians of Netherlandish Art, Vol. 17, No. 1, May 2000:

$ 260. 00

paid 22 Aug. 2000
3976

Kristin Lohse Belkin, Newsletter Editor and Membership Secretary • 23 South Adelaide Avenue • Highland Park NJ 08904 USA
Tel. and Fax: 732-937-8394 • E-mail: kbelkin@aol.com

Thank you for the check - and sorry that I forgot to send you an invoice.

KLB.

Dr. Alfred Bader
924 E. Juneau Avenue, Suite 622
Milwaukee, WI 53202
Ph: 414 / 277-0730
Fax: 414 / 414-0709
E-Mail: baderfa@execpc.com

April 5, 1999

Dhr. Albert de Lange
Head of Special Amsterdam Page
Het Parool
Postbus 433
1000 AK Amsterdam
THE NETHERLANDS

Dear Mr. de Lange,

On December 27, 1994, you published a delightful article about a wonderful man in Amsterdam, Bert Vos, who found one of the paintings stolen from us in Amsterdam. I enclose a copy of your article and of an aide memoire I wrote at the time detailing the facts. Mr. Vos has subsequently visited us in Milwaukee and we have become friends.

Since then there has been a truly astounding turn of events: the Amsterdam police recovered the other two stolen paintings but didn't check either with their own police report (copy enclosed) or with the IFAR Report (copy enclosed), where both stolen paintings were illustrated.

The police kept the paintings in their lost and found department and then sent them to a small auction, de Eland in Amsterdam, last summer. There a zoologist at Utrecht University, Dr. M.B.H. Schilder, bought the painting of *Rembrandt's Mother* for a hammer price of Hfl 600. He then took the painting to the RKD in the Hague and the art historians there told him, of course, that the painting had been stolen from me. However, under Dutch law the buyer at an auction may legally keep a painting if it was purchased in good faith more than three years after the theft.

As you will see from Dr. Schilder's letter to me and from my reply (copies enclosed), Dr. Schilder offered to sell me the painting for Hfl 35,000, an offer which I declined.

The Amsterdam police has been stonewalling me. My letter to them dated February 22nd was received in Amsterdam on February 26th, but I have received no reply to my questions.

Recently, Dr. Christiaan Vogelaar at the Leiden museum told me that the museum would have an exhibition devoted only to depictions of *Rembrandt's Mother*, and he asked me to loan the museum one of the finest of these, a painting by Jan Lievens, in my collection. Naturally I suggested to Dr. Vogelaar that he should borrow both my painting and the painting in Utrecht (copies of my correspondence are enclosed). Since then Dr. Schilder has written to me that he is considering that loan.

I enclose good photographs of both stolen paintings.

I also plan to advertise the facts, and enclose a draft of the advertisement.

In view of the fine article which you published in 1994, your paper is the first in Holland to which I am sending this dossier. But before long I plan to send it to other Dutch newspapers also.

Enclosed please also find my CV. I presume that you have my autobiography, *Adventures of a Chemist Collector*, in your library, because Chapters 17 and 18 deal very extensively with Dutch paintings, particularly with the work of the Rembrandt Research Project and with the Rembrandt which I sold to the Rijksmuseum.

Could you please share this dossier with Mr. Mark Moorman, the head of your Art Section and do send me a fax if you need any further information. Of course, I will reply by return.

If you publish this story, I would be very grateful if you would send me the complete page from your newspaper by Air Mail.

With many thanks for your help I remain

Yours sincerely,

Alfred Bader
AB/az
Enc.

TO HET PAROOL Detail of Rembrandt's Mother, stolen from Baden, now with Dr. Schilder in Utrecht

Dr. Alfred Bader
924 E. Juneau Avenue, Suite 622
Milwaukee, WI 53202
Ph: 414 / 277-0730
Fax: 414 / 414-0709
E-Mail: baderfa@execpc.com

April 13, 1999

Ms. Thea Detiger, Old Masters specialist
De Telegraaf
Postbus 376
1000 EB Amsterdam
THE NETHERLANDS

Dear Ms. Detiger,

In view of the involvement of a Dutch depiction of *Rembrandt's Mother*, of ca. 1630, the enclosed dossier may interest you.

On November 12, 1994 three old master paintings were stolen from my wife and me in Amsterdam. One of these paintings was found by a wonderful man, Bert Vos, and returned the next day. The enclosed article from Het Parool and my aide memoire will give you the background.

Since then there has been a truly astounding turn of events: the Amsterdam police recovered the other two stolen paintings but didn't check either with their own police report (copy enclosed) or with the IFAR Report (copy enclosed), where both stolen paintings were illustrated.

The police kept the paintings in their lost and found department and then sent them to a small auction, de Eland in Amsterdam, last summer. There a zoologist at Utrecht University, Dr. M.B.H. Schilder, bought the painting of *Rembrandt's Mother* for a hammer price of Hfl 600. He then took the painting to the RKD in the Hague and the art historians there told him, of course, that the painting had been stolen from me. However, under Dutch law the buyer at an auction may legally keep a painting if it was purchased in good faith more than three years after the theft.

As you will see from Dr. Schilder's letter to me and from my reply (copies enclosed), Dr. Schilder offered to sell me the painting for Hfl 35,000, an offer which I declined.

The Amsterdam police has been stonewalling me. My letter to them dated February 22nd was received in Amsterdam on February 26th, but I have received no reply to my questions.

Recently, Dr. Christiaan Vogelaar at the Leiden museum told me that the museum would have an exhibition devoted only to depictions of *Rembrandt's Mother*, and he asked me to loan the museum one of the finest of these, a painting by Jan Lievens, in my collection. Naturally I suggested to Dr. Vogelaar that he should borrow both my painting and the painting in Utrecht (copies of my correspondence are enclosed). Since then Dr. Schilder has written to me that he is considering that loan.

I enclose good photographs of both stolen paintings.

I also plan to advertise the facts, and enclose a draft of the advertisement.

Enclosed please also find my CV. I presume that you have my autobiography, *Adventures of a Chemist Collector*, in your library, because Chapters 17 and 18 deal very extensively with Dutch paintings, particularly with the work of the Rembrandt Research Project and with the Rembrandt which I sold to the Rijksmuseum.

Please do send me a fax if you need any further information. Of course, I will reply by return.

If you publish this story, I would be very grateful if you would send me the complete page from your newspaper by Air Mail.

With many thanks for your help I remain

Yours sincerely,

Alfred Bader
AB/az
Enc.

POLITIE

Postbus 2287
1000 CG Amsterdam
Telefoon 020-559 91 11
Fax algemeen 020-559 44 66

Amsterdam-Amstelland
District 3

Bezoekadres
Lijnbaansgracht 219
1017PH, Amsterdam
Korpsonderdeel Leiding district 3
Behandeld door Commissioner of Police A.A. Smit
Doorkiesnummer 020-5592303
Fax onderdeel 020-5593311
Ons kenmerk
Uw kenmerk

Dr. Alfred Bader
924 East Juneau, suitte 622
Milwaukee, Wisconsin 53202

Datum 24 mei 2001
Onderwerp Lost paintings
Bijlagen

Dear Sir,

Thanks to your Ambassador Cynthia P. Schneider, recently received your letter dated February 22, 1999. Although late, I´ll try to answer the questions you asked. But let me start by saying that your version of what happened with your paintings is the correct one.

In order to answer your questions I made investigations about the auction of the Gonzales Coques painting. As you know it was sold at "de Eland" on June 25, 1998, lot # 1421. The buyer is anonymous. "De Eland" sells to the highest bidder. Directly after the auction the new owner pays the price. Because the biding is done by anonymous bidingtickets, it is impossible to find out *who* is the purchaser. This practise is common use at Dutch auctions. It is also the reason why "de Eland" couldn't tell you about the new owner.

Although the new owner is unknown, people at "de Eland" told me that they think the painting was bought by a private buyer; there was only one item bought by the one who used the bidingticket. They also suggested that a advert in a local newspaper or one of de Dutch art magazines could be of some help by chasing the new owner. In their experience this medium has often been successful by finding out about owners of certain work of art.

POLITIE

Amsterdam-Amstelland

I regret that the Amsterdam police did not advise you when the two paintings were recovered. At this moment I can't see what I can do more to recover the last painting since the purchaser has all the legal rights to call himself the owner of the painting.

Sincerely yours,

A. A. Smit

Commissioner of the Amsterdam Police

Stolen from Alfred Bader in Amsterdam on November 12, 1994

Gonzales Coques (1614-84)

Portrait of a Man

Oil on panel, 10.2 cm. x 8.3 cm.

Provenance: Sotheby's, London, July 6, 1994, Lot #186

Theft reported to the Amsterdam police and to IFAR (illustrated in IFAReports, 16, 4, No. 236).

Three paintings were stolen. Of these, the best (previously attributed to Rembrandt, *Bredius* 226) was discarded by the thieves and found that evening. The two others, a period portrait of Rembrandt's mother and the Coques *Portrait* were sent to the auction house De Eland in Amsterdam, were offered for sale in 1995, but returned as reserves were not reached. Shortly thereafter, the Amsterdam police recovered the paintings, checked neither their own police report nor IFAR, kept both paintings in their Lost and Found for three years and then sent them to auction (again to De Eland) where they were offered and sold on June 25, 1998, as lots 1420 and 1421.

Rembrandt's Mother was bought by an Utrecht collector, Dr. M.B.H. Schilder, who took it to the RKD where it was identified as one of the paintings stolen from Bader. Dutch law gives buyers at auction legal possession of their purchase if acquired three years after the theft. Hence, Bader negotiated a repurchase of *Rembrandt's Mother* from Dr. Schilder and would like to negotiate a similar repurchase with the buyer of the Coques.

Please contact Dr. Alfred Bader, 924 E. Juneau Avenue, Suite 622, Milwaukee, WI 53202 USA. Phone (414) 277-0730. Fax: (414) 277-0709. E-mail: baderfa@execpc.com

Volkskrant, 24 april 1999

Gestolen doek niet naar eigenaar

Van onze medewerker
Jeroen Junte

AMSTERDAM

De Amerikaanse kunstverzamelaar Alfred Bader kan het nog steeds niet geloven. Vier jaar geleden werden drie schilderijen van hem gestolen en deed hij aangifte bij de Amsterdamse politie. Drie jaar later duiken er twee op bij een veilinghuis waar ze worden aangeboden door diezelfde Amsterdamse politie.

De omzwervingen van de 17de eeuwse schilderijen beginnen als Bader in Amsterdam wordt bestolen. Hij heeft de doeken een dag eerder in Londen gekocht en wil ze laten onderzoeken door het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie. Omdat hij ze nog maar net bezit, kan hij geen gedetailleerde aangifte doen. Een schilderij krijgt hij één dag later al terug van een eerlijke vinder die het uit een vuilnisbak vist.

De andere twee duiken een half jaar later op, als de politie ze vindt in de plastic tas van een junk. Bader zit dan alweer in Amerika. Achterop de doeken zit een sticker van het Amsterdamse veilinghuis De Eland, waar ze een kort daarvoor werden aangeboden maar niet werden verkocht. De eigenaar blijkt vervolgens onvindbaar. De politie kijkt nog wel in de lijst van het Centrale Recherche Informatiedienst (CRI), waar Baders schilderijen volgens de politie zeer vaag in staan omschreven. 'Geen foto, geen signatuur en zelfs geen afmetingen', zegt een woordvoerder. De politie verzuimt de *IFAR Reports*, een particuliere lijst van gestolen kunst waarin de doeken wel uitgebreid staan beschreven, te raadplegen.

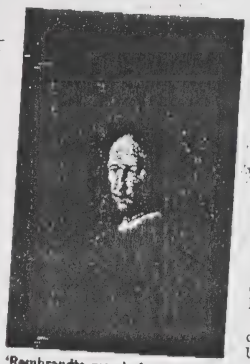

'Rembrandts moeder', gestolen.

De doeken komen terecht in het depot. Als ze daar drie jaar stof hebben verzameld – de wettelijke bewaartermijn van gevonden voorwerpen – worden ze aangeboden bij De Eland. Normaal gesproken legt dit veilinghuis haar catalogus voor aan de CRI en soms ook aan *Art Loss Register*. Maar deze schilderijen komen van de politie en zijn vast niet gestolen, denkt het veilinghuis.

Een schilderij, *Rembrandts moeder*, wordt gekocht door een Utrechtse verzamelaar, voor zeshonderd gulden. Deze verzamelaar wil meer weten over zijn aankoop en gaat ermee naar het RKD. Daar wordt ontdekt dat dit het gestolen schilderij van Bader is, die wordt ingelicht.

Zijn schilderijen krijgt Bader daarmee niet mee terug. De Utrechtse koper is de rechtmatige eigenaar: de man heeft het doek te gooder trouw gekocht. Wel biedt hij Bader een kans zijn doek terug te kopen: vraagprijs 35 duizend gulden. Te veel, oordeelt Bader, die er tienduizend gulden voor betaalde.

Bader heeft nog gedacht over een rechtszaak tegen de politie. Maar dat zou meer kosten dan de schilderijen waard zijn. En hij wil hij helemaal geen geld. Hij wil zijn schilderijen. Maar ja, dan had hij maar een preciezere omschrijving mèt foto van zijn schilderijen moeten geven, redeneert de politie, die de zaak als afgedaan beschouwt.

Te Dr. M B of Schilden 2 pagen

for your information

Best regards

26 IV 99

Fax 011 31 30 252 1105

De 'mobiele' is niet het enige snufje dat door de moderne dakloze is geadopteerd. De zichzelf bedruipende daklozenclub Voilà, 'voor en door daklozen en met twee benen stevig in de maatschappij', is van veel markten

De studio: een digitale video- en geluidsset met mixpaneeltje, aangesloten op het digitale camera-tje en een computer. Op de monitor zijn de resultaten te zien: verrassend scherpe beel-

Bij Voilà bestaat BED: het Bureau Expertise Dak- en thuisloosheid met allerhande trainingen voor daklozen en burgers die willen leren wat dakloos zijn in-

bij 'studentendisco' Dansen bij Jansen), draait vanaf mei in de bioscopen en de spelers hopen op een goede opbrengst.

zoeken, 'wat te doen, maar ja, dan wil de gemeenschap dat je alle regeltjes volgt.'

Spoorloos via gevonden voorwerpen

De politie aanklagen? Natuurlijk heeft Alfred Bader het overwogen. Hij heeft een ijzersterke zaak, vindt hij zelf. Maar de kosten van het proces zouden niet opwegen tegen de waarde van zijn ten onrechte verloren gewaande schilderijen, van de hand van Rembrandts leerlingen. En terug krijgt hij ze toch niet.

TRUSKA BAST

EIND 1994 wordt Alfred Bader, een Amerikaanse kunstverzamelaar, voor het Centraal Station berooid van drie schilderijen – of liever: schilderijtjes, de kleinste meet niet meer dan acht bij tien centimeter – die hij de dag ervoor in een Londense galerie heeft gekocht.

Hij doet aangifte bij de politie. Één doek duikt direct de volgende ochtend op. Iemand heeft het gevonden bij een vuilnisbak en weet Bader te traceren via een telefoonlijst die erbij zit.

De andere twee schilderijen laat Bader opnemen in *IFAR Reports*, een internationaal register voor gestolen kunst. Hij stuurt een exemplaar naar de politie. Maar het *Portret van een Man*, daterend van omstreeks 1630, en een doek genaamd *De moeder van Rembrandt*, uit dezelfde tijd, krijgt de verzamelaar van 17de-eeuwse Nederlandse meesters er niet mee terug.

Ook niet als hij er eind vorig jaar achter komt dat ze wel degelijk terecht zijn gekomen: een paar maanden na de beroving heeft de politie ze in handen gekregen. In plaats van ze bij Bader terug te bezorgen, heeft ze de doeken naar de afdeling gevonden voorwerpen gebracht, waar ze drie jaar verstoffen.

Dan is de wettelijke termijn verstreken en worden ze overdragen aan veilinghuis De Eland, dat ze in zomer van 1998 veilt.

Eén van de kopers is een kunstliefhebber uit Utrecht. Hij telt zeshonderd gulden neer voor *De Moeder van Rembrandt*. Ter vergelijking: Bader heeft er in Londen zo'n tienduizend gulden voor betaald. Veel verstand heeft de Utrechter, een zooloog, er niet van; zijn voorkeur gaat normaal gesproken uit naar negentiende-eeuwse schilderkunst. En dus begeeft hij zich naar het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie (RKD) in Den Haag in de hoop meer over de herkomst aan de weet te komen.

Een oplettende medewerker ontdekt dat het doek voorkomt op de lijst van gestolen schilderijen. Twijfel kan daar niet over bestaan, aangezien op de achterkant de woorden 'Partment Reuni' en de initialen 'BB' zijn geschreven.

De Haagse politie stelt desondanks vast dat de doeken te goeder trouw zijn gekocht: de wettelijke termijn van drie jaar na de diefstal is verstreken en dus is de zooloog legaal eigenaar.

"Met die vorige eigenaar heb ik niets te maken," zegt de man, die niet met zijn naam in de krant wil. "Maar toen ik hoorde dat ze van hem waren gestolen, dacht ik: misschien is het een rijke Amerikaan die er een mooie prijs voor wil betalen." Hij laat Bader, die een goede bekende is van het RKD, per brief weten dat hij het doek voor 35.000 gulden kan terugkopen.

Volgens de zooloog doet hij de Amerikaan daarmee een prachtig aanbod: over een paar jaar meent hij zeker 50.000 gulden voor het schilderij te kunnen krijgen. Achteraf geeft hij toe dat die vraagprijs te hoog was. "Maar hij had toch een tegenbod kunnen doen? In plaats daarvan probeert hij mij morrel te chanteren om het doek alsnog terug te krijgen."

"Natuurlijk wil ik het portret nog steeds terughebben," zegt Bader vanuit zijn woonplaats Milwaukee, Wisconsin. "Ik zou het heel jammer vinden als het als studieobject ontbrak in mijn collectie. En uiteraard wil ik de nieuwe eigenaar ervoor betalen. Het is niet nodig dat nog iemand slachtoffer wordt van de diefstal. Maar de prijs die hij vroeg, ging echt te ver."

En zoveel is het doek volgens hem nu ook weer niet waard: "Ik heb zo'n honderd schilderijen uit de school van Rembrandt, en veel daarvan zijn beter dan dit." Maar dat is niet de enige reden waarom hij denkt dat de zooloog nog moeite krijgt het schilderij te verkopen: "Een goed mens zou het niet kopen en een goed geïnformeerd mens ook niet, omdat hij geen schone titel krijgt."

Waar Bader zich over verbaast, is dat de politie hem niet heeft opgespoord, als rechtmatige eigenaar. Waarom heeft hij vlak na de roof dan aangifte gedaan? En kennelijk is ook het IFAR-register er niet op nageslagen, waar de schilderijen mét hun afbeelding in staan.

Het blijkt iets anders te zijn gegaan. In maart 1995 houdt de politie een drugsverslaafde aan die in het bezit blijkt te zijn van twee schilderijen. Vermoed wordt dat de spullen gestolen zijn. Aan de achterkant zit een sticker van veilinghuis De Eland met een nummer erop. Het corresponderet met de persoon die de docken een maand daarvoor op de veiling heeft aangeboden, maar ze niet heeft verkocht omdat de vraagprijs te hoog was.

De politie gaat ervan uit dat deze persoon de rechtmatige eigenaar is, maar kan hem niet traceren: hij woont niet meer in Amsterdam. De schilderijen worden zolang opgeslagen op bureau Warmoesstraat en verhuizen, op last van justitie, naar het depot voor gevonden voorwerpen. De doeken blijken weliswaar te zijn opgenomen in het Opsporingsblad voor Kunst en Antiek van de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI), maar er staat slechts een omschrijving, geen afbeelding. De link met de in beslag genomen schilderijen wordt niet gelegd. Het IFAR-register wordt niet geraadpleegd.

Rest de vraag wat met *Portret van een Man* is gebeurd. De politie heeft daarover geen gegevens, het veilinghuis verstrekt geen informatie.

En Bader? Die wacht op de dag dat de eigenaar zich bij hem zal vervoegen. "Ik hoop dat het een redelijk mens is."

HET PAROOL, Amsterdam
April 10 - 1999 Page 5.

Zelf zag Barry er in grote lijnen ook zo uit. Behalve natuurlijk dat hij niet op hoge hakken was en ook niet blond.

Vuile grond bij bedrijven onderzocht

(Van een verslaggeefster)
AMSTERDAM – Tussen de vijf- en zevenhonderd bedrijven in de binnenstad krijgen binnenkort een oproep bodemonderzoek te laten verrichten. Het gaat om vervuilende ondernemingen als metaalbedrijven, drukkerijen, autosloperijen en ondernemingen in de chemische industrie. Bedrijven in Noord en het Westelijk Havengebied is vorig jaar al gevraagd de vervuiling van de bodem in kaart te brengen.

De bedrijven worden benaderd door BSB Noord-Holland, een stichting die door de kamer van koophandel en de overheid wordt betaald en die tot doel heeft de bedrijven te informeren

Zaken die vallen onder het zogeheten Besluit verplicht bodemonderzoek worden voor advies uitgenodigd door de BSB Dat is nog vrijwillig. Maar als vervuilers daar niet op ingaan, dwingt de gemeentelijke Milieudienst ze later alsnog tot een bodemonderzoek

Veertienhonderd bedrijven in de binnenstad krijgen over twee weken een schriftelijke uitnodiging voor een voorlichtingsavond van BSB. De stichting verwacht dat vijftig tot zestig procent na besprekingen afvalt, omdat ze bij nader inzien niet aan de criteria voldoen. De ondernemingen die wel tot bodemonderzoek worden verplicht, verwijst BSB door

Volgend jaar zijn bedrijven in Oost en Zuid aan de beurt en in 2001 volgt West

Volgens een woordvoerder van de stichting laat negentig procent zich door BSB adviseren Tien procent laat het aankomen op een confrontatie met de Milieudienst

"Het is kiezen tussen twee kwaden. Maar wij gunnen de ondernemer tijd en houden rekening met zijn situatie De Milieudienst daarentegen zet er direct meer druk op," aldus de woordvoerder

Cruiseschip stuit door rekenfoutje op NZ-lijn

MIJNTJE KLIPP

AMSTERDAM – Het verschil is slechts zestig centimeter. Toch is juist die afstand essentieel voor de komst van grote, internationale cruiseschepen naar Amsterdam. Het Gemeentelijk Havenbedrijf ontdekte onlangs dat de geplande tunnel voor de Noord/Zuidlijn zestig centimeter te hoog ligt om een doorvaart naar de nieuwe passagiersterminal te kunnen garanderen

De tunnel gaat onder het IJ door en komt in de buurt van de terminal aan de Oostelijke Handelskade. Die wordt gebouwd om zo veel mogelijk cruiseschepen te lokken. Amsterdam wil zich op dat gebied meer profileren

De IJtunnel ligt op 11,6 meter diepte, en daar varen de schepen makkelijk overheen, óók de grote jongens. Maar de vaargeul wordt vrijwel waardeloos als de slechts zestig centimeter hoger gelegen metrobuis van Noord naar Zuid daar in de buurt komt te liggen "Grote schepen hebben die diepgang echt nodig," aldus een woordvoerder van het havenbedrijf

Zou er niets gebeuren, dan scheelt dat Amsterdam tien tot twaalf grote cruiseschepen per jaar. Die zouden dan naar een andere stad moeten uitwijken Passagiers van elk schip geven, volgens het havenbedrijf, gezamenlijk gemiddeld een miljoen gulden uit in Amsterdam

Aanpassen van het ontwerp loont dus de moeite. Zeker nu de gemeente heeft uitgerekend dat 'slechts' met anderhalf miljoen gulden extra alle problemen de wereld uit zijn.

Dat geld wordt gestoken in een nieuwe tekening en aanpassing van de graafwerkzaamheden. Ruim honderd miljoen gulden is uitgetrokken voor de aanleg van zevenhonderd meter tunnelbuis onder het IJ en de Sixhaven. En op de totale kosten voor de Noord/Zuidlijn – circa twee miljard gulden – is 1,5 miljoen uiteraard een schijntje, de gemeente heeft dat er graag voor over

Enige voorwaarde is dat het kabinet subsidie verleent voor het hele project en dat is nog niet zeker. Het besluit daarover valt naar verwachting volgende maand.

Knuffels, koek en kleren van corps naar Kosovo

(Van een verslaggeefster)
AMSTERDAM – De jachtzaal van het Amsterdams Studentencorps aan de Warmoesstraat is afgeladen met dozen. Twee dagen lang doet de sociëteit dienst als inzamelpunt voor Kosovo. Dozen kleding, voedsel en knuffels worden per kinderwagen of rolcontainer binnengereden. De stapels reiken tot aan het plafond

Op het gironummer van de samenwerkende hulporganisaties ten bate van Kososvo is al ruim drie miljoen gulden binnengekomen, en overal in het land zijn acties georganiseerd om goederen in te zamelen

De pakkettenactie is een initiatief van Stichting Motherhood uit Andijk. Stichting Mara en War Child hebben zich bij de actie aangesloten. Het eerste konvooi is afgelopen woensdag vertrokken, volgende week woensdag rijden nog eens twaalf vrachtwagens met hulpgoederen naar de Balkan.

Het is een drukte van belang in de Warmoesstraat. Een vrouw sjouwt vier enorme vuilniszakken met kleding naar binnen. Inzameling in de straat gevonden? "Nee hoor, dit komt allemaal uit mijn eigen kast. Het is toch een schande eigenlijk, dat die mensen daar helemaal niets hebben."

Een wat verwarde oudere vrouw komt met twee plastic zakken met kleding. "Ik zou zo graag willen dat al die gevluchte Kosovaren bij ons in Amsterdam-Noord komen wonen. Ik wil graag vluchtelingen een beetje helpen, zodat ze weer gelukkig worden

Een man draagt stralend vijftien zakken kleding over de drempel. Maar als hij hoort dat hij een tientje per zak moet betalen als bijdrage in de transportkosten, slaat zijn enthousiasme om in boosheid. Hij weigert geld bij te leggen. "Doe er maar mee wat je wil, desnoods gooi je het in de Kloveniersburgwal. Ik neem het niet mee terug." Judith Fischer van het studentencorps probeert te sussen De kleren kunnen niet mee met het eerste transport, maar ze zal er voor zorgen dat de zakken goed terecht komen

Eigenlijk kunnen alleen kant en klare pakketten mee met het transport. De situatie in Albanië is nog te chaotisch om er losse artikelen uit te kunnen delen. Een doos per kind, dat is makkelijk te distribueren

De samenwerkende hulporganisaties zien overigens weinig in het inzamelen van goederen op deze manier. Volgens hen is het veel effectiever om geld in te zamelen, zodat er centraal artikelen kunnen worden ingekocht

Amsterdammers brengen hulpgoederen naar de Warmoesstraat

Dakloze belt, filmt en verkoopt

Vervolg van pagina 1

Zwerver Rob hoort het ook wel fluisteren: dat nu ook de daklozen zich al verliezen in het modeverschijnsel dat de halve maatschappij in z'n greep heeft. Maar ach "Het is een manier om je sociale contacten in stand te houden. Natuurlijk is het voor velen een statussymbool. Ik betrapte laatst een kennis die heel interessant in gesprek was, maar er klopte iets niet. Draai ik z'n nummer, gaat dat ding af! Voor mij is zo'n gsm gewoon makkelijk Ook als begeleider van *stadssurvivals* (een project van daklozenvereniging Voilà waarin thuislozen burgers drie dagen door hun leven voeren) geeft het een prettig gevoel dat ik de achterwacht of GGD kan bellen als een deelnemer van een trappie valt of zo."

Z-verkoper Ferry: "Natuurlijk maakt iedereen zelf uit waaraan hij z'n geld besteedt, maar voor een hoop mensen is zo'n telefoon toch een luxeartikel. 'Ik koop een krantje, opdat je kunt eten, drinken en slapen,' zeggen ze dan. Als je dat ding steeds tevoorschijn haalt, gaat dat ten koste van je opbrengst

Ook in de inloophuizen en slaapzalen hoort Ferry het met regelmaat rinkelen. "Ik schat dat van alle daklozen (schattingen lopen uiteen van drie- tot vijfduizend in de hoofdstad) vijf tot tien procent zo'n apparaat heeft. Het is ook veilig. Als je buiten slaapt en er gebeurt wat, dan kun je de politie bellen.'

De 'mobiele' is niet het enige snufje dat door de moderne daklozen is geadopteerd. De zichzelf bedruipende daklozenclub Voilà, 'voor en door daklozen en met twee benen stevig in de maatschappij', is van veel markten thuis. Net als Rob klimt Tom Bierenbroodspot (35) via de stichting uit de goot, om ooit weer de sprong naar het Nieuwe Bestaan te maken

Hij heeft geen gsm, maar een mini-televisiestudiootje ter beschikking. Samen met een vriend en een wisselende club andere daklozen verzorgt hij wekelijks een uur Daklozen TV op Salto, zaterdagavond *prime time* welteverstaan. Vrijdags is Bierenbroodspot druk met *editen*, want om vijf uur moeten de banden van De Ogen en Oren van de Stad worden ingeleverd

De studio: een digitale video en geluidsset met mixpaneeltje, aangesloten op het digitale cameraatje en een computer. Op de monitor zijn de resultaten te zien: verrassend scherpe beelden, compleet met animaties en andere snufjes van enige kwaliteit. Woensdag stond Bierenbroodspot nog als inspreker voor de gemeenteraad, want de met A 2000 bekokstoofde kabelplannen – resultaat van politieke spelletjes – deugen van geen kant

De *anchorman* van Daklozen TV geeft bij Voilà ook lessen tekstverwerken en 'wat kloten op de computer'. Van de zes computers die de stichting daartoe kreeg van een supermarktketen, zijn er vier over. Eentje ging stuk, met de andere ging een ex-medewerker op de loop

Bij Voilà bestaat BED: het Bureau Expertise Dak- en thuisloosheid met allerhande trainingen voor daklozen en burgers die willen leren wat dakloos zijn inhoudt. Onderdeel zijn de genoemde *stadssurvivals* en rafelrandwandelingen, waarin burgers één dag met daklozen door het leven gaan. 'Guusje' (wethouder zorg Ter Horst, red.) heeft het duivenproject tot woede van de daklozen verboden: voer verkopen op de Dam mag niet meer, waardoor een belangrijke levensader van de stichting is doorgesneden

De daklozen zoeken naarstig naar nieuwe projecten. En wie weet wat *Dropouts* nog opbrengt? De 'docufilm' over daklozen, waarin verschillende Amsterdammers een rol spelen (Rob figureert vijf minuten als portier bij studentendisco Dansen bij Jansen), draait vanaf mei in de bioscopen en de spelers hopen op een goede opbrengst

Maar de moderne dakloze komt toch best rond. "Je kunt het prima redden zo. Er komen geen duizenden guldens binnen, maar als je vier tientjes per dag bij elkaar sprokkelt, kun je eten, drinken en roken, soms een hotelletje kan zelfs ook," zegt Rob

Zijn Voilà-collega Marius: "Het gaat om wilskracht, daarmee kom je hier een eind. Veel gasten komen met een hoop tamtam binnen, maar zijn na een maandje weg. Het bekende groepje dat altijd in station en inloophuis blijft hangen, daar zit niks in Die komen dus nergens. Maar anders kan ook, hier bijvoorbeeld."

Maar ja, dan die laatste sprong naar het reguliere bestaan. Rob "Naar beneden gaat hard, maar terug... het benauwt ook hè. Ik weet dat het moet en dat het kan, maar ik durf het steeds niet Eens zal het ervan moeten komen: postadresje regelen, huisje zoeken, wat te doen, maar ja, dan wil de gemeenschap dat je alle regeltjes volgt."

Spoorloos via gevonden voorwerpen

De politie aanklagen? Natuurlijk heeft Alfred Bader het overwogen. Hij heeft een ijzersterke zaak, vindt hij zelf. Maar de kosten van het proces zouden niet opwegen tegen de waarde van zijn ten onrechte verloren gewaande schilderijen, van de hand van Rembrandts leerlingen. En terug krijgt hij ze toch niet.

TRUSKA BAST

EIND 1994 wordt Alfred Bader, een Amerikaanse kunstverzamelaar, voor het Centraal Station beroofd van drie schilderijen – of liever: schilderijtjes, de kleinste meet niet meer dan acht bij tien centimeter – die hij de dag ervoor in een Londense galerie heeft gekocht

Hij doet aangifte bij de politie. Eén doek duikt direct de volgende ochtend op. Iemand heeft het gevonden bij een vuilnisbak en weet Bader te traceren via een telefoonlijst die erbij zit

De andere twee schilderijen laat Bader opnemen in *IFAR Reports*, een internationaal register voor gestolen kunst. Hij stuurt een exemplaar naar de politie Maar het *Portret van een Man*, daterend van omstreeks 1630, en een doek genaamd *De moeder van Rembrandt*, uit dezelfde tijd krijgt de verzamelaar van 17de-eeuwse Nederlandse meesters er niet mee terug

Ook niet als hij er eind vorig jaar achter komt dat ze wel degelijk terecht zijn gekomen: een paar maanden na de beroving heeft de politie ze in handen gekregen. In plaats van ze bij Bader terug te bezorgen heeft ze de doeken naar de afdeling gevonden voorwerpen gebracht, waar ze drie jaar verstoffen

Dan is de wettelijke termijn verstreken en worden ze overdragen aan veilinghuis De Eland, dat ze in zomer van 1998 veilt

Eén van de kopers is een kunstliefhebber uit Utrecht. Hij telt zeshonderd gulden neer voor *De Moeder van Rembrandt* Ter vergelijking: Bader heeft er in Londen zo'n tienduizend gulden voor betaald Veel verstand heeft de Utrechter, een zoöloog, er niet van; zijn voorkeur gaat normaal" gesproken uit naar negentiende-eeuwse schilderkunst. En dus begeeft hij zich naar het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie (RKD) in Den Haag in de hoop meer over de herkomst aan de weet te komen

Een oplettende medewerker ontdekt dat het doek voorkomt op de lijst van gestolen schilderijen. Twijfel kan daar niet over bestaan, aangezien op de achterkant de woorden 'Partment Reuni' en de initialen 'BB' zijn geschreven.

De Haagse politie stelt desondanks vast dat de doeken te goeder trouw zijn gekocht: de wettelijke termijn van drie jaar na de diefstal is verstreken en dus is de zooloog legaal eigenaar.

"Met die vorige eigenaar heb ik niets te maken," zegt de man, die niet met zijn naam in de krant wil. "Maar toen ik hoorde dat ze van hem waren gestolen, dacht ik: misschien is het een rijke Amerikaan die er een mooie prijs voor wil betalen." Hij laat Bader, die een goede bekende is van het RKD, per brief weten dat hij het doek voor 35.000 gulden kan terugkopen

Volgens de zoöloog doet hij de Amerikaan daarmee een prachtig aanbod' over een paar jaar meent hij zeker 50.000 gulden voor het schilderij te kunnen krijgen Achteraf geeft hij toe dat die vraagprijs te hoog was ' Maar hij had toch een tegenbod kunnen doen? In plaats daarvan probeert hij mij moreel te chanteren om het doek alsnog terug te krijgen.'

'Natuurlijk wil ik het portret nog steeds terughebben," zegt Bader vanuit zijn woonplaats Milwaukee, Wisconsin "Ik zou het heel jammer vinden als het als studieobject ontbrak in mijn collectie. En uiteraard wil ik de nieuwe eigenaar ervoor betalen. Het is niet nodig dat nog iemand slachtoffer wordt van de diefstal Maar de prijs die hij vroeg, ging echt te ver."

En zoveel is het doek volgens hem nu ook weer niet waard: "Ik heb zo'n honderd schilderijen uit de school van Rembrandt, en veel daarvan zijn beter dan dit." Maar dat is niet de enige reden waarom hij denkt dat de zoöloog nog moeite krijgt het schilderij te verkopen: "Een goed mens zou het niet kopen en een goed geïnformeerd mens ook niet, omdat hij geen schone titel krijgt

Waar Bader zich over verbaast, is dat de politie hem niet heeft opgespoord, als rechtmatige eigenaar. Waarom heeft hij vlak na de roof dan aangifte gedaan? En kennelijk is ook het IFAR-register er niet op nageslagen, waar de schilderijen mét hun afbeelding in staan

Het blijkt iets anders te zijn gegaan. In maart 1995 houdt de politie een drugsverslaafde aan die in het bezit blijkt te zijn van twee schilderijen. Vermoed wordt dat de spullen gestolen zijn. Aan de achterkant zit een sticker van veilinghuis De Eland met een nummer erop. Het correspondeert met de persoon die de doeken een maand daarvoor op de veiling heeft aangeboden, maar ze niet heeft verkocht omdat de vraagprijs te hoog was

De politie gaat ervan uit dat deze persoon de rechtmatige eigenaar is, maar kan hem niet traceren: hij woont niet meer in Amsterdam De schilderijen worden zolang opgeslagen op bureau Warmoesstraat en verhuizen, op last van justitie, naar het depot voor gevonden voorwerpen. De doeken blijken weliswaar te zijn opgenomen in het Opsporingsblad voor Kunst en Antiek van de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI), maar er staat slechts een omschrijving, geen afbeelding. De link met de in beslag genomen schilderijen wordt niet gelegd Het IFAR-register wordt niet geraadpleegd.

Rest de vraag wat met *Portret van een Man* is gebeurd. De politie heeft daarover geen gegevens, het veilinghuis verstrekt geen informatie

En Bader? Die wacht op de dag dat de eigenaar zich bij hem zal vervoegen "Ik hoop dat het een redelijk mens is."

Playback

Barry Hay stak het Koningsplein over. Niet aan de kant van de bloemenmarkt, maar bij de Herengracht. Het was een uur of vijf, een zachte middag

Het oversteken was een hele gebeurtenis, want Barry Hay was niet zomaar iemand, maar de zanger van de Golden Earring. Vroeger zag je hem ook vaak dwarsfluit spelen, maar die tijd is gelukkig voorbij. Nu zingt Barry alleen nog maar, hoewel George Kooymans het eigenlijk veel beter kan

Enfin.

Barry Hay was niet alleen, nee, hij was in het gezelschap van twee klassieke blondines; hoge hakken, goud, strakke broeken, zwart leer. Zelf zag Barry er in grote lijnen ook zo uit. Behalve natuurlijk dat hij niet op hoge hakken was en ook niet blond

Nee, Barry Hay was Barry Hay en zijn haar, kort maar toch wild, zat strak en golvend alsof het in een windtunnel was geföhnd. Alleen het haar van Barry Hay kon zo zitten. Daar was hij popster voor. Maar het meest dramatische element in zijn verschijning was zijn smalle neus, die wijd open stond gesperd. Het effect was dat Barry leek te briesen. Zijn lichaam deed daar niet aan mee, wat vervreemdend werkte.

Goed.

Daar stond hij. Aan de rand van het Koningsplein, midden in Amsterdam. Er was niemand die acht op hem sloeg. Barry Hay was in Den Haag misschien een beroemdheid, in Amsterdam was hij alleen maar Barry Hay. Voor de meeste mensen hooguit iemand van wie je denkt dat je hem ergens van kent. Maar waarvan?

MARTIN BRIL

Top Pop Yeah?

Nu begon het oversteken. Hoe het tot stand kwam, was nauwelijks te zien, maar toen Barry en zijn dames eindelijk *in beweging kwamen, was dat met Barry in het midden. De* blondjes hingen aan zijn armen en staken een kop boven hem uit. Zij met z'n tweeën vormden het complete rumoer dat Barry Hay veroorzaakte Maar dit stak zo perfect in elkaar dat het leek alsof Barry Hay in een kluwen van adoratie de straat overstak. Hij werd als het ware naar de overkant gedragen. Hij moest wel een ster zijn.

Langzaam kwam de omgeving tot stilstand. Twee fietsers waren de eersten die het in de gaten hadden. Ze stopten. Een jongeman die telefonerend passeerde, hield even op met praten – zijn mond zakte open, hij schrok ervan – een moeder met een kind in een strollertje botste bijna tegen een lantaarnpaal, in de tram bij de halte keerden diverse gezichten zich naar het trio, een auto toeterde

Toen deed Barry Hay iets wat niet eens verrassend was. Hij zette een zonnebril op. Het gebeurde al lopend, en het was een gebaar zo vanzelfsprekend als even met een vingertop een dotje speeksel uit de mondhoek wippen.

Wat het indrukwekkend maakte was de ritmische nonchalance waarmee Barry Hay de bril hanteerde. Alles klopte, in één swingende zwaai stond de bril, een van de elementen waaruit de popster zijn imago samenstelt, op de neus. Helaas was het zo'n aerodynamisch geval dat alle zicht op de ogen benam

Nu was hij bijna aan de overkant. De dames aan zijn armen maakten kirrende geluiden en toen Barry Hay iets zei, lachten ze schel. Het was ondoenlijk om niet aan Penny de Jagers showballet te denken, en aan de traag optrekkende rookwolken waarin Barry Hay vroeger de hits van de Golden Earring stond te playbacken.

Alles aan Barry Hays oversteek was onecht, behalve de oversteek zelf. Barry Hay stak het Koningsplein over. Kijk, nu was hij aan de overkant

Vacatures
ZIE PAGINA
8, 11, 14, 18, 20 & 22

buitenland

De Indonesische minister van Justitie, Muladi: 'We hebben Xanana Gusmao niet uit de gevangenis ontslagen om ons de oorlog te verklaren.'

President Niger vermoord

Noodtoestand afgekondigd na 'noodlottig ongeval'

NIAMEY/OUAGADOUGOU – In de straatarme West-afrikaanse staat Niger heerst de noodtoestand nadat gisteravond president Ibrahim Bare Maïnassara, waarschijnlijk door een aantal leden van zijn eigen lijfwacht, op de luchthaven van de hoofdstad Niamey werd vermoord. Volgens Amerikaanse diplomaten in het aangrenzende Burkina Faso was de moord een onderdeel van een poging tot een staatsgreep. Deze zou echter in de kiem zijn gesmoord.

De premier van Niger, Ibrahim Mayaki, [illegible] zond met langer uit en de radio [illegible] ook [illegible] het leven was gekomen. Het parlement [illegible] in 1996 tegen president Maïnassara [illegible] verboden.

De grenzen met de buurlanden zijn na de dood van Maïnassara gesloten. In de straten van Niamey patrouilleerden gisteravond [illegible] wegens aanvallen op [illegible] reaus. Het hof beval nieuwe verkiezingen. Maar de oppositie eiste het aftreden van Maïnassara, [illegible] vijf etnische groepen, waarvan [illegible] Maïnassara [illegible] Niger is een van de armste landen ter [illegible] men per hoofd van de bevolking [illegible] Het land werd zan het begin [illegible] Het land werd zan het begin [illegible] Maïnassara [illegible] de tot dan toe de Karawanas [illegible] Maïnassara [illegible] kelijkheid leng, toen president Charles de Gaulle de Frans-Afrikaanse gebieden en passie deelonnseerde. (AP, Rtr)

De Chinese premier Zhu Rongji staat samen met Bill Clinton de pers te woord op het gazon van het Witte Huis tijdens zijn negendaagse bezoek aan de VS. FOTO PETER ENDONIGS/AP

Leiders Koude Oorlog in Praag

PRAAG – President Vaclav Havel van Tsjechië reikt [illegible] heid van de [illegible] van de Fluwelen Revolutie in Praag op 17 [illegible] 1989, aan de belangrijkste staatshoofden die op dat moment aan de macht waren de [illegible] Hun [illegible] onders [illegible] de Verse [illegible] zijn oud-president George Bush, ex-Sovjetleider Michail Gorbatsjov, de ex-bondskanselier Helmut Kohl [illegible] Madeleine Albright, [illegible] Tsjechisch [illegible] Tsjechisch [illegible] Franse president Jean-[illegible] Mitterrand krijgt de onderscheiding [illegible] (Rtr)

114 Turken gaan na petitie cel in

ANKARA – Een Turkse rechtbank heeft gisteren 114 mensen [illegible] rechten tot een jaar gevangenis straf vermoedelijk [illegible] in 1993 een verklaring uitgaven waarin werd opgeroepen tot een vreedzame oplossing van het conflict tussen het Turkse leger en de Koerden. Onder de veroordeelden bevindt zich de socialiste Ismail Besikci, die al bijna 200 jaar gevangenisstraf tegeld heeft voor diverse boeken en artikelen over het Koerdische probleem, die het regime niet bevielen. (Rtrs)

Meciar wil nu het presidentschap

BRATISLAVA – De voormalige, omstreden Slowaakse premier Vladimir Meciar heeft zich kandidaat gesteld voor het presidentschap van zijn land. De verkiezingen daarvoor worden gehouden op 15 mei. Meciar (56) staat te boek als anti-democraat. Hij zegde de politiek aanvankelijk vaarwel na zijn nederlaag bij de verkiezingen voor het parlement in september vorig jaar. Volgens waarnemers heeft Meciar [illegible] tijdens zijn premierschap zo impopulair gemaakt, dat hij geen kansjes van kans heeft. (Rtrs)

Geduld van Jakarta met Gusmão begint op te raken

VAN ONZE CORRESPONDENT ALEXANDER VALETON

JAKARTA – Xanana Gusmão, de charismatische leider van onafhankelijk Oost-Timor, spreekt met vuur. Vanuit zijn huis in Jakarta riep hij de Indonesische bevolking op de wapens op te nemen tegen het leger. De verrreiteider heeft na van de Indonesische autoriteiten een week de tijd gekregen om zijn woorden in te trekken. Als hij dat weigert, wordt zijn huiskarrest opgeheven en moet hij terug naar de gevangenis.

Minister van Justitie Muladi zei gisteren, na een gesprek met president Habibie, dat Gusmão in een geschreven verklaring zijn oproep moet intrekken. "Als hij alleen een mondelinge verklaring afegt, moet die zeer goedkeurd zijn," aldus Muladi. "Als hij dat niet wil, zullen wij zijn positie herzien. Dat betekent dat hij terug naar naar de gevangenis Cipinang."

Muladi ondertekende dat de gevangenisstraf van Gusmão was omgezet in [illegible] Hij [illegible] oplossing voor het Oost-Timorese probleem. "Hij is niet uit de gevangenis ontslagen om de oorlog te verklaren, om wat voor redden dan ook."

In de afgelopen weken, toen de aandacht van de wereld vooral uitging naar de rellen in West-Kalimantan en de oorlog in Kosovo, wilden er naar alle waarschijnlijkheid tientallen doden bij een beschieting van een kerk in Oost-Timor. Het ging om de zoveelste bloedige borsing tussen voor- en tegenstanders van de integratie met Indonesië.

Op dit moment worden in Genève onder het toezicht oog van de Verenigde Naties gesprekken gevoerd tussen Indonesië en Portugal over de toekomst van deze vroegere Portugese kolonie. De Indonesische minister van Buitenlandse Zaken, Ali Alatas, heeft gezegd dat Gusmão niet zijn emotionele uitlatingen het proces in Genève wil bemoeiden, juist nu dat in een beslissende fase [illegible] Alatas [illegible] ntio zelf zegt dat hij de aandacht wil vestigen op de gruweldaden die plaatsheb bden in Oost-Timor.

Onderzoek

De toedracht van het bloedbad in de kerk is voorlopig ondoidelijk. "We weten niet precies wat er is gebeurd in Liquica," aldus de Portugese gezant Ana Gomes. "We weten zeiffs niet of er voor of voorrig doden zijn gevallen."

De slachtoffers zouden in de kerk bescherming hebben gezocht tegen het toenemende geweld in de regio, waarna ze met machetegeweren werden doodgeschoten. Het leger beweert dat de slachtoffers niet in de kerk, maar in de woning van een priester hun toevlucht hadden gezocht.

De Indonesische regering tierne er mee in de hit Rode Kruis het bloedbad onderzoekt. Nobelprijswinnaar Carlos Belo zei dinsdag dat 45 mensen waren omgekomen. Twintig anderen zouden gewond zijn gemaakt. Het leger houdt het aantal slachtoffers op vier.

Jose Alexandre 'Xanana' Gusmão heeft het Indonesische leger verweten wapens te verleiden onder de voorstanders van autonomie. Volgens hem zijn deze wapens gebruikt bij de onlusten van de afgelopen dagen. "Sterf niet als een beest," zou hij gezegd hebben. "Wees gedulig, het lijden en bloedvergieten zijn niet voor niets geweest." Deze woordenwenden opgevat als een oorlogsverklaring.

In een gezamenlijke persconferentie met Gomão trachtte Ana Gomes woensdag de emmotie te bezweren. Beide sprraken zich uit voor internationale aanwezigheid in Oost-Timor [illegible] Indonesische militie een granaat in de kerk hadden gegooid. Maar een dag later zei een kerkelijk medewerker in het dorp dat rijf mensen waren omgekomen. Twintig anderen zouden gewond zijn gemaakt. Het leger houdt het aantal slachtoffers op vier.

Jose Alexandre 'Xanana' Gusmão heeft het Indonesische leger verweten wapens te verleiden onder de voorstanders van autonomie. Volgens hem zijn deze wapens gebruikt bij de onlusten van de afgelopen dagen. "Sterf niet als een beest," zou hij gezegd hebben. "Wees gedulig, het lijden en bloedvergieten zijn niet voor niets geweest." Deze woordenwenden opgevat als een oorlogsverklaring.

Ana Gomes sprak over 'interne problemen van de Republiek Indonesië'. Het leger is volgens hem 'zeer goed in staat op te treden tegen groepen of individuen die de veiligheid in gevaar brengen'.

Muladi zeiden dat zij dan ook ook de bij een herhaling van geweldadige heiden de onderhandelingen in Genève te beëindigen. "Voorheen deze vijandelijkheden van het leger konnen het vredesproces in Genève in gevaar brengen. De spanningen verspreiden zich nu naar andere gebieden in Oost-Timor. Indonesie moet zich serieuzer met de veiligheidssituatie beziighouden, anders trekken wij ons terug van de onderhandelingen."

Ze herhaalde de woorden van secretaris-generaal Kofi Annan van de Verenigde Naties, die de partijen aanmoedigde zich niet te laten ontdagen, zodat het vredesproces in Oost-Timor aan de onderhandelingstafel opgelost kan worden.

Inmiddels heeft de Koninklijke Luchtmacht zijn personeel laten weten dat de Arbeidstijdenwet is opgeschort in verband met de oorlog op de Balkan.

UNHCR acht luchtbrug nu niet nodig

(Van onze redactie buitenland)
AMSTERDAM – Sadako Ogata, het hoofd van de UNHCR, het vluchtelingenbureau van de VN, ziet geen noodzaak meer voor een luchtbrug om vluchtelingen uit Kosovo naar landen buiten de Balkan te transporteren. Volgens de Canadese minister voor Immigratie, Lucienne Robillard, heeft Ogata haar duidelijk gemaakt dat de situatie ter plaatse dusdanig is verbeterd, dat een dergelijk ingrijpen overbodig is.

Canada had aangeboden vijfduizend vluchtelingen toe te laten en deze in de kampen in Macedonie te gaan ophalen met militair en burgertoestellen.

Maar op een perconferentie zei Robillard gisteravond dat Ogata haar dit had afgeraden. "Mevrouw Ogata is van mening dat de overgrote meerderheid van de vluchtelingen beter in de regio kan blijven om snel gereedgemeld te kunnen worden nadat de situatie dat toelaat."

De Verenigde Staten hebben Servische troepen ervan beschuldigd in Kosovo systematisch geweld te verrichten in een poging om een legerkamp in het zuiden van de provincie. Daarbij zouden ongeveer twintig vrouwen zijn gedood.

"We krijgen verontrustende berichten binnen uit Kosovo dat de jonge vrouwen naar een open dingskamp in Dakovica zijn gebracht, waar zij door soldaten zijn verkracht," deelde Robinson woordvoerder van het Pentagon, Ken Bacon, gisteravond op een perconferentie mee. "Dit doet denken aan de goed gedocumenteerde gevallen van verkrachting van en moord op vrouwen in Bosnie tijdens de oorlog daar."

Bacon voegde daaraan toe dat er al eerder berichten waren binnengekomen over massa-executies. "Maar dit is de eerste maal dat we rapporten binnen uit Kosovo van verkrachtingen op grote schaal."

De Hoge Commissaris voor de mensenrechten van de VN, de voormalige Ierse president Mary Robinson, verklaarde gistermiddag in Genève dat zij over rapporten beschikte dat vluchtelingen vrouwen van de grens zouden moeten betalen om doorgelaten te worden. Indien de vrouwen niet ever geld beschikten, werden zij verkracht, aldus Robinson.

Ook de hoofdredacteur van de krant *Koha Ditore* uit Pristina, Baton Haxhiu, heeft gevallen van verkrachting gemeld. De journalist, van wie aanvankelijk door de Servo's was gemeld dat hij door de Servieërs zou zijn terechtgesteld, bereikte na een heimelijke tocht door Kosovo Albanie op zondagavond en verbleef weer in Londen aan.

In een interview vertelde hij dat hij ondervreg had gezien hoe Servische paramilitairen en politiemensen 's nachts de files auto's met vluchtelingen benaderden, mensen beroofden en jonge vrouwen en meisjes meenamen

Bewoners van Aleksinac ruimen puin. Het Joegoslavische mijnstadje werd deze week getroffen door een afzwaaiende Navo-bom. Er vielen vijf doden. FOTO AP

Kiprianoe geeft falen missie toe

(Van onze redactie buitenland)
AMSTERDAM – De Griekse-Cypriotische president Glafcos Kiprianoe is er niet in geslaagd de drie Amerikaanse militairen vrij te praten, die op 31 maart aan de Macedonische grens met Joegoslavië door Servische krijgsgevangen zijn gemaakt. Kiprianoe spraak gisteren in Belgrado onderhuif aar Saar met Slobodan Miloesevic en erkende aan alhoog van het gesprek dat hij niets had bereikt.

Hij legde de schuld daarvan voorhanenlijk bij de Navo. "De intensieve bombardementen van de laatste dagen hebben mijn humanitaire missie eenzelfd bemoeilijkt," zei Kiprianoe, die thans woordvirter is van het parlement op het Griekse deel van het eiland.

Hij zal zijn pogingen voortlopig staken, omdat het "onmogelijk is" enig resultaat te boeken in het huidige klimaat. "Maar ik sluit niets uit voor de toekomst, afhankelijk van de ontwikkelingen werden gaan."

De Servieërs maakten van de gelegenheid gebruik. Kiprianoe mwe te tronen naar de stad Cuvelpija, waar vertegenwoordigers van Navo-aanval civiele doelen zijn gezaak.

"Ik been geen militair expert, maar ik ben geschokt door wat ik zag," aldus de Cypriiot. "Ik geloof niet dat luchtacties deze crisis kunnen oplossen."

Apaches VS nog niet in Albanië

HEERLEN/ARC – De 24 Apache aanvalshelikopters, die de Amerikanen in Kosovo gaan inzetten tegen Servische grondsoldaten als tanks en pantserwagens, zijn ook gisteren niet in Albanië gearriveerd. Op het laatste moment doken zich weer problemen voor bij het transport van de toestellen, die in vrachtvliegtuigen van vrijdag uit Duitsland moeten worden aangevlogen. De toestellen, die onder alle weersomstandighden dien kunnen opereren, zullen gestationeerd worden op de luchthaven van Tirana. (Krrs)

Vluchtelingen niet naar Cuba

MIAMI – De Verenigde Staten zien zich gedwongen om zo'n 20.000 vluchtelingen uit Kosovo onder te brengen in het legerkamp Guantanamo Bay op Cuba (Nu de UNHCR niet veel heel meer ziet in het onderbrengen van de vluchtelingen buiten de Balkan, kan Washington geen keuze kunnen aan de zwarte kruiwk die de plannen hadden. Experts vreesden dat de Albanezen uit Kosovo in het nieuwe Guantanamo-Bay-kamp gedesorganiseerd zouden raken en zich zouden gaan zitten zeggen hun Cubanese klimaat. (AP)

UNHCR ontdekt verdwenen groep

STANKOVIC – Het vluchtelingenbureau van de VN, de UNHCR, heeft de tijdsindzend vluchtelingen uit Kosovo die eerder in de Macedonië zoek waren gerraakt, gisteren weten te traceren. De groep, die vanmorgen werd verloren raakte bij de ontruiming, v. n. het gemeenschaapsdorp kamp in Blace aan de grens met kosovo, mij het Kosovo Berrpidatsjeger werd, UCK. Want alles is beter dan hier zoniet er meeten zitten wachten op dingen die misschien nooit komen. (Krrs)

Ivanov lanceert aanval op Navo

MOSKOU – Rusland mag dan zijn kernwapens niet opnieuw op westerse doelen hebben gericht, de Russische minister van Buitenlandse Zaken, Igor Ivanov, lanceerde gisteremiddag een aanval verbale kanonnen op de Navo. "Als we de situatie objectief beziejken, dan zien we dat de Navo met de dag de militaire en politieke zinnloosheid van zijn acties demonstreert. Nu al moet Zaken, igor hoog zijn opgegroen, ongeziens de humanitaire catastrofe de baat te worden, die reals leden een weet, grotendeels door zijn schuld is veroorzaakt." (Krrs)

Bijna miljoen vluchtelingen volgens VN

(Van onze redactie buitenland)
AMSTERDAM – Er begint langzamerhand enige ordening te komen in de chaos die de vluchtelingenstromen uit Kosovo teweeg heeft gebracht. Het vluchtelingenbureau van de VN, de UNHCR, heeft gisteren zijn boekhouding op orde gebracht en wat cijfers gepubliceerd. Daaruit kan het onderstaande worden afgeleid.

In Kosovo woonden volgens de volkstelling van 1991 1,95 miljoen mensen, van wie naar schatting 1,6 miljoen mensen van Albanese herkomst. De nazolgende cijfers hebben uitsluitend op deze laatste groep betrekking.

Volgens de Navo hebben het afgelopen jaar 960.000 mensen huis en haard verlaten. Volgens de UNHCR waren dat er vóór het begin van de bombardementen van de Navo 517.000. Sindsdien zijn er nog eens 450.000 bijgekomen. Volgens Joegoslavië zijn er 70.000 mensen 'teruggekeerd'. Dit cijfer heeft vermoedelijk betrekking op de vluchtelingen die zijn teruggestuurd, toen Belgrado de gronen met Macedonië en Albanië begin deze week sloot. Volgens de Navo bevinden er zich in Kosovo thans 260.000 'interne' vluchtelingen.

Van de recente vluchtelingen bevinden zich er volgens de VN nu 304.000 in Albanië, 122.000 in Macedonië, 55.000 in Montenegro en 24.000 in Bosnië.

Het buitenland heeft aangeboden ongeveer 100.000 vluchtelingen op te nemen, hoewel de Europese Unie deze week besloot een zoveel mogelijk hulp te bieden in de regio zelf. Ook de UNHCR heeft nu gezegd dat voorzieningen hulp ter plaatse de voorkeur verdient.

Burrel is bereid tot bankroet?

In de tijd van de dictatuur in Albanië was het stadje bruchtt om zijn gevangenis. Nu houdt iedereen zich doof en blind voor de noodtoestand in Burrel, dat op de rand van het bankroet verkeert, maar toch alles in het werk *stelt om de vluchtelingen uit Kosovo te helpen.*

JOOP HOLTHNAUSEN in Albanië

DE AUTORITEITEN van het mijnstadje Burrel zijn ten einde raad Tweeduizend vluchtelingen uit Kosovo werden hen de afgelopen dagen op het dak gestuurd door Tirana, maar geen enkele organisatie buiten Burrel heeft de herperde hand toegestoken. De internationale hulporganisaties hebben het stadje tot dusverre straal gemegeerd, de Albanese regering laat de noordkeerten om hulp onbeantwoord en het districtsbestuur meldt dat zijn kas leeg is

Het stadsbestuur heeft daarom maar besloten de totale begrotting voor dit jaar in te zetten om de vluchtelingen te helpen overleven.

"Maar," zegt een woordvoerder van de stad, "het is inmiddels eerder een lewestie van aiden dan van weken voordat ook de bodem van de rieddijkje kas is bereikt. We steunen zaterdagsmel af op een volledig bankroet."

En problemen in Burrel waren ten zeik zonder de vluchtelingen al naaiwelijks op te lossen De mijnen zijn gesloten en negentig procent van de beroepsbevolking zit daarom zonder werk. De armoede grijnzt de bezoeker aan. Alles is kapot of zo verroerd dat het in iedere weerstesse maatschappij onmiddellijk op de afvalhoop zou belanden. De natuur in de omgeving mag van een adembenemende schoonheid zijn, het stadje zelf biedt slechts ellende.

Burrel was onder het bewind van de dictator Enver Hoxha berucht om zijn gevangenis, waar onder een onmenselijk regiem duizenden politieke gevangenen in de loop der jaren kreunden. Onder hen was de dichter overleden Osman Kazazi, die een van zijn prachtigste gedichten, de bij de dictatuur, in Burrel doorbracht.

Elf dagen geleden werden de eerste vluchtelingen per bus aangevoerd. Sindsdien zijn er in een lange kolonne rond tweeduizend gearriveerd, die hetzij in de perifierie, hetzij in het centrum zijn ondergebracht

In het internaat van de middelbare school, waar tot voor kort vijftien leerlingen woonden, huizen nu driehonderd Albanezen uit Kosovo. In de eetzaal zetten de mensen aan de dagelijkse koot: een homp brood en een bordje soep 'Met limmen we in niet gewen," zegt de gemeentelijke woordvoerder.

Niemand klaagt

De bevolking schiet waar mogelijk te hulp. Gistermorgen zagieden een paar inwoners bij iedereen in de stad eieren in Daarbeer kregen de vluchtelingen als extraatje aan gekookt ei bij de maaltijd. Een paar dagen geleden zorgden de burgers van Burrel op dezelfde wijze voor war fruit

De onderkomens in de slaapzaal, die in de sporthal is ingericht, geven de mensen weinig waar een dak boven het hoofd. maar voor de rest is er weinig of niets. Er zijn ondanks een klemmend beroep op de Albanese overheid en op donnororganisaties geen dekens, te weinig schiematrassen en te weinig zaal geen medicijnen beschikbaar voor de gezwaamsiaceerde vluchtelingen. Vrijwel elles wat er is, hebben de vluchtelingen of zelf meegebracht of het komt van de stedelijke overheid en de bevolking zelf

Maar niemand van de vluchtelingen klaagt over het maaltmale rantoeen dat zij krijgen toebedeeld. Integendeel, onderwijzer Marku, uit Peja, is gezoerd door de opvallenngeziindheid van de Albanezen. "Zij doen echt het onmogelijke voor ons"

Er is inmiddels een comité gevormd uit vertegenwoordigers van de stad en van de vluchtelingen. Albanezen en Kosovaren proberen zo samen de problemen te lijf te gaan. De kinderen onder de vluchtelingen in de schoolgaande leeftijd worden geregistreerd en volgende week begint er voor hen een primitief onderwijsprogramma. Veel zal dat zeker in het begin niet voorstellen: er zijn niet alleen geen boeken, maar ook potloden en pennen ontbreken

In Burrel is de vrouwenorganisatie Shoqata al een aantal jaren actief. Zestig kinderen uit de meest verpauperde gezinnen worden op kosten van de organisatie iedere dag in een restaurant gevoed. De restaurantbouwer nodigt nu op eigen initiatief van enger eigen rekening per dag thus vluchtelingenkinderen uit om mee te eten

Sevim Arbana, voorzitter van Shoqata, beloot gisteren een deel van haar budget te gebruiken om per dag nog dertig kinderen uit Kosovo een voedzame maaltijd te bezorgen. "Het gaat om honderd kinderen in totaal. Iran kiegen die in veder gevai een keer in de drie dagen een voeborgen maaltijd. Ja

In sommige onderkomens van de vluchtelingen is er geen wasgelegenheid. De bevolking van Burrel heeft daar een oplossing voor gevonden. Alle vluchtelingen mogen hij toerbeurt bij de autotrieste bevolking douchen, maar een vluchteling geniddeld drie keer per week aan de beurt is

Stadsbestuurt en bevolking helpen waar ze kunnen. "Wijlijden meer met onze broeders en zusters uit Kosovo," zegt de vertegenwoordiger van de stad. "Daarom zetten we alles in wat we hebben. We hebben het telefoonverkeer in de stad zo goed gevormd uit vertegenwoordigers van de stad en van de vluchtelingen. Albanezen en Kosovaren proberen zo samen de problemen te lijf te gaan. De kinderen onder de vluchtelingen in de schoolgaande leeftijd worden geregistreerd en volgende week begint er voor hen een primitief onderwijsprogramma. Veel zal dat zeker in de beginning niet voorstellen: er zijn niet alleen geen boeken, maar ook potloden en pennen ontbreken

In Burrel is de vrouwenorganisatie Shoqata al een aantal jaren actief. Zestig kinderen uit de meest verpauperde gezinnen worden op kosten van de organisatie iedere dag in een restaurant gevoed. De restaurantbouwer nodigt nu op eigen initiatief van enger eigen rekening per dag thus vluchtelingenkinderen uit om mee te eten

Sevim Arbana, voorzitter

F-16's Nederland vallen tanks aan

FRANS PEETERS

DEN HAAG – De zestien Nederlandse F-16's hebben gisteren vanaf de Italiaanse basis Amendola achtien vluchten gemaakt. Zes vluchten meesten vanwege de weersomstandigheden boven Servië worden afgelast. Het woiljendek boven Kosovo hing te laag. Ook voor vandaag wordt slecht weer verwacht.

Volgens luitenant-admiraal L. Kroon, chef van de defensiestaf, hebben de F-16's gisteren twee groepen luchtmacht uitgevoerd met Amerikaanse A-10's. De A-10 is een betrekkelijk laag vliegend toestel dat met infrarodcamerasvan vijandelijke voertuigen opspoort en die met zijn kanonbuisjes aanrijgt". De vliegers van de F-16 zitt het aan gewezen doel en werpt er een laserzoekende bom op, aanstal een clusterbom, die bestaat uit een manteel en meer dan twee honderd kleine bomaeties.

Gisteren vlogen Nederlandse F-16's boven Kosovo 'op jacht naar Servische voertuigen'. Met de A-10's werden twaalf Servische voertuigen – tanks, gevechtswagens of vrachtauto's – aangevallen, zei Kroon.

Een andere aanval werd met 19's ondernomen op 'transportmiddelen met de raketten' geladen luchtdoelraketten. Of de aanvallen van de Nederlandse luchtbommenwerpers ook werkelijk doel hebben getroffen, staat nog niet vast.

Inmiddels heeft de Koninklijke Luchtmacht zijn personeel laten weten dat de Arbeidstijdenwet is opgeschort in verband met de oorlog op de Balkan. Er wordt nu alleen in Amendola, maar ook op Nederlandse bases road set op de klok gewerkt, vooral in staat om injecaties en logistiek.

Het kabinet besliet waarsijnlijk dit weekeinde hoeveel Nederlandse militairen zullen meedoen aan de operatie *Allied Harbour* in Albanie, waarvoor de Navo achtduizend man nodig heeft.

Maar Macedonie vertrekt zondagochtend vanuit Vilasingen het materieel van een peloton hoowitzers van de Gele Rijders, dat zal worden toegevoegd aan een Duitse brigade in Macedonie. De bestemming is de haven van Thessaloniki in Griekenland vanwaar de 230 ton wegende gewaarde naar Macedonie worden getransporteerd

De 120 mannschappen van de eenheid vertrekken per vliegtuig op 20 april naar de luchtmacht-basis Eindhoven.

Jeltsin dreigt vooral voor binnenlands gebruik

van onze correspondent
WIERD DUK

MOSKOU – De waarschuwing die Boris Jeltsin het Westen gisteren gaf om Rusland niet mee te zuigen in een Derde Wereldoorlog geen volgzaam waarnemers vooral bedoeld voor binnenlands gebruik. De Russische president heeft tot nog toe verzekerd dat Moskou zich geen militaire avonturen op de Balkan zal aanvoorderen. Gistersavond was de taxatie in de meeste westerse hoofdsteden dat Jeltsin inderdaad voornamelijk voor de eigen tribune optrad.

Jeltsin, die na maanden zieke weer helemaal terug is op het politieke toneel, zei gisteravonga onder meer: "Ik heb de Navo, de Amerikanen, de Duitsers gezegd dwing ons niet tot militaire actie. Anders krijgen we weer een Europese oorlog en mogelijk een wereldoorlog."

De president staat echter onder zware druk van de pro-Servische communisten en nationalisten. Die eisen dat het Kremlin open in oorlogen staat naar Belgrado. Bovendien bugt volgende week de Duitse minister van Buitenlandse Zaken, Joschka Fischer, naar Moskou om de Navo bezig gehouden te zien te zetten "en Joegoslavie binnen Rusland te laten vooroordeelen. Gistersavond was de taxatie in de meeste westerse hoofdsteden dat Jeltsin inderdaad voornamelijk voor de eigen tribune optrad.

Jeltsin, die na maanden zieke weer helemaal terug is op het politieke toneel, zei gisteravonga onder meer: "Ik heb de Navo, de Amerikanen, de Duitsers gezegd dwing ons niet tot militaire actie. Anders krijgen we weer een Europese oorlog en mogelijk een wereldoorlog."

De president staat echter onder zware druk van de pro-Servische communisten en nationalisten. Die eisen dat het Kremlin open in oorlogen staat naar Belgrado. Bovendien bugt volgende week de Duitse minister van Buitenlandse Zaken, Joschka Fischer, naar Moskou om de Navo bezig gehouden te zien te zetten "en Joegoslavie binnen Rusland te laten vooroordeelen. Gistersavond was de taxatie in de meeste westerse hoofdsteden dat Jeltsin inderdaad voornamelijk voor de eigen tribune optrad.

Hoewel dat verklapte dreigement hoogstens symbolische waarde heeft, omdat de codes niet de deelen in een korte tijd kunnen worden bijgesteld, had de berichtgeving door internationale verbreiziers panakt tot gevolg in westerse hoofdsteden. De Britse minister van Buitenlandse Zaken, Robert Cook, voelde zich gerroepen om Moskou te waarschuwen dat de Navo-acties in Joegoslavië geen enkele bedreiging vormen voor Rusland. Ook Washington reed naar huis.

Aanvankelijk deed het Kremlin er het zelfde voor, maar inmiddels werden de uitlatingen van Selezjnjov officieel teengesproken

Hoezeer politici in Moskou rekening houden met de pro-Servische emoties in Rusland, blijkt ook uit de welwillende reacties op een verzoek uit Belgrado – 'uit naam van parlement en volk' – om Jeltsin te laten gaan in een onze met Wit-Rusland en de Russische Federatie Doema-voorzitter Selezjnjov, die Boris Jeltsin in het Kremlin informeerde over zijn recente bezoek aan Belgrado, sprak op nieuw voor zijn beurt bij hem bij hem over de over de stationering van Russische legeroeheden in Joegoslavie

Ook Jeltsin had, aldus Selezjnjov, positief gereageerd op het idee van een politieke verbond met de overzeese Servische Serviers Maar minister van Buitenlandse Zaken, Igor Ivanov sprak gisteren de sissame af. Hij zei dat Moskou het verzoek uit Joegoslavie 'bestudeert'.

Fussen Rusland en het autoritair gerezerde Wit-Rusland, waar geestdrittig werd gereagerd op de Joegoslavische voornemen, bestaat al een samenwerkingsverband. Maar dat heeft in de praktijk nauwelijks iets om het lijf

Om de spannningen tussen de Verenigde Staten en Rusland, die door de oorlog in Joegoslavie dreigen hoog opgepiepen, enigzins te bewerken, zullen de ministers van Buitenlandse Zaken van beide landen, Madeleine Albright en Ivanov, elkaar volgende week dinsdag in Oslo ontmoeten. Zo werd gisteravond, niet toevallig, bekend.

Vacatures

[illegible] adverteren op deze pagina's: tel: 020-5623283

Reaching for the Stars

BURGER KING

A HEREFORD BEEFSTOUK

KFC

Upper Crust

Pizza Hut

OPERATIONS MANAGER M/V

[illegible] reporting to the General Manager and based in Amsterdam, the successful [illegible]

Key Responsibilities:
- [illegible]

Background and Experience:
- [illegible] 25-40 years. [illegible]
- [illegible] effective communication [illegible]
- [illegible] substantial creativity and have good flair for [illegible]

Candidates must be able to work in a small management team

SSP Offers:
- [illegible] exciting, international atmosphere with a salary and benefits matching your qualifications and [illegible]

[illegible] would you be interested in applying for this exciting position, please [illegible] your application enclosing your CV to:

[illegible]

Select Service Partner

Select Service Partner [illegible] Schiphol Airport [illegible] Amsterdam [illegible] Rijswijk [illegible] Amsterdam [illegible] Rotterdam [illegible] Schiphol

YOEK

een ervaren boekhoudkundige kracht

[illegible] CV [illegible] Europese leiden. De enthousiaste team is op zoek naar iemand de de verantwoordelijkheden op zich kan nemen van de volledige [illegible] contacten [illegible] Ook [illegible] dit is op basis van [illegible] deze uitdaging [illegible] boekhoudersjaren.

Tot aan deze uitdaging?
Neem dan contact op met Anneke Sure, telefoon 020-417 99 21 of stuur uw C.V. naar
YOEK B.V.
Ken Verhemmanlaan 2-4
[illegible] Amsterdam

YOEK THE LARGE SIZE COMPANY

Gezocht: Presentatoren - Discjockey's m/v

CITY FM is een snel groeiend, commercieel radiostation voor de regio Amsterdam. CITY FM is te ontvangen in de regio Amsterdam op 99.3 FM en in de omgeving van Haarlem op 91.3 FM. Daarnaast zijn we te beluisteren op diverse kabelnetten.

Door de snelle groei zijn we op zoek naar radio presentatoren/discjockey's (m/v).

Wij zoeken iemand die
ervaring heeft met radiopresentatie,
past bij de stijl van radio maken bij CITY FM,
commercieel kan denken,
een professionele werkhouding heeft
over goede communicatieve eigenschappen beschikt
affiniteit heeft met de regio Amsterdam

Wij bieden
een professionele omgeving om radio te maken
een jong team enthousiaste collega's
een salaris in overeenstemming met deze functie

Reageren?
Stuur dan uw brief met CV en **demonstratiebandje** naar
CITY FM t.a.v afdeling personeelszaken
Postbus 1080 1500 AZ Amsterdam

CITY FM RADIO 99.3

EEN PROF DOET MEER DAN HBO OF UNIVERSITEIT!

[illegible]

Van HEAO naar ING
- [illegible]

Op 16 april van 18.00 tot 21.00 uur verzorgt het Instituut een informatie-avond
Hogeschool van Amsterdam
Instituut Bedrijfskunde en Logistiek
Gebouw Uitvoeringsweg 100 (eerste [illegible])
[illegible]

Hogeschool van Amsterdam

ONDERNEMERS, MANAGERS EN ADVISEURS STARTEN BIJ B&L

[illegible] Bedrijfskunde en Logistiek [illegible]

Onze opleidingen, jouw beroep
Na de opleiding Logistiek en Technische Vervoerskunde [illegible] Bedrijfskunde en Log.stiek [illegible] marketing, bedrijf[illegible] punt na de opleiding Technische Bedrijfskunde. Collega's die hun [illegible] bureau w' [illegible] Bureau klant [illegible] doordachte [illegible] International Commercial Attaché/Adjunkt-Medewerker. We hebben enkele peil-MBO-ers [illegible] ers, waarmee je een uitgende carrierestap maakt.

Kom dus naar
Hogeschool van Amsterdam
Instituut Bedrijfskunde en Logistiek
Gebouw Uitvoeringsweg 100 [illegible]
Telefoon 020 - [illegible]
Kijk ook op www.[illegible]

Hogeschool van Amsterdam

KPMG

Interkader

Een vaste werkplek?
Of de ruimte om écht te groeien?

[illegible] werkomgeving die voortdurend verandert. U bent [illegible] vaste werkplek. Q oedel jurist uitstekend en stabiel, [illegible] projecten. In een omgeving die u alls meno ers als pro- [illegible] L Die u alle ruimte biedt echt te groeien. KPMG Interkader biedt die ruimte aan.

15 gedreven SPD'ers

KPMG Interkader is het dynamische detacheringsbedrijf van KPMG. Via KPMG Interkader krijgt een grotend aantal professionals een bijdra- [illegible] uitdagende opdrachtgevers. [illegible] KPMG Interkader biedt u de [illegible] Ook [illegible] technisch [illegible]

KPMG Interkader biedt u een uitstekend pakket aan secondaire arbeidsvoorwaarden en mogelijkheden om aan de KPMG-organisatie en alle ruimte om uit te groeien tot lid van de [illegible]

Geïnteresseerd?
Neem dan snel contact op met onze intodesk 0800-023121 [illegible]
Of stuur uw CV naar
KPMG Interkader
Postbus 2080 – 1200 CB Hilversum
Ter attentie van drs. J. N. de Leeuwe, directeur

VANAF 16 APRIL IS JOUW CARRIERE VERZEKERD

[illegible] toekomst? Het antwoord is een simpel als uitdagend: [illegible] Maar voor Industrie en Maritieme Technieken (IMT) van de Hogeschool van Amsterdam. Bezoek op 16 [illegible] 18.00 en 21.00 uur de open avond en je ziet dat wij geluk hebben. Het IMT leidt op tot beroepen waar [illegible] aan te pakken.

Onze opleidingen:
- [illegible] Bouwkunde
- [illegible] Operationele Technologie/Vliegtuigonderhoud
- [illegible] Officer
- Nautica/[illegible]
- [illegible]

[illegible] Hogeschool van Amsterdam

JOUW WERK HOUDT ONS DROOG EN VEILIG!

Begin op 16 april tussen 6 uur en 9 uur ochtend

Water en wonen, daar draait het om bij de opleidingen Bouwkunde en Civiele Techniek van de Hogeschool van Amsterdam. Als Bouwkundige zorg je voor een mooie en waterdicht dak boven ieders hoofd, als civiel ingenieur zorg je voor de mooiste straat tegen het water. En kom was het leven in Nederland en jouw handen, wat is er meer?

Kom vrijdag 16 april tussen 18.00 en 21.00 uur naar onze open avond, en je weet zeker dat die je toekomst is Bouwkundige of Civiele techniek!

Kom langs en schrijf je in!

Hogeschool van Amsterdam

BEPAAL OP 16 APRIL JE TOEKOMST

[illegible] 21.00 uur [illegible] opleidingen Hogere Informatica en Elektrotechniek daar [illegible] je meer weet van je aanleg.

Onze opleidingen, jouw beroep?
Dankzij Hogere Informatica ben je [illegible] de echte digitale wereld binnen.

Elektrotechniek is big business. Want we zoeken ervoor die [illegible] Maar aan computers, electronica en telecommunicatie?

Kom dus naar
- [illegible] Informatica
- [illegible] Elektrotechniek
- [illegible] Informatica (2e ronde)
- [illegible] de 18e (ook achter het Amstelstation)

[illegible] 18 tot 21.00

Kijk ook op www.hva.nl/ivo

Hogeschool van Amsterdam

DMC

DMC is een snel groeiend internationaal opererende onderneming. Onze kernactiviteit bestaat uit het distribueren van internationale zendingen. Met klanten over de hele wereld en vestigingen in een groot aantal landen bieden wij een sterk internationale werkomgeving. Door de sterke groei, verdere uitbouw van onze diensten en het versterken van onze klantenlaten zijn wij voor onze vestiging in Amsterdam Zuid Oost op zoek naar

Een functie of portfolio (m/v) SPC's Sales Support Medewerker (m/v)
Binnen de verkoopafdeling ondersteun u het accountmanagement bij het telefonisch onderhouden van klantcontacten. Ook bent u verantwoordelijk voor de follow-up. Binnen de verkoopprogramma's onderhoudt u veelvuldig contacten met de produkte-afdeling en bewaakt u een goede afhandeling van commerciële offerte's en verplichtingen. Wij verwachten een flexibele werkhouding, voldoende stressbestendigheid en vaardigheden en commerciële instelling. Leeftijdsindicatie 30 jaar.

Een functie of portfolio (m/v) Marketeer (m/v)
Binnen de verkoopafdeling bent u verantwoordelijk voor het verzamelen en analyseren van marketing informatie. Op basis van een gedegen marktkennis draagt u bij aan de verdere uitbouw van ons klantenbestand. Tevens levert u een aktieve bijdrage aan de produktontwikkeling. U werkt samen met de account managers, overleegt met klanten en managed projecten. Het opstellen van interne- en externe rapportages is een belangrijk onderdeel van deze functie. Creativiteit, zelfstandigheid en computervaardigheid en interesse voor logistiek zijn belangrijke factoren.

Uw profiel
Voor beide functies dient u te beschikken over ten minste een HBO opleiding, uitstekende Engelse schrift- en spreekvaardigheid en bij voorkeur kennis van Duits/Frans of Italiaans. Ervaring op een commerciële afdeling is een pre maar geen must.

Wij bieden
Een uitdagende en afwisselende functie in een jong en enthousiast team. De snelle ontwikkeling van ons bedrijf en de daarmee verbonden mogelijkheden tot ontplooiing geven de functie een extra dimensie. Salaris en arbeidsvoorwaarden zijn in overeenstemming met de waarde van de functie.

Uw reactie
[illegible] reactie, voorzien van een curriculum vitae, binnen 10 dagen sturen aan DMC, t.a.v. mevr. G van Excel, Postbus 94620, 1090 GP in Amsterdam. Voor meer informatie kunt u bijvoorbeeld telefonisch contact opnemen met de heer van Meekeren of mevrouw van Excel, telnr. 020-3128889

WIE NIET BIJ ONS WERKT IS GEK!

Psychiatrisch verpleegkundigen
(en ziekenverzorgenden/MDGO-VP-ers)

[illegible] relevante diploma's beschikt en ervaring en [illegible] heb in de ouderenzorg en/of verpleeghuis [illegible] kan hebben.

[illegible] Ons team is op zoek naar een [illegible] ling om te komen werken op de afdeling [illegible] je kunt schoolingsmogelijkheden en ontwikkelingsmogelijkheden.

Belangstelling?
Bel Jan Emmelot locatie Waterpoortsmeer [illegible] 06 - 54 20 8934 (ook 's avonds en in het [illegible]
Oudorp op 06 - 54 37 8352 voor meer [illegible]

de Meren

Unieke Kans voor Jonge

COMMERCIËLE KEI M/V

Het mag heten wat je wilt. Account, Sales of Representative. Zolang je het werk overtuigend bij de opdrachtgever over tafel brengt, nieuwe klanten binnenbrengt [illegible] de tent blijven houden, mag je bijna alles [illegible] wat je wilt. En hun is. Toonaangevende maar [illegible]

Onze opdrachtgever is een Multimedia bureau in [illegible] uns think uit te bouwen en op den duur commer[illegible]

CAN Management Search
Tel: 020 664 74 75 Fax: 676 97 90
Amsterdam 1077 WH Hermon Gorterstraat 20

Leerlingen die de krant lezen halen hogere cijfers

Bent u leraar en wilt u met kranten werken?
Krant in de Klas helpt u met lesmaterial en gratis kranten. Voor gratis informatiepakket Tel. 020 - 430 91 90 - Fax 020 - 430 91 99 E-mail: KK@uitgeversverbond.nl

Scientific discoveries are converging with 'Star Wars'
Page 8

YOUR ENTERTAINMENT GUIDE

Spanish novelist fences with splendor in new 'Master'
Book review, page 13

Art collector puts on his detective cap

BY JAMES AUER
Journal Sentinel art critic

Alfred Bader isn't exactly a submissive man. Indeed, he delights in describing himself as an "ornery cuss."

Still, nothing in his five-plus decades as a chemist, industrialist (he founded Aldrich Chemical Co., now part of Sigma Aldrich Corp.), art collector and gallery owner quite prepared him for the battle he has waged for the last 4½ years.

It has involved a mysterious, as-yet unidentified Moroccan scam artist who may or may not be a drug dealer; a personable Dutch angel of mercy who leads a Boy Scout troop; polite but uncommunicative Amsterdam police officers; national laws governing lost and stolen property, and three kidnapped Old Masters, one of which still eludes Bader's trans-oceanic grasp.

As the 75-year-old chemist-collector tells it, it's a perfect three-act morality play with a beginning, a middle, and – at least as of now – an incomplete ending.

"I may have to go to court," the soft-spoken connoisseur sighed during an interview in his picture-lined office at Alfred Bader Fine Art, a by-appointment-only gallery tucked away in the Astor Hotel, 924 E. Juneau Ave.

Bader, characteristically, is not giving up. Struggle and persistence are part of his makeup – and his personal history.

A native of Austria, he escaped the Nazis as a teenager and came to the New World. In Canada, he acquired an education at Queens University. In the United States, he built both an industrial empire and an enviable art collection.

Quick Hands

The story of a small – and elusive – part of that collection started on Nov. 12, 1994.

Bader and his wife, Isabel, had arrived at the central railroad station in Amsterdam and were preparing to take a tram to their hotel. Later in the week, they intended to journey on to The Hague, where they would be showing three small but choice 17th-century artworks to experts at the Netherlands Institute for Art History, familiarly known as the RKD.

The smallest of the artworks, all three of which were safely stashed away in Alfred's ample briefcase, was a sketch of a man. Bader suspected it was from the hand of Gonzales Coques, a skilled portraitist who had flourished in Antwerp, Belgium, around 1635. He had purchased it at Sotheby's in London the previous July.

The other two works, both on wooden panels, he had acquired from London dealers the day before. One depicted Rembrandt's mother; the other was titled, appropriately, "Portrait of a Man." Both begged for research and were potentially valuable.

Please see **BADER** page 14

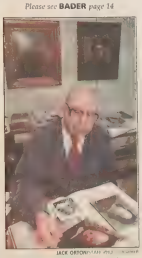

JACK ORTON/JOURNAL SENTINEL

Alfred Bader has relentlessly pursued his stolen paintings.

Get set: The Internet is ready to change the way many of us listen to music

BY GEMMA TARLACH
of the Journal Sentinel staff

Forget about Y2K hype. The weird acronym that might just change your life is MP3.

MP3 is the leader among a host of new Internet-based technologies that are poised to revolutionize how you listen to music, how you purchase music – and even what music you listen to.

And you don't have to be a techhead to do it.

"It's like we've discovered this new continent, and everyone's looking to get their share of it," said Ron Richardson, media-ventures managing editor for Spin magazine and its sister publications Vibe and Blaze.

Overseeing the magazines' Web sites, Richardson has followed the rise of MP3 and other Web music breakthroughs. "The revolution is here. It will take a while for it to hit everyone... but I don't see anyone losing."

Musicians and fans alike are agnostic over emerging Web music technologies such as MP3 because it gives them greater accessibility to each other. Bands don't need a record contract to post songs on the Internet and get global exposure; listeners don't have to wait until the music they want to hear turns up at the local record store or on a radio station's playlist; and much of what's out there on the Net, at least for now, is free of charge.

"If it's 3 a.m. in the morning and you can't sleep because you have a song stuck in your head, you can now go online and get that song," said Lorna Brown, multimedia sound guide for the Web-based information network, About.com.

There are some downsides to the new cyber-music. For fans, depending on their computer's configuration, download time can be lengthy, and options for playing the music on a portable Walkman-type device remain limited. For musicians, particularly established acts, pirated MP3s can cut into their earnings.

To hear the record companies talk, MP3 is the equivalent of an asteroid smacking into

Uses can customize MP3 software with a wide variety of "skins," or virtual faceplates, which can be downloaded from sites such as *www.winamp.com*.

Please see **NET** page 6

CAROLYN BYAN/CONTRIBUTING PHOTOGRAPHER

Tonys give but a faint nod to 'small-town' Broadway

BY BEN BRANTLEY
New York Times News Service

New York – When did Broadway become the provinces?

The suspicion has been hovering for several decades now that the once-sophisticated mecca of American theater is really just a mall in Squaresville: a forum for automated theme park shows, with doses of high culture provided by visitors from more adventurous places.

All the same, when the Tony Award nominations were announced last month, they seemed to offer especially disheartening confirmation of the idea, giving off what Lorenz Hart once described as "the faint aroma of performing seals."

It's not that there won't be things to celebrate at the Gershwin Theater tonight when the awards are handed out. (The live telecast will begin at 7 p.m. Milwaukee time on PBS for one hour, followed by two hours on CBS.)

This was, after all, a season in which the straight drama, unembellished by song and dance or eye-numbing special effects, reasserted itself as a potent box-office contender on Broadway, at least when propelled by the power of a known star.

And within that context, majestic instances of a breed of purely theatrical performance – overblown but dazzling, and nothing that could be contained by a film or television screen – flourished, testimony to stage acting as an art with its own transcendent rules, from Brian Dennehy and Elizabeth Franz in "Death of a Salesman" to Zoe Wanamaker in "Electra" and Kevin Spacey in "The Iceman Cometh."

Still, cast your eyes over the list of nominations in non-musical categories, and it's like reading a series of thank-you notes from the Colonies to their mother country, Great Britain, for graciously exporting its talent.

As for musicals, one can only shudder at the lineup of misfired, pandering revivals and bland, sanitized revues that suggest nightmares of elevator music assuming physical forms.

Three plays, all imports and all still running, towered over Broadway this season as examples of how theater can move, stir and unsettle in a way that no other art form can. It

Please see **THEATER** page 4

CUE this week

A working mom

Mia Farrow balances her acting career with parenting her large brood of children.

MONDAY

Chameleon man

Punk, country, symphonic – there's almost no musical color that Elvis Costello hasn't taken on.

TUESDAY

'Moon' over Milwaukee

The Asian Moon Festival brings a continent of sights sounds and cuisine to the lakefront.

WEDNESDAY

The Dalai Lama's friends

The Beastie Boys, Blondie and Eddie Vedder top the bill of the Tibetan Freedom Concert.

THURSDAY

Urban pleasures

We suggest five days of fun in Milwaukee that will take you from breakfast outdoors to Jazz in the Park.

FRIDAY

RiverSplash!

Conclude today at various locations along the Milwaukee River.

TODAY

Midwest Express Kid's Day presented by Channel 24 and 408 FM at **Pere Marquette Park**: 11 a.m. 5 p.m. Marvel Express Puppetz Puppet Theater's production "Tales From the Nile" with Rosa Onama, 1 p.m.; Betty Bunny Children's Marionettes, 2 p.m.; Warm-a-rabbit on wheels, 3 p.m.; Milwaukee Ballet performance, Shen Wei/Jamie Purcell, dark Fire/Jack Wilson Lightning, all 3:45 p.m. Discovery World Museum Fire and Ice Show. **Cafe Vecchio Mondo**: 11 a.m. Antipasto to eat parade boats, $6. **The Harp Irish Pub**: 2 p.m. Big Rock and the Lonesomes.

Midwest Express Landing: 3 p.m. 5 p.m. Milwaukee Ballet Water-Ballet Freestyle show. 3 p.m. 4 p.m. Hyatt Regency Milwaukee Hydrofoil Pool Slides.

Asian Moon Festival

Friday through next Sunday at Maier Festival Park. Hours: 5 to 11 p.m. Friday, 11 a.m. to 11 p.m. Saturday; 11 a.m. to 7 p.m. next Sunday. Advance tickets at $5 can be purchased by calling 921-9929. Admission is $6 for adults, children 16 and under free; adults born with ID and persons with disabilities will be admitted free between 5 and 7 p.m. Friday. For more information, visit www.asianmoon.org. Here are some highlights:

FRIDAY

Miller Stage: [illegible] **Kaleidoscope**: [illegible] **Dance Stage**: [illegible]

C.J. Chenier will perform at **Cajunfest**, to be held Friday through next Sunday at Alaska, 6:15 p.m.; Non La Dance, Vietnamese Traditional Association of UWM, 4:45 p.m.; Paseo de Luna, 7 p.m.; opening ceremony, 7:45 p.m.; Hmong Dance, 8:45 p.m.; Pilipinas Band and Folkloric Dance, Philippine Cultural Society, 9:45 p.m.; Tropical Heat Band.

Sunday Davidson Roadhouse: 6 p.m., Club 25 Hmong Dancers; 6:30 p.m., Native Taiwanese Dance Troupe; 7:30 p.m., Kalahi Dance Company; 8:30 p.m., Hale O Malo Polynesian Revue; 9:30 p.m., Room Slam. Hmong band singing Hmong and Laotian songs.

SATURDAY

New York Life Mid-Gate Stage: 11 a.m., Kim Murray, music; 11:30 a.m., Mary Ann Ellis, Irish dance; 12 noon, Mariachi; 12:30 and 5 p.m., Ballet Folklorico Mexico; 1 p.m., Vietnamese classical music; 1:30 p.m., Vietnamese Dragon Dance and Flower Dance, Vietnamese Students Association of Milwaukee; 2 p.m., Kalahi Dance Company; 2:30 p.m., Native Taiwanese Dance Troupe; 3 p.m., Illusion's Arcade, contemporary Hmong dance; 3:30 and 6:30 p.m., Hale O Malo Polynesian Revue; 4:30 p.m., Non-Dance, Vietnamese Students Association of Milwaukee; 5 p.m., Kan Dandyan, reggae band singing Hmong and Laotian songs.

Cajunfest

Friday through next Sunday at State Fair Park, 8100 W. Greenfield Ave. Hours: Noon to 11:00 p.m. Friday, 10 a.m. to 11:00 p.m. Saturday, 10 a.m. to 9 p.m. Sunday; festival goers can receive $2 off their admission by donating a non-perishable food item to the Hunger Task Force of Milwaukee. Tickets are available at Jewelers Mutual, Sears Administrative Offices, Sears Administrative Offices, $5, seniors and teenagers [illegible] under admitted free. For information call (414) 476-7303 or visit the Web site at www.cajunfest.org. Here are some highlights:

FRIDAY

Budweiser Mardi Gras Tent: 7:15 p.m., Hat Trick.

Sprecher Beer Garden: 6:45 p.m. Rockerfellers.

SATURDAY

Sprecher Beer Garden: 10 a.m., Makers Brothers. The Convertibles; 7 p.m., Shirley Johnson.

Budweiser Mardi Gras Tent: 6:30 p.m., Terry Frank & Bone Deluxe (Texas blues hip hop jump); 9:15 p.m., C.J. Chenier and the Red Hot Louisiana Band.

NEXT SUNDAY

Sprecher Beer Garden: 11:30 a.m. John the Conqueror; 4:45 p.m., Mount Olive.

Budweiser Mardi Gras Tent: Noon, Big Nick & the Cydecos; 5 p.m. Peek and the Havana Dicks.

Shermanfest '99

Saturday and next Sunday at Sherman Park, 3000 N. Sherman Blvd. Hours: 10 a.m. to 9 p.m. Saturday; 10 a.m. to 8 p.m. next Sunday. Free admission. For information, call 444-1607.

SATURDAY

Noon, Eric Noden; 1:45 p.m., Jim Liban Blues Combo with special guest Theden; 3:30 p.m., LIF and a Tuba; Festival Stage.

Noon, The World Band with LIF Johnson; 2 p.m., Milwaukee Symphonic Orchestra; 4 p.m., Jim Liban Blues Combo; Sherman Stage.

NEXT SUNDAY

Noon, Devil in the Woodpile; 1:30 p.m., Terry Frank & Bone Deluxe; 3 p.m., Ayo; 3:30 p.m., Sister Sledge; 4:30 p.m., Sister Sledge; 5 p.m., Willie Kent and the Gamblers; Sherman Stage.

Rainbow Summer

Free outdoor concert series weekdays through Aug. 28 at the Pack Pavilion at the Marcus Center, 929 N. Water St.:

Tuesday: Milwaukee's All Star Rainbow Coalition noon-1:30 p.m.

Wednesday: Kids' Day: Cheney & Mills, noon.

Thursday: Big Nick and the Cydecos, noon.

Friday: Ka Ti Dance Company, noon.

Jazz in the Park

Free Thursday evening concerts at Cathedral Square Park. Cecil and Wells streets in downtown Milwaukee. Concerts begin at 5:30 p.m. For information, call 271-1416.

Thursday: Greg Koch Koalition

June 17: Wisconsin Conservatory Jazz Ensemble

June 24: Streetlife with Warren Wiegratz

What's Ahead

A look at other festivals coming up soon. Watch the daily Cue and Weekend Cue sections for details about these and other upcoming events.

June 11: Senior Fest, State Fair Park, West Allis.

June 17-20: West Allis Western Days, [illegible]

June 18-20: Wonogo Rodeo, [illegible]

June 18-20: Polish Fest, Maier Festival Park

June 18-20: Lakefront Festival of the Arts, Grounds just north of the Art Museum.

June 24-July 4: Summerfest, Maier Festival Park.

June 26: Octagon Art Fair, Octagon Farms, Grafton.

June 26-Aug. 22: Bronzeville Renaissance Tours.

June 26-27: Strawberry Festival, Historic District along Washington Ave., Cedarburg.

June 26: [illegible] Grand Ave. at Maier Park.

June 27: Garfield Avenue Arts & Blues Festival, W. Garfield Ave. from N. 5th to N. 7th St.

July 6-11: [illegible] Water Ski Park, at Mid-Lakefront.

SHOWGUIDES

Music

Leonard Sorkin Memorial Violin Competition. Final round with Sherry Hong, Catherine Jung, John Paska, Rebekah Wolkenstein. 3 today, University of Wisconsin-Milwaukee Music Hall, Kenwood Art Recital Hall, 2400 E. Kenwood Blvd.

Violin Recital. Laura Skorodin, with pianist Doya Goldenberg-Makhlina. 3 today, Charles Allis Art Museum, 1801 N. Prospect Ave.

Laura Snyder. Gospel singer (who is also a lead player in the Milwaukee Symphony) performs music from her new album "Celebration of the Heart". With pianist Kenny Moore, cellist Jared Snyder and violinist Jenny Snyder. 6 today, Elmbrook Church, 777 S. Barker Road.

Fine Arts Quartet. With guest violist James Creel. Brahms's Viola Quintet; Haydn's Quartet Opus 33 No. 3 ("Bird"); Schubert's Quartet Opus 29 on the Summer Evenings of Music Series. 7:30 tonight, University of Wisconsin-Milwaukee School of the Arts Recital Hall, 2400 E. Kenwood Blvd.

Summer Evenings of Jewish Music. Pianist Dan of Belavsky, cantor Heather Hecht. Mendelssohn's Piano Trio. 7 Tuesday, Jewish Community Centers Alex Romoff Arts Center, 6255 N. Santa Monica Blvd., Whitefish Bay.

Organ Recital. Phyllis Stringham plays a varied program, including a new piece written for her by Hugo Hartig on the Music at 7 series. 7 Tuesday, Carroll College Shattuck Auditorium, 100 N. East Ave., Waukesha.

Milwaukee Symphony Pops. Conductor/trumpeter Dee Stevenson. Eddie Mark O'Connor. 8 today and Saturday, 7:30 next Sunday, Marcus Center Uihlein Hall, 929 N. Water St.

Dance

Danceworks Performance Group. Improvisational contact dance. 8:30 Friday, Studio 1661, 1661 N. Water St. (Northern Lights Building).

Theater

Bialystock & Bloom. "Twelfth Night." 7:30 today and Wednesday, Thursday, 8 Friday-Saturday, noon the 13, Studio Theatre, Broadway Theatre Center, 158 N. Broadway.

Broadway Baby. "Lucky Stiff." 8 today, 7:30 Wednesday, 8 Friday-Saturday, 3 today, 5 June 27. Dinner theatre at 5132 W. Mill Road.

Broom Street Theater. "59." 8 today. Madison

Comedysports. 6:30 today, 7:30 Wednesday dinner league show, 7:30 Thursday, 7:30 and 10 Friday, 3, 7:30 and 10 Saturday. 124 N. Jefferson St.

Dole Gutman Productions. "Harry and Al." 2 today. Centenial Hall, Milwaukee Public Library, 733 N. 8th St.

Inertia Ensemble. "True Dreams of Annie Arbor." 8 Friday-Saturday, to June 27. Walker's Point Center for the Arts, 911 W. National Ave.

Lakeland Players. "The Music Man." 8 Friday-Saturday, to June 20. Walworth County Performing Arts Center, Elkhorn.

Melanec's Wheelhouse Dinner Theatre. "Murder Stalks the Reunion." 8 Friday-Saturday, to Aug. 28. 2178 N. Riverboat Road.

Sunset Playhouse. "Mean Over Buffalo." 2 and 7 today, 8 Thursday-Friday, 6 and 9 Saturday. 800 Elm Grove Road, Elm Grove.

Art

Anderson Arts Center. 42nd Annual Juried Exhibit, Racine Art Guild; also works by Donna Elliott, Thomas Kaplheim, Florence Bern, Nancy Mercomb, others (to July 18); reception 1:30-4 today. 131 66th St., Kenosha

Dean Jensen Gallery. Father Terence Fitzmaurice: The Millennium Paintings; also, Gerard Sendzy: Visages (June 12-July 17); reception for Fitzmaurice, 1-4 Saturday. 759 N. Water St.

Redlont Light Galleries. Thomas Kinkade Painting Museum (11 a.m.-7 p.m. Saturday), 9724 W. Forest Home Ave., Hales Corners.

Theater/Imported dramas give lagging Broadway a boost

should be pointed out that all three were all written at least a half century ago.

There are two exceptions, two received revivals, which showed enduring pulse in marmoreal classics: Arthur Miller's "Death of a Salesman," directed by Robert Falls, which came out of the Goodman Theatre in Chicago, and Eugene O'Neill's "Iceman Cometh" in a production first seen, with a partly different cast, at the Almeida Theatre in London under Howard Davies' direction.

The third was a more unlikely act of resurrection: the English director Trevor Nunn's Broadway-glittering production of "Not About Nightingales," a drama written by the young Tennessee Williams that remained unproduced for more than six decades and was seen here after previous stagings in London and Houston, as a collaboration among two British companies, the Minerva Theater and the Royal National Theater, and the Alley Theater of Houston.

There are dated elements in all of these works, particularly in "Nightingales," which Williams had consigned to a desk drawer years before "The Glass Menagerie" made his name.

Yet all three represent an intersection of stage craft, heightened language and a playwright's personal obsession that can continue to inflame an audience's imagination. Plays still sob at "Salesman," gasp in the last moments of "Iceman" and sweat sympathetically through the torture sequences of "Nightingales."

These productions, like that of Sophocles' "Electra" (also of British provenance, natch), seen earlier this season, represent a fluent, illuminating dialogue between past and present. It is an essential dialogue, a vital part of our cultural conversation, not unlike what is represented by the evergreen repertories of opera houses around the world.

But there have been enlightening contributions to that conversation since the age of O'Neill, plays that were born and reflective of their own times. That such works continue to be created in the United States is not something you would know from the Tony nominations.

This is perhaps the firmest evidence that the awards are an anachronism as long as they remain limited to the small town known as Broadway, a place that is less likely to make news than to Xerox it.

Many of the new works that opened in Broadway houses this season do bear an organic relation to the soil from which they sprang, but the soil, for the most part, is British. (Of those currently running, only "Side Man," Warren Leight's sympathetic, twilight evocation of jazz artists, is American-born.) Now, it may seem in itself provincial to suggest, in these days of ever-extending global reach, that a

JOAN MARCUS PHOTO

An impressive revival of Eugene O'Neill's "The Iceman Cometh," starring Kevin Spacey (above), reminded Broadway fans of the power of live stage acting

If you watch

What: 1999 Tony Awards broadcast
When: 8 tonight on CBS
Preliminary show
Beginning 59 minutes after Tony Awards: 7 tonight on PBS

good play be judged by other than universal standards.

Yet there is no denying that a lot of what seemed provocative is bad on London stages felt tired when it got to Manhattan. The corrosive sex comedies, David Hare's "Blue Room" (whose success was much boosted by the presence of a nude Nicole Kidman) and Patrick Marber's "Closer," were anticipated with eagerness and then watched, at least by some, with a been-there, done-that ennui.

"It is an empty game in which no one is a winner," Haven't slews of the hipper American movies been trafficking in that conceit, in more varied and original ways, for the last decade? And since both works were more intent on peddling their cynicism than creating fully formed characters, there wasn't a lot to occupy a New York theatergoer's attention once the point had registered.

The love of theater that prevailed "Amy's View," Hare's portrait of a London actress played by the sublime Judi Dench, faced no similar cultural gap, but the work's attendant diatribe on the decline of English values did, sticking out like a set of irascible footnotes in viewers who had no personal stake in the political argument.

For the record, both "Amy's View" and "The Blue Room" were unconditional financial hits, thanks to the presence of their gifted and conspicuous leading ladies, but they have also left a grumbling wake of dissatisfied patrons.

Hare's "Via Dolorosa," in which the playwright turned actor for his one-man meditation on the Middle East, was far superior, as eloquently oblique as "Amy's View" was overslated, but it has failed to generate nearly as loud a buzz. Similarly, "The Weir," a heart-clutching paean to the redemptive powers of storytelling by the young Irish playwright Conor McPherson, was apparently too literary for the Tony nominating committee, which shut it, like Hare's "Dolorosa," out altogether.

"The Lonesome West," Martin McDonagh's slapstick duet for battling brothers in rural Ireland, came across as a cartoon version of his triumphant "Beauty Queen of Leenane," from the previous season. Floundering at the box office, it is a cautionary example of Broadway producers overcrowding the Anglo-Irish bandwagon.

It is telling that since Tony Kushner's "Angels in America" won the Pulitzer Prize for drama in 1993, the award has gone exclusively to works that were then running or had run off-Broadway.

This year's winner, "Wit," the stunning playwriting debut of a Georgia kindergarten teacher named Margaret Edson, can be found in a theater off not Times Square but Union Square, a block or so away from where two previous Pulitzer winners, Edward Albee's "Three Tall Women" and Paula Vogel's "How I Learned to Drive," began their lives in New York at the Vineyard Theater.

"Wit," by the way, doesn't address the subject of sex, and while it does include nudity, it does so with no erotic intent whatsoever.

Its focus instead is death, as it follows the dehumanizing treatment for ovarian cancer of a professor of metaphysical poetry, played in memory-searing style by Kathleen Chalfant. Neither theme nor heroine would seem to be commercial, yet there is something you feel among audiences for "Wit" that you seldom sense on Broadway: there does an air of committed emotional engagement.

Just how and why "Wit," directed by Derek Anson Jones, affects those watching it obviously has something to do with the way it holds a mirror to a familiar aspect of contemporary existence. But it's what the mirror is made of that gives the play its exceptional charge, and that has everything to do with the theater: its combination of conscious artifice and visceral immediacy, used in this instance to convey a culture's tragic limitations in dealing with death.

But if Broadway is scarcely the place to read the vital signs of the American play, it remains the primary showcase for the American musical. This is not a happy fact in a season that had the Tony nominators scrambling desperately to find entries for each category.

It is hard, in fact, to think of a more lifeless lineup of representatives of what is, as the splendid Encores series of American musicals in concert continues to remind us, a very lively genre.

Expectations were not high for "Footloose," a stage adaptation of the movie, or Frank Wildhorn's "Civil War," a singing history pageant. Yet both managed to sidestep even the satisfactions of spectacular badness, being instead merely so bland as to fade away before your eyes.

Even under the direction of the mighty Harold Prince, "Parade," seen at Lincoln Center, was little more than an animated civics lesson warranting the damning epithet "worthy." The dance revue "Fosse" somehow bleached all wit and sensuality from the work of Bob Fosse, the choreographer it celebrates, just as the songfest "Ain't Nothin' but the Blues" tasted like soul food from a can.

Revivals ranged in tone from the synthetically cheerful ("You're a Good Man, Charlie Brown") to the shrill ("Little Me," despite the enlivening presence of Martin Short) to the tasteless ("Annie Get Your Gun," which squandered the talents of its wonderful star, Bernadette Peters).

Actually, the most exciting American musical I saw all season was "Oklahoma!" That, perversely enough, was in London, in a springtime-fresh revival, directed by Nunn at the Royal National Theater. Because of problems with Actors Equity, the show probably won't be coming to Broadway. What is coming from London is "Saturday Night Fever," another adaptation of a hit film and, when I saw it, pitiferly mechanical. It should fit right in.

ERIC Y. EXIT PHOTO

Arthur Miller's classic "Death of a Salesman," co-starring Brian Dennehy (far right), was another superb straight drama that started elsewhere before coming to Broadway

Randy Newman back in his snide stride

Randy Newman
Bad Love
(DreamWorks)

Since 1988's semiautobiographical "Land of Dreams," Randy Newman has busied himself with a successful career composing lush music for films. More's the pity. These 12 new songs demonstrate what we've been missing. The snide intelligence, wicked sense of humor and unmatched flair for complex characterizations evident in such Newman high-water marks as "Good Old Boys" and "Trouble in Paradise" are back on display.

This set starts off marching with "My Country," a not-unsympathetic portrait of a guy who can't understand why his grown children insist on visiting when they have TVs of their own at home.

But "Bad Love" isn't just a rogue's gallery. Newman's trenchant political wit arises on "The World Isn't Fair" and "The Great Nations of Europe," and his delicate, graceful side emerges on the gorgeous bummer "Every Time It Rains" (originally written for Michael Jackson), sentimental "I Miss You," and jauntily insecure "I Want Everyone to Like Me."

"Bad Love" is the welcome return of a singular elder statesman, back at his best.

— Dan DeLuca,
Philadelphia Inquirer

Diana Ross
Every Day Is a New Day
(Motown)

Diana Ross' "Every Day Is a New Day" could trigger a horror story.

On the cover is Ross, looking like a creature from a wax museum (who, incidentally, needs a chiropractor). Victims are drawn to her mannequin-like appearance and give the disc a spin. They then succumb to the creeping paralysis of thickly veneered songs, and ultimately

Randy Newman

they become zombies themselves.

Five years after the release of "Take Me Higher," the 55-year-old singer attempts to use the recent TV movie "Double Platinum" to jump-start her recording career. Her new "Every Day Is a New Day" features four cuts from that film and a solo version of her movie duet with co-star Brandy, "Love Is All That Matters."

The unassuming album is a surreal time-killer as a parade of understated tracks waft by. The one-time diva spends her still-evocative voice on formulaic songs such as a mild bip-hopping "Got To Be Free." Treacly songwriting by Diane Warren, Malik Pendleton and others doesn't help. And her grandiose would-be anthem for peace and love, "Hope Is an Open Window," is a methodical march of blatant manipulation.

— Chuck Campbell,
Knoxville News-Sentinel

Harry Connick Jr.
Come By Me
(Columbia)

Harry Connick Jr.'s first all-big-band record in eight years "Come By Me" is a glorious return to form for the versatile singer-composer-actor from the Big Easy.

His New Orleans roots are still evident, notably on the self-penned single "Come By Me," with its second-line, good-time atmospherics. But Connick's strong suit — languorously steamy ballads — dominates this release, his 13th album.

Connick sounds more like Sinatra on this outing than ever before. But far from being just another Frank manque (a la Frank Jr. and scores of Atlantic City impersonators), Connick is always bringing something new to the table as both crooner and arranger.

— Sam Wood,
Philadelphia Inquirer

Cassandra Wilson
Traveling Miles
(Blue Note)

This is Cassandra Wilson's tribute to the late, iconoclastic Miles Davis. While many of the songs are introspective, a decidedly Milesian characteristic, they offer an inexhaustible supply of beauty to Wilson's developing oeuvre.

From a reinterpretation of Cyndi Lauper's "Time After Time" to several of Wilson's own arrangements, including "Traveling Miles," a meditative ode to the musically restless trumpeter, there's plenty here to get excited about.

For ornamentation, Wilson has taken a melange of non-traditional jazz instruments, from a Greek bouzouki to a resophonic guitar, and effectively melded the blues and jazz idiom rooted in her Mississippi childhood with pastiches of folk and other modern musical forms.

But it's Davis' "Resurrection Blues (Tutu)," originally written for South African Archbishop Desmond Tutu, and "Blue in Green" that provide the most insight into Wilson's expansive repertoire. She delivers these songs with so much passion, it's hard to imagine that the future of jazz vocals could be in better hands.

— Nate Gandry,
Pittsburgh Post-Gazette

Joanne Brackeen
Pink Elephant Magic
(Arkadia Jazz)

Pianist Joanne Brackeen must have had an absolute ball making her newest album.

"Magic," the 60-year-old Brackeen's 22nd release over the past 20 or so years as a leader — but first in four years and first for Arkadia — certainly sounds as if it was a fun experience, both for writing and playing are full of exuberance and whimsy.

Sometimes compared to such piano greats as McCoy Tyner, Herbie Hancock, Keith Jarrett and Chick Corea, Brackeen does nothing to detract from her reputation here. Instead she expands it by adding to her admirable technique and improvisatory skills a sense of fun. Sometimes perceived as very serious, Brackeen here cavorts on the keys like a kid on a playground.

Also known as an outstanding and original composer, Brackeen has written seven of the 10 songs. Her wide-ranging, terrifically engaging compositions include the playful title tune; a silly, entertaining hipster bit called "What's Your Choice, Rolls Royce?" (enhanced by a delightful Kurt Elling vocal); the haunting "In Vogue," a charming "Beethoven Meets the Millennium in Spain"; and "Cram 'N Exam," a rousing be-bop piece written with Brackeen's students at Boston's Berklee College of Music in mind.

— Bob Protzman,
St. Paul Pioneer Press

Net/Music cyber-revolution on the way

[illegible] Lessing, the [illegible] Net music [illegible] Hot Chili Peppers and Def Leppard albums will be available in RealAudio format, which has lower sound quality than the downloadable MP3 format. It is possible, though, it can be complicated, to save streaming files on your computer for future use.

■ **Downloadable.** This is the hot format for Internet music, because with downloadable files such as MP3 you can actually save the music onto your computer or CD with just a few clicks of your mouse. "MP3" is just the name of a file format that compresses audio into packages of data that offer both good sound quality and comparative ease of use, making it possible to download relatively quickly from the Internet if you have a high-speed connection.

How small are those compressed audio files? Well, about one minute of music takes up one megabyte of disk space, which means most computers today can store thousands of files.

Besides MP3, a number of other audio compression file formats and hybrid streaming/compression formats are out there, including RealNetworks' G2 (www.real.com) [illegible] Microsoft's Windows Media (www.microsoft.com), each with its own players. Several more formats are already in the pipeline — including one from industry giant Microsoft. But MP3 reigns supreme for the moment.

"MP3 dominates the downloadable music arena," said Nathan Manchester of Webmonkey, via e-mail. Manchester writes about cyber-music for Webmonkey (www.hotwired.com/webmonkey), Wired Digital's online guide to mastering the Web. "Search engines are registering MP3 as their second most queried word, behind 'sex,' due to MP3's huge user base."

"There's so much MP3 out there," said Brown, "that you could do nothing else for the rest of your life. There's stuff [illegible] RealNetworks (www.real.com) for Windows and MacAmp (www.macamp.com) for Mac.

Once your player is loaded with MP3 files, the directions on the download site[illegible] start building your MP3 library.

■ *mp3.lycos.com.* With 500,000 MP3 files at its cyber-tips, this MP3 search engine is itself the world's largest.

■ *www.mp3.com.* Home of the company that was smart enough to take the file format's name as its own, with loads of songs from both established artists and unsigned bands.

■ *www.musicseek.net.* Another way to find your favorite acts and discover new ones.

The above sites (and many others) offer legal MP3 files — remember, if you download a pirated MP3, you are breaking the law.

— Gemma Tarlach

The Wild, Wild Web

It's the Wild West aspect of the unregulated MP3 format that has the record companies in a tizzy.

"There are thousands of MP3 sites out there, especially in the illegal market," said Richardson. That's why record companies are freaking out. They see it as lost revenue."

Last December, a global consortium of record companies and software firms met to discuss how to protect their profits from MP3 pirates and artist-approved free releases, such as those of Tom Petty and Chuck D. They began the Secure Digital Music Initiative (SDMI), an effort to develop a new standard in audio compression that would replace MP3. The goal of SDMI (www.sdmi.org) is not only to embrace cyber-music, but to control it.

SDMI proposals include using digital "watermarks" which would make it impossible to up-

Please see page 7

How to get equipped to Net some music

[illegible] Hardware: [illegible] those PC or Mac AMD Kegen recommends at least a 166MHz [illegible] Software: [illegible] Browsers: [illegible] Plug-ins: [illegible] Speakers: [illegible] Bandwidth: [illegible] should be Mac [illegible] have Jedi-like patience.

Any modem can download MP3s,[illegible] said Lorna Brown (lbrown@cs.mu.oz.au), [illegible] and audio. "But while a 28.8 modem can download a MP3 file in 15 minutes, it would take a 14.4 an hour or more.

T1 connections can run download time to mere seconds but are limited mostly to uni[illegible] — where not surprisingly, MP3 [illegible] originated.

Software: Before going wild downloading MP3s, download a player first. There are several places available on the Web to use of them either free or requiring payment on an honor system. Some of the most popular players are WinAmp (www.winamp.com), Mpeg Xpress (www.mpeg-xpress.com), and RealJukebox (www.real.com) for Windows and MacAmp (www.macamp.com) for Mac.

Once your player is loaded with MP3 files, the directions on the download site[illegible] check out the[illegible] start building your MP3 library.

■ *mp3.lycos.com.* With 500,000 MP3 files at its cyber-tips, this MP3 search engine is itself the world's largest.

■ *www.mp3.com.* Home of the company that was smart enough to take the file format's name as its own, with loads of songs from both established artists and unsigned bands.

■ *www.musicseek.net.* Another way to find your favorite acts and discover new ones.

The above sites (and many others) offer legal MP3 files — remember, if you download a pirated MP3, you are breaking the law.

— Gemma Tarlach

What It Is, Where It's At

If the computerese surrounding the new cyber-music options makes you skittish, fear not. Technic jargon aside, MP3 and the other Web music formats are user-friendly — another reason for their wide appeal.

There are two basic categories of Web music:

■ **Streaming.** Streaming technologies such as RealAudio allow you to listen to a cyber-tune in a certain time — or as an on-demand service that lets you listen to the music on a given Web site at your leisure. Both the new Red Hot Chili Peppers and Def Leppard albums will be available in RealAudio format, which has lower sound quality than the downloadable MP3 format. It is possible, though, it can be complicated, to save streaming files on your computer for future use.

■ **Downloadable.** This is the hot format for Internet music, because with downloadable files such as MP3 you can actually save the music onto your computer or CD with just a few clicks of your mouse. "MP3" is just the name of a file format that compresses audio into greater accessibility in the medium. In February, he launched (www.mp3.com), an un-deground worldwide Internet radio

Many firms are developing products that allow you to listen to music from your computer. Portable players are already available

well as band member interviews and vintage Def Leppard tunes.

■ Last December, Public Enemy (www.publicenemy.com) posted a free song in MP3 format for fans to download from the Internet. The rappers' distributor, PolyGram, forced it to remove the song. As a result, PE parted ways with its label, Def Jam, and turned around to release an entire album online, "There's a Poison Goin' On." Group member Chuck D. has been one of the most vocal supporters of cyber-music, and has vowed to continue to push for

MP3

Net/Bands find it easy way to get exposure

From page 6

load music from audio CDs or to download it from the Internet without authorization — and presumably, payment

"I believe the Secure Digital Music Initiative is a good thing," said Webmonkey's Manchester. "People who create for a living should be able to protect their intellectual property."

Manchester and other industry experts doubt, however, that SDMI will ever replace MP3 completely.

"You can't turn back time," said Manchester. "The MP3 format is already out there and in the hands of millions of people. There's no way to take it away from the hordes of die-hard fans."

At least three major record companies — Universal Music Group, BMG and Sony Music — aren't waiting for SDMI to be sorted out. The three companies have each launched their own projects to create proprietary formats, according to a recent article in Billboard magazine. All three hope to have their formats up and running by the end of the year.

"Universal sees MP3 as a hot topic," said Richardson. "And they feel the need to fire the first shot. . . With secure versions (of MP3), labels will have more control, but there will always be the illegal stuff out there. There are illegal CDs and tapes out there right now."

Record companies are also upset about new software such as RealNetworks' Realjukebox (*junoo.real.com*), which helps users find and sort MP3 files and then create customized playlists. The recording industry argues that these kinds of "digital tool boxes" make it even easier for users to violate copyrights and created their own CDs by "ripping" free music off the Net.

Not all MP3 users, however, have such dark designs.

Dozens of sites have sprung up on the Net to help unsigned bands gain global exposure. *MP3.com* devotes a large chunk of its site to unknowns, as do *Launch.com* and *Songs.com*. Many online music magazines have unsigned band pages or are planning to unveil them soon.

"We'll say something like send us a tape, we'll create an MP3 out of it and put it on the Net," said Richardson, who plans to unveil a cyber-home for underground hip-hop acts this fall at *Blaze.com*.

"Amazing" Power

Milwaukee-based rock group Udi Subudi has already felt the power of MP3

"It's amazing," said Udi lead singer and self-taught Webmaster John Lennartz, who maintains both the band's official site (*www.cwrgc.com/~lennartz*) and its MP3.com link. "We've had people e-mail us from Australia, Finland and Japan."

The band has sold a few CDs to people who heard their MP3s and wanted more, but Lennartz considers that just a bonus.

"We're not looking at it as a selling tool," said Lennartz. "Our goal is to gain exposure, and we've gotten a lot of hits."

Just as unsigned bands have a new option to gain a following, music fans have a whole new world to explore.

"If you're a music fan, one of the biggest thrills you can get is to find a new band and say to your friends 'You gotta hear this,'" said Richardson. "It (MP3) gives fans an easier way to find these bands."

Regardless of how SDMI and MP3 competitors stack up against MP3, industry experts believe that downloadable music in general is here to stay.

Many firms are developing products that will play downloaded files away from your computer. Portable players are already available, such as Diamond Multimedia's Rio (*www.diamondmm.com*) players, which sell for $150 to $200, and the soon-to-be-unveiled *ryeMP* (*www.sensoryscience.com*). Many more portable devices are in development, along with car stereos and other downloaded-music playing options

Sony has developed prototypes of a hand-held device that will use a "Memory Stick" — already in use in Japan in portable computers and digital cameras — to hold up to 8 MB of digital download files, including audio

Don't, however, toss out your Walkman just yet

"The Diamond Rio and ryeMP are so in the nascent stage," said Richardson, who estimated that it takes about an hour to download an hour's worth of music onto his Diamond Rio. "I love it when it's playing, but the act of choosing the music and downloading it onto the player takes a long time. For me, it's still easier to take the CD off my shelf."

Richardson and other industry observers agreed that as load times shorten and the technology becomes cheaper, however, portable devices for MP3 and other downloadable formats could become as hot as MP3 itself is now.

"Right now, the portable players are kind of gimmicky gadgets only computer geeks have," said Manchester. "That said, when something like a Palm Pilot (hand-held computer) can store and play several MP3s, that will change everything.

The ongoing revolution in cyber-music options, however, does not mean that CDs themselves and your local record store are about to go the way of the dinosaur

"Are CDs going to disappear altogether? We're not sure. Cassettes and vinyl are still around, but eight-tracks are not. It's a little early to say how it's going to shake out in terms of which products will be available," said Richardson, who added that regardless of what format music takes, record stores themselves won't be closing their doors anytime soon.

"I can't see brick-and-mortar establishments going away totally, at least not in the short term," he said. "People still like to go to the store, to browse through what's there."

"Americans like to be seen buying things," Manchester agreed.

The cyber-music revolution hasn't even peaked yet, but experts predict that, once the dust settles, everyone from fans and musicians to label execs and mom-and-pop stores will still be standing.

"It's not about who wins or loses," said Richardson. "This is about choice. People have a new way of receiving information they want to receive."

PARAS GRIFFIN PHOTO

The Beastie Boys are among the big-name bands offering fans free downloads of their music from the Internet.

The Millennium Falcon, shown landing in 'The Empire Strikes Back,' probably gets around quickly by using wormholes — a tunnel-like shortcut between two parts of the universe.

Expanding reality: Science finally catching up to 'Star Wars'

[illegible]

For living a long time ago in a galaxy so far away, the characters of "Star Wars" had some pretty advanced lives.

In the "Star Wars" universe, spaceships travel at the speed of light, carrying anyone from Jedi Knights to lazy furry Wookiees. It seems like more fantasy than science fiction.

Yet in many respects, director George Lucas' world — reappearing in his newest "Star Wars" installment, "The Phantom Menace" — reflects modern scientific ideas. In some cases, Science today has caught up to Lucas' vision in the original three movie installment.

Twenty years ago, scientists knew of no planet like Luke Skywalker's Tatooine, or propulsion system like the X-wing fighter pilots's ion drive, and no way to travel faster than light.

Today, researchers know of 18 planets orbiting other stars — including at least one, like Tatooine, around a two-star system. NASA's Deep Space 1 spacecraft, en route to an asteroid, has tested the first ion propulsion system powered by a *[illegible]*.

Travel at charged particles. And while light-speed travel has remained out of reach, physicists are coming up with theoretical ways to get fictional flight up to speed.

"It's almost like scientists steered their discoveries to make their universe more like we see in 'Star Wars,'" says Jeanne Cavelos, author of the new book "The Science of Star Wars" (St. Martin's Press, $22.95).

Physicists are a bit more cautious, saying that — like any fiction involving life in another galaxy — "Star Wars" is sometimes on target, sometimes off.

There are the usual spacecliffs blooopers: the sound of explosions in space, the sight of spaceships banking turns during a dogfight. (In reality, the vacuum of space does not carry sound, and a craft can bank only in the presence of an atmosphere.)

"Some people call that 'rubber science' — you take science and stretch it" for dramatic effect, says George Spagna, a physicist at Randolph-Macon College in Ashland, Va., who teaches a class on science-fiction films.

Even more mysterious than rubber science is the "Force" that rules the Star Wars universe, using more metaphysics than physics.

"Whatever this Force is that's with you, it would seem to violate the conservation of energy — one of our most cherished principles," says Larry Dubois, a physicist at Temple University in Philadelphia. The conservation of energy principle holds that energy can be moved around within a system but cannot be created or destroyed.

For instance, in "The Empire Strikes Back," Yoda raises a spaceship out of a swamp using only his mind, trained in the ways of the Force. Yet the energy required to lift the estimated 3-ton fighter is the same required by a normal male adult scaling a 450-foot rock, Dubois says. This amount is far more than a brain's neurons could ever create, thus violating the conservation of energy principle, he says.

Other aspects of "Star Wars" are more easily described in scientific terms. For instance, much of the movies' action takes place on planets not unlike what scientists expect to find someday in our galaxy, the Milky Way.

Since 1995, when astronomers discovered a planet circling a star in the constellation Pegasus, scientists have found planets around stars like the sun. Surveys show that about 1 to 10% of such stars are accompanied by planets. Could [illegible] 200 billion stars — that the Milky Way is just one of some 100 billion galaxies in the universe, that's a lot of possible planets — on the order of 1 billion planets — in which a friendly moisture harbor is.

Tatooine, with its two suns, might resemble the planet known to circle 16 Cyrni B, one of pairs of stars in the constellation Cygnus, Cavelos says. And the "Star Wars" moon of Endor (a gas giant planet) is also a plausible home for alien life, she adds. The cuddly Ewoks, Scientists think that moons, in addition to planets, could host life. In fact, researchers think a moon of the gas giant Jupiter is a good place to look for life in our solar system.

Just whether any aliens would be as cute as Ewoks is another one point with "Star Wars" science critics.

"We have no idea what aliens would really look like," Spagna says.

The main problem with "Star Wars" aliens, he says, is that most of them are humanoid, with two arms, two legs and a basic humanlike shape. Yoda, Chewbacca, Jar Jar Binks — even Jabba the Hutt — all are based on human-centered ideas of how life forms should appear.

Yet on Earth, life comprises a wide variety of things with wings, tentacles, horns, fangs, slime and more. Cavelos writes in her book. Aliens could have three or more legs and arms, live within solid rock or inside another animal, or be made of an inorganic material.

One argument for humanoid aliens is that since two-legged, two-armed creatures won the evolutionary struggle on Earth, similar creatures probably succeeded elsewhere in the universe, Spagna says. On the other hand, if a creature like the one in the movie "Alien" happened to arise somewhere, humanoids would be toast, no matter how evolutionarily fit they were, he [illegible]

For the most part, the "Star Wars" aliens manage to peacefully coexist. But a separate problem, scientifically speaking, comes in trying to transport these creatures across great galactic distance.

Like other science-fiction movies, "Star Wars" gets around this by inventing a way to travel at the speed of light — hyperspace.

Light travels at 186,000 miles per second, the universal speed limit imposed by Einstein's special theory of relativity. The theory holds that anything approaching the speed of light will appear to shrink and gain mass, becoming infinitely smaller and more massive while trying to break that speed limit. But it can't. And traveling slower than the speed of light means it would take many years to travel to a nearby star, making interstellar trade about as likely as Luke having a good hair day.

None of the "Star Wars" movies explains what hyperspace is or how it gets around the problem of light-speed travel — probably for dramatic reasons, Cavelos says.

But the Falcon, smuggler Han Solo's ship, clearly gets around quickly.

Although it's never explicitly explained, the Falcon and other ships probably would use a wormhole" for fast long-distance travel, Cavelos says. A wormhole is a tunnel-like shortcut between two parts of the universe. Wormholes form between two points in four-dimensional spacetime (which is composed of the three dimensions representing space plus one of time)

Entering the hyperspace of "Star Wars" could mean entering a wormhole, Cavelos says. Luke's pilot never described it that way.

Wormholes are considered scientifically plausible, although nobody has ever observed one. In recent years, more physicists have been studying them as a theoretical way to travel around the universe or to link our universe to other universes

From Journal Sentinel wire services

MOVIE NOTES

De Niro slate is full with three projects

Robert De Niro is firming up his schedule with three projects, aside from committing to "Navy Divers" at Fox 2000, the actor is eyeing "33 Liberty Street" at Warner Bros. and is in negotiations to join Universal's "Meet the Parents."

"33 Liberty Street" is a love story involving a low-level hood and a terminally ill woman who plan an inside job to rob a gold reserve. "Meet the Parents" tells the story of a young man and his disastrous introduction to his fiancee's family. De Niro would portray the father.

The military drama "Navy Divers" is based on the true story of Carl Brashear, who made U.S. military history when he combated racism to become the Navy's first African-American deep-sea diver. De Niro will play Billy Sunday, a rebellious senior diver who was demoted for allowing Brashear to graduate. The search is on for an actor to play Brashear.

JANE'S WORLD: Watch out, Will Shakespeare. **Jane Austen** is about to make a movie comeback. "Northanger Abbey," Austen's first novel (written in 1818), begins shooting this fall in Bath, England.

The gothic love story (what else?) centers on the romantic trials and tribulations of Catherine Moreland's "sexual awakening." Miramax, which did "Emma" in 1996 and the star-studded "Gwyneth Paltrow, co-produces with Granada Film.

HIVE MIND: The aliens-on-Earth tale "Brother Termite" has moved to the front burner at Lightstorm Entertainment, with "Blade" helmsman **Stephen Norrington** attached to direct the James Cameron production for 20th Century Fox. **John Sayles** adapted the script from Patricia Anthony's 1993 novel.

Set 50 years in the future, the plot focuses on a race of aliens that controls the U.S. government and is plotting to further its species by mating with humans. Lightstorm has been shopping the sizable effects job — which will involve lots of character animation work — to houses including Industrial Light & Magic, Pacific Data Images, Rhythm & Hues.

POST NIRVANA: Jared Leto is set and Jake Gyllenhaal is in final negotiations to star in New Line Cinema's "A Leonard Cohen Adventure" for first-time director James Cox. Shooting begins July in Seattle.

Leto and Gyllenhaal will play best friends who travel to Seattle during the weekend of grunge rocker Kurt Cobain's death in 1994. The pair use the Nirvana frontman's memorial vigil as an excuse to escape their dreary lives in Las Vegas. They embark on a journey of self-discovery riddled with drug dealers, prostitutes and a group of thugs hot on their trail.

Go outside and PLAY

Milwaukee Journal Sentinel Subscriber Club
PressCard
MILWAUKEE JOURNAL SENTINEL
IF IT HAPPENS, IT'S HERE.

SUMMER 1999

For more information, visit our web site at www.jsonline.com/presscard

Go outside and play this summer with the Milwaukee Journal Sentinel PressCard, Summerfest and the United Festivals! Look for great PressCard offers in the Milwaukee Journal Sentinel for details!

Asian Moon Festival
One FREE admission (5 - 7 p.m.)
at the Mid-Gate on
Friday, June 11, 1999.
Runs June 11 - June 13

Summerfest
One FREE admission (2 - 4 p.m.)
at ALL GATES on
Sunday, July 4, 1999.
Runs June 24 - July 4.

German Fest
One FREE admission (2 - 4 p.m.)
at the Mid-Gate on
Sunday, July 25, 1999.
Runs July 23 - 25.

Irish Fest
One FREE admission (2 - 4 p.m.)
at the Mid-Gate on
Sunday, August 22, 1999
Runs August 19 - 22

Pride Fest
One FREE admission (2 - 4 p.m.)
at the Mid-Gate on
Sunday, August 8, 1999.
Runs August 6 - 8.

Arabian Fest
One FREE admission (12 - 2 p.m.)
at the Mid-Gate on
Saturday, September 18, 1999.
Runs September 17 - 19

Polish Fest
One FREE admission (2 - 4 p.m.)
at the Mid-Gate on
Sunday, June 20, 1999
Runs June 18 - 20

Festa Italiana
One FREE admission (2 - 4 p.m.)
at the Mid-Gate on
Sunday, July 18, 1999
Runs July 15 - 18

African World Festival
One FREE admission (2 - 4 p.m.)
at the Mid-Gate on
Sunday, August 1, 1999
Runs July 30 - August 1

Mexican Fiesta
One FREE admission (2 - 4 p.m.)
at the Mid-Gate on
Sunday, August 29, 1999
Runs August 27 - 29

Indian Summer
One FREE admission (2 - 4 p.m.)
at the Mid-Gate on
Sunday, September 12, 1999
Runs September 10 - 12

For a complete listing of PressCard offerings, visit the Milwaukee Journal Sentinel's web site at:
www.jsonline.com/presscard
All festivals located at the Summerfest grounds

MILWAUKEE JOURNAL SENTINEL
IF IT HAPPENS, IT'S HERE.
www.jsonline.com

Personal Possibilities

To place your FREE ad, call **1-800-648-DATE(3283)**
To listen and respond to ads, call **1-900-740-3700**
Or call toll free using your credit card **1-800-432-2894**
Call costs $2.19 per minute. Must be 18+

women seeking men

[illegible]

Put some color in your life! Take out a personal ad.

Another color? Sounding a new year life you, place a personal ad today. Every day is a chance to change the best place to fall in love. Search for one you, waiting for. Write up to 300 words just in the personals today.

To place your FREE ad, call

1-800-648-DATE (3283)

FREE *Voice Greeting !!!*
FREE *Message Retrieval !!!*

[illegible]

Abbreviations: A-Asian; B-Black; C-Christian; D-Divorced; F-Female; Bi-Bisexual; I-Jewish; M-Male; N/S-Non-Smoker; P-Professional; S-Single; W-White

GUIDELINES: Personal Possibilities ads are for anyone over the age of 18, seeking a sincere relationship. We suggest you include an option to self-description, age range, lifestyle and occupation. Abbreviations are permitted only to indicate gender, race and religion. The Milwaukee Journal Sentinel is a community-oriented, family publication and ads including explicit or implied sexual content are not accepted. Offers of money, trips, living arrangements or gifts are strictly prohibited. We reserve the right to reject or edit any advertisement. By using Personal Possibilities, the advertiser agrees not to harass his/her telephone number. Ads that violate these guidelines will not be accepted. Offers of money, trips, living arrangements or gifts are strictly prohibited. We reserve the right to reject or edit to be placed via the telephone. For customer service call 1-800-648-3283

Personal Possibilities

Meet Your Soulmate On-line at
www.jsonline.com

Now it's easier than ever to click with someone special!

Because you can place your FREE personal ad via email at **milwaukeejournal@placepersonal.com**

SEEKING TRUE FRIEND

COLOR OUTSIDE THE LINES?

CAN YOU KEEP UP?

LET'S ENJOY SUMMER!

COUNTRY GIRL WANTED

OHD WOMAN MAN

YOU WIN MY HEART

men seeking women

women seeking men

?

when

was the last time

you were accused of a public display of affection? A little smooch in public never hurt anybody. Meet someone now and show them off to everyone.

To listen to or respond to ads, call

1-900-740-3700

Call costs $2.19 per minute. Must be 18 or older.

Personal Possibilities MILWAUKEE JOURNAL SENTINEL

Place your FREE personal ad by calling 1-800-648-3283 or mail in this coupon.

How to Place Your FREE Ad.

You can place a FREE Personal ad, 24 hours a day, seven days a week by calling our automated ad taking service. Or if you'd like help in crafting your personal, you can talk to our customer service agents Mon-Fri from 8:30am to 8pm and Sun 8:00am to 4:00pm. Then you'll receive a FREE voice greeting in which you can talk a little bit about yourself and the person you'd like to meet. You can choose your messages at your leisure and call anyone who interests you. The best part it is all FREE.

To place your FREE personal, 24 hours a day, call:

1-800-648-3283

How To Respond To Ads.

To listen and respond to ads that interest you, call the 900 number or call toll free and use your credit card. You can listen to as many ads as you like and get to know more about the person from the sound of their voice. Then leave a message for the one or ones that intrigue you. All that's left is to have a great date. It's that easy.

To listen and respond, call

1-900-740-3700

Call costs $2.19 per minute. Must be 18+

With your credit card, call

1-800-432-2894

Fill out and mail this form to: Milwaukee Journal Sentinel Personals Possibilities, P.O. Box 15592, Boston, MA 02215-5592

1. Your headline (25 character limit): _____
2. Your ad copy (30 word limit): _____
3. Check Category: ☐ Women Seeking Men ☐ Men Seeking Women ☐ Seeking Same Friends ☐ Seeking Same Friends ☐ Alternative Lifestyles ☐ Miscellaneous ☐ Adult Entertainment
4. Name _____
   Address _____
   City _____ State _____ Zip _____
   We will not share your information with other companies.

All personal information will be kept confidential, but we must have this information to run your Personal Ad.

Personal Possibilities are for people seeking friendship or long-term relationships. We reserve the right to edit or reject any ad deemed objectionable. The Milwaukee Journal assumes no responsibility for the content or reply to any personal ad.

NYC puts on the ritz for writer, 21

[illegible]

New York [illegible] Mason, a novelist and Oxford University student [illegible] book party [illegible] New Yorker magazine [illegible] 12-year-old [illegible] boarding school.

Mason, 21, [illegible] Eton schoolboy, has landed inside New York's velvet ropes. His debut novel "The Drowning People," written when he was 18, has just been published with all the promotional [illegible] Warner Books, which acquired the novel in a two-book deal for more than $800,000.

Mason, born in South Africa, wrote the novel of murder and revenge among the English upper class just after graduating from Eton. It hit the bestseller list of The Times of London in its first week of release in April, and foreign rights have gone to 21 countries.

[illegible] Mason [illegible]

Mason

[illegible] for celebrity authors. But these are strange times in the book business as [illegible] with youth and photogenic [illegible] Publishers Weekly [illegible] glossy fashion magazine (Mason appeared lounging in the April issue of Vogue).

One editor confided that Mason's precocious, if sometimes naive, charm opens doors for him. She cited the time he came [illegible] and breezily [illegible] though [illegible] no one [illegible] looking. "Everyone [illegible]," she said.

[illegible] the party had [illegible] White Horse Tavern [illegible] In the [illegible] Mason [illegible] his [illegible] describing [illegible] status at Eton [illegible] him to write his novel.

"[illegible] barbarian colonial, I [illegible] by all the traditions and history," he said. "It's [illegible] that foreigners enjoy writing about the closed, [illegible] world of the English [illegible]."

[illegible] seated at a sidewalk table at the White Horse, he found himself at the center of [illegible] English transplants to New York.

Mason regaled them with his impression of a flat California accent acquired at the Sky Bar in Los Angeles and he made knowing references to the New York scene.

"I'm afraid I'm being terribly rude to the rest of my party," he said, then returned inside.

New York Times Bestsellers

Fiction

1	1/3	**STAR WARS: Episode I—The Phantom Menace** by Terry Brooks (Lucas/Ballantine, $25). How it all began [illegible]
2	2/3	**WHITE OLEANDER,** by Janet Fitch (Little, Brown, $24). The ordeals of growing up as experienced by a teenage girl whose single mother murders a lover.
3	3/5	**WE'LL MEET AGAIN,** by Mary Higgins Clark (Schuster, $25). A woman struggles to free herself of the suspicion that she murdered her husband.
4	5/2	**CERTAIN PREY,** by John Sandford [illegible] Davenport pursues a [illegible] successful paid killer.
5	12/167	**OH, THE PLACES YOU'LL GO!** by Dr. Seuss (Random House, $17). The problems of finding your way through life, in verses a [illegible]
6	4/7	**THE GIRL WHO LOVED TOM GORDON,** by Stephen King (Scribner, $16.95)
7	13/2	**THE WHITE HOUSE CONNECTION** by Jack Higgins (Putnam, $25.95)
8	9/16	**THE TESTAMENT,** by John Grisham (Doubleday, [illegible])
9	8/7	*A NEW SONG* by Jan Karon (Viking, $24.95)
10	10/24	**HARRY POTTER AND THE SORCERER'S STONE** [illegible] Scholastic, $16.95)

Non-fiction

1	5/2	**EVERY MAN A TIGER,** by Tom [illegible] Horner (Putnam, $27.95) [illegible]
2	1/25	**THE GREATEST GENERATION,** by Tom Brokaw (Random House, $24.95). The lives of men and women who came of age during the Depression and World War II.
3	2/85	**TUESDAYS WITH MORRIE,** by Mitch Albom (Doubleday, $19.95). A sportswriter tells of his weekly visits to his old [illegible]
4	17/2	**BETRAYAL** by Bill Gertz (Regnery, $27.95). A reporter charges that the Clinton administration has undermined America's security.
5		BELLA TUSCANY [illegible]
6	3/10	**YESTERDAY, I CRIED,** by Iyanla Vanzant (Simon & Schuster, $22)
7	7/27	**THE CENTURY,** by Peter Jennings and Todd Brewster (Doubleday, $60)
8	8/20	**THE ART OF HAPPINESS,** by the Dalai Lama and [illegible]
9	6/11	*ALL TOO HUMAN* [illegible]
10	11/5	**THE LEXUS AND THE OLIVE TREE** by Thomas L. Friedman (Farrar, Straus & Giroux, $27.50)

Books

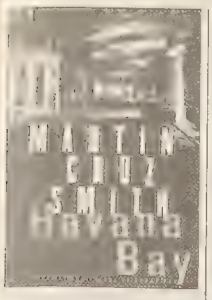

Arkady Renko on the case in 'Havana Bay'

Havana Bay. *By Martin Cruz Smith. Random House. 329 pages $23.95*

By Dorman T. Shindler
Special to the Journal Sentinel

The gift that sets Martin Cruz Smith apart from other writers of mystery and suspense is his ability to guide readers into worlds and cultures that may have been heretofore unknown to them: from gypsies ("Gypsy in Amber") to North American Indians ("Nightwing," "Stallion Gate") to 19th-century Welsh coal miners ("Rose") and pre-glasnost Russia ("Gorky Park").

With "Havana Bay," Smith visits modern-day Cuba and once again opens up a secretive, closed-door society. What's more "Havana Bay" is his best Arkady Renko novel since "Gorky Park." High praise when you consider the quality of other books in the series ("Polar Star," "Red Square").

Still reeling from a personal tragedy, Detective Renko is sent to Cuba to identify the body of an accident victim — a Russian diplomat. The catch is that the victim is one Sergei Pribluda, one-time nemesis and, later, begrudging friend of Renko's

From the opening chapter, Smith proves himself still capable of catching the reader off guard. He describes a scene in which the body (having floated in the sea for days) literally falls apart when being recovered. Such gruesome scenes are balanced by Smith's meticulous research into Cuban forensics and foreign police procedures, not to mention his love of language.

Smith describes Renko's first impression of Detective Ofelia Osorio, a woman who will become his only ally: "Her features were delicate and sharply cut, dark eyes made darker with suspicion as if she were an apprentice devil handed a tricky soul."

From the start, Renko senses something amiss with the death of his friend. But the Cuban police, especially Sergeant Luna, want Renko to identify the body and take it back to Russia on the first available flight. When Renko stalls, he finds himself a target for murder.

His efforts to investigate are hampered by a suspicious government — in Cuba, Renko discovers, Russians are as hated as Americans — and a rogue group of police led by the murderous Luna. Turning to Osorio for help, Renko uncovers a plot that seems to be leading to an assassination

As revealed by Smith, modern-day Cuba is "the first place where time does not exist." Cars, clothes, music, even the people, seem to be trapped in a bygone era. Communism exists comfortably alongside exotic religions like Santeria. And Renko's de facto partner, Osorio, proves to be every bit as interesting, resourceful and enigmatic as Arkady

The two detectives make perfect foils. Arkady's stoic and reserved manner is juxtaposed nicely with Ofelia's passionate, quick-tempered personality.

The desire for justice and insatiable curiosity are the common threads that bind them.

Like Walter Mosley, Martin Cruz Smith writes novels which transcend their given genre while evoking a particular time and place with unerring precision. Filled with Smith's trademark twists of plot and eye-opening revelations about Cuba, "Havana Bay" is a first-rate thriller

Dorman T. Shindler is a freelance writer from Missouri

Smart and funny Jane just gets better as she goes along in 'Girls' Guide'

Girls' Guide to Hunting and Fishing. *Viking. 274 pages $23.95*

By Meg Kissinger
of the Journal Sentinel staff

A good man is hard to find

Flannery O'Connor already has dibs on that title. Otherwise, it would have been a swell one for Melissa Banks' smart new book, "Girls' Guide to Hunting and Fishing."

Banks, 38, an ad copy writer whose work has appeared in The New Yorker, Zoetrope and National Public Radio's Selected Short Stories, has strung together an engaging collection of seven pithy coming-of-age stories Don't be fooled by the breezy tone of the title. Banks tackles all manner of heavy stuff here — alcoholism, cancer, death, infidelity, impotency and the biggest i-word of all, insecurity. Especially insecurity.

For all the angst there, Banks takes on the world with such enthusiasm, self-deprecation and a tongue so firmly planted in cheek that her observations come across as sweetly clever, not bitter

She begins with the 14-year-old Jane drolly observing her older brother's romance with an older woman. In subsequent stories, we see Jane grow up, struggle as a publishing house editor and stumble through one failed romance after another

She saves her best yarn for last, the title story where Jane has imaginary conversations with the authors of a book on how to woo men. She gropes to hang on to the man of her dreams, a cartoonist she meets at her best friend's wedding, as her pretend advisers offer up such counsel as "Keep him guessing!", "Be mysterious", "Say yes to everything you're invited to!" and "Let him pay!"

Her friend, Donna, is suspicious

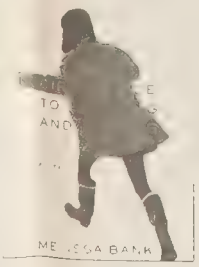

'All those exclamation points," she says. "It can't apply to New York."

The requisite hoodwinkery and formality involved in bagging the big game has Jane confused. When her brother calls to invite her to a square dance and announces that it is a singles event, she immediately thinks of individually wrapped American cheese slices. Still, she accepts Remember, "Say yes to everything you're invited to!"

Francis Ford Coppola has hired Banks to write the screenplay, so look for it soon as a major motion picture near you

Banks peppers her prose with irony. "I was shy, so I talked too much she recalls of meeting her future boyfriend, a man 28 years her senior. When he tells her, "You've grown up, honey," she confesses that it felt good to hear it

'I thought maybe he was right. Then it occurred to me that if I really had grown up I wouldn't want to be told '

A girls' guide, indeed! This girl is all woman.

Melissa Banks will read from her debut novel at 7 p.m. on Tuesday at Harry W Schwartz Bookshop, 4093 N Oakland Ave., Shorewood

Honor, intrigue sharpen intellectual thriller

The Fencing Master. *By Arturo Perez-Reverte. Translated from the Spanish by Margaret Jull Costa. Harcourt Brace. 244 pages $24.*

By David Walton
Special to the Journal Sentinel

The scene is Madrid, the summer of 1868. Rumors circulate the capitol of an impending insurrection that will topple Queen Isabelle II, whose scandals have become too much for the politicians, if not the people, to bear

Don Jaime Astarloa, the title character of "The Fencing Master," the fourth of Spain's Arturo Perez-Reverte's novels to be translated into English, is Madrid's greatest fencing master, a gentleman of the old school who, now in his 50s and white-haired, earns a threadbare living giving lessons to sons of the nobility. In this age of the pistol, Don Jaime is a throwback, a man of honor who has devoted his life to discovering the perfect fencing move: the "unstoppable thrust."

Perez-Reverte, the author of "The Flanders Panel," "The

Club Dumas," and "The Seville Communion," is a former TV journalist who is now published in 30 countries in 19 different languages and has become one of the world's most popular novelists

Often compared to Umberto Eco, Perez-Reverte writes what can be called intellectual thrillers — a kind of suspense novel that's founded upon a concept of art, philosophy, or in this case, fencing, and resolved along the logic of that concept Meticulously researched, his novels are polished, erudite, cosmopolitan, but never plodding or stodgy. Certainly in the case of "The Fencing Master," never plodding

Don Jaime receives an invitation to call upon a woman he assumes will be the mother of a prospective student — Dona Adela de Oreto, who instead proves to be a beautiful young woman with a tiny scar at the corner of her mouth and an unusual request. Dona de Oreto offers to pay Don Jaime twice his normal fee to teach her a secret thrust he is reputed to know, said to be impossible to parry.

At first Don Jaime refuses to accept a woman as his student But Adela de Oreto proves persistent, and surprisingly knowledgeable about fencing, and eventually Don Jaime consents. He finds her a skilled fencer, fearless and determined. And soon, she's begun to awaken other feelings in him — feelings the aging Don Jaime hasn't felt for a woman in many years

From this beginning, there evolves an intricate plot of moves and countermoves similar to the pattern of a fencing match, a tangled pattern of high politics and low betrayals that eventually, as the reader knows all along that it must, draws Don Jaime away from dusty treatises and arcane debates on the art of fencing and onto the floor of battle

This is becoming quite a spring for Perez-Reverte, with a tour of eight American cities

> Meticulously researched, Perez-Reverte's novels are polished, erudite, cosmopolitan, but never plodding or stodgy

scheduled for June, the paperback release of "The Seville Communion," the release of "The Ninth Gate" and the film version of "The Club Dumas" directed by Roman Polanski and starring Johnny Depp as the rare book sleuth Lucas Corso

David Walton, who lives in Pittsburgh teaches writing and literature

Frenetic satire on today's urban life at heart of long and winding 'Century'

By Anne Stephenson
Arizona Republic

Turn of the Century. *By Kurt Andersen. Random House. 659 pages. $24.95*

You're going to read lots of reviews of this book, an inordinate number given that it's a 659-page first novel. Kurt Andersen is, as they say, connected, and at the other end of the tether are people any first novelist would love to know

He is, at present, a columnist for The New Yorker.

In previous incarnations, he was co-founder and editor of Spy magazine, editor in chief of New York magazine and a producer of network television shows

Before that, he had the foresight to work for several years on the staff of Time magazine, where his book has already received a full-page spread (Annie Proulx and Peter Matthiessen took what was left)

Does the book work for its living?

As a novel, no. As a manic satire on urban life as we know it (or will know it next year, which is when Andersen's story begins), yes, sort of.

At the center of its story are George Maclier and Lizzie Zimbalist, who have been married 10 years and have three kids, a Land Cruiser, dueling cell phones and a life that is blurry in its pace and trend-hopping zeal. George is a former journalist who now produces a television show called "NARCS," a drama that dabbles in "real" life (it is, George thinks, "extremely cool television"). Lizzie is a software entrepreneur.

The plot is not easy to describe, but that's not the novel's strong point anyway. What carries you along — and it's best to take it in doses, to avoid overkill — is Andersen's frenetic talent for skewering the shallow accoutrements of George and Lizzie's professional and personal lives, thereby reminding us of the deeper pleasures that have escaped them

> Tina Modotti was a remarkable woman — independent and impassioned and surrounded by controversy.

He does this so very well. He could have done it even better in a shorter book.

Shadows, Fire, Snow: The Life of Tina Modotti. *By Patricia Albers. Potter. 304 pages. $30*

She is known more for Edward Weston's photographs of her than for all of the photographs she made herself. After she died alone in a taxi cab at age 45, her death certificate listed her as a "housewife."

Yet Tina Modotti was a remarkable woman — independent, impassioned both politically and artistically, and surrounded by controversy.

In addition to Weston, (she became his model and then his lover, her desire "fueled by the authority of his creative accomplishment"), she knew some of the most interesting people of her time, including Pablo Neruda (the title of this book is from his poem, "Tina Modotti is Dead") John Dos Passos, Diego Rivera and Frida Kahlo.

There have been other biographies of Modotti, but this is the best. Patricia Albers had access to two trunkloads of material from the estate of Modotti's first "husband" — they posed as a married couple but were not — that included three dozen letters written by Modotti and 100 images made by her.

"In portraying her," Albers writes, "my endeavor has been to keep one hand upon the tattered objects in the trunks."

The result is a portrait of an enigmatic woman who has been called the best "unknown" photographer of this century

Working at Play: A History of Vacations in the United States. *By Cindy S. Aron. Oxford. 201 pages. $35*

At early 19th century resorts, men were permitted to gamble only if there were no women

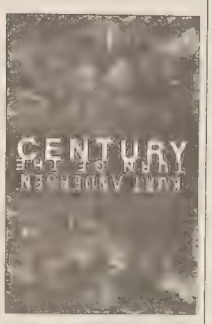

present, ladies and gentlemen swam in mineral springs at separate times, and everyone behaved impeccably. Back then, vacationing was the custom of an elite class looking for improved health. By World War II, it was a mass phenomenon

Cindy Aron traces this evolution, and looks at the struggle with which Americans face their vacations today (it's a love/hate thing — we want to take vacations but fear the consequences)

"More than just yearly rituals in which we connect with friends and family, vacations are exercises in self-definition," she writes. "In affording time away from the demands of everyday life, vacations disclose what people choose to do rather than are required to do "

This is as scholarly as a book about vacations can be, and well-planned — it's that time of year again

Liberal ideas take precedence in too-narrow Reuss 'memoir'

When Government Was Good. Memories of a Life in Politics. *By Henry S. Reuss. The University of Wisconsin Press. 177 pages. $22.95*

By Frank A. Aukofer
of the Journal Sentinel staff

This small volume is billed as a memoir, but it could easily be retitled "The Essential Guide to the Fertile Liberal Mind of Henry S. Reuss."

Though it contains some autobiographical reminiscences, this is Reuss at his most insistent. At the age of 87, when most men would be kicked back somewhere cozy, the former Milwaukee congressman is still promoting ideas, trying to change minds and seeking to influence events

Reuss

He lives now in San Francisco, but is essentially a German-American Milwaukeean of the old school of liberals and Socialists who espoused a clean and caring government that at bottom, was dedicated to taking care of people.

Though Reuss had a patrician streak, and was comfortable in his long association with international bankers in dark pinstripes, he was equally at home in a seersucker suit and straw hat at a Fourth of July doll buggy parade in Gordon Park

A Democrat, Reuss represented the 5th Congressional District for 28 years. Though a man of means, he was what one might describe as a "good liberal," with a populist streak dedicated to civil rights, environmental protection, cities, the outdoors, monetary and campaign finance reform and a brand of economics skewed toward ordinary folks and away from the rich and powerful

He criticizes the home mortgage-interest tax deduction and the increase in the estate tax deduction as promoters of inequality. The former, he says misallocates investment, steering it toward private mansions and away from productive plants and equipment

Of the latter deduction, he argues that progressive income and estate taxes are the two great equalizers of the federal system. "We should be simplifying them and plugging loopholes, not systematically weakening them and thus creating greater inequality," he says

Reuss describes "when government was good" as the two decades between 1948 and 1968 Interestingly, the latter date coincides with the first inauguration of President Richard M. Nixon But many of the events he cites happened after 1968, including his own rise to influence as chairman of the congressional Joint Economic Committee and the House Banking Committee.

To win the latter job in 1975 Reuss toppled Texas populist Wright Patman in the caucus of House Democrats, effectively ending the long tradition of selecting chairmen strictly on seniority

In his congressional career Reuss promoted everything from getting the U.S. off the gold standard to the development of the Ice Age hiking trail through Wisconsin. He loved the outdoors and could out-hike many men half his age

Always there have been the ideas: Merging the city and county governments of Milwaukee for efficiency; passage of a constitutional amendment to provide for special presidential and congressional elections in times of crisis like those of the Nixon and Clinton presidencies, and creative ways to use old laws for new purposes

Given the subject, this book is disappointingly thin. In choosing, as always, to give prominence to ideas, Reuss tells us too little about himself

Frank Aukofer is the Washington D.C., bureau chief for the Journal Sentinel

Author Henry S. Reuss will sign copies of his book after a 7 p.m. talk on June 22 at Harry W Schwartz bookshop 4093 Oakland Ave Shorewood

Bader/There's no quit in art collector

A detail of the once-stolen 17th-century portrait of Rembrandt's mother that is now in the hands of the Netherlands Institute for Art History. The institute is to return the work to Alfred Bader this summer.

I had on [illegible] get a map [illegible] I left [illegible] with [illegible] Bader recalled.

What I [illegible] one [illegible] was the [illegible] started to look [illegible] asked a question [illegible] to distract her [illegible] realized it [illegible] woman [illegible] taken my briefcase. It [illegible] money, checkbook [illegible] papers, lists of photographs [illegible] and the three small paintings.

Stunned by [illegible] the Baders rushed to the police in nearby Voorburg [illegible] M. Te Pas [illegible] very pleas[illegible] told them You'll n[illegible] the money b[illegible] but [illegible] get the paintings back.

Hoping Te Pas was right, Bader made two calls — one to a friend in London about the missing checks, the other to an art dealer friend at The Hague, who told him Keep calm, we'll see.

He did just that.

It was a dank, drizzly evening, and their predicament did not cheer them as they waited glumly for news in their hotel room. No traveler's checks, no papers, no photographs, no paintings. Not even Alfred's list of telephone numbers for Dutch museums and other agencies that might help them.

A True Boy Scout

Elsewhere in Amsterdam, however, a minor miracle was unfolding.

At about 11 that night, miles from the train station, a Boy Scout leader named Bert Vos was walking home. In the moisture and murk, he spotted what appeared to be a pile of papers and photographs lying between two rubbish bins. Something told him it was not stuff somebody would toss away. He picked up the damp pile and took it to his modest apartment.

Yes, it was the bulk of the materials from Alfred Bader's briefcase. And yes, too, the cash and traveler's checks were gone. But something more important was still there: a series of telephone numbers — for the Rijksmuseum (to which Bader had [illegible] Vos [illegible]

[illegible] the [illegible] But [illegible] was [illegible] the [illegible] Apprised [illegible] the [illegible] put the papers on the radiator.

[illegible] lurking among the letters and photographs was a small but precious painting, the [illegible] on panel Portrait of a Man.

The painting [illegible] Bader was soon to inform Vos was almost certainly the best of the three works that had been in the briefcase. It had once belonged to the Hermitage Museum in St. Petersburg, Russia, which had sold the work in 1935. The thief apparently had missed it because it was mixed in with the photos.

(The portrait was thought at one time to be the work of Rembrandt himself. Bader now believes it is the creation of a "very good" Rembrandt student.)

The thief didn't realize it was a painting," said Bader, who was alerted to the discovery by the art dealer. It was in a glassine folder hidden among about 50 photographs. 'Rembrandt's Mother' was more obvious. And the Coques painting, which had been attributed to Van Dyck, was in a fancy carved frame. The miracle is that Vos found the painting.

Alas, both "Rembrandt's Mother," which Bader believes is the work of a Rembrandt student of 1630, and the elaborately framed sketch of a man, which he credits to Gonzales Coques, were still missing.

Bader's response was swift and decisive. He touched every base possible in his quest to get the works back.

As any good collector of Dutch and Flemish Old Masters would do, he made sure that Interpol, the international police agency responsible for tracing stolen artworks, was notified. Too, he touched down with relevant museums, dealers and Rembrandt study groups [illegible] the missing pictures [illegible] to market, they [illegible] spotted almost immediately.

Bader also offered Vos a reward for finding the painting — which the scoutmaster promptly [illegible]. In the end, Vos did let Bader to make a contribution to his scout troop. Impressed, the Baders invited Vos to visit them in Milwaukee — an [illegible] Vos was to accept several months later. A long-term friendship has grown out of that experience.

As for the two missing pictures — silence.

No sightings. No mysterious messages. No efforts to sell or to extort money.

In the Lost-and-Found

Years passed.

Finally, last December, Bader received a two-page fax from the director of the RKD, which keeps tabs on missing Old Masters. The fax informed him that an M.B.H. Schilder, a socio-ecologist who teaches at the University of Utrecht, had come by to ask about a painting, and they had had to tell him that it had been stolen — from Bader.

It turned out that the two artworks had been recovered from a suspected drug dealer of Moroccan descent and placed by Dutch police in their lost-and-found department. There the pictures remained for the required three years, after which they were consigned to an auction house. The Baders were never notified.

Rudi Ekkart, director of the Institute for Art History, noted in a fax, dated Dec. 23, 1998, that according to the Dutch civil code a work of art that has been bought in good faith longer than three years after the theft is the legal possession of the buyer. Thus, the RKD could do little more than suggest that Bader negotiate with Schilder directly.

Bader was now aware that both of his paintings had been sold at auction: "Rembrandt's Mother" to Schilder, the sketch of a man to a still-unknown purchaser. Only by accident had he learned the identity of the first buyer. He also was informed that the Dutch police had asked the auction house not to give Bader the name of the new owner of the second piece.

"It never occurred to me to go to 'lost and found,' " Bader said, because I had given a two-page report to the police. All details were put in it."

Bader said he is particularly distressed because the Dutch police apparently never checked their own files before sending the stolen works to be sold at auction.

But the story doesn't end there.

Bader, ever the determined acquisitor, set out to recover what he saw as his property. According to Dutch law, Schilder was now the legal owner of "Rembrandt's Mother." A sometimes tense exchange of letters followed, with Schilder holding out for a price Bader saw as unfairly high. Finally, a sum was mutually agreed upon.

"Rembrandt's Mother" is currently in the hands of the RKD, which will forward it to Bader when he visits England in July.

Bader has now set his sights on the Amsterdam police, who, he says, are preventing the auction house from giving him the name of the purchaser of the second stolen work, Coques' sketch of a man. Bader recognizes the buyer's title to the painting, but he is anxious to recover it.

"My argument," he stressed, "is with the Dutch police, not with the present owner . . ."

Bader said he is particularly incensed because he wrote to the Dutch police in February by certified mail and received no response.

In his letter, Bader asked the police to tell him who bought the second painting, and the price paid for it. Those questions remain unanswered.

Willem Russell, a specialist in art law, has already tried to convince the police to re-acquire the picture for Bader, "but in vain," Bader said. The intrepid art collector has also gained the ear of the U.S. ambassador to the Netherlands, Cynthia P. Schneider, who happens to be an art historian. Schneider has assured Bader she will do what she can for him.

And so it stands. For the moment.

The missing sketch will be difficult to sell because it can never be shown outside Holland, for fear it will be seized, Bader said. Under U.S. law, the time limit for recovering stolen property is 40 years, as opposed to Holland's three. If the pilfered work is brought into the United States within the legal time limit, for sale or exhibit, Bader can reclaim it.

In the meantime, Bader persists in his efforts to re-acquire the diminutive but affecting "Portrait of a Man." If he succeeds, the 364-year-old portrait, handsomely mounted in its elaborately carved gilt frame, may one day materialize on a wall of his tiny Milwaukee gallery. But that is by no means certain.

What is clear is that Alfred Bader, a survivor of many kinds of war — military, political, industrial and artistic — has no intention of giving up.

Not now. Not ever.

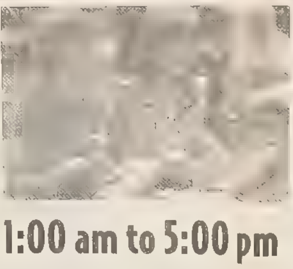

Art collector puts on his detective cap

BY JAMES AUER
Journal Sentinel art critic

Alfred Bader isn't exactly a submissive man. Indeed, he delights in describing himself as an "ornery cuss."

Still, nothing in his five-plus decades as a chemist, industrialist (he founded Aldrich Chemical Co., now part of Sigma Aldrich Corp.), art collector and gallery owner quite prepared him for the battle he has waged for the last 4½ years.

It has involved a mysterious, as-yet unidentified Moroccan scam artist who may or may not be a drug dealer; a personable Dutch angel of mercy who leads a Boy Scout troop; polite but uncommunicative Amsterdam police officers; national laws governing lost and stolen property; and three kidnapped Old Masters, one of which still eludes Bader's trans-oceanic grasp.

As the 75-year-old chemist-collector tells it, it's a perfect three-act morality play with a beginning, a middle, and – at least as of now – an incomplete ending.

"I may have to go to court," the soft-spoken connoisseur sighed during an interview in his picture-lined office at Alfred Bader Fine Art, a by-appointment-only gallery tucked away in the Astor Hotel, 924 E. Juneau Ave.

Bader, characteristically, is not giving up. Struggle and persistence are part of his makeup – and his personal history.

A native of Austria, he escaped the Nazis as a teenager and came to the New World. In Canada, he acquired an education at Queens University. In the United States, he built both an industrial empire and an enviable art collection.

Quick Hands

The story of a small – and elusive – part of that collection started on Nov. 12, 1994.

Bader and his wife, Isabel, had arrived at the central railroad station in Amsterdam and were preparing to take a tram to their hotel. Later in the week, they intended to journey on to The Hague, where they would be showing three small but choice 17th-century artworks to experts at the Netherlands Institute for Art History, familiarly known as the RKD.

The smallest of the artworks, all three of which were safely stashed away in Alfred's ample briefcase, was a sketch of a man. Bader suspected it was from the hand of Gonzales Coques, a skilled portraitist who had flourished in Antwerp, Belgium, around 1635. He had purchased it at Sotheby's in London the previous July.

The other two works, both on wooden panels, he had acquired from London dealers the day before. One depicted Rembrandt's mother; the other was titled, appropriately, "Portrait of a Man." Both begged for research and were potentially valuable.

Please see **BADER** *page 14*

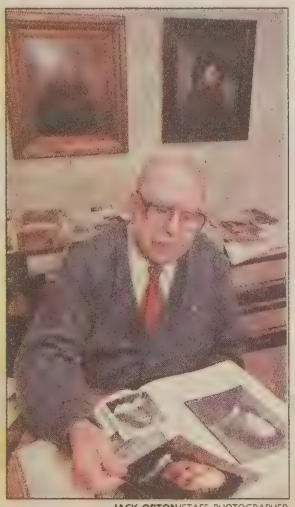

JACK ORTON/STAFF PHOTOGRAPHER

Alfred Bader has relentlessly pursued his stolen paintings.

13 to 17 years old, $4; children 12 and under admitted free. For information call (414) 476-7303 or

Gents with Miss Bonnie Lee and Miss Patricia Scott.

Rainbow Summer

June 24-July 4: Summerfest. Maier Festival Park.

June 26: Octagon Art Fair. Octagon Farms, Grafton.

June 26-Aug. 22: Bristol Renaissance Faire.

June 26-27: Strawberry Festival. Historic district along Washington Ave., Cedarburg.

June 26: Bavarian Volksfest. Old Heidelberg Park.

June 27: Garfield Avenue Arts & Blues Festival. W. Garfield Ave. from N. 5th to N. 7th Sts.

July 6-11: Circus Parade Week. Veterans Park at the lakefront.

Bader/There's no quit in art collector

From page 1

"I had gone into the station to get a map of (the city) and left Isabel with the luggage," Bader recalled.

"While I was gone, a swarthy, bearded fellow came up and asked a question about a tram, to distract her. Before Isabel realized it, a woman had stolen my briefcase. It contained money, checkbooks, papers, lots of photographs — and the three small paintings."

Stunned by their loss, the Baders rushed to the police in nearby Voorburgwal. Here, M. Te Pas, "a very pleasant officer," told them: "You'll never get the money back, but you may get the paintings back."

Hoping Te Pas was right, Bader made two calls — one to a friend in London, about the missing checks; the other to an art dealer friend in The Hague, who told him: "Keep calm, we'll see."

He did just that.

It was a dank, drizzly evening, and their predicament did not cheer them as they waited glumly for news in their hotel room. No traveler's checks, no papers, no photographs, no paintings. Not even Alfred's list of telephone numbers for Dutch museums and other agencies that might help them.

A True Boy Scout

Elsewhere in Amsterdam, however, a minor miracle was unfolding.

At about 11 that night, miles from the train station, a Boy Scout leader named Bert Vos was walking home. In the moisture and murk, he spotted what appeared to be a pile of papers and photographs lying between two rubbish bins. Something told him it was not stuff somebody would toss away. He picked up the damp pile and took it to his modest apartment.

Yes, it was the bulk of the materials from Alfred Bader's briefcase. And yes, too, the cash and traveler's checks were gone. But something more important was still there: a series of telephone numbers — for the Rijksmuseum (to which Bader had earlier sold a Rembrandt); for a Dutch art dealer in The Hague; for Bader's son in Milwaukee.

Vos didn't wait long to start calling.

At the Rijksmuseum, he reached a guard who told him to call back in the morning. But the art dealer, whom he contacted next, was within reach of the phone. Apprised of the situation, she urged Vos not to put the papers on the radiator.

This advice proved invaluable, for lurking among the letters and photographs was a small but precious painting: the oil-on-panel "Portrait of a Man."

The painting, as Bader was soon to inform Vos, was almost certainly the best of the three works that had been in the briefcase. It had once belonged to the Hermitage Museum in St. Petersburg, Russia, which had sold the work in 1935. The thief apparently had missed it because it was mixed in with the photos.

(The portrait was thought at one time to be the work of Rembrandt himself. Bader now believes it is the creation of a "very good" Rembrandt student.)

"The thief didn't realize it was a painting," said Bader, who was alerted to the discovery by the art dealer. "It was in a glassine folder, hidden among about 50 photographs. 'Rembrandt's Mother' was more obvious. And the Coques painting, which had been attributed to Van Dyck, was in a fancy carved frame. The miracle is that Vos found the painting . . ."

Alas, both "Rembrandt's Mother," which Bader believes is the work of a Rembrandt student of 1630, and the elaborately framed sketch of a man, which he credits to Gonzales Coques, were still missing.

Bader's response was swift and decisive. He touched every base possible in his quest to get the works back.

As any good collector of Dutch and Flemish Old Masters would do, he made sure that Interpol, the international police agency responsible for tracing stolen artworks, was notified. Too, he touched down with relevant museums, dealers and Rembrandt study groups. Should the missing pictures ever come to market, they would be spotted almost immediately.

Bader also offered Vos a reward for finding the painting — which the scoutmaster promptly turned down. In the end, Vos did let Bader to make a contribution to his scout troop. Impressed, the Baders invited Vos to visit them in Milwaukee — an invitation Vos was to accept several months later. A long-term friendship has grown out of that experience.

As for the two missing pictures — silence.

No sightings. No mysterious messages. No efforts to sell or to extort money.

In the Lost-and-Found

Years passed.

Finally, last December, Bader received a two-page fax from the director of the RKD, which keeps tabs on missing Old Masters. The fax informed him that an M.B.H. Schilder, a socio-ecologist who teaches at the University of Utrecht, had come by to ask about a painting, and they had had to tell him that it had been stolen — from Bader.

It turned out that the two artworks had been recovered from a suspected drug dealer of Moroccan descent and placed by Dutch police in their lost-and-found department. There the pictures remained for the required three years, after which they were consigned to an auction house. The Baders were never notified.

Rudi Ekkart, director of the Institute for Art History, noted in a fax, dated Dec. 23, 1998, that according to the Dutch civil code, a work of art that has been bought in good faith longer than three years after the theft is the legal possession of the buyer. Thus, the RKD could do little more than suggest that Bader negotiate with Schilder directly.

Bader was now aware that both of his paintings had been sold at auction: "Rembrandt's Mother" to Schilder, the sketch of a man to a still-unknown purchaser. Only by accident had he learned the identity of the first buyer. He also was informed that the Dutch police had asked the auction house not to give Bader the name of the new owner of the second piece.

"It never occurred to me to go to 'lost and found,' " Bader said, "because I had given a two-page report to the police. All details were put in it."

Bader said he is particularly distressed because the Dutch police apparently never checked their own files before sending the stolen works to be sold at auction.

But the story doesn't end there.

Bader, ever the determined acquisitor, set out to recover what he saw as his property. According to Dutch law, Schilder was now the legal owner of "Rembrandt's Mother." A sometimes tense exchange of letters followed, with Schilder holding out for a price Bader saw as unfairly high. Finally, a sum was mutually agreed upon.

"Rembrandt's Mother" is currently in the hands of the RKD, which will forward it to Bader when he visits England in July.

Bader has now set his sights on the Amsterdam police, who, he says, are preventing the auction house from giving him the name of the purchaser of the second stolen work, Coques' sketch of a man. Bader recognizes the buyer's title to the painting, but he is anxious to recover it.

"My argument," he stressed, "is with the Dutch police, not with the present owner . . ."

Bader said he is particularly incensed because he wrote to the Dutch police in February by certified mail and received no response.

In his letter, Bader asked the police to tell him who bought the second painting, and the price paid for it. Those questions remain unanswered.

Willem Russell, a specialist in art law, has already tried to convince the police to re-acquire the picture for Bader, "but in vain," Bader said. The intrepid art collector has also gained the ear of the U.S. ambassador to the Netherlands, Cynthia P. Schneider, who happens to be an art historian. Schneider has assured Bader she will do what she can for him.

And so it stands. For the moment.

The missing sketch will be difficult to sell because it can never be shown outside Holland, for fear it will be seized, Bader said. Under U.S. law, the time limit for recovering stolen property is 40 years, as opposed to Holland's three. If the pilfered work is brought into the United States within the legal time limit, for sale or exhibit, Bader can reclaim it.

In the meantime, Bader persists in his efforts to re-acquire the diminutive but affecting "Portrait of a Man." If he succeeds, the 364-year-old portrait, handsomely mounted in its elaborately carved gilt frame, may one day materialize on a wall of his tiny Milwaukee gallery. But that is by no means certain.

What is clear is that Alfred Bader, a survivor of many kinds of war — military, political, industrial and artistic — has no intention of giving up.

Not now. Not ever.

A detail of the once-stolen 17th-century portrait of Rembrandt's mother that is now in the hands of the Netherlands Institute for Art History. The institute is to return the work to Alfred Bader this summer.

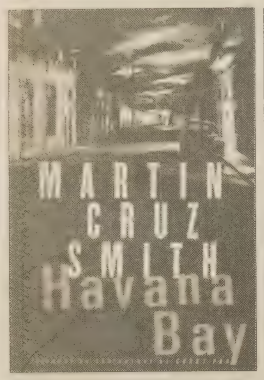

Arkady Renko on the case in 'Havana Bay'

Havana Bay. *By Martin Cruz Smith. Random House. 329 pages. $25.95.*

By Dorman T. Shindler
Special to the Journal Sentinel

The gift that sets Martin Cruz Smith apart from other writers of mystery and suspense is his ability to guide readers into worlds and cultures that may have been heretofore unknown to them: from gypsies ("Gypsy in Amber") to North American Indians ("Nightwing," "Stallion Gate") to 19th-century Welsh coal miners ("Rose") and pre-glasnost Russia ("Gorky Park").

With "Havana Bay," Smith visits modern-day Cuba and once again opens up a secretive, closed-door society. What's more, "Havana Bay" is his best Arkady Renko novel since "Gorky Park." High praise when you consider the quality of other books in the series ("Polar Star," "Red Square").

Still reeling from a personal tragedy, Detective Renko is sent to Cuba to identify the body of an accident victim — a Russian

Smart and funny Jane just gets better as she goes along in 'Girls' Guide'

Girls' Guide to Hunting and Fishing. *Viking. 274 pages. $23.95.*

By Meg Kissinger
of the Journal Sentinel staff

A good man is hard to find.

Flannery O'Connor already has dibs on that title. Otherwise, it would have been a swell one for Melissa Banks' smart new book, "Girls' Guide to Hunting and Fishing."

Banks, 38, an ad copy writer whose work has appeared in The New Yorker, Zoetrope and National Public Radio's Selected Short Stories, has strung together an engaging collection of seven pithy coming-of-age stories. Don't be fooled by the breezy tone of the title. Banks tackles all manner of heavy stuff here — alcoholism, cancer, death, infidelity, impotency and the biggest i-word of all, insecurity. Especially insecurity.

For all the angst there, Banks takes on the world with such enthusiasm, self-deprecation and a tongue so firmly planted in cheek that her observations come across as sweetly clever, not bitter.

She begins with the 14-year-old Jane drolly observing her older brother's romance with an older woman. In subsequent stories, we see Jane grow up, struggle as a publishing house editor and stumble through one failed romance after another.

She saves her best yarn for last, the title story where Jane has imaginary conversations with the authors of a book on how to woo men. She gropes to hang on to the man of her dreams, a cartoonist she meets at her best friend's wedding, as her pretend advisers offer up such counsel as "Keep him guessing!", "Be mysterious", "Say yes to everything you're invited to!" and "Let him pay!"

Her friend, Donna, is suspicious.

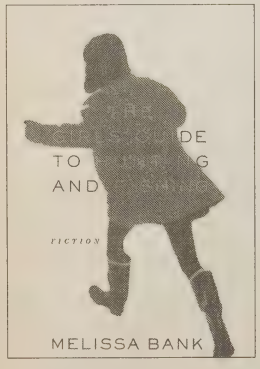

"All those exclamation points," she says. "It can't apply to New York."

The requisite hoodwinkery and formality involved in bagging the big game has Jane confused. When her brother calls to invite her to a square dance and announces that it is a singles event, she immediately thinks of individually wrapped American cheese slices. Still, she accepts. Remember, "Say yes to everything you're invited to!"

Francis Ford Coppola has hired Banks to write the screenplay, so look for it soon as a major motion picture near you.

Banks peppers her prose with irony. "I was shy, so I talked too much," she recalls of meeting her future boyfriend, a man 28 years her senior. When he tells her, "You've grown up, honey," she confesses that it felt good to hear it.

"I thought maybe he was right. Then it occurred to me that if I really had grown up I wouldn't want to be told."

A girls' guide, indeed! This girl is all woman.

Melissa Banks will read from her debut novel at 7 p.m. on Tuesday at Harry W. Schwartz Bookshop, 4093 N. Oakland Ave., Shorewood.

Honor, intrigue sharpen intellectual thriller

The Fencing Master. *By Arturo Perez-Reverte. Translated from the Spanish by Margaret Jull Costa. Harcourt Brace. 244 pages. $24.*

By David Walton
Special to the Journal Sentinel

The scene is Madrid, the summer of 1868. Rumors circulate the capitol of an impending insurrection that will topple Queen Isabelle II, whose scandals have become too much for the politicians, if not the people, to bear.

Don Jaime Astarloa, the title

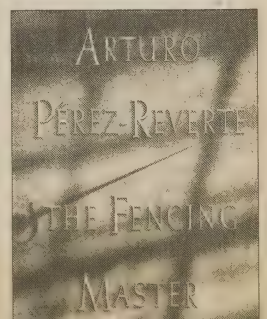

case, fencing, and resolved along the logic of that concept. Meticulously researched, his novels are polished, erudite, cosmopolitan, but never plodding or stodgy. Certainly in the case of "The Fencing Master," never plodding.

Don Jaime receives an invitation to call upon a woman he assumes will be the mother of a prospective student — Dona Adela de Oreto, who instead proves to be a beautiful young woman with a tiny scar at the corner of her mouth and an unusual request. Dona de Oreto

From this beginning, there evolves an intricate plot of moves and countermoves similar to the pattern of a fencing match, a tangled pattern of high politics and low betrayals that eventually, as the reader knows all along that it must, draws Don Jaime away from dusty treatises and arcane debates on the art of fencing and onto the floor of battle.

This is becoming quite a spring for Perez-Reverte, with a tour of eight American cities

Meticulously researched,

Liberal ideas take precedence in too-narrow Reuss 'memoir'

When Government Was Good. Memories of a Life in Politics. *By Henry S. Reuss. The University of Wisconsin Press. 177 pages. $22.95.*

By Frank A. Aukofer
of the Journal Sentinel staff

This small volume is billed as a memoir, but it could easily be retitled "The Essential Guide to the Fertile Liberal Mind of Henry S. Reuss."

Though it contains some autobiographical reminiscences, this is Reuss at his most insistent. At the age of 87, when most men would be kicked back somewhere cozy, the former Milwaukee congressman is still promoting ideas, trying to change minds and seeking to influence events.

Reuss

He lives now in San Francisco, but is essentially a German-American Milwaukeean of the old school of liberals and Socialists who espoused a clean and caring government that, at bottom, was dedicated to taking care of people.

Though Reuss had a patrician streak, and was comfortable in his long association with international bankers in dark pinstripes, he was equally at home in a seersucker suit and straw hat at a Fourth of July doll buggy parade in Gordon Park.

A Democrat, Reuss represented the 5th Congressional District for 28 years. Though a man of means, he was what one might describe as a "good liberal," with a populist streak dedi-

that the Dutch police had asked the auction house not to give Bader the name of the new owner of the second piece.

"It never occurred to me to go to 'lost and found,' " Bader said, "because I had given a two-page report to the police. All details were put in it."

Bader said he is particularly distressed because the Dutch police apparently never checked their own files before sending the stolen works to be sold at auction.

But the story doesn't end there.

Bader, ever the determined acquisitor, set out to recover what he saw as his property. According to Dutch law, Schilder was now the legal owner of "Rembrandt's Mother." A sometimes tense exchange of letters followed, with Schilder holding out for a price Bader saw as unfairly high. Finally, a sum was mutually agreed upon.

"Rembrandt's Mother" is currently in the hands of the RKD, which will forward it to Bader when he visits England in July.

Bader has now set his sights on the Amsterdam police, who, he says, are preventing the auction house from giving him the name of the purchaser of the second stolen work, Coques' sketch of a man. Bader recognizes the buyer's title to the painting, but he is anxious to recover it.

"My argument," he stressed, is with the Dutch police, not with the present owner . . ."

Bader said he is particularly incensed because he wrote to the Dutch police in February by certified mail and received no response.

In his letter, Bader asked the police to tell him who bought the second painting, and the price paid for it. Those questions remain unanswered.

Willem Russell, a specialist in art law, has already tried to convince the police to re-acquire the picture for Bader, "but in vain," Bader said. The intrepid art collector has also gained the ear of the U.S. ambassador to the Netherlands, Cynthia P. Schneider, who happens to be an art historian. Schneider has assured Bader she will do what she can for him.

A detail of the once-stolen 17th-century portrait of Rembrandt's mother that is now in the hands of the Netherlands Institute for Art History. The institute is to return the work to Alfred Bader this summer.

And so it stands. For the moment.

The missing sketch will be difficult to sell because it can never be shown outside Holland, for fear it will be seized, Bader said. Under U.S. law, the time limit for recovering stolen property is 40 years, as opposed to Holland's three. If the pilfered work is brought into the United States within the legal time limit, for sale or exhibit, Bader can reclaim it.

In the meantime, Bader persists in his efforts to re-acquire the diminutive but affecting "Portrait of a Man." If he succeeds, the 364-year-old portrait, handsomely mounted in its elaborately carved gilt frame, may one day materialize on a wall of his tiny Milwaukee gallery. But that is by no means certain.

What is clear is that Alfred Bader, a survivor of many kinds of war — military, political, industrial and artistic — has no intention of giving up.

Not now. Not ever.

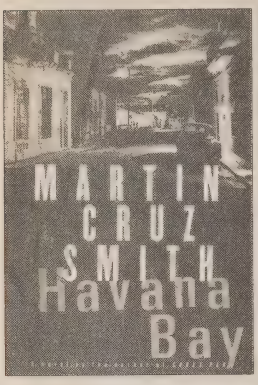

Arkady Renko on the case in 'Havana Bay'

Havana Bay. *By Martin Cruz Smith. Random House. 329 pages. $25.95.*

By Dorman T. Shindler
Special to the Journal Sentinel

The gift that sets Martin Cruz Smith apart from other writers of mystery and suspense is his ability to guide readers into worlds and cultures that may have been heretofore unknown to them: from gypsies ("Gypsy in Amber") to North American Indians ("Nightwing," "Stallion Gate") to 19th-century Welsh coal miners ("Rose") and pre-glasnost Russia ("Gorky Park").

With "Havana Bay," Smith visits modern-day Cuba and once again opens up a secretive, closed-door society. What's more, "Havana Bay" is his best Arkady Renko novel since "Gorky Park." High praise when you consider the quality of other books in the series ("Polar Star," "Red Square").

Still reeling from a personal tragedy, Detective Renko is sent to Cuba to identify the body of an accident victim — a Russian diplomat. The catch is that the victim is one [illegible]

Smart and funny J
as she goes along

Girls' Guide to Hunting and Fishing. *Viking. 274 pages. $23.95.*

By Meg Kissinger
of the Journal Sentinel staff

A good man is hard to find.

Flannery O'Connor already has dibs on that title. Otherwise, it would have been a swell one for Melissa Banks' smart new book, "Girls' Guide to Hunting and Fishing."

Banks, 38, an ad copy writer whose work has appeared in The New Yorker, Zoetrope and National Public Radio's Selected Short Stories, has strung together an engaging collection of seven pithy coming-of-age stories. Don't be fooled by the breezy tone of the title. Banks tackles all manner of heavy stuff here — alcoholism, cancer, death, infidelity, impotency and the biggest i-word of all, insecurity. Especially insecurity.

For all the angst there, Banks takes on the world with such enthusiasm, self-deprecation and a tongue so firmly planted in cheek that her observations come across as sweetly clever, not bitter.

She begins with the 14-year-old Jane drolly observing her older brother's romance with an older woman. In subsequent stories, we see Jane grow up, struggle as a publishing house editor and stumble through one failed romance after another.

She saves her best yarn for last, the title story where Jane has imaginary conversations with the authors of a book on how to woo men. She gropes to hang on to the man of her dreams, a cartoonist she meets at her best friend's wedding, as her pretend advisers offer up such counsel as "Keep him guessing!", "Be mysterious", "Say yes to everything you're invited to!" and "Let him pay!"

Her friend, Donna, is suspicious.

Honor, intrigue sharp

The Fencing Master. *By Arturo Perez-Reverte. Translated from the Spanish by Margaret Jull Costa. Harcourt Brace. 244 pages. $24.*

By David Walton
Special to the Journal Sentinel

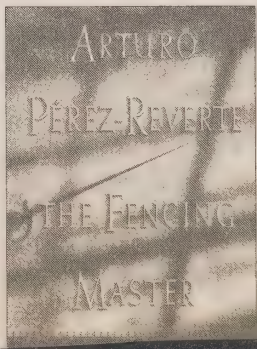

The scene is Madrid, the summer of 1868. Rumors circulate the capitol of an impending insurrection that will topple Queen Isabelle II, whose scandals have become too much for the politicians, if not the people, to bear.

Don Jaime Astarloa, the title character of "The Fencing Mas-

Rough draft

STOLEN FROM ALFRED BADER
IN AMSTERDAM ON NOVEMBER 12, 1994

236 COQUES, Gonzales (1614-84)
Portrait of a Man, 1630. Oil on panel. 10.2 x 8.3 cm. Brushstrokes very visible. *N95.61.1
Amsterdam, The Netherlands.
Nov. 12, '94.

236

Gonzales Coques
Oil on panel, 10.2 cms. x 8.3 cms
Provenance: Sotheby's, London, July 6, 1994, Lot #186

Theft reported to the Amsterdam police and to IFAR (illustrated in IFAReports, 16, 4, No. 236).

Three paintings were stolen. Of these, the best (previously attributed to Rembrandt, Bredius 226) was discarded by the thieves and found that evening. The two others, a period portrait of Rembrandt's mother and the above were sent to the auction house De Eland in Amsterdam, offered in 1995, but returned as reserves were not reached. Shortly thereafter, the Amsterdam police recovered the paintings, checked neither their own police report nor IFAR, kept both in their Lost and Found for three years and then sent them to auction (again to De Eland) where they were offered in June 1998.

Rembrandt's mother was bought by an Utrecht collector, Dr. M.B.H. Schilder, who took it to the RKD where it was identified as one of the paintings stolen from Bader. Dutch law gives buyers at auction legal possession if acquired three years after the theft. Hence, Bader negotiated the repurchase with Dr. Schilder and would like to do likewise with the buyer of the Coques.

Please contact Dr. Alfred Bader, 924 E. Juneau Avenue, Suite 622,
Milwaukee, WI 53202 USA Phone: 414-277-0730 Fax: 414-277-0709
E-mail: baderfa@execpc.com

that the Dutch police had asked the auction house not to give Bader the name of the new owner of the second piece.

"It never occurred to me to go to 'lost and found,' " Bader said, "because I had given a two-page report to the police. All details were put in it."

Bader said he is particularly distressed because the Dutch police apparently never checked their own files before sending the stolen works to be sold at auction.

But the story doesn't end there

Bader, ever the determined acquisitor, set out to recover what he saw as his property. According to Dutch law, Schilder was now the legal owner of "Rembrandt's Mother." A sometimes tense exchange of letters followed, with Schilder holding out for a price Bader saw as unfairly high. Finally, a sum was mutually agreed upon.

"Rembrandt's Mother" is currently in the hands of the RKD, which will forward it to Bader when he visits England in July.

Bader has now set his sights on the Amsterdam police, who, he says, are preventing the auction house from giving him the name of the purchaser of the second stolen work, Coques' sketch of a man. Bader recognizes the buyer's title to the painting, but he is anxious to recover it.

"My argument," he stressed, "is with the Dutch police, not with the present owner . . ."

Bader said he is particularly incensed because he wrote to the Dutch police in February by certified mail and received no response.

In his letter, Bader asked the police to tell him who bought the second painting, and the price paid for it. Those questions remain unanswered.

Willem Russell, a specialist in art law, has already tried to convince the police to re-acquire the picture for Bader, "but in vain," Bader said. The intrepid art collector has also gained the ear of the U.S. ambassador to the Netherlands, Cynthia P.

A detail of the once-stolen 17th-century portrait of Rembrandt's mother that is now in the hands of the Netherlands Institute for Art History. The institute is to return the work to Alfred Bader this summer.

Schneider, who happens to be an art historian. Schneider has assured Bader she will do what she can for him.

And so it stands. For the moment.

The missing sketch will be difficult to sell because it can never be shown outside Holland, for fear it will be seized, Bader said. Under U.S. law, the time limit for recovering stolen property is 40 years, as opposed to Holland's three. If the pilfered work is brought into the United States within the legal time limit, for sale or exhibit, Bader can reclaim it.

In the meantime, Bader persists in his efforts to re-acquire the diminutive but affecting "Portrait of a Man." If he succeeds, the 364-year-old portrait, handsomely mounted in its elaborately carved gilt frame, may one day materialize on a wall of his tiny Milwaukee gallery. But that is by no means certain.

What is clear is that Alfred Bader, a survivor of many kinds of war — military, political, industrial and artistic — has no intention of giving up.

Not now. Not ever.

De 'mobiele' is niet het enige snufje dat door de moderne dakloozen is geadopteerd. De zichzelf bedruipende daklozenclub Voilà, 'voor en door daklozen en met twee benen stevig in de maatschappij', is van veel markten

De studio: een digitale video- en geluidsset met mixpaneeltje, aangesloten op het digitale cameraatje en een computer. Op de monitor zijn de resultaten te zien: verrassend scherpe beel-

Bij Voilà bestaat BED: het Bureau Expertise Dak- en thuisloosheid met allerhande trainingen voor dakloozen en burgers die willen leren wat dakloos zijn in-

bij studentendisco Dansen, bij Jansen), draait vanaf mei in de bioscopen en de spelers hopen op een goede opbrengst.

zoeken, 'wat ze doen, maar ja, dan wil de gemeenschap dat je alle regeltjes volgt.'

Spoorloos via gevonden voorwerpen

De politie aanklagen? Natuurlijk heeft Alfred Bader het overwogen. Hij heeft een ijzersterke zaak, vindt hij zelf. Maar de kosten van het proces zouden niet opwegen tegen de waarde van zijn ten onrechte verloren gewaande schilderijen, van de hand van Rembrandts leerlingen. En terug krijgt hij ze toch niet.

TRUSKA BAST

EIND 1994 wordt Alfred Bader, een Amerikaanse kunstverzamelaar, voor het Centraal Station beroofd van drie schilderijen – of liever: schilderijtjes, de kleinste meet niet meer dan acht bij tien centimeter – die hij de dag ervoor in een Londense galerie heeft gekocht.

Hij doet aangifte bij de politie. Een doek duikt direct de volgende ochtend op. Iemand heeft het gevonden bij een vuilnisbak en weet Bader te traceren via een telefoonlijst die erbij zit.

De andere twee schilderijen laat Bader opnemen in *IFAR Reports*, een internationaal register voor gestolen kunst. Hij stuurt een exemplaar naar de politie. Maar het *Portret van een Man*, dateerend van omstreeks 1630, en een doek genaamd *De moeder van Rembrandt*, uit dezelfde tijd, krijgt de verzamelaar van 17de-eeuwse Nederlandse meesters er niet mee terug.

Ook niet als hij er eind vorig jaar achter komt dat ze wel degelijk terecht zijn gekomen: een paar maanden na de beroving heeft de politie ze in handen gekregen. In plaats van ze bij Bader terug te bezorgen, heeft ze de doeken naar de afdeling gevonden voorwerpen gebracht, waar ze drie jaar verstoffen.

Dan is de wettelijke termijn verstreken en worden ze overdragen aan veilinghuis De Eland, dat ze in zomer van 1998 veilt.

Eén van de kopers is een kunstliefhebber uit Utrecht. Hij telt zeshonderd gulden neer voor *De Moeder van Rembrandt*. Ter vergelijking: Bader heeft er in Londen zo'n tienduizend gulden voor betaald. Veel verstand heeft de Utrechter, een zooloog, er niet van; zijn voorkeur gaat normaal gesproken uit naar negentiende-eeuwse schilderkunst. En dus begeeft hij zich naar het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie (RKD) in Den Haag in de hoop meer over de herkomst aan de weet te komen.

Een oplettende medewerker ontdekt dat het doek voorkomt op de lijst van gestolen schilderijen. Twijfel kan daar niet over bestaan, aangezien op de achterkant de woorden 'Partment Reuni' en de initialen 'BB' zijn geschreven.

De Haagse politie stelt desondanks vast dat de doeken te goeder trouw zijn gekocht: de wettelijke termijn van drie jaar na de diefstal is verstreken en dus is de zooloog legaal eigenaar.

"Met die vorige eigenaar heb ik niets te maken," zegt de man, die niet met zijn naam in de krant wil. "Maar toen ik hoorde dat ze van hem waren gestolen, dacht ik: misschien is het een rijke Amerikaan die er een mooie prijs voor wil betalen." Hij laat Bader, die een goede bekende is van het RKD, per brief weten dat hij het doek voor 35.000 gulden kan terugkopen.

Volgens de zooloog doet hij de Amerikaan daarmee een prachtig aanbod: over een paar jaar meent hij zeker 50.000 gulden voor het schilderij te kunnen krijgen. Achteraf geeft hij toe dat die vraagprijs te hoog was. "Maar hij had toch een tegenbod kunnen doen? In plaats daarvan probeert hij mij moreel te chanteren om het doek alsnog terug te krijgen."

"Natuurlijk wil ik het portret nog steeds terughebben," zegt Bader vanuit zijn woonplaats Milwaukee, Wisconsin. "Ik zou het heel jammer vinden als het studieobject ontbrak in mijn collectie. En uiteraard wil ik de nieuwe eigenaar ervoor betalen. Het is niet nodig dat nog iemand slachtoffer wordt van de diefstal. Maar de prijs die hij vroeg, ging echt te ver."

En zoveel is het doek volgens hem nu ook weer niet waard: "Ik heb zo'n honderd schilderijen uit de school van Rembrandt, en veel daarvan zijn beter dan dit." Maar dat is niet de enige reden waarom hij denkt dat de zooloog nog moeite krijgt het schilderij te verkopen: "Een goed mens zou het niet kopen en een goed geïnformeerd mens ook niet, omdat hij geen schone titel krijgt."

Waar Bader zich over verbaast, is dat de politie hem niet heeft opgespoord, als rechtmatige eigenaar. Waarom heeft hij vlak na de roof dan aangifte gedaan? En kennelijk is ook het IFAR-register er niet op nageslagen, waar de schilderijen mét hun afbeelding in staan.

Het blijkt iets anders te zijn gegaan. In maart 1995 houdt de politie een drugsverslaafde aan die in het bezit blijkt te zijn van twee schilderijen. Vermoed wordt dat de spullen gestolen zijn. Aan de achterkant zit een sticker van veilinghuis De Eland met een nummer erop. Het corresponderet met de persoon die de doeken een maand daarvoor op de veiling heeft aangeboden, maar ze niet heeft verkocht omdat de vraagprijs te hoog was.

De politie gaat ervan uit dat deze persoon de rechtmatige eigenaar is, maar kan hem niet traceren: hij woont niet meer in Amsterdam. De schilderijen worden zolang opgeslagen op bureau Warmoesstraat en verhuizen, op last van justitie, naar het depot voor gevonden voorwerpen. De doeken blijken weliswaar te zijn opgenomen in het Opsporingsblad voor Kunst en Antiek van de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI), maar er staat slechts een omschrijving, geen afbeelding. De link met de in beslag genomen schilderijen wordt niet gelegd. Het IFAR-register wordt niet geraadpleegd.

Rest de vraag wat met *Portret van een Man* is gebeurd. De politie heeft daarover geen gegevens, het veilinghuis verstrekt geen informatie.

En Bader? Die wacht op de dag dat de eigenaar zich bij hem zal vervoegen. "Ik hoop dat het een redelijk mens is."

HET PAROOL, Amsterdam
April 10 - 1999 Page 5.

De 'mobiele' is niet het enige snufje dat door de moderne dakloozen is geadopteerd. De zichzelf bedruipende dakloozenclub Voilà, 'voor en door daklozen en met twee benen stevig in de maatschappij', is van veel markten

De studio: een digitale video- en geluidsset met mixpaneeltje, aangesloten op het digitale cameraatje en een computer. Op de monitor zijn de resultaten te zien: verrassend scherpe beel-

Bij Voilà bestaat BED: het Bureau Expertise Dak- en thuisloosheid met allerhande trainingen voor daklozen en burgers die willen leren wat dakloos zijn in-

bij studentendisco Dansen bij Jansen), draait vanaf mei in de bioscopen en de spelers hopen op een goede opbrengst.

zoeken, wat ze doen, maar dan dan wil de gemeenschap dat je alle regeltjes volgt."

Spoorloos via gevonden voorwerpen

De politie aanklagen? Natuurlijk heeft Alfred Bader het overwogen. Hij heeft een ijzersterke zaak, vindt hij zelf. Maar de kosten van het proces zouden niet opwegen tegen de waarde van zijn ten onrechte verloren gewaande schilderijen, van de hand van Rembrandts leerlingen. En terug krijgt hij ze toch niet.

TRUSKA BAST

EIND 1994 wordt Alfred Bader, een Amerikaanse kunstverzamelaar, voor het Centraal Station beroofd van drie schilderijen – of liever: schilderijtjes, de kleinste meet niet meer dan acht bij tien centimeter – die hij de dag ervoor in een fondense galerie heeft gekocht.

Hij doet aangifte bij de politie. Een doek duikt direct de volgende ochtend op. Iemand heeft het gevonden bij een vuilnisbak en weet Bader te traceren via een telefoonlijst die erbij zit.

De andere twee schilderijen laat Bader opnemen in IFAR Reports, een internationaal register voor gestolen kunst. Hij stuurt een exemplaar naar de politie. Maar het *Portret van een Man*, dateerend van omstreeks 1630, en een doek genaamd *De moeder van Rembrandt*, uit dezelfde tijd, krijgt de verzamelaar van 17de-eeuwse Nederlandse meesters er niet mee terug.

Ook niet als hij er eind vorig jaar achter komt dat ze wel degelijk terecht zijn gekomen: een paar maanden na de beroving heeft de politie ze in handen gekregen. In plaats van ze bij Bader terug te bezorgen, heeft ze de doeken naar de afdeling gevonden voorwerpen gebracht, waar ze drie jaar verstoffen.

Dan is de wettelijke termijn verstreken en worden ze overdragen aan veilinghuis De Eland, dat ze in zomer van 1998 veilt.

Eén van de kopers is een kunstliefhebber uit Utrecht. Hij telt zeshonderd gulden meer voor *De Moeder van Rembrandt*. Ter vergelijking: Bader heeft er in Londen zo'n tienduizend guiden voor betaald. Veel verstand heeft de Utrechter, een zooloog, er niet van; zijn voorkeur gaat normaal gesproken uit naar negentiende-eeuwse schilderkunst. En dus begeeft hij zich naar het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie (RKD) in Den Haag in de hoop meer over de herkomst aan de weet te komen.

Een oplettende medewerker ontdekt dat het doek voorkomt op de lijst van gestolen schilderijen. Twijfel kan daar niet over bestaan, aangezien op de achterkant de woorden 'Partment Reuni' en de initialen 'BB' zijn geschreven.

De Haagse politie stelt desondanks vast dat de doeken te goeder trouw zijn gekocht: de wettelijke termijn van drie jaar na de diefstal is verstreken en dus is de zooloog legaal eigenaar.

"Met die vorige eigenaar heb ik niets te maken," zegt de man, die niet met zijn naam in de krant wil. "Maar toen ik hoorde dat ze van hem waren gestolen, dacht ik: misschien is het een rijke Amerikaan die er een mooie prijs voor wil betalen." Hij laat Bader, die een goede bekende is van het RKD, per brief weten dat hij het doek voor 35.000 guiden kan terugkopen.

Volgens de zooloog doet hij de Amerikaan daarmee een prachtig aanbod: over een paar jaar meent hij zeker 50.000 guiden voor het schilderij te kunnen krijgen. Achteraf geeft hij toe dat die vraagprijs te hoog was. "Maar hij had toch een tegenbod kunnen doen? In plaats daarvan probeert hij mij moreel te chanteren om het doek alsnog terug te krijgen."

"Natuurlijk wil ik het portret nog steeds terughebben," zegt Bader vanuit zijn woonplaats Milwaukee, Wisconsin. "Ik zou het heel jammer vinden als het als studieobject ontbrak in mijn collectie. En uiteraard wil ik de nieuwe eigenaar ervoor betalen. Het is niet nodig dat nog iemand slachtoffer wordt van de diefstal. Maar de prijs die hij vroeg, ging echt te ver."

En zoveel is het doek volgens hem nu ook weer niet waard: "Ik heb zo'n honderd schilderijen uit de school van Rembrandt, en veel daarvan zijn beter dan dit." Maar dat is niet de enige reden waarom hij denkt dat de zooloog nog moeite krijgt het schilderij te verkopen: "Een goed mens zou het niet kopen en een goed geïnformeerd mens ook niet, omdat hij geen schone titel krijgt."

Waar Bader zich over verbaast, is dat de politie hem niet heeft opgespoord, als rechtmatige eigenaar. Waarom heeft hij vlak na de roof dan aangifte gedaan? En kennelijk is ook het IFAR-register er niet op nageslagen, waar de schilderijen mét hun afbeelding in staan.

Het blijkt iets anders te zijn gegaan. In maart 1995 houdt de politie een drugsverslaafde aan die in het bezit blijkt te zijn van twee schilderijen. Vermoed wordt dat de spullen gestolen zijn. Aan de achterkant zit een sticker van veilinghuis De Eland met een nummer erop. Het correspondeert met de persoon die de doeken een maand daarvoor op de veiling heeft aangeboden, maar ze niet heeft verkocht omdat de vraagprijs te hoog was.

De politie gaat ervan uit dat deze persoon de rechtmatige eigenaar is, maar kan hem niet traceren: hij woont niet meer in Amsterdam. De schilderijen worden zolang opgeslagen op bureau Warmoesstraat en verhuizen, op last van justitie, naar het depot voor gevonden voorwerpen. De doeken blijken weliswaar te zijn opgenomen in het Opsporingsblad voor Kunst en Antiek van de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI), maar er staat slechts een omschrijving, geen afbeelding. De link met de in beslag genomen schilderijen wordt niet gelegd. Het IFAR-register wordt niet geraadpleegd.

Rest de vraag wat met *Portret van een Man* is gebeurd. De politie heeft daarover geen gegevens, het veilinghuis verstrekt geen informatie.

En Bader? Die wacht op de dag dat de eigenaar zich bij hem zal vervoegen. "Ik hoop dat het een redelijk mens is."

Translation

TRACKLESS via 'FOUND PROPERTY'.

Accuse the police? Of course Alfred Bader did consider this. He has a case as strong as iron, the thinks himself. But the cost of the lawsuit would not offset the value of the paintings by Rembrandt students, that were wrongly believed lost. And he does not recover them anyway.

Truska Bast

Alfred Bader, an American art collector, was robbed at the end of 1994 before the Central Station of three paintings - or rather, little paintings (the smallest one does not measure more than 8 by 10 cm) - that he bought de day before from a London Gallery. He makes a declaration at the police. One canvas turns up immediately the next morning. Someone found it next to a refuse-bin, and succeeds in tracing Bader via a telephone-list that accompanies it.
Bader has included the other two paintings in 'IFAR Reports', an international register of stolen art. He sends a copy to the police. But the collector of 17th century Dutch Masters does not recover the 'Portrait of a Man', dating from around 1630, and a canvas calles 'Rembrandt's Mother', from the same period.
Also not when he learns, at the end of previous year, that they did turn up again: the police got hold of them a couple of months after the robbery. Instead of delivering them again to Bader, they brought the canvasses to the department of lost property, where they gathered dust for three years.
Then the legal term expired, and they are transferred to the auction house 'de Eland', that auctions them during the summer of 1998.
One of the buyers is an art lover from Utrecht. He pays 600 guilders for 'Rembrandt's Mother' By comparison, Bader paid in London about 10,000 guilders for it. A lot of knowledge does the Utrechter, a zoologist, not have: his preference is normally for 19th century paintings. And therefore he makes to the 'Rijksdienst voor Kunsthistorische Documentatie' (RKD) in Den Haag, hoping to learn something about the origin.
An attentive cooperator discovers that the canvas figures in the list of stolen paintings. This is beyond doubt, inasmuch as on the reverse are witten the words 'Partment Reuni' and the initials 'BB'.
Nevertheless the police in Den Haag determines that the canvasses were bought in good faith: the legal term of 3 years after the theft has elapsed, and therefore the zoologist is the legal owner.
'I am not at all concerned with that former owner', says the man, who does not want his name in the paper. 'But when I heard they were stolen from him, I thought perhaps he is a rich American, who is willing to pay a nice price for it. By letter he informs Bader, who is a good acquaintance of the RKD, that he can buy back the canvas for 35,000 guilders.

According to the zoologist, he therewith makes the American a splendid offer: in a few years he believes he will cartainly get 50,000 guilders for the painting. Afterwards he admits that this asking-price was too high. 'But he could have made a counter-offer? Instead he tries to morally blackmail me to recover the canvas'.
'Of course I still want the portrait back', says Bader from his home in Milaukee, Wisconsin. 'I would regret if it were lacking in my collection as an object for study. And clearly I want to pay the new owner. It is not necessary that one more person becomes a victim of the theft. But the price he was asking, that was really going too far'.
And, after all, the painting, according to him, is not worth all that much. 'I have about a hundred paintings from the school of Rembrandt, and many of them are better than this one'. But that is not the only reason he believes the zoologist will have difficulty selling the painting: 'Neither a good person would buy it, nor a well informed one, as it does not get a beautiful title'.
What surprises Bader is that the police did not trace him a legitimate owner. Wy then has he made a declaration just after the robbery? And apparently the IFAR-register, that lists the paintings with their image, has not been consulted.
But it did turn out differently. In March 1995 the police arrests a drug addict, who appears to own two paintings. The suspission is that the stuff is stolen. On the reverse is a sticker of auction house 'de Eland' with a number. It corresponds with the person who offered the canvasses a month before at the auction, but they did not sell as the asking-price was too high.
The polices takes the line that this person is the legitimate owner, but can not trace him: he does not live in Amsterdam anymore. The paintings are temporarily stored in the office Warmoesstraat, and are moved, by order of Justice, to the depot of 'lost property'. It is true, the canvasses appear to be included in the Tracing Publication for Arts and Antiques of the 'Centrale Recherche Informatiedienst' (CRI), but this includes only a description, no image. The link with the seized paintings is not made. The IFAR-register is not consulted.
Remains the question what happened with the 'Portrait of a Man'. The police does not have any data in this regard, the auction house does not provide any information.
And Bader? He waits for the day that the owner will join him. 'I hope he is a reasonable man'.

Volkskrant, 24 april 1999

Gestolen doek niet naar eigenaar

Van onze medewerker
Jeroen Junte

AMSTERDAM

De Amerikaanse kunstverzamelaar Alfred Bader kan het nog steeds niet geloven. Vier jaar geleden werden drie schilderijen van hem gestolen en deed hij aangifte bij de Amsterdamse politie. Drie jaar later duiken er twee op bij een veilinghuis waar ze worden aangeboden door diezelfde Amsterdamse politie.

De ontwervingen van de 17de eeuwse schilderijen beginnen als Bader in Amsterdam wordt bestolen. Hij heeft de doeken een dag eerder in Londen gekocht en wil ze laten onderzoeken door het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie. Omdat hij ze nog maar net bezit, kan hij geen gedetailleerde aangifte doen. Een schilderij krijgt hij één dag later al terug van een eerlijke vinder die het uit een vuilnisbak vist.

De andere twee duiken een half jaar later op, als de politie ze vindt in de plastic tas van een junk. Bader zit dan alweer in Amerika. Achterop de doeken zit een sticker van het Amsterdamse veilinghuis De Eland, waar ze een kort daarvoor werden aangeboden maar niet werden verkocht. De eigenaar blijkt vervolgens onvindbaar. De politie kijkt nog wel in de lijst van het Centrale Recherche Informatiedienst (CRI), waar Baders schilderijen volgens de politie zeer vaag in staan omschreven. 'Geen foto, geen signatuur en zelfs geen afmetingen', zegt een woordvoerder. De politie verzuimt de *IFAR Reports*, een particuliere lijst van gestolen kunst waarin de doeken wel uitgebreid staan beschreven, te raadplegen.

'Rembrandts moeder', gestolen.

De doeken komen terecht in het depot. Als ze daar drie jaar stof hebben verzameld – de wettelijke bewaartermijn van gevonden voorwerpen – worden ze aangeboden bij De Eland. Normaal gesproken legt dit veilinghuis haar catalogus voor aan de CRI en soms ook aan *Art Loss Register*. Maar deze schilderijen komen van de politie en zijn vast niet gestolen, denkt het veilinghuis.

Een schilderij, *Rembrandts moeder*, wordt gekocht door een Utrechtse verzamelaar, voor zeshonderd gulden. Deze verzamelaar wil meer weten over zijn aankoop en gaat ermee naar de RKD. Daar wordt ontdekt dat dit het gestolen schilderij van Bader is, die wordt ingelicht.

Zijn schilderij krijgt Bader daarmee niet meer terug. De Utrechtse koper is de rechtmatige eigenaar: de man heeft het doek te goeder trouw gekocht. Wel biedt hij Bader een kans zijn doek terug te kopen: vraagprijs 35 duizend gulden. Te veel, oordeelt Bader, die er tienduizend gulden voor betaalde.

Bader heeft nog gedacht over een rechtszaak tegen de politie. Maar dat zou meer kosten dan de schilderijen waard zijn. En hij wil hij helemaal geen geld. Hij wil zijn schilderijen. Maar ja, dan had hij maar een precieze omschrijving mèt foto van zijn schilderijen moeten geven, redeneert de politie, die de zaak als afgedaan beschouwt.

Dr. Alfred Bader
924 E. Juneau Avenue, Suite 622
Milwaukee, WI 53202
Ph: 414 / 277-0730
Fax: 414 / 414-0709
E-Mail: baderfa@execpc.com

April 26, 1999

Mr. Jeroen Junte
De Volkskrant
Postbus 1002
1000 BA Amsterdam
THE NETHERLANDS

Dear Mr. Junte,

I was happy to note from a fax which I received today from the curator of the museum in Leiden that your article about my stolen paintings appeared in last Saturday's issue.

I would very much appreciate your sending me the page on which this appeared, by Air Mail.

With best regards I remain

Yours sincerely,

Alfred Bader
AB/az
Enc.

Dr. Alfred Bader
924 E. Juneau Avenue, Suite 622
Milwaukee, WI 53202
Ph: 414 / 277-0730
Fax: 414 / 414-0709
E-Mail: baderfa@execpc.com

April 13, 1999

Ms. Lucette ter Borg
De Volkskrant
Postbus 1002
1000 BA Amsterdam
THE NETHERLANDS

Dear Ms. Ter Borg,

In view of the involvement of a Dutch depiction of *Rembrandt's Mother*, of ca. 1630, the enclosed dossier may interest you.

On November 12, 1994 three old master paintings were stolen from my wife and me in Amsterdam. One of these paintings was found by a wonderful man, Bert Vos, and returned the next day. The enclosed article from Het Parool and my aide memoire will give you the background.

Since then there has been a truly astounding turn of events: the Amsterdam police recovered the other two stolen paintings but didn't check either with their own police report (copy enclosed) or with the IFAR Report (copy enclosed), where both stolen paintings were illustrated.

The police kept the paintings in their lost and found department and then sent them to a small auction, de Eland in Amsterdam, last summer. There a zoologist at Utrecht University, Dr. M.B.H. Schilder, bought the painting of *Rembrandt's Mother* for a hammer price of Hfl 600. He then took the painting to the RKD in the Hague and the art historians there told him, of course, that the painting had been stolen from me. However, under Dutch law the buyer at an auction may legally keep a painting if it was purchased in good faith more than three years after the theft.

As you will see from Dr. Schilder's letter to me and from my reply (copies enclosed), Dr. Schilder offered to sell me the painting for Hfl 35,000, an offer which I declined.

The Amsterdam police has been stonewalling me. My letter to them dated February 22nd was received in Amsterdam on February 26th, but I have received no reply to my questions.

Recently, Dr. Christiaan Vogelaar at the Leiden museum told me that the museum would have an exhibition devoted only to depictions of *Rembrandt's Mother*, and he asked me to loan the museum one of the finest of these, a painting by Jan Lievens, in my collection. Naturally I suggested to Dr. Vogelaar that he should borrow both my painting and the painting in Utrecht (copies of my correspondence are enclosed). Since then Dr. Schilder has written to me that he is considering that loan.

I enclose good photographs of both stolen paintings.

I also plan to advertise the facts, and enclose a draft of the advertisement.

Enclosed please also find my CV. I presume that you have my autobiography, *Adventures of a Chemist Collector*, in your library, because Chapters 17 and 18 deal very extensively with Dutch paintings, particularly with the work of the Rembrandt Research Project and with the Rembrandt which I sold to the Rijksmuseum.

Please do send me a fax if you need any further information. Of course, I will reply by return.

If you publish this story, I would be very grateful if you would send me the complete page from your newspaper by Air Mail.

With many thanks for your help I remain

Yours sincerely,

Alfred Bader
AB/az
Enc.

Duke Ellington krijgt postuum muziekprijs

[illegible]

[illegible]

[illegible] zijn honderd[illegible] wordt herdacht [illegible] muziek [illegible] de Am[illegible] bandleider [illegible]99-1972).

[illegible] kan worden op[illegible] genoegdoening [illegible] werd Ellington een spe[illegible] Pulitzer onderscheiding [illegible] en originaliteit [illegible] onthouden. Het bestuur van de prijs wilde de voordracht van de jury toen niet accepteren. Twee juryleden stapten [illegible] uit protest op.

[illegible] weigering leidde tot heftige [illegible] waarin onder meer [illegible] gesuggereerd dat racistische [illegible] aan de weigering ten grondslag lagen. De 66-jarige com[illegible] merkte zelf op: 'Het lot is mij gunstig gezind. Het wil niet dat ik op te jeugdige leeftijd al te beroemd word.'

Het incident kwam in 1997 op[illegible] onder de aandacht door de [illegible] van de Pulitzerprijs [illegible] trompettist en Ellington-volgeling Wynton Marsalis voor zijn 'jazz-oratorium' *Blood on the Field*.

Akzo restaureert façade van La Scala

ANP

MILAAN

Akzo Nobel betaalt de restauratie van de facade van La Scala, het operahuis in Milaan. Het opknappen van de voorkant van La Scala is onderdeel van een grote restauratie.

Akzo rondt in november de werkzaamheden af. Begin december begint het nieuwe operaseizoen. Het bedrijf heeft nog enige moeite gehad de juiste kleur te vinden voor de gevel. Het is uiteindelijk zachtgeel gevonden. Volgens een woordvoerder is er met een chirurgisch mesje door de verschillende verflagen heengegaan. De kleur die het dichtst bij de muur werd gevonden, was geel.

Applaus voor bijna jarige Aafje Heynis

Zangeres Aafje Heynis neemt in de Kleine Zaal van het Concertgebouw in Amsterdam applaus in ontvangst van enkele leerlingen. Deze hadden haar toegezongen na radio-opnamen ter gelegenheid van haar 75ste verjaardag op 2 mei.

FOTO MARCEL MOLLE – DE VOLKSKRANT

Wat gebeurt er als de schrijvers staken?

Van onze verslaggeefster
Annette Embrechts

AMSTERDAM

De sfeer in het Amsterdamse Bethanienklooster bleef gisterochtend beleefd amicaal maar de meesten van de dertig aanwezigen moesten toch zijn geschokt door de slotopmerking van Rick van der Ploeg na ontvangst van het rapport *Het culturele belang van het auteursrecht* en de *Auteursrechtgids voor Nederland en België*.

De overheid is niet verantwoordelijk voor de bescherming van de Nederlandse taal', verklaarde de staatssecretaris van Cultuur. 'Taal borrelt op uit de samenleving. Die bepaalt zelf haar manier van uitdrukken.' Hij weersprak daarmee Laurens van Krevelen, die namens Nederlandstalige uitgevers juist tevreden benadrukte dat de overheden van België en Nederland sinds het verdrag inzake de Nederlandse Taalunie (1980) 'medeverantwoordelijk zijn voor de Nederlandse taal als instrument van maatschappelijk verkeer en als uitdrukkingsmiddel van wetenschap en letteren.'

Een debat bleef uit. De ingebruikname van de *Gouden Muis* wachtte, een internetsite waarop jonge lezers kunnen emailen en chatten met jeugdboekenschrijvers. En de presentatie van het handboek en het rapport draaide niet om de bescherming van de Nederlandse taal maar van het auteursrecht.

Voor de vierde keer werd gisteren de nauwelijks bekende Unesco Werelddag voor het Boek en het Auteursrecht gevierd, ook wel Wereldboekendag genoemd, omdat op 23 april drie zestiende-eeuwse schrijvers worden herdacht. Shakespeare, Cervantes en Inca Garcilaso. Auteursrecht, zeggen de organisatoren, stimuleert het de geestelijke creativiteit en daarmee culturele diversiteit.

De Stichting Auteursrechtbelangen vindt dat politici informatievrijheid te veel laten prevaleren boven het belang van auteursrecht omdat ze denken dat de digitalisering van de maatschappij dat vereist. 'Auteursrecht', zo valt in het aangeboden rapport te lezen, vergemakkelijkt juist de beschikbaarheid en toegankelijkheid van cultureel waardevolle uitingen.

Schrijfster Nelleke Noordervliet onderschreef het rapport met een hartenkreet. 'Wat als alle schrijvers staken? Als ze hun verbeeldingskracht niet meer ter beschikking stellen om de mensheid te voorzien van een heden, verleden en een toekomst?'

Daarna stortten veertig kinderen uit tussen de de 10 en 12 jaar zich op de computers. Ze konden vragen stellen aan tien uitgenodigde jeugdboekenschrijvers, onder wie Ted van Lieshout, Paul van Loon, Rita Törnqvist-Verschuur en Rindert Kromhout. Hoewel allen lijfelijk aanwezig, verliep de communicatie digitaal, om de mogelijkheden te demonsteren van het internetproject *De Gouden Muis*. Via www.goudenmuis.nl kan gemaild en gechat worden met de auteur van de maand.

De kinderen bleken doorgaans een stuk bedrevener in het bedienen van de computer, dan de schrijvers die gisteren moesten toegeven dat ze bijna allemaal digitale hulp van zonen of dochters nodig hadden. Privévragen werden niet zo op prijs gesteld. Terwijl de kinderen vooral nieuwsgierig naar het waargebeurd-gehalte van de verhalen. Eén jongen bood Jan Terlouw een gouden-muis-tekening aan. Niet op papier maar gescand, klaar om te mailen. Helaas heeft Terlouw thuis geen aansluiting op Internet.

Mulisch stemt alsnog toe in herdruk debuut

Van onze verslaggever

AMSTERDAM

Tussen hamer en aambeeld het prozadebuut van schrijver Harry Mulisch, wordt herdrukt. Het verhaal over de onfortuinlijke soldaat Waranef verschijnt op 1 september bij uitgeverij Conserve in Schoorl. Vorig jaar bracht de uitgeverij Willem Frederik Hermans' romandebuut *Conserve* uit.

Uitgever Kees de Bakker kreeg in januari toestemming van Mulisch voor een herdruk. 'Na de positieve reacties op de heruitgave van Conserve heb ik Mulisch gevraagd of ik zijn debuut ook mocht heruitgeven. Maanden hoorde ik niets, maar in januari belde hij of het al zover was. Toen ben ik echt aan de slag gegaan.'

Tussen hamer en aambeeld verscheen in september 1952 in boekvorm in de Boekvink-reeks 'Literatuur in miniatuur' bij De Arbeiderspers. Mulisch schreef het al in juli en augustus 1947, maar moest leuren met het manuscript. Nadat hij in 1951 de Reina Prinsen Geerligsprijs kreeg voor zijn romandebuut *Archibald Strohalm*, ontstond ook belangstelling voor zijn novelle.

Het geleur met het boek maakte Mulisch naderhand onzeker over de kwaliteit ervan. Een lor noemde hij het in 1956 in *Voer voor psychologen*. Tien jaar later schreef hij: 'Zij mag nooit worden herdrukt, niet in het verzameld werk voorkomen, heeft nooit bestaan.'

In 1975 kwam hij op dat harde oordeel terug. 'De titel [illegible] goed, en het verhaal behelst een opmerkelijk voorgevoel van de naderende koude oorlog.' Criticus H. Gomperts schreef: 'Dit verhaal, ofschoon technisch verdienstelijk, doet nog weinig van Mulisch' bijzondere aanleg vermoeden.'

Tussen hamer en aambeeld behandelt de ondergang van soldaat Nicolai Fjodorowitch Waranef die kort na de oorlog een grenspost tussen Bratislava en Wenen bemant en per ongeluk een Engelse politicus doodschiet die de grens oversteekt. De media storten zich op de schildwacht, die niets anders deed dan zijn plicht. Het schot wordt Waranef zelf ook noodlottig.

Het verhaal over Mulisch' debuut staat in *Mijn eerste boek* van Kees de Bakker dat in 1983 verscheen en nu eveneens wordt herdrukt. Het behandelt de gang van zaken rond de debuten van 30 schrijvers, onder wie Bernlef, Burnier, Van Kooten, Rubinstein en Wolkers.

De heruitgave van *Tussen hamer en aambeeld* gaat vergezeld van een essay van de criticus Arnold Heumakers over Mulisch.

Dikke laag stof op frisse Fountains

MUZIEK
Fountains Of Wayne. Tivoli, Utrecht, 21 april. 2/5 Effenaar, Eindhoven. 4/5 Doornroosje, Nijmegen

Fountains Of Wayne is behalve een popgroep ook een menselijke jukebox. Zanger/gitarist Chris Collingwood, het volmaakte prototype van een *nerd*, wist jarenlang niets nuttigers te verzinnen dan het naspelen van hits die hij op de radio hoorde. Onbewust leerde hij ervan hoe een popliedje in elkaar hoort te steken.

Het titelloze debuut van zijn band was één van de aangenaamste verrassingen van de popjaargang 1996-1997. Dankzij Collingwoods bijna autistische vermogen om popliedjes in zich op te zuigen kan Fountains Of Wayne – naast het eigen repertoire – elke denkbare klassieke popsingle opdissen.

Flarden ZZ Top en Golden Earring (*Twilight Zone*) behoren al jaren tot het vaste repertoire. Dat die langskwamen was dus geen verrassing meer, maar in het Utrechtse Tivoli had de band ook – als toegift – een puntgave cover van *Baby One More Time* in petto, de hit waarmee het kindsterretje Britney Spears op het moment de wereld verovert. Leuk geintje, zo'n cover, maar de voorafgaande 75 minuten konden er niet mee worden goedgemaakt.

Daarin had Fountains Of Wayne zich namelijk van zijn gezapigste kant laten zien. Voor een band die normaliter adjectieven als 'fris en 'sprankelend' oproept, is dat funest.

De Nederlandse cluboptredens van twee jaar geleden stonden bol van energie en zuiver speelplezier en waren een aaneenrijging van uitstekend geschreven popliedjes. Op beide fronten schoot Fountains Of Wayne ditmaal ernstig tekort. In Tivoli had het er zelfs alle schijn van dat de *schwung* al na één album uit Fountains Of Wayne is verdwenen.

De bandleden oogden afgemat en aanvankelijk ronduit chagrijnig. *'Smile!'*, brulde een assertieve toeschouwer. Er zat niet meer in dan een flauw glimlachje en een uitvoering van *Hat And Feet*, een nogal halfbakken liedje, zoals die op het nieuwe album *Utopia Parkway* veel te veel voorkomen.

Het nieuwe songmateriaal klinkt mat. De band lijkt dat zelf ook te beseffen, want het materiaal van *Utopia Parkway* domineerde de set geen moment. Slechts door regelmatige toediening van oude songs bleef het publiek bij de les.

Met pittige, op tempo uitgevoerde songs als *Survival Car* en *Go Hippie* wisten de vijf Amerikanen alsnog een bevredigend einde aan een teleurstellend optreden te breien, maar de conclusie is onvermijdelijk: al na twee jaar is er op de band een flinke laag stof ontstaan.

Je wordt niet meer blij van Fountains Of Wayne, en dat was nou juist het leuke.

Menno Pot

Liefdevolle uitvoering van Schnittke's Achtste

MUZIEK
Koninklijk Concertgebouworkest met Kyung Wha Chung: Ketting, Prokofjev, Schnittke. Concertgebouw, Amsterdam 22/4. Radio 4 13 juni, 14.00 uur

Het programmablad *Preludium* is nogal karig met informatie over de Achtste symfonie van Alfred Schnittke. Eerste uitvoering door het Koninklijk Concertgebouworkest, Nederlandse première staat er. In zijn toelichting geeft Emanuel Overbeeke een (te) korte beschouwing over componisten die in de derde en laatste fase van hun creatieve loopbaan verkeren.

Een 'aanvechtbare gedachte', noemt hij het, dat aspecten als 'compactheid, een zekere afkeer van al te nadrukkelijke ritmische regelmaat en een zeer vrije omgang met stijlkenmerken die in de tweede fase op veel vasthoudender en soms dogmatischer wijze werden uitgewerkt' met de Russisch-Duitse componist in verband worden gebracht. Niettemin komt hij tot de conclusie dat diens Achtste een schoolvoorbeeld is van 'een laat werk'.

Het is inderdaad een uiterst geconcentreerde en onconventionele symfonie. Vijfdelig van vorm en met een middendeel (een Lento, dat bijna de helft van de 38 minuten in beslag neemt) dat qua zeggingskracht en 'onaardse' verstilling niet veel onderdoet voor het Adagio uit Mahlers Negende of diens *Adagietto*. In januari 1994 toen Schnittke koortsachtig aan het werk was voor de grote klap zou komen, had ook hij geen enkel uiterlijk vertoon meer nodig om tot de kern van de zaak door te dringen.

In zijn Achtste duiken, net als in de Vijftiende en laatste symfonie van Sjostakovitsj, regelmatig verwijzingen op naar andere componisten, onder wie Liszt, Wagner, Mahler en Stravinsky, maar deze hints blijven zo vaag dat ze bij Schnittke volledig geïntegreerd worden. De provocerende stijlcitaten en soms groteske grepen uit de muziekgeschiedenis die hij zich eerder en met name in zijn theater- en filmmuziek permitteerde zijn in de Achtste gesublimeerd tot subtiele verwijzingen.

Het spaarzame maar effectieve gebruik van harpen, piano, klavecimbel, celesta en Glockenspiel doet je regelmatig de adem inhouden. De ijle passages die de strijkers krijgen toebedeeld zijn van een indringende schoonheid. Het begin van het trage eerste deel, een Moderato met halsbrekende toeren voor de vier hoorns (die er donderdag niet zonder kleerscheuren doorheen kwamen), roept echter vragen op. Wat wilde Schnittke daarmee zeggen? De ultieme ascese? Een worsteling met de materie, in casu: het leven?

Een half jaar na het voltooien van de symfonie kreeg Schnittke zijn derde beroerte, die hem het lopen en spreken en ook het schrijven met zijn rechterhand onmogelijk maakte. Hij probeerde na een licht herstel nog wel met zijn linkerhand verder te gaan, maar dat leidde niet meer tot grootschalige composities.

Hoewel hij nog wel een opzet maakte voor een Negende symfonie, die Gennadi Rozjdestvenski vorig jaar in een eigen versie in Moskou in première bracht, kon die uiteindelijk niet de goedkeuring krijgen van de maker.

Het Concertgebouworkest, dat aanvankelijk ook die Negende van Schnittke/Rozjdestvenski wilde uitvoeren, moest daarom teruggrijpen op de Achtste.

Rozjdestvenski verdedigde het aan hem opgedragen opus met groot gezag en een liefdevolle attentie voor de details. Iets waar het in *Kom. over de zeeen* van Otto Ketting nogal aan ontbrak.

Hans Heg

Gestolen doek niet naar eigenaar

Van onze medewerker
Jeroen Junte

AMSTERDAM

De Amerikaanse kunstverzamelaar Alfred Bader kan het nog steeds niet geloven. Vier jaar geleden werden drie schilderijen van hem gestolen en deed hij aangifte bij de Amsterdamse politie. Drie jaar later duiken er twee op bij een veilinghuis waar ze worden aangeboden door diezelfde Amsterdamse politie.

De omzwervingen van de 17de eeuwse schilderijen beginnen als Bader in Amsterdam wordt bestolen. Hij heeft de doeken een dag eerder in Londen gekocht en wil ze laten onderzoeken door het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie. Omdat hij ze nog maar net bezit, kan hij geen gedetailleerde aangifte doen. Een schilderij krijgt hij één dag later al terug van een eerlijke vinder die het uit een vuilnisbak vist.

De andere twee duiken een half jaar later op, als de politie ze vindt in de plastic tas van een junk. Bader zit dan alweer in Amerika. Achterop de doeken zit een sticker van het Amsterdamse veilinghuis De Eland, waar ze een kort daarvoor werden aangeboden maar niet werden verkocht. De eigenaar blijkt vervolgens onvindbaar. De politie kijkt nog wel in de lijst van het Centrale Recherche Informatiedienst (CRI), waar Baders schilderijen volgens de politie zeer vaag in staan omschreven. Geen foto, geen signatuur en zelfs geen afmetingen', zegt een woordvoerder. De politie verzuimt de *IFAR Reports*, een particuliere lijst van gestolen kunst waarin de doeken wel uitgebreid staan beschreven, te raadplegen.

'Rembrandts moeder', gestolen.

De doeken komen terecht in het depot. Als ze daar drie jaar stof hebben verzameld – de wettelijke bewaartermijn van gevonden voorwerpen – worden ze aangeboden bij De Eland. Normaal gesproken legt dit veilinghuis haar catalogus voor aan de CRI en soms ook aan *Art Loss Register*. Maar deze schilderijen komen van de politie en zijn vast niet gestolen, denkt het veilinghuis.

Een schilderij, *Rembrandts moeder*, wordt gekocht door een Utrechtse verzamelaar, voor zeshonderd gulden. Deze verzamelaar wil meer weten over zijn aankoop en gaat ermee naar het RKD. Daar wordt ontdekt dat dit het gestolen schilderij van Bader is, die wordt ingelicht.

Zijn schilderijen krijgt Bader daarmee niet mee terug. De Utrechtse koper is de rechtmatige eigenaar. de man heeft het doek te goeder trouw gekocht. Wel biedt hij Bader een kans zijn doek terug te kopen. vraagprijs 35 duizend gulden. Te veel, oordeelt Bader, die er tienduizend gulden voor betaalde.

Bader heeft nog gedacht over een rechtszaak tegen de politie. Maar dat zou meer kosten dan de schilderijen waard zijn. En hij wil hij helemaal geen geld. Hij wil zijn schilderijen. Maar ja, dan had hij maar een preciezere omschrijving mèt foto van zijn schilderijen moeten geven, redeneert de politie, die de zaak als afgedaan beschouwt.

Over de grenzen van pijn en passie

DANS
Springdance. Nothing hurts van Anouk van Dijk en Falk Richter en Pop-up song book van Zoo/Thomas Hauert. 22 april in de Veilinghal en Huis aan de Werf in Utrecht. Nothing hurts is nog te zien op 14 en 15 mei in de Rotterdamse Schouwburg, op 21 mei in Korzo in Den Haag en op 26 t/m 29 mei in Frascati in Amsterdam

Martha Graham in Utrecht! Na Trisha Brown, die woensdagavond in de Stadsschouwburg een korf bloemen ontving, stond gisternacht een nog grotere Amerikaanse danslegende op de planken. De Amerikaanse acteur/danser Richard Move kroop vol overgave in de huid van de in 1991 overleden expressionistische choreografe.

Zijn bloedserieuze imitatie, gemixed met archiefbeelden, kreeg door zijn strenge knot en larmoyante gebaren een grappig campgehalte. Gelukkig kon deze semi-Graham zelf niet zien dat in de twee premières voorafgaande aan het middernachtelijk optreden nauwelijks gebruik werd gemaakt van de naar haar genoemde techniek van *contraction* en release (spanning en ontspanning).

Zeker niet bij *Pop-up song book* van de Zwitserse Thomas Hauert die zijn voorstelling bij de start aankondigde als een concert van 'stem- en dansstukjes ontstaan uit improvisatie'. Vijf dansers, waaronder Hauert zelf, stemden ter opwarming hun kelen op elkaar af met gorgelgeluiden. De eerste danssessies vol kris-krasse blije sprongetjes blonken niet uit in scherpte en alertheid.

Zo hield Mark Lorimer de reeks ooievaarsposes, reagerend op een opsomming van ledematen als heup, knie en hiel, niet vol. Gaandeweg bracht Samantha van Wissen *swung* in dit – nog premature – dansconcertje, door een lichte tred en een prachtig spectrum aan keelklanken. Om *Pop-up song book* echter een voorstelling te noemen, klinkt wel erg *pop-up*.

springdance

Ook de Nederlandse choreografe Anouk van Dijk ontdekte de mogelijkheden van de stem in een dansvoorstelling. Samen met de Duitse regisseur Falk Richter, die vorig seizoen bij Toneelgroep Amsterdam opviel met het moderne identiteitstoneelstuk *Haar leven, haar doden*, creëerde ze in *nothing hurts* een 'choreografische enscenering' rond de grenzen van lichamelijke pijn en passie.

Twee sterke jonge actrices, Bibiana Beglau en Sylvana Krappatsch, keelden elkaar bijna woordelijk door vileine vragen te stellen over lijfelijke fantasieën en bloederige filmscènes. Ze duelleerden met teksten als 'Ich liebe dich' en 'de verkrachting van je ouders'. Hun afstandelijke agressie veroorzaakte een kille sfeer waarbinnen de wezensvreemde bewegingen van Van Dijk en Jack Gallagher goed gedijden, al was de dans minder expressief dan het *gründliche* spel.

En de entr'acts waarin gezamenlijk rondgelummeld werd, functioneerden teveel als stoplappen. Maar de totaalsfeer, van metalige muziek voorzien door dj Malte Beckenbach, maakte grote indruk. Als schrikbeeld van een wereld waarin niets meer pijn doet.

Annette Embrechts

Paus roept kunst op tot alliantie

AP

VATICAANSTAD

Paus Johannes Paulus II roept kunstenaars op om het volgende millenium van inspiratie te voorzien met een 'nieuwe alliantie' tussen kunst en de kerk. Dat staat in een pauselijke brief die het Vaticaan vrijdag heeft vrijgegeven.

Met deze brief', schrijft de paus, wend ik mij tot u, kunstenaars van de wereld, om u te vragen een meer constructieve samenwerking tussen kunst en de kerk aan te gaan.

De kerkvader in Rome heeft in zijn jeugd in Polen zelf geacteerd en toneelstukken geschreven. Hij staat sinds kort in de hitlijsten met zijn eigen cd. Volgens de kerkvader kan de kunst 'de heiligheid van het leven en de mens' openbaren.

■ DIALECT Onderwijsminister Hermans heeft 2,5 ton beschikbaar gesteld om het woordenboek Limburgse Dialecten af te maken. Aan het woordenboek wordt al jaren gewerkt en er zijn al twintig delen verschenen, maar de fondsen leken te zijn uitgeput. Hermans wil dat de provincie Limburg eenzelfde bedrag beschikbaar stelt.

Selectie Kosovaren werkt beter zonder bemoeienis VN'

Hulpverleners huiverig van bureaucratie Unhcr

Van onze verslaggeefster
Corine de Vries

SKOPJE

De eerste 150 Kosovaarse vluchtelingen zullen vandaag in Nederland aankomen. 'We hebben in totaal nu driehonderd vluchtelingen geselecteerd, en als alles goed gaat vertrekt er zondag weer een vlucht', aldus IND'er Martin Dijkhuizen, een van de Nederlandse selectioneurs in Skopje

Dat de Nederlandse missie de afgelopen twee dagen haar draai heeft gevonden, is volgens Dijkhuizen niet te danken aan de VN-vluchtelingenorganisatie Unhcr

De selectie van vluchtelingen loopt nu vooral goed omdat we minimaal contact hebben met de Unhcr', vertelt Dijkhuizen. 'De Unhcr zou er goed aan doen minder te vergaderen en meer mensen het veld in te sturen' Andere internationale hulporganisaties delen die kritiek De Unhcr was gisteravond in Skopje niet bereikbaar voor commentaar

De Nederlandse IND'ers hebben hun eigen systeem ontwikkeld, waarbij ze vrijwilligers, Kosovaarse vluchtelingen die Engels spreken, uit het vluchtelingenkamp op pad sturen om de families op te sporen De namen komen van door de Unhcr opgestelde registratielijsten. Na een kort interview en de nadrukkelijke vraag of zij vrijwillig naar Nederland komen, gaan de families op de foto

Alleen mensen die op de foto staan, mogen vandaag de bus in die hen uit het vluchtelingenkamp Stankovac 1 zal vervoeren. Dijkhuizen: 'Je ziet vaak enorme rijen bij die bussen van mensen die zeggen dat ze ook op de lijst staan Daarom zijn die foto's essentieel

Waarnemers van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) zuchten diep als de samenwerking met Unhcr ter sprake komt. Zij werden op 20 maart, vlak voor het uitbreken van de NAVO-bombardementen, gedwongen Kosovo te verlaten De meeste van de 1400 internationale waarnemers hebben de Balkan verlaten, maar 350 van hen zijn in Macedonië en Albanië achtergebleven om de Unhcr te ondersteunen

De frustratie over die samenwerking is groot', vertelt een van de waarnemers. 'De opvang van vluchtelingen verloopt hier in Macedonie heel moeizaam, maar als de OVSE hier niet was gebleven, dan was het drama niet te overzien geweest', zegt een ander 'De Unhcr verandert de regels in de kampen vrijwel dagelijks. Wij kregen eind vorige week het verzoek om in een van de kampen mensen te registreren voor vertrek naar Turkije, dat zich bereid heeft verklaard twintigduizend vluchtelingen op te vangen In enkele dagen hebben we honderden mensen geregistreerd. Vlak voor vertrek besloot de Unhcr ineens zonder verklaring dat die mensen toch niet naar Turkije konden Drie keer raden wie de schuld kreeg. Het is uitermate frustrerend'

De OVSE is niet bepaald populair onder het Slavische deel van de bevolking in Macedonie, ruim 60 procent van de totale bevolking van 2,2 miljoen Bijna dagelijks worden ruiten van hun fel oranje terreinwagens ingeslagen

Veel etnische Macedoniers voelen zich bedreigd door de komst van de vele vluchtelingen 133 duizend volgens de Unhcr 177 duizend volgens de Macedonische regering. 'Het is belangrijk om begrip op te brengen voor de gevoelens van veel Macedoniers meent Randy Ackley van het Internationale Rode Kruis

Hoewel zijn organisatie ook af en toe op tegenstand stuit, is hij niet ontevreden over de samenwerking 'We moeten niet vergeten dat de populatie met 10 procent is toegenomen. Hoe zouden de Nederlanders reageren als zij in drie weken ruim een miljoen vluchtelingen zouden moeten opvangen'

Maar Ackley beaamt dat de anti-westerse stemming in Macedonie toeneemt. Dat bleek gisteravond ook tijdens een demonstratie tegen de NAVO in het centrum van Skopje, waar honderden Macedoniers op af kwamen. Veel demonstranten droegen afbeeldingen van de Joegoslavische president Milosevic en scandeerden zijn naam. Ook waren er tientallen afbeeldingen te zien van swastika's en van de Amerikaanse president Clinton met Hitler-snor. Buitenlanders afkomstig uit NAVO-landen waren er duidelijk niet welkom

Tegelijkertijd was het een volksfeest voor Slavische broederschap, waaraan veel ook jonge mensen met kinderen deelnamen Mensen hosten in het rond, zongen Slavische liederen en scandeerden 'Servie' en 'Macedonie' Na afloop wandelden velen naar McDonald's Niet om de ramen aan diggelen te slaan, maar om een hamburger te eten

Brandweerlieden en militairen helpen een slachtoffer die bedolven ligt onder het puin van het gebouw van de Joegoslavische staatszender RTS. FOTO EPA

Belgrado wacht op de 'hoofdprijs'

Van onze verslaggever

AMSTERDAM

Alle infrastructuur die wordt gebruikt voor de onderdrukking van de Kosovaren', zo omschreef Pentagon-woordvoerder K. Bacon de nieuwe doelen die de NAVO van plan is aan te vallen. Niet alleen een van Milosevic' woningen maar ook de Joegoslavische staatszender RTS blijkt door de NAVO vogelvrij te zijn verklaard

In een van de opvallendste acties tot nu toe, werd vrijdag het televisie-gebouw aangevallen en zwaar beschadigd Vrijdag bombardeerde de NAVO transformatoren In delen van de stad viel de elektriciteit uit

Wat volgt de komende dagen nog, zullen veel Joegoslaven zich afvragen. Alle ministeries in Belgrado? Of wellicht de 'hoofdprijs' het 'Witte Paleis', de officiële residentie van Milosevic waar de president ondanks vier weken oorlog dagelijks ongestoord hoge gasten ontvangt en interviews geeft

Met de aanval op de RTS maakte de NAVO vrijdag een begin met het dreigement van twee weken geleden om de Servische 'propaganda' op de televisie tot zwijgen te brengen Zes uur later slaagde de RTS er echter weer in, met andere zenders, de uitzendingen te hervatten. 'De NAVO voert geen oorlog tegen Milosevic maar tegen elf miljoen mensen', zei een woedende RTS-nieuwsdirecteur T. Lenard vanuit Boedapest

De aanval maakt duidelijk dat het de NAVO ernst is met haar voornemen de oorlog dichter bij Milosevic te brengen. 'Dit moet worden gezien als een verheviging van onze aanvallen op de hersenen van het militaire apparaat en het leiderschap', zei een bron bij de NAVO in Brussel

Dinsdag was het hoofdkwartier van de Socialistische Partij al aan de beurt, woensdag een residentie van de president, en donderdagnacht de staatsomroep. Ook industrie die in handen is van vrienden en familie van Milosevic wordt gebombardeerd

Het Pentagon ontkent echter voortdurend dat Milosevic zelf het doelwit is Net als Saddam Hussein zou de Joegoslavische leider elke nacht ergens anders slapen 'We proberen het centrale zenuwstelsel en de verbindingen van het regime te breken', zei Bacon na de aanval op Milosevic' woning

Het Pentagon onderstreepte donderdag dat de residentie in Dedinje, ooit door Tito werd gebruikt, diende als commando centrum. De vraag rijst nu of de NAVO ook het Witte Paleis zal bestempelen als een onderdeel van Milosevic' 'militaire infrastructuur'. In Irak hadden de VS geen moeite met het beantwoorden van deze vraag. Kosten noch moeite werden gespaard om Saddams schuilplaatsen te vernietigen met specialebommen

● **Informatiecampagne**

De Britse minister van Buitenlandse Zaken Robin Cook heeft vrijdag in Washington een campagne aangekondigd om de bevolking van Joegoslavië en andere Balkanlanden te informeren over de Kosovo-crisis. 'Het is niet voldoende de vergiftigende propaganda van Milosevic te verstoren Het is ook belangrijk mensen op de hoogte te brengen van de waarheid', zei Cook

De minister zei dat de BBC World Service meer zendtijd zal vrijmaken voor radioprogramma's gericht op de Balkan, onder andere voor het verspreiden van informatie over de etnische zuiveringen in Kosovo in talen die op de Balkan worden gesproken

Russen lijken met verzet tegen NAVO alleen te staan in het GOS

Rusland staat vrijwel alleen in zijn verzet tegen de NAVO De andere staten van het GOS zijn pragmatischer. De deur naar het Westen moet openblijven. 'Oorlogen houden op, het Internationale Monetaire Fonds blijft bestaan'

Van onze correspondent
Bart Rijs

MOSKOU

De relatie tussen Rusland en de NAVO is door de bombardementen op Joegoslavie grondig verpest. De Russen hebben demonstratief afgezegd voor het verjaardagsfeest van het bondgenootschap. De communistische oppositie dringt aan op politieke en militaire maatregelen tegen de NAVO

'Vandaag is het duidelijk dat het conflict in Kosovo gebruikt wordt voor andere doeleinden,' schreef Michail Gorbatsjov, die als de laatste president van de Sovjet-Unie een einde hielp maken aan veertig jaar Koude Oorlog. 'De NAVO-alliantie wil laten zien wie er de baas is in de wereld'

Rusland heeft zich nooit op zijn gemak gevoeld in de rol van 'strategische partner', die het door de NAVO kreeg toebedeeld. Hoewel de voormalige vijanden twee jaar geleden met veel fanfare een samenwerkingsovereenkomst sloten – de zogeheten Founding Act – bleef de relatie zeer afstandelijk

De voormalige supermacht protesteerde vruchteloos tegen de uitbreiding van de NAVO naar het oosten, keek argwanend naar de militaire samenwerking met de Transkaukasische staten, en waarschuwde dat het de Baltische staten beschouwt als een onderdeel van de eigen invloedssfeer De aanval op Joegoslavie sterkte veel Russen in hun vermoeden dat de verdragsorganisatie er eigenlijk op uit is het oosten te aan zich onderwerpen

Vlak nadat de eerste kruisraketten insloegen, bevroor Rusland de relaties met de NAVO. De pas in Moskou aangekomen NAVO-gezant moest het land verlaten en de Russische vertegenwoordigers op het NAVO-hoofdkwartier in Brussel werden teruggeroepen President Jeltsin stuurde een oorlogsschip naar de Adriatische Zee en dreigde met een derde wereldoorlog als de NAVO een grondoffensief zou beginnen

'Een weg terug is er niet,' zegt Dmitri Danilov, defensie-expert van het Europa-instituut in Moskou 'De relatie tussen Rusland en de NAVO wordt nooit meer zoals die is geweest. Hoe die relatie er dan wel uit zal zien, hangt grotendeels af van het verloop van de oorlog in Joegoslavië.'

De communistische oppositie stuurt aan op de vorming van een nieuw blok van Slavische staten dat misschien met hulp van landen als India, China, en Iran, een tegenwicht kan vormen voor de NAVO Burgemeester Loezjkov van Moskou, een van de belangrijkste kandidaten voor de opvolging van Jeltsin, schreef dat Rusland niet kan tolereren dat de NAVO de rol van politieman in de wereld speelt. 'Door zijn uitbreiding en miltaire acties dwingt de NAVO ons feitelijk tot zelf-isolatie

Minister van Defensie Sergejev maakte handig gebruik van de verontwaardiging over de bombardementen om aan te dringen op een hoger militair budget. Bij de inspectie van een legerbasis in Wit-Rusland, Moskou's trouwste bondgenoot, liet hij weten dat Rusland overweegt zijn militaire doctrine te veranderen Er komt meer nadruk op de ontwikkeling van de strategische kernwapens en de luchtafweer. Maar Rusland is zo goed als bankroet en moet het Westen met de pet in de hand vragen om nieuwe kredieten

Rusland heeft het materiaal noch de financiele middelen voor een nieuwe Koude Oorlog,' schrijft het liberale weekblad *Itogi* 'Wie er ook in Rusland aan de macht komt, het zal decennia kosten om de militaire macht van de Sovjets te herstellen.'

Rusland staat' vrijwel alleen in zijn harde opstelling tegen de NAVO. Zelfs de andere republieken van de voormalige Sovjet Unie zoeken toenadering tot de alliantie. Geen van hen heeft verstek laten gaan bij het de NAVO-jubileum in Washington Rusland heeft nu al moeite het veiligheidsverdrag van het Gemenbest van Onafhankelijke Staten (GOS), dat onder meer afspraken bevat over de gezamenlijke luchtverdediging, verlengd te krijgen

Ruslands hervormers pleiten ervoor de deur naar het Westen open te houden. Ze betogen dat het land de financiële steun niet kan missen 'Oorlogen houden op, het Internationale Monetaire Fonds blijft bestaan,' zegt Andrej Piontkovski, directeur van het *Instituut voor Strategische Studies*

Wees niet bezorgd, onze leiders zijn oude marxisten die hebben geleerd dat economische belangen de politiek dicteren. Ze veroordelen de NAVO-aanvallen en onderhandelen intussen met het IMF over kredieten Retoriek is één ding, business iets anders', aldus Piontkovski

Evacuatie uit Macedonië wordt militaire taak

Van onze verslaggever

DEN HAAG

Militairen zijn bezig een evacuatieplan op te zetten voor de meer dan 130 duizend vluchtelingen uit Kosovo, die nu in Macedonië zitten. Dat zei gisteren de directeur van het Bureau Europa van de vluchtelingenorganisatie Unhcr, A *Bijleveld. De Unhcr is verantwoordelijk voor de vluchtelingen*kampen in Macedonië en Albanië

De organisatie vreest voor een burgeroorlog in Macedonië, als gevolg van het enorme aantal vluchtelingen, dat daar voor grote etnische problemen zorgt. In geval van een burgeroorlog kan de Unhcr nooit zelf al die vluchtelingen evacueren. 'Dat is een militaire operatie', aldus Bijleveld'

De Unhcr probeert de vluchtelingen uit de kampen in Macedonië zo snel mogelijk naar elders te brengen Minister Herfkens voor Ontwikkelingssamenwerking waarschuwde afgelopen week ook al voor 'moslimfundamentalisme' in Macedonië

De Unhcr heeft de afgelopen weken stevige kritiek te verduren gekregen over de chaos die de eerste dagen en weken heerste in de kampen in Macedonie en Albanië Bijleveld trok het boetekleed aan 'Wij waren niet volledig paraat.'

Kritische China-motie niet eens in stemming

Reuters, AP

GENEVE

Een Amerikaanse poging China veroordeeld te krijgen door de Commissie voor de Mensenrechten van de VN, is vrijdag mislukt. Een kritische resolutie kwam niet eens in stemming. Een Chinees voorstel de Amerikaanse tekst niet in behandeling te nemen, werd aangenomen met 22 tegen 17 stemmen

De door de Verenigde Staten opgestelde resolutie verwoordde bezorgdheid over de schending van fundamentele rechten in China en over beperkingen van culturele, religieuze en andere vrijheden in Tibet. Vorig jaar dienden de Verenigde Staten geen kritische motie in, omdat China had gezegd belangrijke mensenrechtenverdragen te zullen ondertekenen. De zeven jaren daarvoor heeft China het aannemen van een kritische resolutie steeds weten tegen te houden

De Amerikaanse delegatieleider Harold Hongju Koh toonde zich 'diep teleurgesteld'. Chinese functionarissen zeiden dat de VS met de motie de Chinese hervormingen probeerden te destabiliseren, maar ook dat de motie alleen uit binnenlandse politieke overwegingen was ingediend. De Europese Unie had zich al eerder tegen een kritische resolutie uitgesproken, maar toonde zich teleurgesteld over de Chinese blokkade

Cuba werd vrijdag in de commissie getroffen door een afkeurende resolutie. Volgens de tekst, die werd aangenomen met 21 stemmen voor, twintig tegen en een onthouding, is in Cuba sprake van 'voortgaande onderdrukking' Havana wordt opgeroepen alle mensen die gevangen zitten op politieke en religieuze gronden vrij te laten

Cuba staat daarmee weer op de agenda van de VN-mensenrechtencommissie, die elk jaar zes weken vergadert Vorig jaar werd een Amerikaanse resolutie over Cuba verworpen; de zeven jaar daarvoor werd Cuba wel veroordeeld

Ditmaal werd de tekst ingediend door Tsjechië en Polen. de Tsjechische afgevaardigde Martin Palous zei dat beide landen ervaring hebben met 'hetzelfde totalitaire systeem dat nu nog bestaat in Cuba'. Volgens hem is de toestand er de afgelopen maanden 'gevaarlijk' verslechterd

De Cubaanse gedelegeerde Florez Prida zei dat de Verenigde Staten 'twee gedienstige militaire bondgenoten hebben gerecruteerd om het vuile werk te doen

De Latijns-Amerikaanse landen waren verdeeld over de Cuba-resolutie. Chili en Argentinië stemden voor, Mexico en Peru tegen

NAVO-bommen verdrijven drugssmokkelaars

AFP

SOFIA

Door de luchtaanvallen die de NAVO uitvoert in het kader van de oorlog om Kosovo zijn de drugssmokkelaars op de Balkan gedwongen een andere route te kiezen.

Als gevolg daarvan is Bulgarije nu bezig van een doorvoerland te veranderen in een spil in de handel in verdovende middelen zo constateert Kiril Radev, hoofd van de Bulgaarse dienst voor de bestrijding van de georganiseerde misdaad

De cocaine uit Colombia en Venezuela die via Rotterdam en de Griekse haven van Piraeus Europa binnenkomt, belandt nu ook in de Bulgaarse havenstad Varna. De heroinesmokkelaars daarentegen zijn teruggekeerd naar de aloude Balkanroute', die via Bulgarije, Griekenland en Roemenie loopt

WERELDHANDELSORGANISATIE

Alleen winnaars bij lidmaatschap China

OOK in China heb ik helaas een auto nodig De keus gaat tussen een lokaal product en een geimporteerd vehikel Welnu, aan beide kleven grote bezwaren

Bij de krakkemikkige Chinese Volkswagens en Cherokee-jeeps zou een monteur moeten worden bijgeleverd De Toyota's, Mitsubishi's en BMW's zijn kwalitatief superieur, maar ze hebben een ander probleem: op een buitenlandse auto komt in China 120 procent invoerbelasting Ik heb er dus alle belang bij dat China zo vlug mogelijk lid wordt van de Wereldhandelsorganisatie, want dan wordt die onmogelijk hoge tariefbarrière geslecht

Aspirant-autokopers zijn niet de enigen die dat lidmaatschap zouden toejuichen Heel China heeft er belang bij Behalve dan de communistische leiders van de oude stempel. Die zijn bang dat ze met de economische ook de politieke controle zullen verliezen

De Chinese pogingen om lid te worden van de GATT en daarna van zijn opvolger, de World Trade Organization, zijn al dertien jaar oud. Op zichzelf is het absurd dat een land als China, het tiende handelsland ter wereld, buiten een organisatie blijft die beweert over de wereldhandel te gaan. Het probleem is dat de Volksrepubliek tot nu toe liever de lusten dan de lasten van het WTO-lidmaatschap wilde

In WTO-lidstaten horen hoge tariefmuren niet thuis. Ze hebben een open economie Buitenlandse bedrijven kunnen vrij concurreren met nationale. De overheid laat concurrentievervalsende subsidies achterwege. China beantwoordt in de verste verten niet aan die eisen

Ondanks de economische opening wordt het buitenlandse ondernemingen nog altijd verdraaid lastig gemaakt. De – vaak geheime – regels worden voortdurend gewijzigd, en het is maar afwachten of de Chinese partner geen oplichter is of een onbenul. In de telecommunicatie worden buitenlandse investeringen geweerd, terwijl buitenlandse banken en verzekeringsmaatschappijen maar mogen opereren in de economische hoofdstad Shanghai. Premier Zhu Rongji, oud-burgemeester van Shanghai, vraagt begrip. Als ontwikkelingsland, zegt hij, kunnen we niet in één klap de hele economie opengooien, anders draaien we onszelf de nek om. Daar heeft hij geen ongelijk in. Toch deed hij vlak voor zijn reis naar de Verenigde Staten, eerder deze maand, ongekende concessies. Hij haalde tariefmuren naar beneden, heette buitenlanders welkom in het verzekerings- en bankwezen, verkoos een Amerikaans systeem voor de mobiele telefonie

Desondanks is het Zhu niet gelukt het beslissende Amerikaanse fiat voor China's toetreding tot de WTO in de wacht te slepen Daardoor is zijn reis, ondanks het gejuich in de Chinese pers, eigenlijk mislukt. Dat was niet de schuld van Zhu, maar van de verzieking van de Chinees-Amerikaans verhoudingen

Het in 1997 aangekondigde 'constructieve strategische partnerschap' tussen de VS en China is een mooi voorbeeld van *wishful thinking* gebleken De beide giganten liggen op bijna alle gebieden weer ouderwets met elkaar overhoop. In de VS nemen de Republikeinen de China-politiek van de regering zo zwaar onder vuur, dat president Clinton het niet aandurfde om nu met Zhu een WTO-akkoord te sluiten

Maar de Chinese premier was nog maar nauwelijks terug of in Peking arriveerde een Amerikaanse onderhandelaar om opnieuw te gaan praten over China's toelating tot de WTO. Veel Amerikaanse bedrijven staan daar om te springen, want wie versmaadt een potentiële markt van bijna 1,3 miljard consumenten? Zelfs de reële markt van de koopkrachtige 5 procent van de bevolking is al aantrekkelijk genoeg

De deal met China moet vóór de WTO-jaarvergadering in november alsnog een feit worden. Sommige Amerikanen willen China niet in de WTO omdat het de mensenrechten schendt en Amerikaanse atoomgeheimen heeft gestolen. Anderen hopen die schending en die diefstal te gebruiken om China tot nog grotere WTO-concessies te dwingen

Ondanks alle mensenrechtelijke, politieke, strategische en militaire conflicten tussen de VS en China is het voor iedereen beter dat Peking lid wordt van de WTO, en voor China zelf nog het meest. Een verdere economische opening zal China nopen tot grondige saneringsacties wil het niet uit de markt worden geconcurreerd

Dit houdt bijvoorbeeld in dat de staatsbedrijven gezond moeten worden gemaakt of anders gesloten Dat de staatsbanken niet meer gedwongen worden geld te werpen in de bodemloze putten van staatsbedrijven die toch niet te saneren zijn. Dat er algemeen geldende regels voor de handel komen, die eens en voor al een eind maken aan de afpersingspraktijken van bureaucratische potentaten

China's WTO-lidmaatschap zou de contacten met de buitenwereld vergroten, het particuliere bedrijfsleven versterken en de greep van de communistische partij zwakker maken. Zijn dat niet precies de doelen die de Chinese liberalen nastreven? En is dat niet precies het schrikbeeld van het conservatieve deel van de partij?

Premier Zhu wil de WTO gebruiken om zijn plannen voor economische modernisering door te drukken. De conservatieven zijn desnoods bereid die te accepteren, maar niet wat daaruit haast noodzakelijk volgt: de verslapping van de machtsgreep van de partij

De entree van China in de WTO zal de paradox nog scherper maken tussen economisch kapitalisme en politiek totalitarisme Hoe lang kunnen de Chinezen die cirkel nog kwadrateren?

Jan van der Putten

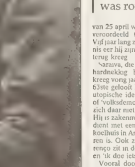

Buren zouden Angola helpen in burgeroorlog

van onze correspondent
Hans Moleman

JOHANNESBURG

De oorlogen in Angola en Congo raken steeds meer verstrengeld In het grensgebied tussen beide landen bij de Congo-rivier zouden regeringstroepen van beide landen, gesteund door troepen uit Zimbabwe en Namibie, een aanval van twee kanten zijn begonnen tegen rebellenformaties

Opzet van het offensief is zowel de dreiging te bedwingen van Unita-rebellen in het noorden van Angola als die van de anti-Kabila-coalitie aan de zuidwestgrens van Congo De hernieuwde activiteit van Congolese rebellen in de grensregio vormt een bedreiging voor de Congolese hoofdstad Kinshasa, driehonderd kilometer stroomopwaarts Aan de Angolese kant van de grens zijn de Unita rebellen nog steeds bezig met een opmars naar de oliehaven Soyo

Volgens het Angolese weekblad Agora vechten Namibische en Zimbabwaanse soldaten sinds kort ook aan de Angolese zijde van de grens, rond de plaats Maquela do Zombo Dit zou een uitvloeisel zijn van het wederzijdse defensiepact dat de leiders van de betrokken landen onlangs hebben gesloten Tot dusverre waren de Namibiers en Zimbabwanen alleen in Congo actief. Van officiele zijde is geen bevestiging te krijgen

Waarnemers in de regio wijzen vooral op het belang van de heropleving van de rebellenacties in het westen van Congo. Na het begin van de opstand tegen Kabila werden de rebellen hier in september juist gestuit in hun opmars naar Kinshasa door het Angolese leger Honderden rebellen verdwenen toen in de dichte bossen van de grensstreek, waar ze vermoedelijk werden opgevangen door Angolese Unita-rebellen

Toen Unita eind vorig jaar het vredesakkoord in Angola beeindigde en de burgeroorlog hervatte tegen de MPLA-regering in de hoofdstad Luanda, doken er al geruchten op dat ze samenwerkten met de Congolese rebellen Het tweezijdige grensoffensief van de Angolese Congolese, Zimbabwaanse en Namibische regeringsalliantie lijkt hiervan nu een bevestiging

In Congo wordt de positie van de regering van Laurent Kabila steeds wankeler Congo moet het voor de betaling van de oorlog vooral hebben van de opbrengsten van de koper-, kobalt- en diamantmijnen, maar die kunnen door de rebellenacties in een groot deel van het land al lang niet naar vermogen draaien

Volgens waarnemers in Kinshasa moet deze ontwikkelingen wel leiden tot een buiging van Kabila voor de eisen van de rebellen, die militair drijven op de steun van Uganda en Rwanda. De afgelopen week was de leider van Congo al in Libie, waar hij overleg voerde met de Ugandese president Museveni De rebellen willen deelname aan een nieuwe Congolese coalitieregering en Uganda en Rwanda eisen waterdichte garanties dat hun grondgebied niet meer vanuit het oosten van Congo door Hutu-rebellen kan worden aangevallen

Zuid-Afrika hoopt dat het Libische overleg binnenkort op het eiland Mauritius een vruchtbaar vervolg krijgt President Nelson Mandela praat volgens de Zuid Afrikaanse staatssecretaris van Buitenlandse Zaken Aziz Pahad 'bijna om de andere dag' over de telefoon op Kabila in om hem zover te krijgen dat hij zaken doet met de rebellencoalitie. Ook in Angola probeert Zuid-Afrika de regering ervan te overtuigen dat nieuwe onderhandelingen met Unita-leider Savimbi onvermijdelijk zijn

Schotse partij roept hulp in van agent 007

Van onze correspondent
Bert Wagendorp

LONDEN

De Schotse acteur Sean Connery, die faam verwierf als James Bond, staat voor een taak waarmee zelfs zijn meest zware opdracht als geheim agent 007 een zacht eitje was. Hij moet de kansen doen keren in de verkiezingscampagne voor het Schotse parlement. Connery's partij, de naar onafhankelijkheid strevende SNP, maakt momenteel een vrije val in de opiniepeilingen

De Schotten gaan op 6 mei naar de stembus om het eerste Schotse parlement sinds 1707 te kiezen Halverwege 1998 leek de Schotse Nationale Partij op weg naar een geweldige zege. De partij kon in de polls rekenen op 45 procent van de stemmen, de belangrijkste concurrent, Labour, op slechts 30 procent. Maar inmiddels zijn de zaken omgedraaid

Een deze week gepubliceerde opiniepeiling laat zien dat de achterstand van de SNP op Labour inmiddels bijna 20 procent bedraagt, 45 om 26 procent. De partij van premier Blair is met 63 zetels volgens de voorspellers nog maar twee zetels verwijderd van de absolute meerderheid in het 129 zetels tellende parlement. De SNP staat volgens hen op 34 zetels

De verkiezingen in Schotland vinden plaats volgens een gecombineerd systeem van het gebruikelijke *first-past-the post* en het continentale systeem van partijlijsten Dat maakt de voorspellingen hachelijk. Maar duidelijk is hoe dan ook, dat het met de SNP de verkeerde kant op gaat

Over de oorzaak daarvan verschillen de meningen Sommigen menen dat de opmerkingen van leider Alex Salmond over de Kosovo-oorlog ('een onvergeeflijke krankzinnigheid') deels debet zijn aan het verlies.

Volgens anderen komt het omdat Salmond heeft aangekondigd dat een SNP-regering zal afzien van het doorvoeren van de belastingverlaging van 1 procent die minister van Financien Brown onlangs aankondigde

De relatief kleine SNP staat bovendien tegenover de machtige Labour-verkiezingsmachine, die sinds de zege in de landelijke parlementsverkiezingen van mei 1997 wordt gezien als een van de meest verfijnde ter wereld. Labour buitte bijvoorbeeld de afgelopen dagen een rapport van twee onafhankelijke economen, die voorspelden dat voor Schotland economische rampspoed dreigt ingeval van onafhankelijkheid, tot op het bot uit

Critici binnen de SNP zeggen dat hun partij zich nooit had moeten inlaten met het gezever over belastingen en Kosovo, maar zich had moeten blijven richten op de centrale kwestie: onafhankelijkheid voor Schotland

De laatste twee weken van de campagne zal de partij zich dan ook weer concentreren op de *Braveheart-vote*, met de in Schotland nog altijd immens populaire Connery als speerpunt. Die zal de Schotten de komende dagen op verkiezingsmanifestaties en op tv op het hart drukken SNP te stemmen. 'Het gevecht is nog maar net begonnen', zei Salmond gisteren optimistisch. 'Vanaf nu gaan de jasjes uit.'

'Alle revolutionairen kwamen hierheen'

van onze correspondent
Ceos Zoon

LISSABON

Otelo was een minister van dictator Salazar. De kennis die de Portugese scholieren hebben van de recente geschiedenis van hun land mag geen naam hebben Dat is de reden waarom Otelo Saraiva de Carvalho de middelbare scholen plat loopt om de leerlingen bij te praten 'Julie krijgen het verhaal uit eerste hand, glundert hij bij een schooloptreden in een buitenwijk van Lissabon 'Julie hebben het geluk een hoofdrolspeler te ontmoeten die nog leeft, en dat ben ik'

Luitenant-kolonel Otelo Saraiva de Carvalho was niet een minister van Salazar, maar het brein van de staatsgreep die op 25 april 1974 een einde maakte aan het bewind van diens opvolger, prof Caetano. Het was niet zo maar een staatsgreep, want de groep legerkapiteins die hem uitvoerden wilden niet zelf de macht overnemen, maar van Portugal een democratisch land maken Terugblikkend op hun heldendaad van een kwart eeuw geleden, stellen ze vergenoegd vast dat ze daarin zijn geslaagd

De gebrekkige kennis van de Portugese scholieren wordt dezer dagen drastisch bijgespijkerd Portugal viert morgen de 25ste verjaardag van de Anjerrevolutie en al maandenlang is het revolutie en nog eens revolutie wat de klok slaat. De oude opstandige liederen schallen weer door de ether, met voorop natuurlijk *Grandola, vila morena* van José Afonso De uitzending van dat lied, dat spreekt over de macht van het volk, in het eerste uur van de 25ste april 1974 was het geheime teken aan de samenzwerende militairen in het land dat de acties konden beginnen

Het gebruiken van dat lied gaf een duidelijke boodschap', vertelt kolonel Vasco Lourenço 'Het zei wij zijn democratische militairen en geen fascisten De indruk zou kunnen bestaan dat het een coup van extreem-rechts was Dit lied gaf het idee, het program van de opstand goed weer. De tekst was zeer suggestief, en vreemd genoeg niet verboden door de censuur

De zestiger Vasco Lourenço beantwoordt niet aan het geijkte beeld van de militair Een rond mannetje op korte beentjes, de vriendelijkheid zelve en nog altijd door en door links. Hij is nu de grote organisator van de herdenking van de Anjerrevolutie, zoals hij destijds de drijvende kracht was van de Beweging der Strijdkrachten (MFA), waarin de opstandige officieren zich clandestien verenigden. Binnen 48 uur maakte de MFA een einde aan een fascistoide dictatuur die Portugal 48 jaar onder de duim had gehouden. Achteraf gezien een redelijk makkelijke klus

'Ja, het was ogenschijnlijk makkelijker en sneller dan gedacht, maar in grote lijnen verliep de opstand volgens plan. We hadden vrijwel het hele leger achter ons en slaagden erin de marine en de luchtmacht te neutraliseren, te voorkomen dat die zouden interveniëren ' Drie slachtoffers vielen er bij de revolutie. De militairen slaagden er niet in tijdig het hoofdkwartier van de PIDE, de geheime politie van de dictatuur af te grendelen. Toen een mensenmenigte zich voor het gebouw verzamelde, begonnen de verschanste agenten in het wilde weg te schieten

Portugal was in die dagen *o país dos homens tristes*, het land van de droevige mensen, schreef Manuel Antonio Pina, omdat 'we de kostbaarste schat hadden verloren de vrijheid'. Na de Tweede Wereldoorlog had het Westen berust in het aanblijven van de fascistoide dictators Franco in Spanje en Salazar in Portugal. Portugal mocht zelfs toetreden tot de NAVO, want in de dagen van de Koude Oorlog telde alleen de strijd tegen het communisme

Portugal was ook een achterlijk land, veruit het armste van West-Europa. Zo achterlijk dat in het land niet eens Coca-Cola was te krijgen, omdat een lokale limonadefabrikant het bewind ertoe had weten te bewegen de import te verbieden De economie was diepgaand ondermijnd door de uitzichtloze koloniale oorlogen in Afrika De ontevredenheid van de militairen die daar moesten vechten, gaf uiteindelijk de doorslag 'De inspiratie voor de revolutie kwam van de koloniale oorlog niet van Marx, Engels of Lenin zegt Otelo Saraiva de Carvalho

Drie doelstellingen hadden de officieren: democratisering, dekolonisatie en ontwikkeling. Lourenço 'Die principiële doelen zijn allemaal bereikt. Democratie voltig je niet van de ene dag op de andere, maar binnen een paar jaar was het een feit We hebben het koloniale probleem opgelost, met uitzondering van Timor. Dat is te overhaast gegaan, we hadden de kolonien in Afrika beter moeten voorbereiden op hun onafhankelijkheid

Na de revolutie ging Portugal eerst door een periode van grote onrust, waarin communisten en extreem-links een poging deden het land onder controle te krijgen Portugal was een laboratorium', aldus Lourenco 'Alle revolutionairen der aarde, echte en valse, kwamen hierheen Zij wilden de revolutie radicaliseren Tegelijk waren er bewegingen van uiterst-rechts, in die situatie was het moeilijk te zien wie wie was '

Otelo Saraiva de Carvalho bleef zijn partijtje mee in de extreem-linkse beweging. Bezettingen van land en fabrieken kregen zijn goedkeuring, en toen die de kop waren ingedrukt, schoof Saraiva nog verder op naar links. Hij zou betrokken zijn geweest bij de FP 25, een guerrillagroep die met aanslagen de socialistische revolutie wilden doorvoeren. De held van 25 april werd gearresteerd en veroordeeld tot negentien jaar Vijf jaar lang zat hij in de gevangenis eer hij zijn voorlopige vrijheid terug kreeg

> Anjerrevolutie in Portugal was romantisch

Saraiva, die de beschuldigingen hardnekkig blijft tegenspreken, kreeg vorig jaar amnestie. Op zijn 63ste gelooft hij nog altijd in het utopische ideaal van de 'directe of 'volksdemocratie', maar hij zet zich daar niet meer actief voor in Hij is zakenman die zijn geld verdient met een vissersboot en een koelhuis in Angola, waar hij geboren is. Ook zijn oude maat Lourenço zit in de handel met Afrika en 'ik doe iets met agrotoerisme

Vooral door het beeld van de vrouwen die anjers uitdeelden die de soldaten in hun geweerlopen staken, is de opstand de geschiedenis ingegaan als een romantische revolutie. Terecht, zegt Lourenço. 'De revolutie was romantisch omdat zij zonder geweld werd uitgevoerd en puur democratisch was De opstand was uniek in de wereld, heeft invloed gehad in Spanje, in Griekenland, in Afrika, in Latijns Amerika 25 April heeft de geschiedenis veranderd

Gisteravond zond de Portugese televisie een tweegesprek uit tussen Lourenço en Saraiva de Carvalho, waarin zij nog eens de achtergronden, de uitvoering en de gevolgen van 25 april 1974 doornemen. Aan het slot is Saraiva enthousiast als in zijn jonge dagen en hij concludeert tegenover zijn oude strijdmakker. 'We hebben iets heel moois gedaan, man!'

Een Portugese soldaat met een anjer in zijn geweer, 25 jaar geleden in Lissabon. FOTO REUTERS

Annan bereikt akkoord over autonomie voor O-Timor

AP, Reuters

NEW YORK/DILI

Indonesie en Portugal hebben overeenstemming bereikt over een plan om Oost-Timor autonomie te verlenen Volgens secretaris-generaal Kofi Annan van de Verenigde Naties, in wiens aanwezigheid de ministers van Buitenlandse Zaken van beide landen donderdag en vrijdag hebben onderhandeld, zal dit autonomieplan op 5 mei officieel worden ondertekend

Volgens Annan heeft minister Alatas nog wat tijd nodig om in Jakarta goedkeuring te verkrijgen voor twee aanvullende akkoorden. Eén betreft de veiligheidsgaranties voor de volksraadpleging waarin de bevolking van Oost-Timor zich in juli over dit autonomievoorstel kan uitspreken Voorvechters van onafhankelijkheid voor Oost-Timor, die het autonomieplan afwijzen, hopen dat de Verenigde Naties een vredesmacht sturen. Maar volgens minister Alatas zit dat er niet in

VN-secretaris Annan, die zich verheugd toonde over het bereikte resultaat, riep Indonesië op 'zijn verantwoordelijkheid voor recht en orde en voor de veiligheid van de burgers' serieus te nemen

Afgelopen woensdag hebben voor- en tegenstanders van onafhankelijkheid in Oost-Timor een wapenstilstand getekend, in de hoop dat daarmee een eind komt aan het geweld waarmee vooral pro-Indonesische milities hun zin proberen door te drijven. Maar vrijdag meldde de vroegere gouverneur van Dili, Mario Carrascalão, dat zich in het stadje Suai donderdag en vrijdag opnieuw vechtpartijen hebben afgespeeld Op grond van wat hij had gehoord vreesde hij dat het dodental wel eens boven de honderd zou kunnen liggen

Dat verhaal werd onmiddellijk tegengesproken door de militaire commandant van Oost-Timor, Tono Suratman. 'Dat praatje wordt verspreid om onrust te stoken', zei deze

Ook uit de Molukken komen tegenstrijdige berichten over doden die daar vrijdag zouden zijn gevallen In Tual, op Kai Besar, zijn volgens sommige getuigen zeker 22 mensen omgekomen bij vechtpartijen tussen christenen en moslims Anderen zeiden zeven doden te hebben geteld Volgens het Indonesische persbureau Antara zijn er drie doden gevallen

Rusland wil raketten leveren aan Libië

Reuters

MOSKOU

Rusland is van plan luchtdoelraketten van het type S-300 te leveren aan Libië. Dat heeft de directeur van het bedrijf dat deze raketten produceert, vrijdag bekendgemaakt

'Ik maak er geen geheim van Nu de sancties van de Verenigde Naties tegen Tripoli zijn opgeheven, staat Libië bij ons bovenaan de lijst', zei directeur Joeri Rodin-Sova

Volgens de Rus heeft hij aan de Libiers voorgesteld een luchtdefensiesysteem op te zetten

Zuid-Afrika brengt schoolgeweld op tv

Van onze verslaggever

JOHANNESBURG

Het schoolhoofd van de Dumezweni-middelbare school had nog geluk, deze week. Hij werd gestenigd en in elkaar geslagen door zijn leerlingen, maar hij overleefde het. De politie arresteerde honderd jongeren die aan de aanval hadden meegedaan Ze waren de hoofdmeester te lijf gegaan omdat deze enkele leraren wilde overplaatsen

Geweld op school is een onderschat probleem in Zuid-Afrika, maar na de geweldsexplosie eerder deze week in het Amerikaanse Littleton, waarbij twee scholieren een bloedbad aanrichtten onder hun medeleerlingen, heeft de kwestie ook hier volop de aandacht. De bange vraag is: zijn onze scholen aan de barbaren overgeleverd?

Wie de vloed van incidenten tot zich neemt moet in ieder geval constateren dat het op tal van zwarte staatsscholen in Zuid-Afrika niet pluis is De 'leercultuur' is er vaak, als erfenis van de strijd tegen de apartheid waaraan scholieren volop deelnamen, nog zeer zwak Dat uit zich in losgeslagen leerlingen, apathische leerkrachten en beroerd onderwijs

Geweld lijkt vaak gewoon geworden. In Soweto werd vorige week een schoolhoofd in koelen bloede doodgeschoten en beroofd van haar auto Eerder dit jaar schoot een student drie leerkrachten van een agrarische middelbare school in de provincie Mpumalanga neer. De jongen, die vervolgens zelfmoord pleegde, was boos op de onderwijzers, die hem een extra taak van zes maanden hadden gegeven om zijn examen te halen

En ook op overwegend blanke scholen kan het fout gaan: in Krugersdorp schoot Andreas Werth laatst een mede-scholier in de klas dood

Naast dit grove geweld hebben tal van scholen ook te kampen met een andere nawee van de jaren van strijd intimidatie van leraren door leerlingen die hun zin niet krijgen

Vooral op zwarte hogescholen en universiteiten is dit een ernstig probleem, dat wordt gevoed door het feit dat veel studenten hun schoolgeld niet willen of kunnen betalen. Zo werd onlangs de rector van de Vista-universiteit in Soweto in het kader van een lesgeld-boycot het terrein afgejaagd

Philippa Garson, hoofdredacteur van het onderwijsvakblad *The Teacher*, zegt dat bij het blad voortdurend verhalen binnenkomen van docenten die door hun eigen leerlingen zijn aangevallen Veel leerkrachten houden volgens haar hun mond als ze iets zien dat niet door de beugel kan, zoals wapenbezit of drugshandel, omdat ze te bang zijn

Dat scholieren wapens bij zich hebben is inmiddels normaal, en ook van verkrachtingen op school kijkt niemand meer op

Het Zuid-Afrikaanse ministerie van Onderwijs zette vorig jaar een onorthodox middel in in een poging de mentaliteit op school te verbeteren Het heeft een dramaserie laten maken die in korte tijd een van de best bekeken tv-programma's is geworden. Yizo Yizo ('Zo is het') portretteert op fel-realistische wijze de angst en walging op een fictieve zwarte school, die wordt geterroriseerd door de jonge gangster Papa Action en zijn maten

Regisseur Teboho Mahlatsi deed een jaar lang onderzoek op tientallen scholen in de townships voordat hij met zijn acteurs aan de slag ging. De serie is de afgelopen tijd omstreden geraakt in Zuid-Afrika, omdat sommigen vinden dat ze een verheerlijking van geweld is Maar volgens Mahlatsi is Yizo Yizo zo opgebouwd dat aan het einde van de serie het kwaad toch overwonnen wordt. Nu de echte scholen nog

Indiase Congrespartij vindt te weinig steun voor kabinet

Reuters

NEW DELHI

India heeft een week na de val van de regering-Vajpayee nog geen uitzicht op een oplossing van de politieke crisis. De Congrespartij had aangekondigd voldoende steun te hebben om een minderheidsregering te kunnen vormen Maar vier van de partijen waarop ze had gerekend, verklaarden vrijdag de Congrespartij niet te steunen

Daarmee is de kans groter geworden dat India afstevent op vervroegde verkiezingen De vier afvallige partijen stemden vorige week wel tegen de motie van vertrouwen in de door de BJP geleide regering

Mulayam Singh Yadav leider van de grootste van de vier, verklaarde vrijdag dat zijn partij de Congrespartij noch de BJP zal steunen. Het beleid van beide partijen is volgens hem niet in het belang van de lagere kasten en religieuze minderheden

Parlementsleden van de BJP voeren campagne tegen Sonia Gandhi, de leidster van de Congrespartij De weduwe van de in 1991 vermoorde premier Rajiv Gandhi is in Italië geboren. 'Moeder India heeft een miljard kinderen. En toch wil de Congrespartij een buitenlander als premier?'

Uit een opiniepeiling van de *Times of India* blijkt dat 82 procent van de respondenten vindt dat iemand die in het buitenland geboren is geen premier van India zou mogen worden

PERSOONLIJK

SYLVIA BORREN wordt per 1 juni algemeen directeur van de Novib de Nederlandse organisatie voor ontwikkelingssamenwerking. Ze volgt Max van den Berg op, die PvdA-lijsttrekker wordt bij de Europese verkiezingen

Borren (1950) werkt sinds 1994 bij de Novib als directeur projecten Greetje Lubbi, door velen gezien als gedoodverfd opvolger van Van den Berg, blijft directeur beleidsbeinvloeding en persvoorlichting

Drs **M. VAN MAARSEVEEN** wordt de nieuwe directeur van het Haags Historisch Museum, waaronder ook museum De Gevangenpoort valt. De 30-jarige Van Maarseveen treedt per 1 juli in dienst

Hij studeerde geschiedenis aan de Universiteit Leiden, en is sinds 1993 conservator stads- en Oranjegeschiedenis bij Stedelijk Museum Het Prinsenhof in Delft

MICHAEL PERRYMAN ontvangt maandag 26 april de Akademiepenning van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen. De Britse astronoom Perryman (1954) is sinds 1980 verbonden aan het Europese ruimtevaartcentrum Estec in Noordwijk, waar hij projectleider was van de Europese Hipparcos-satelliet

De Akademiepenning wordt jaarlijks uitgereikt aan iemand die zich verdienstelijk heeft gemaakt voor de bloei van de wetenschappen in Nederland

Perryman krijgt de onderscheiding voor de wijze waarop hij leiding heeft gegeven aan het Hipparcos-project. Met de Hipparcos-satelliet zijn van 120 duizend sterren extreem nauwkeurig de positie en de ruimtelijke beweging gemeten

GABRIELLA GUZMÁN heeft de Maaskantprijs 1999 van de Rotterdamse Willem de Kooning Academy gewonnen. De tweejaarlijkse prijs wordt toegekend aan studenten of net afgestudeerden van de school. Guzmán won de prijs, een reisbeurs van zevenduizend gulden met een documentaire over het syndroom van Gusher. De jury noemt de film indrukwekkend

Art collector puts on his detective cap

BY JAMES AUER
Journal Sentinel art critic

Alfred Bader isn't exactly a submissive man. Indeed, he delights in describing himself as an "ornery cuss."

Still, nothing in his five-plus decades as a chemist, industrialist (he founded Aldrich Chemical Co., now part of Sigma Aldrich Corp.), art collector and gallery owner quite prepared him for the battle he has waged for the last 4½ years.

It has involved a mysterious, as-yet unidentified Moroccan scam artist who may or may not be a drug dealer; a personable Dutch angel of mercy who leads a Boy Scout troop; polite but uncommunicative Amsterdam police officers; national laws governing lost and stolen property; and three kidnapped Old Masters, one of which still eludes Bader's trans-oceanic grasp.

As the 75-year-old chemist-collector tells it, it's a perfect three-act morality play with a beginning, a middle, and – at least as of now – an incomplete ending.

"I may have to go to court," the soft-spoken connoisseur sighed during an interview in his picture-lined office at Alfred Bader Fine Art, a by-appointment-only gallery tucked away in the Astor Hotel, 924 E. Juneau Ave.

Bader, characteristically, is not giving up. Struggle and persistence are part of his makeup – and his personal history.

A native of Austria, he escaped the Nazis as a teenager and came to the New World. In Canada, he acquired an education at Queens University. In the United States, he built both an industrial empire and an enviable art collection.

Quick Hands

The story of a small – and elusive – part of that collection started on Nov. 12, 1994.

Bader and his wife, Isabel, had arrived at the central railroad station in Amsterdam and were preparing to take a tram to their hotel. Later in the week, they intended to journey on to The Hague, where they would be showing three small but choice 17th-century artworks to experts at the Netherlands Institute for Art History, familiarly known as the RKD.

The smallest of the artworks, all three of which were safely stashed away in Alfred's ample briefcase, was a sketch of a man. Bader suspected it was from the hand of Gonzales Coques, a skilled portraitist who had flourished in Antwerp, Belgium, around 1635. He had purchased it at Sotheby's in London the previous July.

The other two works, both on wooden panels, he had acquired from London dealers the day before. One depicted Rembrandt's mother; the other was titled, appropriately, "Portrait of a Man." Both begged for research and were potentially valuable.

Please see **BADER** *page 14*

JACK ORTON/STAFF PHOTOGRAPHER

Alfred Bader has relentlessly pursued his stolen paintings.

Bader/There's no quit in art collecto

From page 1

"I had gone into the station to get a map of (the city) and left Isabel with the luggage," Bader recalled.

"While I was gone, a swarthy, bearded fellow came up and asked a question about a tram, to distract her. Before Isabel realized it, a woman had stolen my briefcase. It contained money, checkbooks, papers, lots of photographs — and the three small paintings."

Stunned by their loss, the Baders rushed to the police in nearby Voorburgwal. Here, M. Te Pas, "a very pleasant officer," told them: "You'll never get the money back, but you may get the paintings back."

Hoping Te Pas was right, Bader made two calls — one to a friend in London, about the missing checks; the other to an art dealer friend in The Hague, who told him: "Keep calm, we'll see."

He did just that.

It was a dank, drizzly evening, and their predicament did not cheer them as they waited glumly for news in their hotel room. No traveler's checks, no papers, no photographs, no paintings. Not even Alfred's list of telephone numbers for Dutch museums and other agencies that might help them.

A True Boy Scout

Elsewhere in Amsterdam, however, a minor miracle was unfolding.

At about 11 that night, miles from the train station, a Boy Scout leader named Bert Vos was walking home. In the moisture and murk, he spotted what appeared to be a pile of papers and photographs lying between two rubbish bins. Something told him it was not stuff somebody would toss away. He picked up the damp pile and took it to his modest apartment.

Yes, it was the bulk of the materials from Alfred Bader's briefcase. And yes, too, the cash and traveler's checks were gone. But something more important was still there: a series of telephone numbers — for the Rijksmuseum (to which Bader had earlier sold a Rembrandt); for a Dutch art dealer in The Hague; for Bader's son in Milwaukee.

Vos didn't wait long to start calling.

At the Rijksmuseum, he reached a guard who told him to call back in the morning. But the art dealer, whom he contacted next, was within reach of the phone. Apprised of the situation, she urged Vos not to put the papers on the radiator.

This advice proved invaluable, for lurking among the letters and photographs was a small but precious painting: the oil-on-panel "Portrait of a Man."

The painting, as Bader was soon to inform Vos, was almost certainly the best of the three works that had been in the briefcase. It had once belonged to the Hermitage Museum in St. Petersburg, Russia, which had sold the work in 1935. The thief apparently had missed it because it was mixed in with the photos.

(The portrait was thought at one time to be the work of Rembrandt himself. Bader now believes it is the creation of a "very good" Rembrandt student.)

"The thief didn't realize it was a painting," said Bader, who was alerted to the discovery by the art dealer. "It was in a glassine folder, hidden among about 50 photographs. 'Rembrandt's Mother' was more obvious. And the Coques painting, which had been attributed to Van Dyck, was in a fancy carved frame. The miracle is that Vos found the painting . . ."

Alas, both "Rembrandt's Mother," which Bader believes is the work of a Rembrandt student of 1630, and the elaborately framed sketch of a man, which he credits to Gonzales Coques, were still missing.

Bader's response was swift and decisive. He touched every base possible in his quest to get the works back.

As any good collector of Dutch and Flemish Old Masters would do, he made sure that Interpol, the international police agency responsible for tracing stolen artworks, was notified. Too, he touched down with relevant museums, dealers and Rembrandt study groups. Should the missing pictures ever come to market, they would be spotted almost immediately.

Bader also offered Vos a reward for finding the painting — which the scoutmaster promptly turned down. In the end, Vos did let Bader to make a contribution to his scout troop. Impressed, the Baders invited Vos to visit them in Milwaukee — an invitation Vos was to accept several months later. A long-term friendship has grown out of that experience.

As for the two missing pictures — silence.

No sightings. No mysterious messages. No efforts to sell or to extort money.

In the Lost-and-Found

Years passed.

Finally, last December, Bader received a two-page fax from the director of the RKD, which keeps tabs on missing Old Masters. The fax informed him that an M.B.H. Schilder, a socio-ecologist who teaches at the University of Utrecht, had come by to ask about a painting, and they had had to tell him that it had been stolen — from Bader.

It turned out that the two artworks had been recovered from a suspected drug dealer of Moroccan descent and placed by Dutch police in their lost-and-found department. There the pictures remained for the required three years, after which they were consigned to an auction house. The Baders were never notified.

Rudi Ekkart, director of the Institute for Art History, noted in a fax, dated Dec. 23, 1998, that according to the Dutch civil code, a work of art that has been bought in good faith longer than three years after the theft is the legal possession of the buyer. Thus, the RKD could do little more than suggest that Bader negotiate with Schilder directly.

Bader was now aware that both of his paintings had been sold at auction: "Rembrandt's Mother" to Schilder, the sketch of a man to a still-unknown purchaser. Only by accident had he learned the identity of the first buyer. He also was informed

that the Dutch police had asked the auction house not to give Bader the name of the new owner of the second piece.

"It never occurred to me to go to 'lost and found,' " Bader said, "because I had given a two-page report to the police. All details were put in it."

Bader said he is particularly distressed because the Dutch police apparently never checked their own files before sending the stolen works to be sold at auction.

But the story doesn't end there.

Bader, ever the determined acquisitor, set out to recover what he saw as his property. According to Dutch law, Schilder was now the legal owner of "Rembrandt's Mother." A sometimes tense exchange of letters followed, with Schilder holding out for a price Bader saw as unfairly high. Finally, a sum was mutually agreed upon.

"Rembrandt's Mother" is currently in the hands of the RKD, which will forward it to Bader when he visits England in July.

Bader has now set his sights on the Amsterdam police, who, he says, are preventing the auction house from giving him the name of the purchaser of the second stolen work, Coques' sketch of a man. Bader recognizes the buyer's title to the painting, but he is anxious to recover it.

"My argument," he stressed, "is with the Dutch police, not with the present owner . . ."

Bader said he is particularly incensed because he wrote to the Dutch police in February by certified mail and received no response.

In his letter, Bader asked the police to tell him who bought the second painting, and the price paid for it. Those questions remain unanswered.

Willem Russell, a specialist in art law, has already tried to convince the police to re-acquire the picture for Bader, "but in vain," Bader said. The intrepid art collector has also gained the ear of the U.S. ambassador to the Netherlands, Cynthia P. Schneider, who happens to be an art historian. Schneider has assured Bader she will do what she can for him.

And so it stands. For the moment.

The missing sketch will be difficult to sell because it can never be shown outside Holland, for fear it will be seized, Bader said. Under U.S. law, the time limit for recovering stolen property is 40 years, as opposed to Holland's three. If the pilfered work is brought into the United States within the legal time limit, for sale or exhibit, Bader can reclaim it.

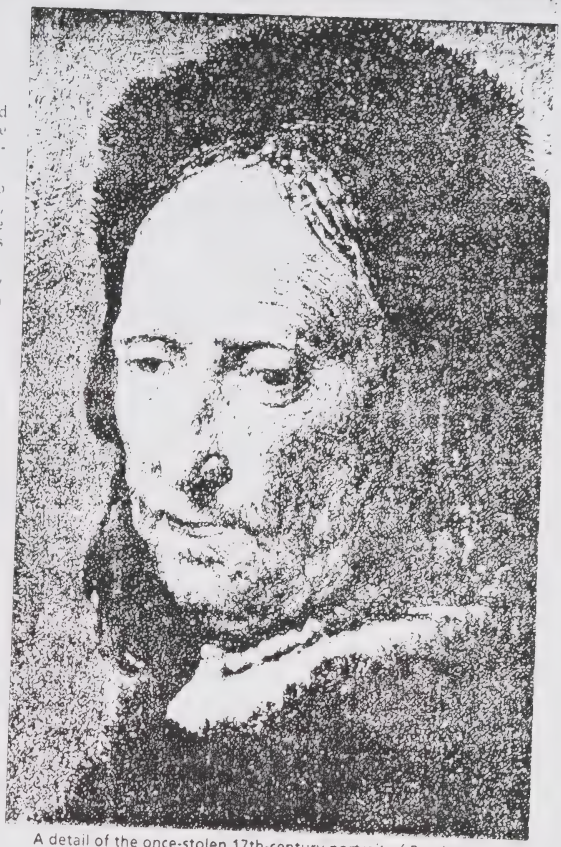

A detail of the once-stolen 17th-century portrait of Rembrandt's mother that is now in the hands of the Netherlands Institute for Art History. The institute is to return the work to Alfred Bader this summer.

In the meantime, Bader persists in his efforts to re-acquire the diminutive but affecting "Portrait of a Man." If he succeeds, the 364-year-old portrait, handsomely mounted in its elaborately carved gilt frame, may one day materialize on a wall of his tiny Milwaukee gallery. But that is by no means certain.

What is clear is that Alfred Bader, a survivor of many kinds of war — military, political, industrial and artistic — has no intention of giving up.

Not now. Not ever.

1419 **HOLLANDSE SCHOOL, 19E EEUW, combin.,**
visverkoopster en marktkoopman bij ochtendschemering, paneel 16 x 12 — *2000-4000*

1420 **HOLLANDSE SCHOOL, 17/18E EEUW,**
portret en buste van oude vrouw, paneel 24 x 19 — *300-600*

1421 **HOLLANDSE SCHOOL, 17/18E EEUW,**
miniatuur-portret van Johan de Wit, paneel 10 x 8 — *500-1000*

1422 **HOLLANDSE SCHOOL, ONBEKEND,**
in de smidse, paneel 17 x 11 — *a.t.p*

1423 **BAHIEU, JULES, ges. r.o.,**
poes, paneel 18 x 13 — *400-700*

1424 **VERMUNTH, A., met sign.,**
stadsbrug, paneel 16 x 13 — *200-400*

1425 **DOMBURG, C., met sign.,**
boeket rozen, board 30 x 40 — *50-100*

1426 **RUSSISCHE SCHOOL, ONBEKEND,**
winterlandschap, board 12 x 17 — *200-300*

1427 **HOLLANDSE SCHOOL, gemon. onduid. l.o.,**
berkenboom, paneel 20 x 11 — *100-200*

1428 **HOLLANDSE SCHOOL, ONBEKEND,**
heren in de kerkbank, inkt 12 x 19 — *a.t.p.*

1429 **BORSELEN, VAN, NAAR,**
boerderij langs zandweg, paneel 18 x 27 — *200-300*

1430 **MORN, L., met sign.,**
twee kwajongens, doek 42 x 21 — *200-400*

1431 **WESTERBEEK, C., met sig. r.o.,**
polderlandschap, paneel 21 x 30 — *300-500*

1432 **POGGENBEEK, GEO, ges. r.o.,**
eenden in vennetje, paneel 23 x 41 — *500-1000*

1433 **HOLLANDSE SCHOOL, COMB.,**
Schapen en landschap, gemengde tech., div. maten — *100-200*

1434 **BECKER, A., met sign.,**
stilleven, paneel 42 x 57 — *500-1000*

1435 **FELIZE, onduid. ges. r.o.,**
stilleven met tinnen kan en amaryllissen, doek 70 x 50 — *200-400*

1436 **AKKERMAN, A., met sign.,**
besneeuwd boslandschap, doek 60 x 50 — *80-120*

1437 **KONING, JEF, ges. r.o.,**
figuren, gemengde techniek 60 x 70 — *100-200*

1438 **FRANSE SCHOOL, MET ONDUID. SIGN. l.o.,**
stadsgezicht, aquarel 38 x 46 — *300-500*

1439 Dou, naar,
interieur met werkmeid, doek 74 x 100 — *a.t.p.*

1440 **MOUS/VERHEGGE, met sign., combin.,**
lot van 2 landschappen, doek div. maten — *100-200*

1441 **MEYNART, MAURICE ges. r.o.,**
boeket bloemen, paneel 35 x 24 — *500-800*

1442 **HOLLANDSE SCHOOL, onduidelijk sign.,**
huis met tuin, doek 38 x 28 — *100-200*

1443 GUUS, ges. r.o.,
stilleven met flessen, doek 50 x 40 — *a.t.p.*

1444 **ONBEKEND,**
cubistisch stilleven met appel en brood, board 60 x 37 — *200-400*

1445 **OTTER, M., met sign. r.o.,**
Frans dorpsplein, doek 50 x 40 — *80-120*

1446 **CEELEN, J., met sign. l.o.,**
vader en zoon, paneel 33 x 32 — *300-400*

1447 **HONGAARSE SCHOOL,**
sneeuwlandschap, achter-glas-schildering 24 x 33 — *200-400*

1448 **HOLLANDSE SCHOOL, ONBEKEND,**
stilleven, doek 51 x 40 — *50-100*

1449 **ENGELSE SCHOOL, onduidelijke sign. r.o.,**
boerderij aan water, paneel 16 x 22 — *100-200*

1450 **HOLLANDSE SCHOOL,**
rivierlandschap, doek 50 x 70 — *100-200*

1451 **NOEL, V., combin., met sign.,**
lot van 2 straatscenes, doek div. maten — *300-600*

1452 **KARMELINK, G., met sign.,**
rivierlandschap, maroufle 49 x 34 — *80-120*

1453 **HOLLANDSE SCHOOL,**
rivierlandschap, paneel 26 x 31 — *300-500*

1454 **HOLLANDSE SCHOOL,**
berkenbomen aan duinpartij, doek 40 x 60 — *100-200*

1455 **FELIZE, met sign. l.o.,**
boslandschap, doek 40 x 30 — *100-200*

1456 **KOUW, C., met sig. r.o.,**
meerlandschap, paneel 30 x 40 — *a.t.p.*

1457 **OVERDUIN, J.O., O.A.,**
lot van 5 div. landschappen, gemengde techn., div. maten — *a.t.p.*

1458 Lot van 2 schilderijen met landschappen — *a.t.p.*

1459 **HOLLANDSE SCHOOL, combin.**
boeket bloemen en stilleven, doek div. maten — *40-70*

1460 **KRUIJP, S.J., met sign.,**
bloemen, paneel 34 x 24 — *500-1000*

1461 **HARDENBERG, LAMBERTUS, ges. l.o.,**
dorpsgezicht, aquarel 20 x 30 — *150-250*

1462 **HOLLANDSE SCHOOL, ONBEKEND,**
rozen in vaas, doek 40 x 32 — *a.t.p.*

1463 **GINSBURG, MAX, ges. en gedat. '66 r.o.,**
portret Van Gogh, maroufle 50 x 40 — *500-800*

1464 **NEEKENS, JAAP, gesig. r.o.**
dorp in heuvel, doek, 70 x 80 — *300-600*

1465 **DIJKSTRA, met sign.,**
koteschoven, doek 39 x 58

HET PAROOL

Theft file

FOTO ARTHUR BASTIAANSE/ANP

erde zaterdag voor de 25ste keer een kerstdiner voor dakloze en eenzame Amsterdammers.

Eerlijkheid verzacht pijn diefstal

(Van een verslaggever)
AMSTERDAM – Wonderen gebeuren nog steeds. In november maakte A. Bader, een bekend kunstverzamelaar uit het Amerikaanse Milwaukee, er nog een mee. Kort nadat hij en zijn vrouw in Amsterdam waren aangekomen, werd een tas gestolen met drie zeventiende-eeuwse schilderijen. Niet dat was zo verwonderlijk, wel echter dat de dag erna een eerlijke vinder één schilderij bleek te hebben gevonden en, nog miraculeuzer, hij geen beloning wilde.

Bader werd op het Centraal Station het slachtoffer van een klassieke gaunerstreek. Zijn vrouw stond met de bagage bij de tramhalte, terwijl Bader een kaart ging kopen bij de VVV. Een man leidde even de aandacht van Baders vrouw af, waarop iemand er met een koffertje vandoor ging. Behalve geld en sieraden zaten daarin de drie schilderijen.

Wie de kunstenaars van de drie schilderijen zijn, is niet geheel duidelijk. Bader wilde ze in Nederland juist bij het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie laten onderzoeken. In elk geval is er een portret bij van de moeder van Rembrandt, waarschijnlijk van een leerling. Een ander portret, van een man, is waarschijnlijk ook van een leerling van Rembrandt. Dit schilderij zat niet in een lijst, zoals de andere, maar in een plastic mapje.

De volgende morgen werd Bader in zijn hotel gebeld door een vriendin uit Den Haag. Zij vertelde die nacht te zijn gebeld door een man die zei een van de schilderijen te hebben. Bader vermoedde dat de beller een van de dieven was, die losgeld voor de schilderijen wilde.

Het bleek echter te gaan om een eerlijke vinder die op weg naar huis een stapel papieren en foto's had zien liggen. Bij nadere inspectie werd het de vinder, Albert Vos, duidelijk dat het niet om oud papier ging. Hij nam alles mee naar huis, waar hij op het portret van de man stuitte. Via de telefoonnummers in de papieren kwam hij in contact met Bader.

De kunstverzamelaar bood Vos een beloning, maar deze weigerde geld: "Ik hoef niet te verdienen aan andermans sores." Ook op het aanbod van een schilderij ging hij niet in. "Op de trap is al drie keer ingebroken." Pas na aandringen van Bader stemde hij in met een gift van 200 dollar aan de scouting, waarbij Vos betrokken is. Ook nodigde Bader Vos uit Milwaukee te bezoeken. Die uitnodiging nam de vinder graag aan.

Bader heeft de andere twee schilderijen nog niet terug. Hij hoopt dat nog ergens opduiken. Maar veel belangrijker zegt hij het te vinden 'een goudeerlijke man' te hebben ontmoet.

Acht maande celstraf voor homeopaat

(Van een medewerkster)
AMSTERDAM/EEMNES – Amsterdamse homeop B. M. (44) is vrijdag door gerechtshof in Amsterdam acht maanden onvoorwaar lijke gevangenisstraf vero deeld omdat door zijn schu een vrouw die hij behandel is overleden.

Tegen M. was twaalf maan geeist. Het slachtoffer, een tigjarige vrouw uit Eemnes bij de homeopaat voor stu ziekte onder behandeling. De meopaat had met haar af ken dat ze steeds minder inst zou spuiten. De vrouw raakt de nacht van 11 op 12 ianu 1991 in een zogenaamd *coma beticum* en stierf

De homeopaat – die geen is – was bij de vrouw aanw toen zij in coma raakte, maar de ernst van de situatie niet Het hof vindt dat de homeop zeer onachtzaam en onoord kundig heeft gehandeld

Om toekomstige patienten de homeopaat te waarschuw heeft het gerechtshof beslist de uitspraak openbaar moet den gemaakt. Daarvoor werd drie kranten aangewezen: *Tro de Volkskrant* en deze krant kosten van de publikatie kon voor rekening van de nom paat

De homeopaat vindt zich niet schuldig. Hij gaat tegen arrest van het hof in cassatie

Uitstoot dioxine binnen de norm

(Van een verslaggeefster)
AMSTERDAM – De afvalverwe kingsinstallatie AVI-West vo doet aan de normen voo dioxine-uitstoot. De maatreg len die deze zomer zijn gen men om de te grote uitstoot beperken, hebben resulta gehad.

Dit blijkt uit onafhankelijk o derzoek van het bureau Fichtn Gedeputeerde Staten van Noor Holland hadden AVI-West in h Westelijk Havengebied tot 1 j nuari 1995 een gedoogbeschi king gegeven.

Begin dit jaar bleek de uitsto van de in juni 1993 geopende a valverwerkingsinstallatie ver b ven de wettelijke norm. De pr vincie gaf de AVI-West een g doogvergunning tot juli dit jaa in afwachting van een onde zoek. Deze vergunning werd de zomer verlengd tot 1 januari

Uit het onderzoek blijkt da nog een van de vier verbra dingslijnen nog niet voldoet aa de norm voor dioxine-uitsto Desondanks wordt voldaan aa de voorwaarden die aan de ver gunning zijn gesteld.

HET PAROOL
Theft file

Cokekartel stevige klap toegebracht

(Van een verslaggever)
DEN HAAG – De regiopolitie Haaglanden denkt het Colombiaanse Cali-kartel een stevige slag te hebben toegebracht met het onderscheppen, zaterdag, van duizend kilo cocaine op diverse locaties in Amsterdam en omgeving, en de arrestatie van 24 mensen. Veel van de arrestanten zijn Colombianen

[illegible] hier een straatwaarde van circa honderd miljoen gulden

In de [illegible] de [illegible] eerde misdaad [illegible] Nederland houdt de Haagse regiopolitie zich [illegible] bez[illegible] met de cocaine[illegible]del vanuit Zuid-Amerika. Met een aantal aanhoudingen eerder dit [illegible] kwam de politie op het spoor [illegible] nu opgerolde coke-lijn van het [illegible]-kartel. [illegible] duizend kilo [illegible] lag, verpakt [illegible] vaten fruitpulp per schip uit Colombia in Amsterdam aan. [illegible] toen de organisatie zaterdag tot verspreiding wilde overgaan greep de politie in.

[illegible] huiszoekingen in [illegible] woningen en bedrijfspanden in [illegible] Amsterdam nam de politie [illegible] meer [illegible] dure horloges en [illegible] en een [illegible] in beslag op [illegible] miljoen gulden aan contanten.

De verdachten zijn [illegible] 46 jaar. Onder hen [illegible]nen, Surinamers en Nederlanders. De arrestanten worden vandaag voorgeleid aan de rechter-commissaris in Den Haag.

Het onderzoek naar de drugslijn begon nadat eerder dit jaar twee zijtakken van de organisatie waren blootgelegd. Daarbij pakte de politie 28 verdachten op. In [illegible] zaken zijn inmiddel gevangenisstraffen tot acht jaar opgelegd en is 2,2 miljoen gulden aan crimineel verkregen vermogen in beslag genomen.

De Doopsgezinde Gemeente in de hoofdstad organiseerde zaterdag voor de 25ste keer een kerstdiner voor dakloze en eenzame Amsterdammers

Acht maanden celstraf voor homeopaat

(Van een medewerkster)
AMSTERDAM/EEMNES – De Amsterdamse homeopaat B. M. (44) is vrijdag door het gerechtshof in Amsterdam tot acht maanden onvoorwaardelijke gevangenisstraf veroordeeld omdat door zijn schuld een vrouw die hij behandelde is overleden

Tegen M. was [illegible] half maanden geeist. Het slachtoffer, een [illegible]tigjarige vrouw uit Eemnes, [illegible] bij de homeopaat voor [illegible]ziekte onder behandeling. De homeopaat had met haar afgesproken dat ze steeds minder insuline zou spuiten. De vrouw raakte in de nacht van 11 op 12 januari 1991 in een zogenaamd *coma diabeticum* en stierf.

De homeopaat – die geen [illegible] is – was bij de vrouw aanwezig toen zij in coma raakte, ma[illegible] de ernst van de situatie niet [illegible]. Het hof vindt dat de homeopaat zeer onachtzaam en onoordeelkundig heeft gehandeld.

Om toekomstige patienten [illegible] de homeopaat te waarschuwen heeft het gerechtshof beslist dat de uitspraak openbaar moet worden gemaakt. Daarvoor werden drie kranten aangewezen: *Trouw*, *de Volkskrant* en deze krant. De kosten van de publikatie komen voor rekening van de homeopaat.

De homeopaat vindt zichzelf niet schuldig. Hij gaat tegen het arrest van het hof in cassatie.

Uitstoot dioxine binnen de norm

(Van een verslaggeefster)
AMSTERDAM – De afvalverwerkingsinstallatie AVI-West voldoet aan de normen voor dioxine-uitstoot. De maatregelen die deze zomer zijn genomen om de te grote uitstoot te beperken, hebben resultaat gehad.

Dit blijkt uit onafhankelijk onderzoek van het bureau Fichtner. Gedeputeerde Staten van Noord-Holland hadden AVI-West in het Westelijk Havengebied tot 1 januari 1995 een gedoogbeschikking gegeven.

Begin dit jaar bleek de uitstoot van de in juni 1993 geopende afvalverwerkingsinstallatie ver boven de wettelijke norm. De provincie gaf de AVI-West een gedoogvergunning tot juli dit jaar, in afwachting [illegible] een onderzoek. De [illegible]vergunning werd deze zomer verlengd tot 1 januari.

Uit het onderzoek blijkt dat nog een van de vier verbrandingslijnen nog niet voldoet aan de norm voor dioxine-uitstoot. Desondanks wordt voldaan aan de voorwaarden die aan de vergunning zijn gesteld.

Weer met bedrijven om de tafel

door MARJON BOLWIJN
en JOS VERLAAN

AMSTERDAM – De gemeente Amsterdam heeft haar contacten met het bedrijfsleven jarenlang verwaarloosd. Het wantrouwen van het bedrijfsleven in het bestuur van de stad, zoals dat dit najaar bleek, is daar een rechtstreeks gevolg van. Het vorige college van b en w. was zo verstrikt in onderlinge loopgravenoorlogen dat nauwelijks nog met het bedrijfsleven werd overlegd. Dit zegt wethouder E. Peer (VVD) van economische zaken

"Het overleg bij voorbeeld tussen gemeentebestuur en de [illegible] *tains of industry* uit het Amsterdamse bedrijfsleven, het zogenoemde IGA, was nagenoeg een stille dood gestorven," zegt wethouder Peer. "In het vorige college woedden naar mijn mening complete veldslagen. Wethouders waren vooral druk met het richten van een pistool op collega's. Kijk, dan kom je niet meer toe aan contact met het bedrijfsleven."

Onder leiding van de nieuwe burgemeester Patijn wor[illegible] beerd die contacten weer aan te halen. "Patijn heeft een fantastisch netwerk, vooral als het om informele contacten gaat. Als je hem even zijn [illegible] heeft hij razendsnel de voorzitter van de raad van bestuur van een van de grootste bedrijven in het land aan de lijn. 'Hier, Peer, leg je probleem zelf maar even uit aan Fred,' zegt hij dan. Dan heb je rechtstreeks contact en kun je [illegible]ken doen. Dat IGA is een paar maanden geleden voor het eerst [illegible]nds tijden bij elkaar gekomen in de ambtswoning."

Toch klaagt het bedrijfsleven nog steeds steen en been. Cargill dreigt weg te gaan, voor KNP-BT is geen plaats in de Boerhaavekliniek, Stork verdwijnt uit de stad en de Chinese ondernemers houden het hoofd niet meer boven water

'Incidenten zul je altijd houden. En het belang van de compacte stad verhoudt zich niet altijd met de belangen van het bedrijfsleven. Ik zeg niet dat het Amsterdamse bedrijfsleven ten onrechte klaagt. Neem Cargill. Dat voelt zich klemgezet omdat in de Houthaven woningen moeten worden gebouwd. Maar het weet zijn onvrede wel heel goed te ventileren zonder [illegible] op het stad[illegible] te praten.

'We hebben kennelijk gefaald in de communicatie. Nu we wel met elkaar om de tafel zitten kan ik duidelijk maken dat de gemeente echt niet van plan is Cargill te verplaatsen en dat wordt bekeken of de woningbouw daar moet worden aangepast.'

Voor Stork geldt hetzelfde. 'We hebben echt van alles geprobeerd om dat bedrijf hier te houden. En KNP wil zich vestigen in de Boerhaavekliniek. Maar dat pand heeft een maatschappelijke bestemming. Moet je daarvoor je ogen sluiten en zeggen: gaat uw gang? Natuurlijk niet. Er staat bovendien in de binnenstad het nodige aan kantoorruimte leeg. In overleg met stadsdeel Zuid en het bedrijf zijn we nu bezig een oplossing te zoeken. Eventueel kan dat de Boerhaavekliniek worden."

Met name het verkeersbeleid heeft het vertrouwen van het bedrijfsleven tot een minimum doen zakken. Daar heeft uw partij zich toch ook aan gecommitteerd

'Dat klopt. M[illegible] plaatsen zijn te gem[illegible]kkelijk par[illegible]keerplaatsen weggehaald zonder een alternatief te bieden in de vorm van een parkeergarage. Het is toch ridicuul dat economische zaken miljoenen spendeert aan de Zeedijk en de inrichting van een Chinatown, en dat de klanten er vervolgens niet meer met de auto kunnen komen? Die al te grote voortvarendheid is daar inmiddels teruggedraaid. Ik wil dat de bouw van parkeergarages wordt versneld en dat, voor die klaar zijn, slechts mondjesmaat parkeerplaatsen op straat worden weggehaald.

De vorige wethouder van economische zaken, de PvdA'er Jonker, had niet heel veel in te brengen in het college. De huidige wel?

'De VVD heeft niet hard geknokt voor de portefeuille economische zaken. Onze inzet was laat het aan een PvdA'er over, dan hebben we een extra VVD'er in het college. Maar dit college zegt te strijden voor extra werkgelegenheid, voor tienduizend nieuwe banen in de marktsector. Het bedrijfsleven heeft nu meer prioriteit gekregen in het beleid."

FOTO WILBERT [illegible]JONG/HET PAROOL
Wethouder E. Peer

In een aantal opzichten heeft Jonker achteraf gelijk gekregen. Het is onzin te denken dat je de [illegible] stad op slot kunt doen ten faveure van de IJ-oevers. We ontwikkelen nu een integraal bestemmingsplan voor de [illegible] [illegible] gebeuren. Het bedrijfsleven zit daar als in een [illegible] van Schiphol [illegible] uitermate gunstig.

U heeft economisch ook het tij m[illegible]

De Oeso voorspelt volgend jaar een groei van de economie met 2,9 procent en het jaar daarna met 3,2 procent. De groei van de Amsterdamse economie was al tweeënenhalf procent en zal verder toenemen. Uiteindelijk hebben we twee grote economische motoren: de haven en Schiphol.

Het havengebied heeft op korte termijn mogelijkheden voor expansie als de Afrikahaven wordt aangelegd. Het gaat [illegible] verdere ontwikkeling van een industriegebied van Amsterdam tot IJmuiden met een potentiele banengroei van meer dan veertigduizend. Haarlemmerliede frustreert die uitbreiding. Zo sollen we met de toekomstkansen van veertigduizend werklozen in de regio. Alles wijst erop dat de Raad van State volgende maand een voor ons gunstig besluit neemt. Wij gaan ervan uit dat de schop in februari de grond in kan."

Ook het toerisme moet banen opleveren. "Amsterdam moet meer toeristen kunnen trekken. Ik overleg nu met Horeca Nederland om meer hotels te bouwen in de middenklasse en een rem te zetten op het toenemend aantal vijf-sterrenhotels, die het moeilijk hebben. Van belang is ook dat de winkels in de binnenstad op zondag open kunnen. Veel toeristen komen voor het weekeinde en hebben er niets aan dat wij hier donderdag koopavond hebben.

Eerlijkheid verzacht pijn diefstal

(Van een verslaggever)
AMSTERDAM – Wonderen gebeuren nog steeds. In november maakte A. Bader, een bekend kunstverzamelaar uit het Amerikaanse Milwaukee, er nog een mee. Kort nadat hij en zijn vrouw in Amsterdam waren aangekomen, werd een tas gestolen met drie zeventiende-eeuwse schilderijen. Niet dat was zo verwonderlijk, wel echter dat de dag erna een eerlijke vinder één schilderij bleek te hebben gevonden en, nog miraculeuzer, hij geen beloning wilde.

Bader werd op het Centraal Station het slachtoffer van een klassieke gauwdieventruc. Zijn vrouw stond met de bagage bij de tramhalte, terwijl Bader een kaart ging kopen bij de VVV. Een man leidde even de aandacht van Baders vrouw af, waarop iemand er met een koffertje vandoor ging. Behalve geld en sieraden zaten daarin de drie schilderijen.

Wie de kunstenaars van de drie schilderijen zijn, is niet geheel duidelijk. Bader wilde ze in Nederland juist bij het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie laten onderzoeken. In elk geval is er een portret bij van de moeder van Rembrandt, waarschijnlijk van een leerling. Een ander portret, van een man, is waarschijnlijk ook van een leerling van Rembrandt. Dit schilderij zat niet in een lijst, zoals de andere, maar in een plastic mapje.

De volgende morgen werd Bader in zijn hotel gebeld door een vriendin uit Den Haag. Zij vertelde die nacht te zijn gebeld door een man die zei een van de schilderijen te hebben. Bader vermoedde dat de beller een van de dieven was, die losgeld voor de schilderijen wilde.

Het bleek echter te gaan om een eerlijke vinder die op weg naar huis een stapel papieren en foto's had zien liggen. Bij nadere inspectie werd het de vinder, Albert Vos, duidelijk dat het niet om oud papier ging. Hij nam alles mee naar huis, waar hij op het portret van de man stuitte. Via de telefoonnummers in de papieren kwam hij in contact met Bader.

De kunstverzamelaar bood Vos een beloning, maar deze weigerde geld: "Ik hoef niet te verdienen aan andermans sores." Ook op het aanbod van een schilderij ging hij niet in. "Op de trap is al drie keer ingebroken." Pas na aandringen van Bader stemde hij in met een gift van 200 dollar aan de scouting, waarbij Vos betrokken is. Ook nodigde Bader Vos uit Milwaukee te bezoeken. Die uitnodiging nam de vinder graag aan.

Bader heeft de andere twee schilderijen nog niet terug. Hij hoopt dat nog ergens opduiken. Maar veel belangrijker zegt hij het te vinden 'een goudeerlijke man' te hebben ontmoet.

EERSTE REDACTIE

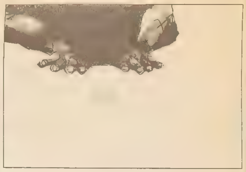

Tijdens de kerstdagen tekende kunstenaar Meinbert van Soest in Galerie W 139 onder meer een biddende Palestijn op straat in Bethlehem: "Alleen het centrum van die bidhouding. Een stukje hoofd en die gespreide vingers. Helemaal bovenaan het papier met een groot wit vlak eronder. Dat maakt zo'n tekening visueel spannender."

Honderd extra flatwachten

door HANNELOES PEN

AMSTERDAM – Het aantal flatwachten van Veilig Beheer Bijlmermeer (VBB), onderdeel van het Bureau Stadswacht, wordt met honderd uitgebreid tot honderdvijftig flatwachten, zegt directeur N. van Eijk van het Bureau Stadswacht. Deze flatwachten krijgen als werkterrein de 28 flats in Zuidoost van de woningbouwvereniging Nieuw Amsterdam.

Van Eijk zegt dat hij de mondelinge toezegging van de gemeente Amsterdam al heeft gekregen. De schriftelijke bevestiging zou binnenkort volgen.

De flatwachten worden geselecteerd uit het werklozenbestand van Zuidoost. Ze moeten ten minste een jaar of langer werkloos zijn. Na de selectieprocedure krijgen de kandidaten een opleiding van acht weken.

De eerste groep zal waarschijnlijk in april aan de slag kunnen. Daarna komen er maandelijks gemiddeld twaalf à dertien flatwachten bij. Per flat komen maximaal acht wachten te werken.

Vijftig flatwachten zijn nu al werkzaam op de Bijlmerflats Eefting, Florijn, Groeneveen, Haag en Veld en Klieverink van Nieuw-Oost. Volgens de bewoners van deze vijf Bijlmerflats, verenigd in de 'Groep van 5', functioneren de flatwachten 'miserabel'.

Deze bewoners klagen over toenemende kleine criminaliteit, een gevoel van onveiligheid en vervuiling in en rond de flats. Volgens de bewoners reageren de flatwachten passief en weinig alert. Ze zouden te weinig op straat en in de flat bivakkeren om afdoende toezicht te kunnen houden.

Ria Helm van de Eeftink, woordvoerster van de Groep van 5: 'We zien de flatwachten te weinig. Ze zijn aangesteld om vervuilers te betrappen en kleine criminaliteit te voorkomen. Maar we zien het tegendeel. Er wordt de laatste tijd meer ingebroken in woningen. De sloten van de galerijdeuren zijn [illegible] geld ontzet, de ruiten van de flats zijn voortdurend stuk [illegible] wordt volop gefietst in de binnenstraten.

De flatwachten geven de bewoner van Zuidoost [illegible] van veiligheid [illegible] bewoners durven 's avonds niet meer op straat of naar de metro te lopen. De vijftig flatwachten zijn aangesteld om de hele week tot een uur 's nachts twee aan twee in de flats en parkeergarages te patrouilleren. Zij moeten daar toezicht houden en mensen op verzoek naar de bushalte brengen.

Volgens de klagers is de situatie verslechterd sinds het vertrek in oktober van de manager. "Het systeem van flatwachten moet beter worden geregeld," aldus Helm.

Directeur Van Eijk [illegible] plan een nieuwe manager aan te nemen en heeft zelf de dagelijkse leiding op zich genomen. Hij zegt dat de klachten over de flatwachten ongegrond zijn.

De flatwachten zijn er wel degelijk en het systeem werkt. Voor het vuil in de flats zijn ze niet verantwoordelijk. Het zijn nu eenmaal geen vuilnisophalers. En als er een ruit of lamp stuk is, geven ze dat direct door aan de woningbouwvereniging. Maar zij kunnen er niets aan doen als die niet meteen wordt gerepareerd.

OP DEZE AUTO ZIT ALLES WAAR U VAN DROOMT.

Honderden mensen in Nederland komen al dagenlang daar behoor. Ze gewen en wat minder aandacht aan echtgenote, man, vriend(in), maatje, kinderen, hond, kat, konijn, goedes. Ze mis- van hun favoriete t.v.-programma's.

Ze mensen geen tijd meer voor hun hobby's (hije vissen), er weten niet eens meer hoe 'n fatsoenlijke maaltijd smaakt.

Ze, dat zijn de mensen zeker de Fiat Decembershow. De meest spectaculaire autoshow van het jaar, met het meeste mooies. Ze, dat zijn 191 Fiat-dealers met hun personeel. En tientallen chauffeurs van het type zuur bolster, blanke pit, die met opgelegers staat en kenl afrijden, om op tijd met hun kostbare lading bij de Fiat-showrooms te zijn.

Fiat, de reuzne Uyssie en de vrolijke Punto Cabrio op tijd op de plaats van bestemming zijn gaarnteerd. En de Cinquecento Sporting, Tipo, Tempra en Panda in de showroom staan.

Dat doen ze allemaal voor u. Dus mis de gebeurtenis van het jaar niet en kom hings om van al die auto's te genieten. En om te profiteren van enre aantrekkelijke aanbiedingen, waarvan sommige tenmeest alleen de komende twee weken geldig zijn. Waarom'der de meer dan interessante 'Bij nu, betaal later'-regelingen.

Kortom: het is hoog tijd voor de Fiat Decembershow. Tot en met 31 decembre

FIAT

JE BLIJFT JE VERBAZEN OP DE FIAT DECEMBERSHOW. TOT EN MET 31 DECEMBER.

AALSMEER: AUTOMOBIELBEDRIJF D. VAN DER WAL B.V., WETERINGSTRAAT 2, TEL. 02977 - 25230 **AMSTERDAM:** GARAGEBEDRIJF VAN KOOPEREN, ALEXANDERKADE 17-18, TEL. 020 - 6244735
AMSTERDAM: FIVAN AMSTERDAM B.V., VAN DER MADEWEG 28, TEL. 020 - 6934864 **AMSTERDAM:** GARAGE MARIN B.V., ADMIRALENGRACHT 12-14, TEL. 020 - 6168327/6183740
AMSTERDAM: AUTOBEDRIJF WEISS B.V., BURG. DE VLUGTLAAN 119-123, TEL. 020 - 6133579 **BADHOEVEDORP:** GEBR. WANER B.V., KAMERLINGH ONNESLAAN 10, TEL. 020 - 6594859
HOOFDDORP: AUTOBEDRIJF P.G. OSKAM B.V., NIJVERHEIDSSTRAAT 5, TEL. 02503 - 16310 **NIEUW VENNEP:** AUTOBEDRIJF DIRK BOER, 'T KABEL 90, TEL. 02526 - 73555
UITHOORN: AUTOBEDRIJF VERMEU B.V., ANTON PHILPSWEG 13, TEL. 02975 - 62020/65244 **WEESP:** CASPARUS B.V., CASPARUSLAAN 1, TEL. 02940 - 15108
Z.O. BEEMSTER: EURO AUTO BEEMSTER B.V., PURMERENDERWEG 103, TEL. 02990 - 54200

Dido's bittere lot in sobere beelden gevat

MUZIEK

Stichting Opera aan het Spui. Henry Purcell: Dido and Aeneas. Combattimento Consort Amsterdam o.l.v. Jos van Wilsen de Verend. Regie: Erik Vos. Decorontwerp: Hanna Meijer (mezzosopraan). Maarten Koningsberger (bariton), Monique Krus (sopraan), Hanneke van Bommel (zesopraan), Bernard Loman (tenor), Gary Bovyck (countertenor), Valeria Valentine (dans) e.a. Gehoord 26/12, AT&T Dorstheater, Den Haag; Herhalingen aldaar: vanavond, 28/12, 29/12, 30/12, 1/1; Dusseldorp Theater, Groningen, 11/1 De Flint, Amersfoort, 13/1 en 14/1 Schouwburg, Rotterdam, 20/1 Stadsschouwburg, Groningen, 21/1 Stadstheater, Zoetermeer, 23/1 Stadsschouwburg, Amsterdam

door ERIK VOERMANS

Het mooiste is de slotscène. Dido, koningin van Carthago, heeft de Troiaanse prins Aeneas uit haar hart verbannen omdat zijn liefde voor zijn land groter blijkt dan zijn hartstocht voor haar en daarmee is Dido's leven ten einde. Wachtend op de dood zit zij op haar kisteen in een cirkel van vuur in het zand en zingt zij de hypnotiserende slotaria's. *Remember me, When I am laid in earth, even lacrimosa* is de opera dan ratuur.

De maker is Henry Purcell, Engels componist. Volgend jaar is hij driehonderd jaar dood. In het Haagse AT&T Danstheater werd gisteravond vast op de herdenkingsritueelen voorbereid. Dat blikt met een opvoering van zijn opera Dido and Aeneas, een laat-seventiende eeuwse muzikale parel die nog steeds alleen maar aan glans lijkt te winnen.

Regisseur Erik Vos, artistiek leider van Tonecitgroep De Appel, heeft zijn fascinatie voor Purcelle nu eindelijk vertaald in sobere beelden en daarmee de muziek van dit meisje geven ons haar betoverende werking te doen.

Het toneel van het theater oogt als kruising tussen het skelet van een schip, een handtuinkabelgraf-atelijn, en het decor toont een verre einder, met donkere wolken aan de hemel, symbolisch voor het bittere lot dat Dido wacht.

Toch is de personenregie niet altijd even overtuigend. Het kinderlijke romantisme dat bij Dido uitmoet zijn haat vriendin Belinda en de eerste akte laat maken, is bijvoorbeeld absoluut niet met haar karakter te rijmen en ook de overtuiging, waarin Dido liet stof der aarde onmiddellijkheid-radinkkelijk door haar vingers laat glijden, doet te bedacht aan.

Muziekaal is deze eerste produktie van de Stichting Opera aan het Spui (waarmee opricht Carel Birnie tegelijkertijd tot nadenken wil dwingen over de bouw van een eigen Haags operagebouw) alleszins geslaagd te noemen. Dirigent Jan Willem de Vriend demonstreerde dat hij deze muziek uitstekend beheerst en wist het Combattimento Consort Amsterdam in de orkestbak te inspireren tot degelijk, alzijdig spelen en hartverwarmend spel.

Dat gold al eerverwerkt voor de veldslag instrumentale *Pavanen, Fantazieën* en *Ik Nemmer* die het ensemble voor de pauze had laten horen - contrapuntische stukjesmuziek met erin prachtig karakter.

Hoewel de cast van jonge solisten in de opera redelijke tot zeer goede prestaties leverde, kwamen toch Purcells vele schitterend gezongen koren over het algemeen de meeste indruk. Daarmee zij niets ten nadele gezegd van mezzosopraan Xenia Meijer in de rol van Dido, die met een prachtige gloedvolle stem de chaconne When I am laid in earth tot een overgrootse, hoogtepunt maakte. Maarten Koningsberger was een zeer vriele, maar misschien iets te bralkerig Aeneas. Hetty Gehring opteerde voor een al te groteske *Sorceress*.

Xenia Meijer en Maarten Koningsberger in de titelrollen van *Dido and Aeneas*

FOTO PAN DOK

Samen hossen

POP

The Prodigy. Gehoord: 23/12, Centre Studio's, Utrecht

door JERRY GOOSSENS

House en aanverwante elektronische dansmuziek is niet langer het alleen domein van een select groepje ingewijden. Dat werd van de zomer al duidelijk op het Lowlands festival, en afgelopen vrijdag werd het optieuw bewezen in de Utrechse Centrial Studio's. Daar speelde de Britse hoosegroep The Prodigy voor een volle theaaat en gevariëerd gezelschap.

Gabbers en dansliefhebbers maand 2a) zoft kuiken voltooiden zich mooitelooos met hardcoreen, punks en ander alternatief spul. Bij dit soort bevolkingsonderzoeken zijn dreadlocks vervullen bedrukte T-shirts altijd een rustige rol. Naast de inmiddels bekende house-metaflejks konden we onder meer noteren: Machine Head (industrieele metal), Nirvana (Kiff) en Slapshot (hardcore). Dat zaal je gerust een teken dirt tijdnoemen, want het is nog niet zo heel lang geleden dat elektronische dansmuziek werd verzacht door rockelementen.

Dat die barrière inmiddels geslecht is, is voor een grootdeel te danken aan groepen zoals The Prodigy. Niet alleen omdat dit gezelschap hoorde onder meer muziekstijlen als hiphop en metal vermengt, maar ook omdat zij hun meet succes de dansmuziek van de clubs naar de concertzalen (van voorzal in dymanek bij te benen. In Central Station wisselen de fragmenten elkaar vlot af, dankzij de technische perfectie. Geniumns spurten over het toneel, zollen over de grond, schuiven met de schouders en laten de manen flink wapperen. Onstreuwjd wordt er ook wat aan homo- en heterorelaties en seks gedaan.

Het trok dansdeelnamers niet weet te boeien is voorral te wijten aan de tamelijk onbeschaamd plagiarende bewegingstaal, die wel heel behaag-en gemakzuchtig aanschurkt tegen het werk van Martha Graham en Paul Taylor. De choreografische structuur is nogal plichtmatig met veraar wood kerven de gebruikte bewegingsthema's terug en de eenhoid wordt bekoomen met een einde dat het begin herhaalt. Dan is voor wie zijn ogen heeft kunnen open houden, de cirkel rond, van ballet dat als prestijl als je haar maar los zit' zou kunnen dragen.

Het haar zit los

BALLET

Introdans met premières Chansson de Milisande (Paulus/Fauré) en Cerrito Slaton (Lizt S. Bach), reprise Massenet (Wubbe/Massenet). Gezien: 23/12 te Arnhem. Herhalingen o.a. te Amsterdam (17/1), Den Haag (18/1), Hoorn (24/1) en Haarlem (25/1).

door FRANCINE VAN DER WIEL

Als mooie muziek een garantie aan de tandlijk onbeschaamd voor Introdans twee nieuwe successen kunnen bijschrijven. De werkelijkheid leert echter dat wel evenaanvoer van een compositie van hoge kwaliteit een beloonlijke deze choreografische genialiteit vereist en helaas beschikken Introdans Paulus en Blanca Li daar niet over.

Chansson de Milisande van de Italiaanse Paulus is een ballet voor twee vrouwen en een man, waartbij een van de dames op afstand blijft, nich nu eens tot de dan, dan weer tot de andere verdend *vanaf haar design-steel. De andere twee dansseuses zijn de herhaaddelijk in duetten, die bij vlagen een impressie van verwegen en gelaje opropen, maar voortmanelijk blijven steken in symmetrische en decorateive poses. Steeds keren ze terug naar hun reiela, die wellicht ook legenhaid bieden tot elegant achterwerf vertoeven.*

Het liefdesdrama van Pelléas en Mélisande heeft Fauréat bewust niet willen 'navertellen', maar een overtuigende sfeerteekening heeft hij niet kunnen weerstaten. *Chansson de Mélisande* een nogal saai en bloedeloze Debussy gewedstaan dat het volledig afgelt tegen de warme klankkleuren van Fauré.

De Japanse choreografe Blanca Li probeert de door haar uitverkoren componist, Johann Sebastian Bach, klaarblijkelijk voodsher het domein van het gitaar-continjgent heeft verplaatst.

Dat zoiets niet altijd goed gemaakt-ijk is, bewees het Rotterdamse voorprogramma Sensuel, dat spanneende en onvoorspelbare techno maakte, maar alle live-act slechts matig kon boeien. Twee jongens achter een sampler vermoeiden ns eenmaal niet echt een opwindend schouwspel.

The Prodigy had het, met twee dansers en een rapper op het podium, beter gedaan. Liam Howlett, het muzikale brein achter The Prodigy, controleerde het geheel, terwijl zijn vaste huisten opgetrokken commandoport, terwijl de dansers en rapper Maxim als gekken tekeer gingen. Niemand, zaal noch zolder kunnen voldoeiers dat Maxim een uitzonderlijk goede rapper is, maar de Brit verraat alls geen ander hoe hij een publiek kan opgeuiten. Door zijn gescheeuw en de opgewende breakbeart uit Howlett's sampler, verandeerde het uiligstel de achter de draagbokken in een eenagerend bossende massa.

De enige smet op het verder vlekkeloze optreden was de irritante aanwerighejd van de Nederlandse MTV-TV simone Angel. Dit meisje heeft de nare gewoonte om in aanwezigheid van dansers de camera's de aandacht te trekken (beer middel) van stupiirrke kende bewegingen. Ze zoek in Utrecht, waar ze een onduidelijke redenen meent in spasmen uitbrak. Dat dansondanks het publiek niet massaal naar de ter vlaichtemag als bewijs gelden voor The Prodigy's muzikale kunnen.

GALERIE

Een loodzware symboliek

door PIETJE TEGENBOSCH

Een groep speelgoedbeesten omwikkeld met of liever geregd verpakt in bandages tot er niets meer van hun lieve cartoon kaalheldachtigheid over is gebleven. Een rieekx glanzende kleurenfoto's van opgerotte dieren, net wolf, dat als dwerg overkomt, zijn, alsof ze pehobjen worden aan wwindingen. En ten derde een serie prutkwn vastgezet op doek en daarna prakgestreekten achter doorschijnend polyester dit zijn de cement die ene rol spelen in het verhaal van de Belgische kunstenaar Pascal Bernier (1960).

Dat verhaal van Bernier is als een thaatrale mise-en-scène, zeer voorstelling die light te handelen over verfremding en angst. Wat spelt zich af in de marges van ons bewustzijn, in de marges van de realiteit? Bernier probeert deze vraagstukpsichiatrie objectief en analytisch te benadeeren.

Zijn trieki zijn scepticsh, afstandelijk bijna, maar onder die gedistanseerde houding gaat iets heet wriggerigs schuil. Zijn serie prutken, bijvoorbeeld, noemt hij Scalpe, terwijl het effect van die prutken onder het licht onfloeriete, teder aandoende polyester een poëtisch beeld zonder weergaa opteert! Dezelfde esthetiek overheerst de foto's en de objecten.

Juist die dubbelzinnigheid, de tegenstelling tussen het onbedoelde en de beladen is in de beeldwerken, vormen de polen waartussen het werk van Bernier zich beweegt.

Als we ons niet snel gaan afvragen hoe we moeten overleven dingen we voor altijd in ons leven. Dat gevaar verbeeldt Bernier door te tonen dat op iedereen staat en in feite het centrum van ons tentoonstelling vormt. *Cemetery* bestaat uit een zwarte doos met daarin een graffe van zwart marmer op een bodem van gif, groen kunstgras. De vier wanden van de doos bestaan uit spiegels waarin het graffe waarop twee plastic bloemen prijkes oneindig vaak werkaartst wordt.

Een opeloosh van inhoudelijk interessante ingredienten maakt echter nog geen goed beeld. Wat in dit werk van Bernier voorontbreekt, is de obsesie voor het beeldende, het terwin waarop uiteindelijk toch de rtsicc's gesmen meten worden.

Hoe je het ook wendt of keert, Bernier bedient zich van een symboliek en vorral van zet tondzwere moraal die de lijkzet onwilkeeuring in de richting van een, vaak voor de hand liggende interpretatie sturen.

Pascal Bernier, galerie Aschenbach, Bilderdijkstraat 163, Open op afspraak en vanaf 3 januari tot 10 januari.

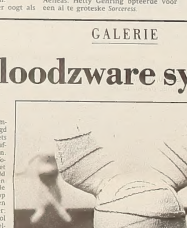

Werk van Bernier bij galerie Aschenbach

FOTO STEPHANIE SAGUNAN HET PAROOL

Auteur 'Look back in anger' overleden

LONDEN - Twee weken na zijn 65ste verjaardag is op kerstavond de Britse toneelschrijver John Osborne overleden. Osborne was in 1956 met zijn toneelstuk Look back in anger de naamgever van de naoorlogse generatie schrijvers die zich de Angry young men noemde.

Anderen bekende stukken van zijn hand zijn De Eastenstaren en een zantal meer recente *gratische werkenn. De rol van Jimmy Porter werd in de verfilming van Look back in anger in 1958 gespeeld door Richard Burton.* Behalve door zijn toneelstukken was Osborne ook bekend wegens zijn onstuimige manier van leven. Hij trouwde vijf maal en dronk zo veel dat zijn rijdgenoten zich regelmatig publiekelijk afvroegen of Osborne de vuftig wel zou halen. Osborne is aan een hartstilstand overleden.

De in 1929 in Londen geboren achtjver was een van de belangrijkste vertegenwoordigers van de Angry young men. Met het snak look back in anger vestigde hij wereldwijd zijn naam. Met zijn dwarse karakter, emotioneele tirades tegen de maatschappij en zijn grove taalgebruik groeide hoofdpersoon Jimmy Porter uit tot symbool voor de stroming van hervormingsgerinde naoorlogse schrijvers in Groot-Brittannië.

De Angry young men organiseerden zich zonol als groep. Tot de stroming worden schrijvers en schrijfsters gerekend als Kingsley Amis, Doris Lessing en Alan Sillitoe.

Het aanvankelijke elan van de beweging nam in de jaren zeventig af.

Ook Osborne haalde volgens velen nooit meer het niveau van zijn eerste werk. In 1964 kreeg hij een Oscar voor zijn script voor de film *Tom Jones*. Zijn relatie met de thuiswereld werd gaandeweg onverklaard. Geïsteerd door tegenslagen in zijn privéleven raakte de verbitterde Osborne meer en meer aan de drank. Zijn autobiografische stukken, *Een beter persoon* (1981) en *Bijna een gentleman* (1991) zongen voor een korte come-back van de invloedrijke schrijver.

(ANP)

FOTO AP

John Osborne

Actrice Lous Hensen (74) overleden

AMSTERDAM - De actrice Lous Hensen is zaterdag op 74-jarige leeftijd in Amsterdam overleden. Zij kreeg vooral bekendheid in de periode 1950-1966, toen zij verbonden was aan de Nederlandse Comedie. Van dat gezelschap was haar man, de in 1976 overleden acteur en regisseur Han Bentz van den Berg, een van de oprichters.

Lous Hensen debuteerde in 1944 bij het Gemeentelijk Theaterbedrijf in Amsterdam en kwam meteen na de oorlog als actrice bij Comedie. Ook zat ze later stapte zij over naar de Nederlandse Comedie.

Na de dood van haar echtgenoot ging zij deel uitmaken van het Publiekstheater. Van 1981 tot 1984 speelde zij voorts achtereenvolgens bij de gezelschappen Fact, Theater en Acht Oktober.

Vanaf 1951 tot 1982 speelde Lous Hensen gereegld televisierollen. Ook trad zij op in de film *Charlotte* van Frans Weisz uit 1980.

Door ziekte was zij de laatste acht jaar niet meer in staat haar vak uit te oefenen.

(ANP)

Stam boekt zijn 'mooiste' overwinning

ALKMAAR – Arnold Stam heeft de nationale marathontitel op de kunstijsbaan van Alkmaar gewonnen. Zijn overwinning bevestigde de superioriteit van de Klerksformatie in het peloton. De perdetrains van de ploeg zijn indrukwekkend. Na negen wedstrijden staat het team op zeven overwinningen.

De triomf van Stam was ongelwijdtbid de belangrijkste onder zijn team sinds 1991 geen kampioenschap meer had kunnen winnen. Zijn ploeggenoten Yep Kramer (tweedeln in Priïer de Vries (derde) maakten het succes voor de ploeg van Stam compleet.

Bij de vrouwen prolongeerde Sandra Zwolle, die vorige zondag Nederlands kampioene op de Buitenrit meter werd, haar titel.

Op het kunstijs kreeg favoriet Lammert Huitema weinig ruimte. Hij was de dertiende twee jaar met de rijst aan de haal gegaan en pakte tussenoor ook nog het Nederlands kampioenschap op natuurijs. De rijders van Klerks beschouwden Huitema als hun gevaarlijkste concurrent en hun delden daar ook naar. "Het vitter werd de gehele wedstrijd op mij gericht," zei Huitema, die uitgegaat als 27ste finisher. "Ik moest geslopt worden. Er werd constant aangevallen en ik moest de gaten maar weer dicht sien te rijden. Klerks heeft het phiegen spel perfect gespeeld. Ik kreeg nek gram halp van anderen eenlgen, zoals Henk Angenieus en Arend Veenhof. Zij reden alleen maar achter mij aan."

De ploeg van Klerks beheerste de wedstrijd over 150 ronden van begin tot eind. Het pieken krevunde op het niel slechten weerdende jij onder de vele aanvallen. In totaal werden zeven ontkopgroepen gereginteerd. Stam was verantwoordelijk voor het merendeel van de uitbreppingen. "Het aanvallen zit me nu eenmaal in het bloed," zei hij. "Ik rijd meteell liever stuk dan dat ik zonder zweet over de finish kom. Soms breekt me dat me wel eens op, maar dit keer voelde ik me voortreffelijk."

In het begin was het seizoen zag het er niet naar uit dat Stam zou kunnen breslaan. Na zeven neuspierzie in september, waarna hij voor seven ruse eenmaal in bed, was hij het gebed in eigen kuunen kwijtgeraakt. Eerstmal terug op het ijs leek Stam geen schadwe meer van de tempoheid die hij altijd was.

Op 26 november kwam de ommekeer. Hij won de KNSB-marthon in Den Haag. "Dat was ook de wedstrijd waarin ik pas kwam. Ik heb daar moed uit geput voor de NK. De meesten kunnen zo'n verlengde marathon niet aan. Je moet een half uur langer doorgaan dan anders en daar wordt je wimsig op getraind."

Stam staat bekend als een taaie schaatser. Hij won in 1993 de alternatieve Weissmeer-marathon in Finland en dit jaar eiste hij de officieuze wereldtitel in Oostenrijk voor zich op. Zaterdag beskreef hij zijn zesde overwinning op kunstijs. Hij werkte hard voor de winst. Alleen ronden voor het einde perste de 26-jarige Brabander, die in 1991 op de fiets nationaal kampioen tijdrijden bij de amateurs was, de laatste demarrage uit zijn tanige lijf.

Stam: "De kans was groot dat alles bij elkaar zou blijven. Ik ben weggereegen op een moment dat het peloton niet oplette. Toen ik hondered meter voorspring had, begon ik erin te geloven. De vorm was er voor een succesvolle solo. Bovendien hoa ik rekenen op mijn ploeggenoten. Dit is de mooiste overwinning uit mijn loopbaan, ik zal het moment dat ik alleen maar de finish reed, mijn leven niet meer vergeten."

Voor teamgenoot Piet Kleine, die seizoen wedstrijd voor wedstrijd oorwelmingen, was dit keer geen hoogtepunt gelegen. Hij werd op zondag uitgeschakelt door Kerkenveld triad als knecht van Stam op. "Het was mijn zwerkijk de beste in de ploeg. Ik stil te houden. Maar ontse ploeg moest op de NK Stam en ander rechtzetten. Hoofdzaak was het tempobeud die hij altijd was in onze ploeg wilde zich daar aanpassen. Dat is gelukt."

Bij de vrouwen prolongeerde Sandra Zwolle haar titel. De 22-jarige rijdster uit Heerenveen toonde zich de sterkste in de maasapriest. Zwolle is van alle markers finisten de meest oppergeslagen voor overwinning op de 1000 meter bij de NK schaatsen een week geleden in Den Haag.

In Alkmaar reed Zwolle zuinig. Ze deed de hoofdzaak voor prepare te Lenie Dijkstra werd zij kampioene. Ook de Roos-Gerlingerin leek in de finale alleen naar de bondjerge te rijden. Haar krachten begaven het echter in de slotfase. Het peloton kwam weer bij een, waarna Zwolle de eindsprint met gemak won. (ANP)

Arnold Stam heeft zich losgemaakt van het peloton en rijdt naar de zege in Alkmaar.

FOTO FRANS VAN DER LINDEKAMP

UITSLAGEN

● ATLETIEK
HALVE MARATHON LIMSCHOTEN
Mannen, 1. Stijger (Hallas Utrecht) 1:06:54; 2. Hazenberg (De Ridderen Leiden) 1:07:37; 4. van de Wiel (Cybereus Wijchen) 1:07:57; 5. Kuijper (Hellas Sport) 1:08:04.
Vrouwen, 1. Fijnen (De Vechtpoders Maarssenbroek) 1:19:32; 2. Van Alphen (Atlanta Noordwijk) 1:20:06; 3. Van Roos (LAV) 1:24:02.
VELDLOOP GRAMSBERGEN
Mannen, 15.000 m: 1. Van Diepen (Hera Hoogeveen) 33:44; 2. Van Vlaanderen (Atletiek Hengelo) 33:55; 3. Dam (AAC Amsterdam) 34:15; 4. Van Dijk (Atletiek Hengelo) 34:16; 5. Van Gelderen (Gelderland) 34:42; 6. Kuijs (AVA Capelle) 34:47.
Vrouwen 5000 m: 1. Kuijer (Rivva Waterhuizen) 18:46; 2. Verhoef (Phoenix Utrecht) 20:26; 3. Bouwer (Phoenix) 20:40.

● BASKETBAL
HAARLEMSE WEEK
Poule A: Nederland-Southern University (V)59 (R) 75-102; Zweden-Nederland (V) 84-81; Nederlands 24, Triestazo 20, Derby 17, Hagelstein 16, Van Der Ploeg, Roberts en Dilworth 12, Wilkins 10.
Australia-Southern University 129-76 (56-42); Tijdscoore Aalsmeer-Nederland (V), Heat 18; Wilkins 16, Stewart 11, Reitz, Rees, Hinsper 10, Van Der Ploeg, Roberts en Dilworth 8, Taylor 18, Barton 13.
Eindstand: 1. Australië 2-4; 2. Nederland 2-2; 3. Zweden 2-0.
Poule B: Oostenrijk-Gibraltar (zondag) 94-81 (51-47); Tijdscoore Hapker, Gaye 43, Dobes 31, Kaufman 10, Gabel, Cooper 8, Hugge 18, Hodges 15, Van Poelgeest en Te Velde 12.
Hongarije-Oud Ploegen Haarlemse Dames (OPD) 68-81 (47-37); Tijdscoore Hapker, Gaye 23, Hugge 11, Lell 10, Machtyl 10, Kaufmann Siemian 35, Robinson 24, Gordon 11.
Eindstand: Oostenrijk 2-4; 2. Gaye 2-2; 3. Hongarije 2-0.
TOERNOOI OOSTENDE
Mannen, Oostende (Belgie)Heat (Ned) 74-100 (35-44); Tijdscoore Wisch: Nixon 21, Kirkman 20, Van Dijk 16, Van Der Ploeg 14, Van Der Ploeg 14, Van Der Ploeg 14, Van Der Ploeg 14.
Finale: AEK Athene-Wisch 67-66 (44-35); Tijdscoore Wisch: Kirkman 20, Hoals 18, Nixon, Dijkwillard 11. 3de/4de plaats: Oostende-Heat 100-74.
Vrouwen: Lissabon-Vrouwen (L)4 55-76 (29-40); Tijdscoore Hoogeveen: Van Der Ploeg (20-28), Marcel Hoefsmit (Van Der Ploeg (24-47), Kiewiet-Dalasiewicz 91-72 (38-40); Nederland-Kroatië 58-60 (29-31).
Stand: 1. Rainer Hamburg 3-4 (135-100); 2. Nederland 3-4 (158-151); 3. Wisch-Kleinkunst 3-2 (164-164); 4. Nederland 2-0. (93-118); 5. Lissa 2-0 (192-171).

● CRICKET
WK KRICKETTOERNOOI NAIROBI
Finale: Nederland won met zes wickets van Kenia. Kenia 47 overs 181 uit out, Nederland 39 overs 185 voor 4.

● DAMEN
INTERNATIONAL MELTEMAN
Tele voorbe Nederlands-Rusland: 11-9 (Worsha-Bolsikin 1-1, Clerc-Gabrielsen 1-1, Jansen-Mazurenko 1-1, Van Dijk-Kuznetsova 1-1, Jansen-Prechkin 1-1, Meijer-Gaiteil 1-1, Van Dijk-Gaiteil 1-1, Van Dijk-Prechkin 1-1, Van Dijk-Mazurenko 1-1, Van Dijk-Kuznetsova 1-1, Clerc-Leonvan-Hartopes 1-1).

● SCHAATSEN
UK NATIONALE KLASSIEKER
Mannen, A-rijbaan, 1. Stam 160 zonden in 1:46,14; 2. Kramer, 3. Stam 160 zonden in 1:46,14; 3. Van Hengem, 5. Pieterse, 7. Bosch, 8. Aalsvoort, 9. Van Der Ploeg, 24. Kleine, 26. Van Dijk.
B-rijbaan, 1. Van Der Grift, 100 zonden in 1:46,14; 2. Van Der Ploeg, 3. Van Der Ploeg, 4. Pietersen, Nederland, 1. Koerman 15 zonden in 45,52; 2. Ferweda, 3. Van Der Ploeg, 4. Van Der Ploeg, 5. Van Der Ploeg, 6. Van Der Ploeg, 7. Pauwer, 3. J. Grondegen, 4. Serwina, 5. Van Der Ploeg, 6. Van Der Ploeg.
WEDSTRIJDEN WEBELL
Vrouwen, 500 m: 1. Hunyadi (Oos) 41,82; 2. Thurow (Ned) 41,88; 3. Hendricks (Pag) 42,68; 4. De Jong (Ned) 42,82; 6. Terzoo (Ned) 43,12; 7. Van Der Ploeg (Ned) 43,18; 8. Hunyady 2:28,52; 9. De Jong 2:10,06; 2. Jansen (Ned) 2:11,84; 4. De Ruiter 2:12,10; 3000 m: 1. Van Der Ploeg 4:34,18.

● SCHAKEN
TOERNOOI GRONINGEN
Stand: 1. Ivanov (Oekraïne) (Gmb-Belgoude-Gaas) 1-1; Wim Jansen (Gmb) 1-1; Van Der Jeesspoor (Gus-Sassoon (Gmb) 5-5; Jacobus Van Der Ploeg (Gmb) 5-5; Van Der Ploeg (Gmb) 5-5; Van Wely (Ned) 5-5; Van Wely (Ned) 5-5; Van Der Ploeg (Ned) 5-5; Van Der Ploeg (Ned) 5-5.
Stand: 1. Van Der Ploeg (Ned) 5-5; 2. Van Der Ploeg (Ned) 5-5; Van Der Ploeg (Ned) 5-5; Van Der Ploeg (Ned) 5-5; Van Der Ploeg (Ned) 5-5; Van Der Ploeg (Ned) 5-5; Van Der Ploeg (Ned) 5-5; Van Der Ploeg (Ned) 5-5.
Stand: 1. Ivanov, Jeesspoor, Sokolov 4½; 4. Bertholt, Gaasch 4; 5. Kuijpers, Van Der Ploeg, Tikkanen, Van Der Weel 3½; 10. Miles 3; 11. Van Wely 2½; 12. Hoogland, Van Der Ploeg 2.

● TENNIS
HOPMAN CUP, MIAMI BEACH
Jongens, Finale: Lapentti (Ecu)/Di-Kuiston (Bra)/6-3, 7-6. Dubbelspel: Kuis-Kroftoe (Tsw)/Carlo-Lapentti/Kuiston (1)3-6, 5-3, 6-3. Meisjes, Finale: Sanchez-Vicario (Spa)/Martina 3-6, 6-4, 6-3. Dubbelspel: Coetzer/Sanchez-Vicario/Kroftoe/Martina 6-3, 6-3, 6-7, 6-4.

● VOETBAL
ENGELAND
Arsenal-Aston Villa 0-0; Chelsea-Manchester United 1-1; Coventry-Nottingham 0-2; Liverpool-Blackburn 1-1; Newcastle-Everton; Southampton-Wednesday 1-4; Leeds-Tottenham 0-2; Sheffield United-Middlesbrough 0-1; Queens Park Rangers-Tottenham 0-2; Southampton-Wednesday 1-4; Leeds-Tottenham 0-2; Sheffield United-Middlesbrough 0-1.
Stand na zijn wedstrijd: Blackburn 46, Manchester United 45, Newcastle 41, Nottingham 40, Tottenham 39, Arsenal 38, Manchester City 28, Chelsea 27, Liverpool 26, Leeds 25, Coventry 25, Southampton 25, Middlesbrough 24, Wimbledon 23, Queens Park Rangers 22, Aston Villa 22, Everton 22, Ipswich 22, Sheffield United 17, Oldham 17.
DUITSLAND
Kaiserslautern-Schalke 0-0; Dortmund-Leverkusen 3-0; Fortuna Düsseldorf-Bayern 1-1; Hertha-Partick 3-0; Rangers-Hamburg 3-0.
Stand van kop: Rangers 18-28; Mönchengladbach 18-25; Partick 18-21; Schalke 18-21; Bayern 18-21.

● WIELRENNEN
SUPER-PRESTIGEVELDRIT OEGEM
1. Van der Poel (Ned), 2. Groenendaal (Ned), 3. Hongerd (Bel) 0:46; 4. Van Sambeek (Ned), 5. Van Der Ploeg (Ned), 6. De Vries (Ned), 7. De Groot (Bel) 0:47; 8. Van Der Ploeg (Ned) 1:32; 9. Sibeijnen (Ned) 1:33; 10. Van Der Ploeg (Ned) 1:33; 11. Pieterse (Ned) 1:34; 12. Van Wijnen (Bel) 2:33; 13. Braes (Bel) 3:19.
Stand: 1. Van Der Ploeg (Ned) 4; 2. Van der Poel 73; 3. Pieterse (Ned) 31; 4. Pieterse (Ned) 31; 5. Van Der Ploeg (Ned) 31.
VOETSTUNDEN
1. Groenendaal, 2. P. Wielemaat 0:23; 3. Knolle 0:24; 4. Van Sambeek 0:25; 5. Van Der Ploeg 0:26; 6. Van Der Ploeg 0:27; 7. Van Der Ploeg 0:28; 8. Van Der Ploeg 0:29; 9. Van Der Ploeg 0:30; 10. Van Der Ploeg 0:31; 11. Van Der Ploeg 0:32; 12. Van Der Ploeg 0:33; 13. Van Der Ploeg 0:34; 14. Van Der Ploeg 0:35; 15. Van Der Ploeg 0:36; 16. Van Der Ploeg 0:37; 17. Van Der Ploeg 0:38; 18. Van Der Ploeg 0:39; 19. Van Der Ploeg 0:40; 20. Van Der Ploeg 0:41.
VERSLAG
Kapelmen: Gold, Dubbel Uit-Alkmaarsche 3-0; Fallink-Mathewell 0-1; Hearts-Partick 3-0; Rangers-Hamburg 3-0.
Stand van kop: Rangers 18-28; Mathewell 18-25; Kapelmen 18-25; Fallink 18-21; Sint 17-22.

● WIELRENNEN
SUPER-PRESTIGEVELDRIT OEGEM
1. Van der Poel (Ned), 2. Groenendaal (Ned), 3. Hongerd (Bel) 0:46; 4. Van Sambeek (Ned), 5. Van Der Ploeg (Ned), 6. De Vries (Ned), 7. De Groot (Bel) 0:47; 8. Van Der Ploeg (Ned) 1:32; 9. Sibeijnen (Ned) 1:33; 10. Van Der Ploeg (Ned) 1:33; 11. Pieterse (Ned) 1:34; 12. Van Wijnen (Bel) 2:33; 13. Braes (Bel) 3:19.
Stand: 1. Van Der Ploeg (Ned) 4; 2. Van der Poel 73; 3. Pieterse (Ned) 31; 4. Pieterse (Ned) 31; 5. Van Der Ploeg (Ned) 31.
VOETSTUNDEN
1. Groenendaal, 2. P. Wielemaat 0:23; 3. Knolle 0:24; 4. Van Sambeek 0:25; 5. Van Der Ploeg 0:26; 6. Van Der Ploeg 0:27; 7. Van Der Ploeg 0:28; 8. Van Der Ploeg 0:29; 9. Van Der Ploeg 0:30; 10. Van Der Ploeg 0:31; 11. Van Der Ploeg 0:32; 12. Van Der Ploeg 0:33; 13. Van Der Ploeg 0:34; 14. Van Der Ploeg 0:35; 15. Van Der Ploeg 0:36; 16. Van Der Ploeg 0:37; 17. Van Der Ploeg 0:38; 18. Van Der Ploeg 0:39; 19. Van Der Ploeg 0:40; 20. Van Der Ploeg 0:41.
VERSLAG
Kapelmen: Gold, Dubbel Uit-Alkmaarsche 3-0; Fallink-Mathewell 0-1; Hearts-Partick 3-0; Rangers-Hamburg 3-0.
Stand van kop: Rangers 18-28; Mathewell 18-25; Kapelmen 18-25; Fallink 18-21; Sint 17-22.

● SCHAKEN
EUROPA TOERNOOI HELSINKI
Finale, tete dag: Groep 1: Jeroen Hanewinckel, NC. Oldenburg (Tip 8-1 (5-2, 2-1, 1-0); Tweede Wilne (Wilo) Parcelkuypen Pijp (Lep) 4-2(1-1 (1-0, 0-1, 1-0, 1-0); Groep 2: (Ovas-Ovas Tonsin (Ovas) 4-0 (1-1, 1-1, 1-0).

● TOTO/LOTTO
Lotto 51-4-12-28-32-33-41. Reservegetal 24. Geen winnaar. Jackpot: f 1.000.000.
Lucky Two: 2-4-8-10-12-15-16-23-25-32-37-46-51-60-66-73-74-75-78.
Vier: 51-3-2-5-3-2-3-2-2-0-3.
Duitse lotto: 1-8-13-16-33-43. Rest. 37. Toto 12-3. Spel 77: (486601 Toto 8 (3041 14.
Belgische lotto: 18-20-25-31-34-37. Reservegetal: 39. Jokernummer: 345784.

Blackburn stelt zege snel veilig

LONDEN – Blackburn Rovers heeft zich tijdens het kerstweekeinde gehandhaafd aan de top van de Premier League. De uitwedstrijd tegen Manchester City, versterkt met de van hulling verdachte Duitser Maurizio Gaudino, leverde een 3-1 overwinning op.

Blackburn-manager Kenny Dalglish bekeek de wedstrijd vanuit het zuchtenhuis. Hij moest kort voor het begin van de wedstrijd worden opgenomen voor een hinderlaarmperatie.

Na een kwartiertje stond Blackburn al met 2-0 voor door doelpunten van Alan Shearer en Mark Atkins. Chris Sutton had het Rovers-offensief geopend met een knal op de lat.

Half Quinn gaf Manchester City met een prachtige kopbal voor rust weer hoop. Ben even fraaie vrije trap van international Graeme Le Saux brakte Blackburn definitief zekerheid over de overwinning.

Manchester United verslaag in London Chelsea met 3-1. De Schotman Brian McClair stelde de zege voor Manchester United twaalf minuten voor tijd veilig. Een minuut daarvoor had Chelsea-speler Newton de stand nog gelijkgetrokken tot 2-2, na eerdere doelpunten van de Mancuniaan Hughes en Cantona (uit een fel aangrijpende strafschop) en Spencer namens Chelsea. Deel van Walsh redde vier minuten voor tijd twee punten voor Uniteed door fenomeen Stein van scoren af te houden.

Bryan Roy speelde met Nottingham Forest desdiniettemgelijk tegen Coventry City. Roy's college Stuart Pearce maakte in de eerste helft een penalty. Newcastle, dat van de voorhijs negen wedstrijden er maar één wonn, kwam ook al niet verder dan 0-0. Dat gebeurde in Leeds, waar weerstandend toeschouwers toekeken. Liverpool won met 2-1 van Leicester dankzij zij doelpunten van Ian Rush en Fowler, zijn actief wedstrijden sinds zijn Boyle voorige maand de taak als manager overnam. Sheffield Wednesday was met 3-1 De doelpunten waren van Mark Bright, ex-FSV'er Klaz Ingeson en Guy Whittingham. Hassan Ferguson scoorde voor Everton.

John de Wolf speelde een oprentige heerst in Engeland. Zijn club Wolverhampton verloor met 4-1 bij Oldham. De ploeg van Graham Taylor heeft nu zeven punten achterstand op Middlesbrough, de kopkoper van de eerste divisie, en staat op de vierde plaats.

Glasgow Rangers blijft oppermachtig in de Schotse eredivisie. De Ijzkamerverder won tweede kerstdag met 2-0 van 'concurrent' Hibernian. Mederwerd, tweede op zeven punten, maakte geen fout in de uitwedstrijd tegen Falkirk en won met 1-0.

Rangers was binnen twintig minuten klaar met Hibernian. Twee keuken de voormalige Engelse international Mark Hateley en Richard Gough al gescoord. Hateley maakte zijn veertiende Scotsmeerstreffer na een kwartier. Drie minuten later stoppte Gough, de ex-aanvoerder van het Schotse elftal, met een kopbal (ANP)

Gelte speelde voor de tiende keer dit seizoen gelijk. 0-0 in en negen Aberdeen. Celtic heeft inmiddels een achterstand van zeventien punten op Rangers. (ANP, Reuter)

Oud-voorzitter Bastia vermoord

BASTIA – Oud-voorzitter Jean-François Filippi (52) van de Franse voetbalclub Bastia is dinsdag bereidag voor zijn huis in Lucciana vermoord. Hij werd van een afstand neergeschoten op het moment dat hij in zijn auto wilde stappen.

Filippi was voorzitter van de Corsicaanse plaatste, zou op 4 januari 1995 aftreden in het gerechtelijk onderzoek dat is ingesteld naar aanslagen op de tribunerramp van 5 mei 1992. Sleeft geplaatste nooitbinnen bij de halve-bekerfinale tussen Bastia en Marseille stortten toen in. Daarbij kwamen zeventien toeschouwers om het leven en raakten honderden mensen ernstig gewond. De politie vermoedt dat de moord in verband met het onderzoek staat, maar sluit een persoonlijke vendetta niet uit. (ANP) *Filippi overleefde in 1989 een aanslagpoging.*

Promotie Gandhi tegengehouden

AMSTERDAM – De commissie van beroep van de Koninklijke Nederlandse Cricket Bond heeft de de Amsterdamse club Gandhi eerder opgelegde straffen ongewijzigd gelaten. Dat betekent dat Gandhi kin mend seizoen in de eerste klasse moet blijven spelen.

Gandhi werd vorig seizoen wel kampioen in de eerste klasse, maar mocht niet promoveren naar aanleiding van het onsterfen verloop van de wedstrijd tegen Success, die Gandhi op 7 augustus met een fabelachtige score van meer dan zesbonderd runs won.

De commissie van beroep oordeelde dat de belangen van de cricketsport door Gandhi in ernstige mate zijn geschaad. (ANP)

Nelissen terug naar amateurs

SPAUBEEK – Danny Nelissen keert voorlopig terug naar de amateurs. De Limburgse profrenner wachtte bijna twee maanden tevergeefs op de ondertekening van het contract bij begische formatie Collstrop.

De 34-jarige Nelissen was drie seizoenen beroepsrenner. Eerst bij TVM, later bij TVM. Dat zoet werd zijn seizoenstart opgelhoen door de uitslag van een cardiologisch onderzoek bij TVM-renners, waarvan bleek dat Nelissen lunzmestoernoisen had.

Bij hudkanekijk medisch onderzoek nadien werd zijn volle geze gezondheid vastgesteld. TVM-ttinen wilden niet meer elkaar verder. (ANP)

Ma Junren houdt prijzen atletes zelf

PEKING – Ma Junren heeft veel van de prijzen van zijn atletes zelf phouden. Het betreft drie Wereldrekorden en anderhalf miljoen gulden.

Deze ontbalingen over de even Beijerinck als berichte Chinese Ninter werden gedaan door de in Peking verschijnende krant *Jiefang Ribao*. Junren investeerde het geld in een trainingscentrum in Dalian. (Reuter)

Applaus na zege Van der Wiel

GRONINGEN – Voor het eerst klonk gisteren bij het internationale Koop Tjuchem-schaktoernooi in Groningen applaus voor een winnaar. Het eerbetoon was bestemd voor John Van der Wiel, die in de zeventig ronde zijn eerste overwinning boekte. De Georgier Zoaro Azmaiparasjvili was het slachtoffer.

Zaterdag had Van der Wiel nog verloren van Loek van Wely, die het gisteren andermaal niet kon bolwerken. De Hongaar Zoltan Almasi was hem met wit de baas en nestelde ich naast Joessoepov en de Iranier Sokolov aan top.

Van der Wiel kwam tegen Azmaiparasjvili voordelig uit de opening. Hij breekte een gunstig eindspel van paard tegen kreuzpoie loper. Het volle punt bet ich echter lang niet gemakkelijk pakken. Beide schakers baalden een dame, waarvoor de Georgiër zijn loper diende te offeren. Van der Wiel liet zien dat dame paard tegen dame te winnen is.

Sokolov was in een Benoni dicht bij winst op Georgiev. De Bulgaar ontsnapte echter naar een toreninendspel dat hij remise wist te houden. Joessoepov offerde met twaart tegen Hodgson een stuk. De aventururlijke Engelsman kwam met een tegenoffensief. Het gevolg was een spektakelstuk, dat door Hodgson met gelbeel correct werd opgevoerd en door Joessoepov werd gewonnen.

Van Wely had zich na drie nederlagen op rij goed hersteld van winstpartijen tegen Azmaiparasjvili en Van der Wiel. Almasi was voor hem weer te veel van het goede. De uitstekende Hongaar wiet wel beter de weg in de scherpe Sicilaan. (ANP)

Nederland wint revanchetoernooi

NAROBI – Het Nederlands cricketelftal heeft het revanchetoernooi van het WK voor 9-landen in Nairobi gewonnen. In de eindstrijd verloeg Oranje gastland Kenia royaal met zes wickets.

De Nederlandse ploeg speelde voor het eerst sinds het eerste toernooi in de sterkte opstelling van Bradley van Ravenzwaay. Hij was de aanvoerder van de Nederlandse bowlers overtroefden de tegenstander compleet. De eerste vier Kenianse batsmen sprokkelden slechts vijftig runs bijeen. De gevreesde Tikolo (door Bradley gebowlend voor Xii) trachtte met zijn partner Odumbe (38) nog iets aan de benaarde situatie te veranderen, maar ook het vertrek van deze twee sterspelers was het werk Kenia geweest.

Floris Jansen schakelde drie batsmen op rij uit voor slechtwaaif runs. De Afrikaanse opponent was na 47 overs alsnog voor slechts 161 runs. Met 4 voor 20 werd Jansen later uitgeroepen tot 'Man of the match'.

Bij Nederland bleef Cantrell met 68 ongeslagen en voorbij hoerenne zijn toernooiprestatie op ter 250 runs. Mede door toedoen van Bradley (33 runs) en Van der Ende (42 runs) werd er 41 maatten, was Nederland op een stand van 165 voor 4 na 39 overs zeker van de zege. (ANP)

Van Veen dwarsboomt bondscoach

Benjamin verlaat selectie

(Van onze sportredactie)
HAARLEM – Basketbal-international Brian Benjamin is gisteren door zijn club Den Helder opgeëist voor een internationaal toernooi in Frankrijk. Die beslissing dreigt een rel te veroorzaken met Toon van Helfteren, bondscoach van het Nederlands team.

Coach Meindert van Veen heeft zijn eerste guard, Cees van Rootselaar, al afgestaan aan het Nederlands team en vindt dat hij daarmee loyaal genoeg is geweest jegens het Nederlands team. Van Helfteren overweegt Benjamin nu te schorsen.

Van Veen zal Benjamin, door de afwezigheid van Van Rootselaar, vanaf vandaag in Frankrijk veel speeltijd gunnen. In Oranje zou hij, luidde de verwachting in Den Helder, toch nauwelijks aan bod komen. Dat bleek ook in de wedstrijd tegen de Amerikanen, waarin hij zeven minuten mee mocht doen. In het openingsduel tegen Australië stond Benjamin slechts twee minuten binnen de lijnen.

Van Helfteren bleef bij het standpunt dat spelers die worden uitgenodigd voor de nationale selectie, ook beschikbaar moeten zijn. De clubs mogen volgens hem niet aan die regel tornen. "Als ik had toegestaan dat Benjamin zich na twee wedstrijden bij zijn vereniging in Frankrijk zou voegen, dan had ik een precedent geschapen. De clubs weten dat de HBW voor Oranje is; dat stond al heel lang vast."

Beide partijen slaagden er gisteren niet in een oplossing te vinden voor het conflict. Daardoor werd Benjamin uiteindelijk voor de unfaire keuze gesteld: mee naar Frankrijk of in Haarlem blijven. Hij koos voor zijn club en riskeerde daarmee een schorsing van de bond.

"Ik kan hoog en laag springen, maar aan onwil van de clubs kan ik niets doen. Ik denk dat de bond hier consequenties aan moet verbinden, want anders is het einde zoek," aldus Van Helfteren.

"In Australië hebben ze een goede oplossing bedacht voor dit soort problemen. Als een international niet speelt voor het nationale team, dan is hij automatisch voor de competitie geschorst."

Organisator Frank Voskuilen was ondanks de 99-75 overwinning van Oranje niet tevreden over het vertoonde spel van zijn paradepaardje. "De basketbalbond heeft ervoor gezorgd dat we een grijs Nederlands team hebben staan. Op deze basis komt het Nederlands team volgend jaar niet meer in aanmerking voor de HBW," zei Voskuilen, die ontkende dat sprake was van tegenvallende toeschouwersaantallen.

"We zitten volstrekt binnnen de begroting; alleen over de finaledag op 31 december maken wij ons nog wat zorgen," gaf Voskuilen toe, die Southern University als tegenvallende deelnemer 'goed voor de balans in het toernooi' noemde. "Ik ging ervan uit dat Manchester die rol zou vervullen, maar de Engelsen spelen een stuk beter dan verwacht."

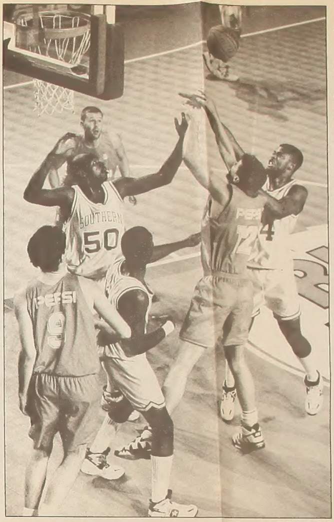
FOTO MARCEL ISRAEL

Eelco Derks (12) tracht de bal te bemachtigen voordat de Amerikanen Devone en Dilworth (50) hem te pakken krijgen.

Marcel Huybens in element bij Oranje

door BERRY BRINKHORST

HAARLEM – Marcel Huybens was met enkele oogstrelende acties de smaakmaker van het Nederlands basketbalteam, dat in de Haarlemse week eenvoudig van het zwakke Southern University won (99-75).

Huybens tekende in de tweede helft voor een moment dat lang op het netvlies bleef staan. De center van Den Bosch werd in de bucket aangespeeld en draaide van zijn directe opponent weg alsof de schoenen van de Amerikaan met lijm aan de vloer waren vastgeplakt. Deze verbluffende combinatie van snelheid en techniek werd gevolgd door een even subtiele als doelmatige handbeweging; hangend in de lucht deponeerde Huybens de bal met schijnbaar achteloos gemak door de ring.

Een half uur na de overwinning van het nationale team op het tegenvallende collectief van coach Ben Jobe liep Marcel Huybens opvallend fris door het promodorp. Hoewel hij zelf net gespeeld had, ging zijn aandacht automatisch uit naar een groepje kinderen, dat een partijtje afwerkte. De Bossche center is een pure liefhebber; hij genoot van het plezier dat de kids uitstraalden.

Kijkend naar de bal zei hij ineens: "Wij hadden vanmiddag een waardeloze bal. Met die kolenschoppen van mij kan ik veel met één hand doen, maar nu moest ik onder het bord regelmatig het tweede handje erbij halen; anders was het risico te groot dat de bal uit mijn handen glipte. Ja, dat irriteert me. Ik ga toch eens vragen wat voor ballen dat zijn."

Waarna Huybens zich naar de tap spoedde voor een biertje. "Of ik dat verdiend heb? Ik drink na de wedstrijd altijd een pilsje, dus ook hier in Haarlem!"

Daarmee wekte de 27-jarige Hilversummer de suggestie dat hij het basketbal niet al te serieus neemt. Het tegendeel is echter waar. Zowel in sportief als in maatschappelijk opzicht is Huybens iemand die weloverwogen te werk gaat. Zo ontbrak hij jarenlang in het Nederlands team, omdat hij voorrang gaf aan zijn mts-studie.

Een uitnodiging voor een trainingskamp van Utah Jazz, twee jaar geleden, noemt hij 'een fantastische ervaring'. Maar dat het avontuur in het voorportaal van de NBA strandde, lijkt hem allerminst te frustreren. "Ik ben vrij nuchter; waarom zou ik daar dramatisch over doen? Het was tenslotte geen teleurstelling. Ik vond het een voorrecht in Utah te mogen trainen."

Center maakt mooiste actie van wedstrijd

Huybens wordt niet verblind door de hang naar sportieve roem. Voor hem is basketballen 'een betaalde hobby'. Hij werkt als systeembeheerder en heeft met zijn baas de afspraak gemaakt dat hij vrij is als het Nederlands team speelt. Maar het blijft schipperen. Huybens: "Toen wij onlangs met het Nederlands team in Amerika waren, ging het aanvankelijk lekker. Maar op een gegeven moment begon ik toch aan mijn werk te denken, aan wat allemaal bij terugkomst op mij lag te wachten. Dat ging ten koste van mijn spel. Het overkwam me gewoon, heel vervelend."

De voorbereiding op de HBW leek volgens Huybens nergens op. "Ik moest met mijn club op zondag, dinsdag en donderdag competitie spelen! Donderdag was ik 's avonds na twaalven thuis, maar het Nederlands team kwam wel vrijdagochtend om tien uur bijeen. Tegen Australië ging bij mij op een gegeven moment het licht uit. Door omstandigheden waar ik als speler geen enkele invloed op heb, kon ik geen optimale prestatie leveren. De clubs zeggen dat ze niets met het Nederlands team te maken hebben en steken hun kop in het zand. Wat zij niet begrijpen is dat ze zichzelf in de vingers snijden. Want elke international is al dagen van tevoren bezig met de HBW. Dit toernooi leeft veel meer dan zomaar een competitiewedstrijd! De HBW is uniek in Nederland."

Bondscoach Toon van Helfteren moet tijdens de basketbalweek met een kwalitatief flink uitgeholde selectie werken.

Spelers die niet wilden, niet mochten of niet konden, verpestten de voorbereiding.

"Toon moet op tactisch gebied nog te veel tijd steken in zaken als het lopen van aanvalssystemen. De automatismen zitten er nog niet goed in. Maar deze groep is wel een eenheid; de jongens gaan voor elkaar door het vuur. In dat opzicht is de Amerika-reis heel nuttig geweest. En spelen op de HBW versterkt het wij-gevoel. Als dit team straks nog wat aanvulling krijgt, moeten wij bij de EK-kwalificatiewedstrijden in Macedonië goed kunnen presteren. Hoe langer ik bij dit team zit, des te sterker wordt de wil met het Nederlands team internationaal weer iets te bereiken. Ik wil niet voor joker staan, ik wil niet afgemaakt worden, ik wil winnen!"

De relatie tussen Huybens en Ven Helfteren is om meerdere redenen hecht. "Ik ging vroeger naar Leiden om basketbal te kijken; daar speelde Toon op de positie dit ik nu inneem. Leiden was de eerste ploeg waar ik zou gaan trainen. Toon heeft een schat aan ervaring; als hij praat, luister ik. Ik ben een intuïtieve speler; in bepaalde situaties werkt dat in mijn nadeel. Soms moet ik even nadenken, mijn rust durven nemen. Of zoals Toon zegt: *face the basket*. Het zijn kleine dingen, waar ik veel voordeel uit kan halen."

Chinezen willen voorop lopen in schijngevecht tegen doping

PEKING – Het Chinees Olympisch Comité (COC) heeft zaterdag een commissie in het leven geroepen die het dopingschandaal op de Aziatische Spelen gaat onderzoeken. Op dat evenement zijn elf Chinese sportmensen, onder wie zeven zwemmers, schuldig bevonden aan het gebruik van doping. De zondaars zijn inmiddels geschorst.

Verder maakte Yang Tianle, directeur van het Chinese dopinglaboratorium in Peking, bekend dat in China dit jaar 1608 sportmensen op doping zijn getest. Van hen waren er 24 'positief'. "Die getallen bewijzen dat het COC zich serieus en zorgvuldig bezighoudt met de dopingproblemen," aldus Tianle.

Het is de gangbare taal van sportbestuurders die willen doen geloven dat de strijd tegen doping nog gewonnen kan worden. De balans die van 1994 opgemaakt kan worden, toont echter het tegendeel. Behalve het demasqué van het Chinese zwemmen valt op dat enkele namen van beroemde sporters op de lijst van betrapten voorkomen.

De Argentijn Diego Maradona werd betrapt bij het WK voetbal. Drie wielrenners, de Italiaan Gianni Bugno, de Spanjaard Miguel Indurain en de Zwitser Tony Rominger, kwamen negatief in het nieuws, maar vonden genade.

Bugno dreigde, nadat hij op het gebruik van cafeïne was betrapt en twee jaar was geschorst, met wielrennen te stoppen. Hij won een beroep bij de wereldwielrenunie en kwam eraf met de lichtste straf: drie maanden, nog wel buiten het wegseizoen.

Indurain (Tour de l'Oise) en Rominger (Tour de France) gingen vrijuit nadat was aangetoond dat zij het anti-astmamiddel salbutamol therapeutisch hadden gebruikt. Dat vond de UCI geen doping.

Schokkend was de bekentenis van ex-turnster Olga Kovalenko dat in de voormalige Sovjet-Unie vrouwelijke topsporters zwanger dienden te raken en vervolgens na tien weken een abortus ondergingen. Ondanks het afbreken van de zwangerschap zou geruime tijd de produktie van het mannelijke hormoon testosteron door het lichaam worden voortgezet. Kovalenko maakte in 1968 bij de Olympische Spelen in Mexico, als Olga Karasjova, deel uit van de Sovjet-ploeg die het goud in de landenwedstrijd veroverde.

Voor Groot-Brittannië werd 1994 het jaar van *Dope and Glory*. Onder druk van Sir Arthur Gould bracht de internationale atletiekfederatie in 1991 de maximale straf voor het gebruik van spierversterkende middelen op vier jaar. Gelijktijdig werd de strafmaat bij het gebruik van amfetamine-achtige stoffen bij de eerste overtreding teruggebracht van twee jaar tot drie maanden. Liefst vijf Engelse atleten werden op doping betrapt. Van dat vijftal zijn 800-meterloopster Diane Modahl en kogelstoter Paul Edwards de bekendsten.

De Engelse dopingdeskundige professor Arnold Beckett en de Amerikaan Craig Kamerer, adjunct-directeur van het laboratorium dat bij de Olympische Spelen van 1984 in Los Angeles de urinemonsters analyseerde, zorgden in september voor opschudding. Zij verklaarden dat destijds in Los Angeles negen positieve gevallen in de doofpot verdwenen.

In Los Angeles zou ook IAAF-voorzitter Primo Nebiolo bij de Belgische voorzitter prins Alexandre de Merode van de medische commissie van het IOC met succes hebben gepleit voor het onbestraft laten van een betrapte Italiaanse atleet.

Professor Beckett verdween na de spelen van Barcelona uit de medische commissie van het IOC. De Brit had de sportbonden verweten geen serieuze dopingcontroles te doen. Ook beschuldigde hij de Duitse professor Manfred Donike van onwetenschappelijke controle van urinemonsters.

Donike kreeg begin februari ook uit de Duitse politiek kritiek. Leonhard Kuckart, woordvoerder voor sport van de CDU-fractie in Nordrhein-Westfalen, zei het steeds meer als onverdraaglijk te ervaren 'dat professor Donike met zijn urinestalen zonder enige vorm van tegenspraak over het lot en de toekomst van sporters en sinds kort ook over hele takken van sport beslist'.

Volgens Kukart dient Donike met alle ten dienste staande middelen te worden bestreden. "Ook bij Donike gaat het om geld, want dopingcontroles worden niet gratis uitgevoerd."

Professor Donike kwam begin december opnieuw in het nieuws met de verklaring dat in de Chinese sport systematisch gebruik wordt gemaakt van doping. Donike stelde dat de Chinese zwemmers systematisch doping gebruiken.

De strafmaatregelen die na de Chinese affaire volgden, toonden opnieuw de discrepantie aan tussen de sancties die de diverse sportbonden hanteren. De betrapte Chinese zwemmers zijn voor twee jaar uitgesloten. De atlete Hang Qing werd vier jaar geschorst.

In 1994 zijn in de wereld ongeveer 55.000 dopingcontroles in door het IOC geaccrediteerde labotoria over de gehele wereld uitgevoerd. Meer dan de helft (32.000) werd gedaan in de atletiek, wielrennen en voetbal. De resterende 23.000 waren verdeeld over 32 andere takken van sport.

(ANP)

Van der Poel houdt jongeren nog op afstand

DIEGEM – Adri van der Poel heeft op eerste kerstdag in het Belgische Diegem de zevende internationale veldrit van de strijd om de Super Prestige Trofee gewonnen. Op een bevroren parkoers versloeg de 35-jarige Brabander de dertien jaar jongere Nederlands kampioen Richard Groenendaal in de sprint.

Wereldkampioen Paul Herrijgers uit België eindigde op de derde plaats met veertig seconden achterstand. De Tsjech Radomir Simunek, die negende werd, behield de leiding in het klassement voor de Super Prestige Trofee, vóór Van der Poel en Groenendaal.

Van der Poel won vorige week de zesde wedstrijd in de cyclus te Overijse eveneens, vóór Wim de Vos en Groenendaal. In Diegem was de Nederlandse dominantie ietsje minder, maar met Van der Poel en Groenendaal samen veertig seconden voor de wereldkampioen toch opnieuw zeer nadrukkelijk.

De 'twee generaties' bepaalden het wedstrijdbeeld in Diegem op een zeer koude eerste kerstdag vanaf de derde ronde. De 35 deelnemers moesten er elf rijden. Er was slechts één plaats op de omloop waar de coureurs uit het zadel moesten om een stukje te lopen.

Van der Poel reed eerst een paar ronden alleen aan kop. Halfkoers reed Groenendaal het gat dicht. De Vos volgde uitstekend en even leek het alsof 'Overijse' werd herhaald. De Vos kreeg echter materiaalpech en zakte terug naar de zesde positie. Groenendaal had geluk dat hij in een scherpe bocht overeind bleef toen zijn voorwiel wegslipte.

Op de helft van de wedstrijd reden Groenendaal en Van der Poel samen weg van het verkrampende veld. Wereldkampioen Herrijgers zette twee keer aan voor een drieste achtervolging, kreeg de kloof nooit dicht en stelde zich tevreden met de derde plaats.

Het parkoers was hem toch iets te heuvelachtig. Bovendien was hij nog niet geheel hersteld van zijn jacht op de overwinning daags tevoren in Rijckevorsel. Hij reageerde filosofisch op de nederlaag: "Ik ga niet dood als ik niet win."

Voor de beide leiders was Kerstmis niet het moment om cadeautjes weg te geven. Van der Poel en Groenendaal gaven elkaar geen duimbreed toe, vochten het in de resterende vijf ronden onderling uit.

"We zijn vrienden, we rijden voor dezelfde sponsors, we hebben voor deze wedstrijd samen in de kleedkamer gezeten, maar we hebben onderweg geen woord met elkaar gewisseld," vertelde Groenendaal. 'In de koers zijn we rivalen. Ik gun Van der Poel veel, maar winnen doe ik liever zelf."

De jongere tartte de oudere in de slotfase een paar keer met een harde tempoversnelling. Van der Poel moest diep gaan om bij te blijven en favoriet te blijven als veel betere sprinter. Dat hij daarbij veel moest geven, bleek in de sprint, die hij slechts met centimeters verschil won.

De uitslag betekende meer dan de eerste en tweede plaats bij de veldrit van Diegem. "Wat vooral telt, is dat het Nederlandse wielrennen meedoet om de eerste plaats," vond de winnaar. "Ik leef op mijn 35ste van wedstrijd naar wedstrijd. Groenendaal heeft de toekomst; hij is een heel goeie. Hij gaat er nog een heleboel winnen," aldus Van der Poel.

In Diegem werd bekendgemaakt dat de internationale veldrit van Sint Michielsgestel volgend seizoen tot de cyclus om de Super Prestige Trofee behoort. De woonplaats van de familie Groenendaal wordt naast Gieten de tweede wedstrijd in Nederland in de SP-reeks.

(ANP)

Na negentien seizoenen is Hans Spaan definitief van zijn motor gestapt. Spaan, na zijspancoureur Egbert Streuer en Jan de Vries (voormalig wereldkampioen 50 cc) de succesvolste Nederlandse wegracer, blijft de circuits echter aandoen als monteur.

EINDE VERHAAL

Spaan verkiest de luwte van het circuit

door ROB FLEUR

HET ENIGE wat straks verandert bij Hans Spaan is zijn overall. Hij hoeft bij een hitte van veertig graden Celsius geen leren pak meer aan te trekken, maar kan een overall van katoen dragen.

"Een lekker gevoel hoor," zegt Spaan, die het einde van 1994 als fantastisch kwalificeert. Want niet alleen werd het gezin Spaan verblijd met de komst van dochter Simone, de ex-coureur kreeg ook de zekerheid dat hij de komende jaren met een eigen racingteam door de wereld kan trekken.

Zijn sponsor bood voldoende geld om een ploeg samen te stellen met de Japanse gebroeders Aoki als coureurs. Het Blumex-Spaanteam komt uit met Haruchika Aoki in de 125 cc-klasse en Nobuatsu Aoki bij de kwartliters. Spaan is chef-monteur van het team en direct verantwoordelijk voor de motorfiets in de lichtste klasse.

De Noordhollander is al druk bezig in zijn werkplaats in Castricum de machine optimaal te testen, opdat er straks bij de oefensessies in het Spaanse Jerez nog weinig aan hoeft te worden verbeterd.

De laatste jaren als coureur waren voor Spaan een martelgang. Hij moest achterin racen, terwijl hij altijd gewend was te vechten voor een ereplaats.

"Als ik twee jaar eerder deze aanbieding had gekregen, was ik meteen gestopt," zegt hij. "Je bent als 36-jarige niet echt oud, maar ik voelde mij de laatste seizoenen als een oude man die het tempo van de jeugd niet meer kon bijbenen. Dat is een heel pijnlijke constatering, maar wel de realiteit."

"Het stond voor mij al lang vast dat 1994 mijn laatste seizoen was. Ik had nog graag een WK-punt gehaald, maar dat zat er gewoon niet in. Ik heb mij natuurlijk nooit echt om mijn toekomst bekommerd. Ik weet dat ik veel van motoren weet en dat ik die goed kan prepareren. Met mijn vrouw Marieke heb ik weleens over de toekomst gefilosofeerd, maar er kwam weinig uit."

"Voor mijzelf had ik wel het idee dat ik bij de motorsport betrokken zou blijven. Hoe, dat moest ik nog maar zien. Totdat het aanbod van Blumex kwam."

"Ik eindig zoals ik ooit ben begonnen met mijn vrienden Sam Balder en Eric Rijs. De motor zo goed mogelijk afstellen; de hele nacht knutselen en sleutelen. Alleen hoef ik niet meer in zo'n heet pak op die motor te klimmen en dan na afloop te roepen dat de machine voor geen meter liep."

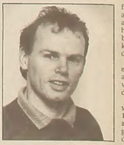
FOTO LEO VOGELZANG

Hans Spaan

"Ik zal weer de hele wereld zien en ben bij alle Grands Prix. Ik val niet in een zwart gat. Wij hebben de zaken prima voor elkaar. Ik verdien een goed salaris en zal mij opnieuw moeten bewijzen. In naam ben ik dan wel een techneut die veel van motoren weet, maar nu moet ik wat laten zien."

"Mijn motivatie was de voorbije seizoenen weg. Het materiaal was redelijk, maar niet goed. In principe kan een privé-rijder niet tegen fabrieksmachines op. Eén keer achteraan rijden is niet erg, maar als dat steeds het geval is, wordt het heel vervelend en word je een beetje ziek. Dan kom je nog een keer ernstig ten val en dan ga je diep nadenken."

"Ik had al een zoon; daar is nu een dochter bij gekomen. Moet ik alles nog in de waagschaal stellen voor een 22ste plek? Nee bedankt, dan zoek ik wel wat anders."

Spaan won negen Grands Prix, waaronder de TT van Assen in 1989. Hij heette de rust zelve te zijn, maar zodra tegenstanders ongeoorloofde manoeuvres uithaalden, schoot de Castricumer uit zijn slof. In Australië verkocht hij eens bij een snelheid van tweehonderd kilometer per uur de Italiaan Gresini een dreun.

In tegenstelling tot veel tijdgenoten heeft Spaan nooit grote sommen geld verdiend. Hij bleef de lichte klasse ook trouw, terwijl de Spanjaard Crivillé en de Italiaan Capirossi overstapten naar de koningsklasse en daarin ook hoog scoorden. Zij kregen status en vorstelijke salarissen, terwijl Spaan de knutselaar bij uitstek bleef.

Spaan: "Ik heb nooit om geld gegeven. Het ging mij meer om sportieve eer. Ik wilde ooit een keer wereldkampioen worden. Bij Derby waren er mogelijkheden, maar ik kwam net iets te kort in 1990 en verloor van Capirossi. Daarna zou ik dan eventueel overstappen en steeds dichter bij de 500 cc-klasse komen. Maar er kwam geen titel en in plaats van vooruit ging ik steeds verder achteruit."

"Dat heeft ook te maken met de situatie in Nederland. Er is geen geld voor de motorsport beschikbaar. Sponsors zijn heel moeilijk te vinden. Nu zijn er weer financiële problemen met Bodelier en Zeelenberg. Die komen tonnen te kort. Het ziet er slecht uit voor die twee. De kans dat zij Grands Prix kunnen rijden, is gering."

"Ik heb een goede keuze gemaakt door terug te treden. Ik kom in een nieuwe rol terug en bepaal mijn eigen functioneren. Ik heb goede jaren meegemaakt. Mijn eerste zege in de Grand Prix van Oostenrijk in 1988 vond ik destijds heel gewoon. Ik was kennelijk te nuchter om te beseffen dat dat een bijzonderheid was."

"Maar ik ben tevreden over mijn loopbaan als coureur. Egbert Streuer heeft 22 Grands Prix gewonnen en Jan de Vries veertien. Daarna kom ik met negen. Het was tijd dat die oude bok van 36 afstapte en wat anders ging doen."

De Oliebellen van Primafoon zijn inmiddels een traditie geworden. U weet wel, op elk toestel met zo'n Oliebel krijgt u een hele lekkere korting. Ook dit jaar hebt u weer de keuze uit een aantal toestellen om van te watertanden.

Uiteraard zijn er in de winkel nog veel meer Oliebellen dan we u hier kunnen laten zien. Kijk maar 'ns rustig of er iets van uw smaak bij is en hap dan snel toe.

Want de Oliebellentijd duurt maar van 26 december t/m 14 januari. En als ze op zijn, moet u er weer een heel jaar op wachten.

Florida® 150. Draadloze telefoon voor in en om het huis. Kiest via 10 kanalen automatisch een vrij kanaal. In wit en antraciet. Van 269,- voor **198,-**

Manhattan® 80 LB. Bels compact antwoordapparaat met microcassette. Eenvoudig te bedienen. In een exclusief hoardassin. Van 128,- voor **89,-**

Palermo® Plus. Met nummerherhaling, naamindex en voorme- en klankregeling van het opnaapsignaal. In wit en beige. Van 75,- voor **65,-**

Orlando® 100. Draadloze telefoon voor in en om het huis. Bereikt over 2 kanalen. Zuinig batterijgebruik: hoeft slechts 1 keer per week opgeladen te worden. In wit en antraciet. Van 249,- voor **229,-**

Homevox® 1-5. Huiscentrale met aansluitmogelijkheid van vijf toestellen op één buitenlijn. Interne doorverbinden en gratis binnenshuis telefoneren. Van 298,- voor **248,-**

Brussel® 18. Telefoon met geheugen voor 18 nummers. Display voor nummercontrole en gesprekstuurindicatie en elektronisch slot. In beige en rood. Van 183,- voor **149,-**

Telefax® 302. Compacte fax voor thuisgebruik. Werkt in combinatie met een telefoontoestel. Geschikt voor het aansluiten van een antwoordapparaat. Van 699,- voor **595,-**

THUISWINKELEN

Winkelen bij Primafoon kan niet alleen in 88 winkels, maar ook gewoon thuis. Thuiswinkelen is een makkelijke en snelle manier om iets te vragen, te regelen of te bestellen (minimum aankoopbedrag €35,-, verzendkosten €4,50).

BEL GRATIS **06-0402**

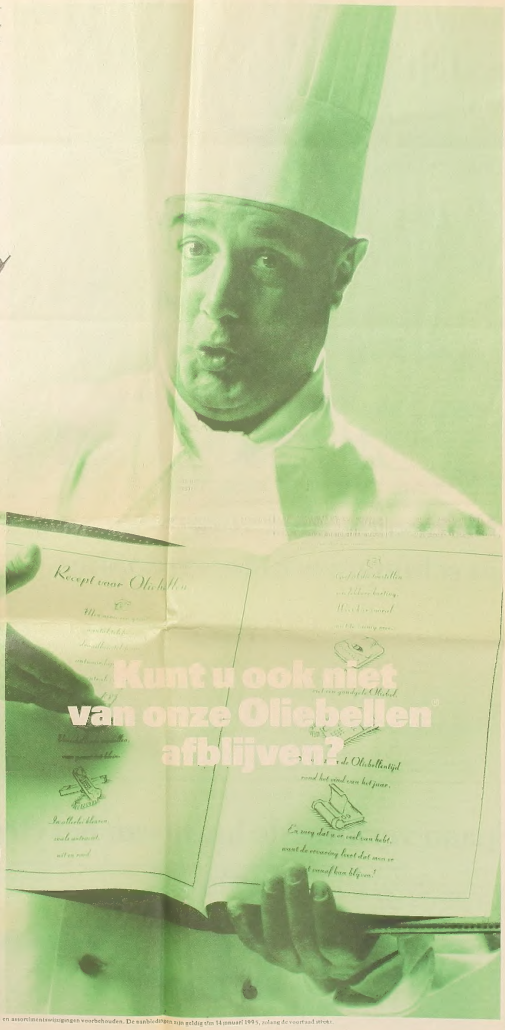

Prijs- en assortimentswijzigingen voorbehouden. De aanbiedingen zijn geldig t/m 14 januari 1995, zolang de voorraad strekt.

Primafoon®
DE WINKEL VAN PTT TELECOM

ptt telecom